

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 54

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

50. évfolyam
2007. február 22.

Tartalom	Az olvasóhoz	1
I Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele kötelező		
	★ Kiegészítés a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozásáról szóló, 2006. december 20-i 1922/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelethez (HL L 403., 2006.12.30.)	3
Helyesbítések		
	★ Helyesbítés az Európai Atomenergia-közösség hetedik keretprogramjának (2007–2011) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2006. december 19-i 1908/2006/Euratom rendelethez (HL L 400., 2006.12.30.)	4
	★ Helyesbítés az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011) szóló, 2006. december 18-i 2006/970/Euratom határozathoz (HL L 400., 2006.12.30.)	21
	★ Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Együttműködés” egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/971/EK tanácsi határozathoz (HL L 400., 2006.12.30.)	30
	★ Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Ötletek” egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/972/EK tanácsi határozathoz (HL L 400., 2006.12.30.)	81
	★ Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Emberek” egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/973/EK tanácsi határozathoz (HL L 400., 2006.12.30.)	91
	★ Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Kapacitások” egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/974/EK tanácsi határozathoz (HL L 400., 2006.12.30.)	101
	★ Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának keretében a Közös Kutatóközpont által közvetlen cselekvések révén végrehajtható egyedi programról (2007–2013) szóló, 2006. december 19-i 2006/975/EK tanácsi határozathoz (HL L 400., 2006.12.30.)	126

Ár: 34 EUR

(folytatás a túloldalon)

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

★ Helyesbítés az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) végrehajtására irányuló egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/976/Euratom tanácsi határozathoz (HL L 400., 2006.12.30.)	139
★ Helyesbítés az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) a keretében a Közös Kutatóközpont által közvetlen cselekvések révén végrehajtandó egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/977/Euratom tanácsi határozathoz (HL L 400., 2006.12.30.)	149
★ Helyesbítés a bizonyos halállományokra és halállománycsoportokra vonatkozó, halfogási korlátozások alá tartozó vizeken tartózkodó közösségi hajókon és a közösségi vizeken alkalmazandó halászati lehetőségeknek és kapcsolódó feltételeknek a 2007. évre történő meghatározásáról szóló, 2006. december 21-i 41/2007/EK tanácsi rendelethez (HL L 15., 2007.1.20.)	157

AZ OLVASÓHOZ

BG: Настоящият брой на Официален вестник е публикуван на испански, чешки, датски, немски, естонски, гръцки, английски, френски, италиански, латвийски, литовски, унгарски, малтийски, нидерландски, полски, португалски, словашки, словенски, фински и шведски език.

Поправката, включена в него, се отнася до актове, публикувани преди разширяването на Европейския съюз от 1 януари 2007 г.

CS: Tento Úřední věstník se vydává ve španělštině, češtině, dánštině, němčině, estonštině, řečtině, angličtině, francouzštině, italštině, lotyštině, litevštině, maďarštině, maltštině, nizozemštině, polštině, portugalštině, slovenštině, slovinštině, finštině a švédštině.

Oprava zde uvedená se vztahuje na akty uveřejněné před rozšířením Evropské unie dne 1. ledna 2007.

DA: Denne EU-Tidende offentliggøres på dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk.

Berigtigelserne heri henviser til retsakter, som blev offentliggjort før udvidelsen af Den Europæiske Union den 1. januar 2007.

DE: Dieses Amtsblatt wird in Spanisch, Tschechisch, Dänisch, Deutsch, Estnisch, Griechisch, Englisch, Französisch, Italienisch, Lettisch, Litauisch, Ungarisch, Maltesisch, Niederländisch, Polnisch, Portugiesisch, Slowakisch, Slowenisch, Finnisch und Schwedisch veröffentlicht.

Die darin enthaltenen Berichtigungen beziehen sich auf Rechtsakte, die vor der Erweiterung der Europäischen Union am 1. Januar 2007 veröffentlicht wurden.

EL: Η παρούσα Επίσημη Εφημερίδα δημοσιεύεται στην ισπανική, τσεχική, δανική, γερμανική, εσθονική, ελληνική, αγγλική, γαλλική, ιταλική, λεττονική, λιθουανική, ουγγρική, μαλτέζικη, ολλανδική, πολωνική, πορτογαλική, ολοβακική, σλοβενική, φινλανδική και σουηδική γλώσσα.

Τα διορθωτικά που περιλαμβάνει αναφέρονται σε πράξεις που δημοσιεύθηκαν πριν από τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1η Ιανουαρίου 2007.

EN: This Official Journal is published in Spanish, Czech, Danish, German, Estonian, Greek, English, French, Italian, Latvian, Lithuanian, Hungarian, Maltese, Dutch, Polish, Portuguese, Slovak, Slovenian, Finnish and Swedish.

The corrigenda contained herein refer to acts published prior to enlargement of the European Union on 1 January 2007.

ES: El presente Diario Oficial se publica en español, checo, danés, alemán, estonio, griego, inglés, francés, italiano, letón, lituano, húngaro, maltés, neerlandés, polaco, portugués, eslovaco, esloveno, finés y sueco.

Las correcciones de errores que contiene se refieren a los actos publicados con anterioridad a la ampliación de la Unión Europea del 1 de enero de 2007.

ET: Käesolev Euroopa Liidu Teataja ilmub hispaania, tšehhi, taani, saksa, eesti, kreeka, inglise, prantsuse, itaalia, läti, leedu, ungari, malta, hollandi, poola, portugali, slovaki, sloveeni, soome ja rootsi keeles.

Selle parandustega viidatakse aktidele, mis on avaldatud enne Euroopa Liidu laienemist 1. jaanuaril 2007.

FI: Tämä virallinen lehti on julkaistu espanjan, tšekin, tanskan, saksan, viron, kreikan, englannin, ranskan, italian, latvian, liettuan, unkarin, maltan, hollannin, puolan, portugalin, slovakin, sloveenin, suomen ja ruotsin kielellä.

Lehden sisältämät oikaisut liittyvät ennen Euroopan unionin laajentumista 1. tammikuuta 2007 julkaistuihin säädöksiin.

FR: Le présent Journal officiel est publié dans les langues espagnole, tchèque, danoise, allemande, estonienne, grecque, anglaise, française, italienne, lettone, lituanienne, hongroise, maltaise, néerlandaise, polonaise, portugaise, slovaque, slovène, finnoise et suédoise.

Les rectificatifs qu'il contient se rapportent à des actes publiés antérieurement à l'élargissement de l'Union européenne du 1er janvier 2007.

HU: Ez a Hivatalos Lap spanyol, cseh, dán, német, észt, görög, angol, francia, olasz, lett, litván, magyar, máltai, holland, lengyel, portugál, szlovák, szlovén, finn és svéd nyelven jelenik meg.

Az itt megjelent helyesbítések elsősorban a 2007. január 1-jei európai uniós bővítéssel kapcsolatos jogszabályokra vonatkoznak.

- IT:** La presente Gazzetta ufficiale è pubblicata nelle lingue spagnola, ceca, danese, tedesca, estone, greca, inglese, francese, italiana, lettone, lituana, ungherese, maltese, olandese, polacca, portoghese, slovacca, slovena, finlandese e svedese.
- Le rettifiche che essa contiene si riferiscono ad atti pubblicati anteriormente all'allargamento dell'Unione europea del 1° gennaio 2007.
- LT:** Šis Oficialusis leidinys išleistas ispanų, čekų, danų, vokiečių, estų, graikų, anglų, prancūzų, italų, latvių, lietuvių, vengrų, maltiečių, olandų, lenkų, portugalų, slovakų, slovėnų, suomių ir švedų kalbomis.
- Čia išspausdintas teisės aktų, paskelbtų iki Europos Sąjungos plėtros 2007 m. sausio 1 d., klaidų ištaisymas.
- LV:** Šis *Oficiālais Vēstnesis* publicēts spāņu, čehu, dāņu, vācu, igauņu, grieķu, angļu, franču, itāļu, latviešu, lietuviešu, ungāru, maltiešu, holandiešu, poļu, portugāļu, slovāku, slovēņu, somu un zviedru valodā.
- Šeit minētie labojumi attiecas uz tiesību aktiem, kas publicēti pirms Eiropas Savienības paplašināšanās 2007. gada 1. janvārī.
- MT:** Dan il-Ġurnal Uffiċjali hu ppublikat fil-ligwa Spanjola, Ċeka, Daniża, Ġermaniża, Estonjana, Griega, Inġliża, Franciża, Taljana, Latvjana, Litwana, Ungeriża, Maltija, Olandiża, Pollakka, Portugiża, Slovakkka, Slovena, Finlandiża u Żvediża.
- Il-corrigenda li tinstab hawnhekk tirreferi għal atti ppublikati qabel it-tkabbir ta' l-Unjoni Ewropea fl-1 ta' Jannar 2007.
- NL:** Dit Publicatieblad wordt uitgegeven in de Spaanse, de Tsjechische, de Deense, de Duitse, de Estse, de Griekse, de Engelse, de Franse, de Italiaanse, de Letse, de Litouwse, de Hongaarse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Slowaakse, de Sloveense, de Finse en de Zweedse taal.
- De rectificaties in dit Publicatieblad hebben betrekking op besluiten die vóór de uitbreiding van de Europese Unie op 1 januari 2007 zijn gepubliceerd.
- PL:** Niniejszy Dziennik Urzędowy jest wydawany w językach: hiszpańskim, czeskim, duńskim, niemieckim, estońskim, greckim, angielskim, francuskim, włoskim, łotewskim, litewskim, węgierskim, maltańskim, niderlandzkim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, fińskim i szwedzkim.
- Sprostowania zawierają odniesienia do aktów opublikowanych przed rozszerzeniem Unii Europejskiej dnia 1 stycznia 2007 r.
- PT:** O presente Jornal Oficial é publicado nas línguas espanhola, checa, dinamarquesa, alemã, estónia, grega, inglesa, francesa, italiana, letã, lituana, húngara, maltesa, neerlandesa, polaca, portuguesa, eslovaca, eslovena, finlandesa e sueca.
- As rectificações publicadas neste Jornal Oficial referem-se a actos publicados antes do alargamento da União Europeia de 1 de Janeiro de 2007.
- RO:** Prezentul Jurnal Oficial este publicat în limbile spaniolă, cehă, daneză, germană, estonă, greacă, engleză, franceză, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, slovacă, slovenă, finlandeză și suedeză.
- Rectificările conținute în acest Jurnal Oficial se referă la acte publicate anterior extinderii Uniunii Europene din 1 ianuarie 2007.
- SK:** Tento úradný vestník vychádza v španielskom, českom, dánskom, nemeckom, estónskom, gréckom, anglickom, francúzskom, talianskom, lotyšskom, litovskom, maďarskom, maltskom, holandskom, poľskom, portugalskom, slovenskom, slovinskom, fínskom a švédskom jazyku.
- Korigendá, ktoré obsahuje, odkazujú na akty uverejnené pred rozšírením Európskej únie 1. januára 2007.
- SL:** Ta Uradni list je objavljen v španskem, češkem, danskem, nemškem, estonskem, grškem, angleškem, francoskem, italijanskem, latvijskem, litovskem, mađarskem, malteškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, slovaškem, slovenskem, finskem in švedskem jeziku.
- Vsebovani popravki se nanašajo na akte, objavljene pred širitvijo Evropske unije 1. januarja 2007.
- SV:** Denna utgåva av *Europeiska unionens officiella tidning* publiceras på spanska, tjeckiska, danska, tyska, estniska, grekiska, engelska, franska, italienska, lettiska, litauiska, ungerska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, slovakiska, slovenska, finska och svenska.
- Rättelserna som den innehåller avser rättsakter som publicerades före utvidgningen av Europeiska unionen den 1 januari 2007.

I

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele kötelező)

KIEGÉSZÍTÉS**a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozásáról szóló, 2006. december 20-i
1922/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelethez**

(HL L 403., 2006.12.30.,)

A rendelet az alábbi nyilatkozattal egészül ki:

„A TANÁCS, AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

A férfiak és nők közötti egyenlőség az Európai Unió egyik alapelve. A Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság célja a nemek közötti egyenlőség területén a tudatosságnak, a források egyesítésének és a tapasztalatcserének – különösen egy nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó Európai Intézetnek a létrehozásán keresztül – fokozása.

Az Intézet szervezetét tekintve a Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság kijelenti, hogy az igazgatási struktúrájának, különösen az igazgatótanácsban részt vevő tagállami képviselők számának meghatározása a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének sajátos jellegére való hivatkozással történik, és ezért nem képez precedenst a jövőbeni egyéb intézmények számára.

Annak érdekében, hogy a Tanács által kinevezett tagok rendezett rotációja biztosított legyen, a tagállamokat három kilenctagú csoportba kell sorolni a soron következő elnökségek rendjében. Az első hivatali időszakra a tanácsi képviselőket a tagállamok első két csoportjából kell kiválasztani; a második hivatali időszakra a tanácsi képviselőket a tagállamok harmadik és első csoportjából, valamint a harmadik hivatali időszakra a második és harmadik csoportból kell kiválasztani, és így tovább az ezt követő hivatali időszakokra ⁽¹⁾. Bármilyen jövőbeni bővítés esetén a rotációs rendszer ennek megfelelően módosul.”

⁽¹⁾ Első időszak (2007–2009):

i. DE, PT, SI, FR, CZ, SE, ES, BE, HU; ii. PL, DK, CY, IE, LT, EL, IT, LV, LU.

Második időszak (2010–2012):

iii. NL, SK, MT, UK, EE, BG, AT, RO, FI; i. DE, PT, SI, FR, CZ, SE, ES, BE, HU.

Harmadik időszak (2013–2015):

ii. PL, DK, CY, IE, LT, EL, IT, LV, LU; iii. NL, SK, MT, UK, EE, BG, AT, RO, FI.

HELYESBÍTÉSEK

Helyesbítés az Európai Atomenergia-közösség hetedik keretprogramjának (2007–2011) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2006. december 19-i 1908/2006/Euratom rendelethez

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

Az 1908/2006/EK Rendelet helyesen:

A TANÁCS 1908/2006/EURATOM RENDELETE

(2006. december 19.)

az Európai Atomenergia-közösség hetedik keretprogramjának (2007–2011) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 7. és 10. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Számvevőszék véleményére ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Atomenergia-közösség hetedik keretprogramját az Európai Atomenergia-közösség nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011) szóló, 2006. december 18-i 2006/970/Euratom tanácsi határozat ⁽⁴⁾ fogadta el. A Bizottság köteles gondoskodni a keretprogram és egyedi programjai végrehajtásáról, különös tekintettel pénzügyi vonatkozásaikra.
- (2) A hetedik keretprogram végrehajtása az Európai Közösség általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ (a továbbiakban:

költségvetési rendelet) és a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel ⁽⁶⁾ (a továbbiakban: végrehajtási szabályok) összhangban történik.

- (3) A hetedik keretprogramot ezen túlmenően az állami támogatásokra, ezen belül különösen a kutatásfejlesztési tevékenység állami támogatására vonatkozó szabályokkal – jelenleg a kutatásfejlesztési tevékenység állami támogatásának közösségi kerete ⁽⁷⁾ – összhangban kell végrehajtani.

- (4) A bizalmas adatok kezelését valamennyi vonatkozó közösségi jogszabály szabályozza, ideértve az intézmények belső szabályait is, például – a biztonsági rendelkezések tekintetében – eljárási szabályzatának módosításáról szóló, 2001. november 29-i 2001/844/EK, ESZAK, Euratom bizottsági határozatot ⁽⁸⁾.

- (5) A vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére vonatkozó szabályoknak olyan következetes, átfogó és átlátható rendszert kell létrehozniuk, amely biztosítja a lehető leghatékonyabb végrehajtást, figyelembe véve azt, hogy minden résztvevő számára biztosítani kell az egyszerűsített eljárásokon keresztül történő könnyű hozzáférést, az arányosság elvével összhangban.

⁽¹⁾ 2006. november 30-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ 2006. július 5-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). Nem kötelező konzultációt követően kiadott vélemény.

⁽³⁾ HL C 203., 2006.8.25., 1. o. Saját kezdeményezésre kiadott vélemény.

⁽⁴⁾ HL L 400., 2006.12.30., 60. o. Helyesbítve e Hivatalos Lap 21. oldalán.

⁽⁵⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom bizottsági rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽⁷⁾ HL C 45., 1996.2.17., 5. o.

⁽⁸⁾ HL L 317., 2001.12.3., 1. o. A legutóbb a 2006/548/EK, Euratom határozattal (HL L 215., 2006.8.5., 38. o.) módosított határozat.

- (6) A szabályoknak könnyíteniük kell továbbá a keretprogramban részt vevők által létrehozott szellemi tulajdon kiaknázását, figyelembe véve azt is, hogy a résztvevő mely módon szervezheti meg nemzetközi szinten a tevékenységét, ugyanakkor védve a többi résztvevő és a Közösség jogos érdekeit.
- (7) A hetedik keretprogramnak elő kell segítenie a Közösség legkülső régiói részvételét, valamint a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek, minél szélesebb körű részvételét.
- (8) A következetesség és az átláthatóság érdekében a mikro-, kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: KKV-k) fogalom meghatározása tekintetében a 2003/361/EK bizottsági ajánlás⁽¹⁾ alkalmazandó.
- (9) Mind általában, mind a hetedik keretprogram keretében végzett közvetett tevékenységek sajátosságaira tekintettel meg kell határozni a részvétel minimumfeltételeit. Meg kell határozni különösen a résztvevők számára és székhelyére vonatkozó szabályokat.
- (10) Indokolt, hogy bármely jogalany szabadon részt vehessen a projektekben, ha a minimumfeltételek teljesülnek. A minimumot meghaladó részvételnek hozzá kell járulnia az érintett közvetett tevékenység hatékony végrehajtásához.
- (11) A nagyrészt tagállamokból vagy társult országokból álló, az európai nukleáris kutatás és képzés területén az együttműködés fejlesztése iránt elkötelezett nemzetközi szervezeteket ösztönözni kell arra, hogy részt vegyenek a hetedik keretprogramban.
- (12) A Szerződés 101. cikkében megfogalmazottak szerint mérlegelendő a székhellyel harmadik országokban rendelkező jogalanyok részvétele, valamint nemzetközi szervezetek részvétele is. Helyénvaló azonban megkövetelni, hogy e partnerek részvételét indokolja az a további hozzájárulás, amelyet a hetedik keretprogram célkitűzéseinek megvalósításához nyújtanak.
- (13) A Szerződés 198. cikkének megfelelően a tagállamok joghatósága alá tartozó nem európai területek jogalanyai jogosultak a hetedik keretprogramban való részvételre.
- (14) A fentiekben említett célkitűzésekkel összhangban meg kell határozni a közvetett tevékenységek részt vevőinek nyújtandó közösségi finanszírozás feltételeit.
- (15) A résztvevők érdekeit szem előtt tartva a hatodik keretprogramban alkalmazott költségvetési rendszerről hatékony és zökkenőmentes átmenetet kell biztosítani. A hetedik keretprogram monitoring-folyamatában ezért figyelembe kell venni e változás költségvetési hatását, és különösen a résztvevők adminisztratív terheire gyakorolt hatást.
- (16) A Bizottságnak – a költségvetési rendelet és végrehajtási szabályai, valamint e rendelet előírásain túlmenően – meg kell határoznia további, a pályázatok beadására, értékelésére és kiválasztására, a támogatások odaítélésére, valamint a résztvevők jogorvoslati eljárásaira vonatkozó szabályokat és eljárásokat is. Meg kell határozni különösen a független szakértők igénybevételére vonatkozó szabályokat.
- (17) Indokolt, hogy a Bizottság – a költségvetési rendelet és végrehajtási szabályai előírásain túlmenően – meghatározzon további, a hetedik keretprogram közvetett tevékenységeiben részt vevők jogi és pénzügyi életképességének megítélésére vonatkozó szabályokat és eljárásokat is. Ezeknek a szabályoknak megfelelő egyensúlyra kell törekedniük a Közösség pénzügyi érdekeinek védelme, valamint a jogalanyok tekintetében a keretprogramban való részvételre vonatkozó egyszerűsítés és könnyítés között.
- (18) Ezzel összefüggésben a költségvetési rendelet és a végrehajtási szabályok, valamint az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽²⁾ szabályozza többek között a Közösség pénzügyi érdekeinek védelmét, a csalás és a szabálytalanságok elleni küzdelmet, a Bizottság által követelt összegek behajtási eljárásait, a szerződéskötési és a támogatási eljárásból való kizárást és a kapcsolódó szankciókat, valamint a Bizottság és a Számvevőszék által a Szerződés 160c. cikke alapján végzett ellenőrzéseket, vizsgálatokat és helyszíni szemléket.
- (19) A Közösség pénzügyi hozzájárulásainak indokolatlan késedelem nélkül el kell jutniuk a résztvevőkhöz.
- (20) Az egyes cselekvésekre létrehozandó megállapodásoknak az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben⁽³⁾ megállapított eljárásokkal összhangban rendelkezniük kell a Bizottság vagy a Bizottság meghatalmazottja felügyelettel és pénzügyi ellenőrzéssel kapcsolatos jogköréről, a Számvevőszék által végzendő ellenőrzésekről, valamint az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által végzett helyszíni ellenőrzésekről.
- (21) A Bizottságnak figyelemmel kell kísérnie a hetedik keretprogram keretében végzett közvetett tevékenységeket, valamint magát a hetedik keretprogramot és annak egyedi programjait. A Bizottságnak ahhoz, hogy biztosítsa a közvetett tevékenységek végrehajtásának hatékony és koherens nyomon követését és értékelését, megfelelő információs rendszert kell létrehoznia és fenntartania.

(1) HL L 124., 2003.5.20., 36. o.

(2) HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

(3) HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

- (22) A hetedik keretprogramnak tükröznie kell és elő kell mozdítania a Kutatók Chartájában és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexében ⁽¹⁾ megállapított általános elveket, miközben tiszteletben tartja azok önkéntes jellegét.
- (23) A kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok révén gondoskodni kell arról, hogy a résztvevők adott esetben oltalmat biztosítsanak a tevékenységek során létrehozott szellemi tulajdonnak, és felhasználják és terjesztik az eredményeket.
- (24) A szellemi tulajdonjog tekintetében a tulajdonosi jogok tiszteletben tartása mellett ezeknek a szabályoknak biztosítaniuk kell, hogy a résztvevők, és adott esetben a tagállamokban vagy társult országokban székhellyel rendelkező kapcsolt jogalanyok a kutatási munka végrehajtásához, illetve a kutatási munkából eredő ismeretek felhasználásához szükséges mértékben hozzáférhessenek az általuk a projekt rendelkezésére bocsátott információkhoz és a kutatási munkából eredő ismeretekhez.
- (25) Megszűnik a hatodik keretprogramban egyes résztvevők számára előírt azon kötelezettség, hogy konzorciumi partnereikért pénzügyi felelősséget kell vállalniuk. Ezzel összefüggésben létre kell hozni egy résztvevői garanciaalapot, amelyet a Bizottság kezel, és amely fedezi a kötelezettségeiket nem teljesítő partnerek részéről esedékké váló, de vissza nem fizetett összegeket. Ez a megközelítés hozzájárul az egyszerűsítéséhez és a részvétel megkönnyítéséhez, ugyanakkor a keretprogramnak megfelelő módon védi a Közösség pénzügyi érdekeit.
- (26) A Szerződés 45–51. cikke szerint létesített közös vállalkozáshoz nyújtott közösségi hozzájárulás nem tartozik e rendelet hatálya alá.
- (27) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelembe veszi különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában tükröződő elveket.
- (28) A Közösség a költségvetési rendeletnek megfelelően többek között a következő módokon nyújthat pénzügyi támogatást:
- pályázati felhívások alapján végrehajtott közbeszerzés útján, áruk vagy szolgáltatások szerződésben rögzített árán keresztül;
 - támogatások révén;
 - szervezeteknek fizetett tagdíj révén;
 - az ezen rendelet 16. cikkében meghatározott független szakértők honoráriumán keresztül.

I. FEJEZET

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet meghatározza, hogy a vállalkozások, a kutatóközpontok, az egyetemek és egyéb jogalanyok milyen szabályok szerint vehetnek részt a 2006/970/EK határozat III. mellékletének a) részében meghatározott finanszírozási rendszerek igénybevételével egy vagy több résztvevő által végrehajtott cselekvésekben (a továbbiakban: közvetett cselekvések).

A rendelet a költségvetési rendelet és a végrehajtási szabályok rendelkezéseivel összhangban meghatározza a hetedik keretprogram keretében végrehajtott közvetett cselekvések résztvevőinek nyújtott közösségi pénzügyi hozzájárulás szabályait is.

A hetedik keretprogram keretében végrehajtott kutatás eredményeire vonatkozóan a rendelet meghatározza az új információknak és jogoknak bármely arra alkalmas eszközzel történő közreadására vonatkozó szabályokat, az új ismeretek védelmére irányuló eljárás érdekében történő közreadás kivételével, de beleértve a tetszőleges eszközzel történő közzétételt is (a továbbiakban: terjesztés).

A rendelet meghatározza az új információknak és jogoknak az adott közvetett cselekvéstől eltérő kutatási tevékenységekben történő közvetlen vagy közvetett hasznosítására, termék vagy eljárás kifejlesztésére, létrehozására és forgalomba hozatalára, vagy szolgáltatás létrehozására és nyújtására (a továbbiakban: felhasználás) vonatkozó szabályokat is.

A rendelet meghatározza mind az új, mind a meglévő információkra és jogokra vonatkozó engedélyek és felhasználói jogok (a továbbiakban: hozzáférési jogok) szabályait.

2. cikk

Fogalommeghatározások

A költségvetési rendeletben és a végrehajtási szabályokban előírt fogalommeghatározásokon túlmenően e rendelet alkalmazásában:

- „jogalany”: minden olyan természetes személy vagy a székhelye szerinti nemzeti jog, vagy a közösségi jog vagy a nemzetközi jog alapján alapított jogi személy, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és saját nevében eljárva jogokat gyakorolhat és kötelezettségeket vállalhat. Természetes személy esetén a jogalany székhelyére történő hivatkozás a szokásos tartózkodási helyre történő hivatkozásként értendő;
- „kapcsolt jogalany”: minden olyan jogalany, amely egy résztvevő közvetlen vagy közvetett ellenőrzése vagy a résztvevővel megegyező közvetlen vagy közvetett ellenőrzés alá tartozik, ahol az ellenőrzés a 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott bármely formát jelentheti;

⁽¹⁾ HL L 75., 2005.3.22., 67. o.

3. „méltányos és ésszerű feltételek”: megfelelő feltételek, többek között az esetleges pénzügyi feltételek, amelyek figyelembe veszik a hozzáférés iránti kérelemmel kapcsolatos különleges körülményeket, például azoknak az új és meglévő információknak és jogoknak a tényleges vagy potenciális értékét, amelyekhez hozzáférést kérnek, és/vagy a tervezett felhasználás alkalmazási területét, időtartamát vagy egyéb jellemzőit;
4. „új információk és jogok”: az adott közvetett cselekvés révén keletkezett eredmények – beleértve az információkat is –, függetlenül attól, hogy oltalom alá helyezhető-e vagy sem. Az ilyen eredmények közé tartoznak a szerzői jogokhoz, a formatervezési mintaoltalmi jogokhoz, a szabadalmi jogokhoz, a növényfajta-oltalomhoz vagy ezekhez hasonló oltalmi formákhoz kapcsolódó jogok is;
5. „meglévő információk és jogok”: a támogatási megállapodáshoz való csatlakozást megelőzően a résztvevők birtokában lévő információk, valamint az ilyen információkhoz kapcsolódó szerzői jogok és más szellemi tulajdonjogok, amelyekre vonatkozóan a résztvevők a támogatási megállapodáshoz való csatlakozásukat megelőzően nyújtottak be kérelmet, és amelyek szükségesek a közvetett cselekvés végrehajtásához vagy a közvetett cselekvés eredményeinek a felhasználásához;
6. „résztvevő”: közvetett cselekvéshez hozzájáruló jogi személy, amely e rendelet alapján a Közösség vonatkozásában jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik;
7. „kutatószervezet”: olyan, nonprofit szervezetként létrehozott jogalany, amely egyik fő tevékenységként kutatással vagy technológiafejlesztéssel foglalkozik;
8. „harmadik ország”: nem tagállam állam;
9. „társult ország”: olyan harmadik ország, amely részes fele valamely, a Közösséggel kötött nemzetközi megállapodásnak, amelynek feltételei szerint vagy amelynek alapján pénzügyi hozzájárulást nyújt a hetedik keretprogram egészéhez vagy egy részéhez;
10. „nemzetközi szervezet”: az Európai Közösség kivételével bármely olyan kormányközi szervezet, amely a nemzetközi közjog szerint jogi személyiséggel rendelkezik, valamint az ilyen nemzetközi szervezet által létrehozott szakosodott ügynökség;
11. „nemzetközi európai érdekszervezet”: olyan nemzetközi szervezet, amelyben a tagok többsége az Európai Közösség tagállama vagy társult ország, és amelynek elsődleges célja a tudományos és technológiai együttműködés elősegítése Európában;
12. „közszervezet”: bármely jogalany, amelyet a nemzeti közjog ekként határoz meg, valamint a nemzetközi szervezet;

13. „KKV-k”: a 2003/361/EK ajánlás 2003. május 6-i változatának értelmében vett mikro-, kis- és középvállalkozások;
14. „munkaprogram”: a Bizottság által valamely, a 2006/970/Euratom határozat 2. cikke értelmében vett egyedi program végrehajtására elfogadott terv;
15. „finanszírozási rendszerek”: a közvetett cselekvések közösségi finanszírozásának mechanizmusai a 2006/970/Euratom határozat II. mellékletének a) része szerint;

3. cikk

Titoktartás

A támogatási megállapodásban, a kijelölési okmányban vagy a szerződésben megállapított feltételekre figyelemmel a Bizottság és a résztvevők a számukra bizalmasként megjelölt adatokat, ismereteket és dokumentumokat kötelesek bizalmasan kezelni.

II. FEJEZET

RÉSZVÉTEL

4. cikk

A fúzióenergiái kutatásokra vonatkozó egyedi szabályok

Az ezen fejezetben megállapított szabályokat a IV. fejezetbeli „Fúzióenergiái kutatások” tematikus területhez tartozó tevékenységekre megállapított egyedi szabályok sérelme nélkül kell alkalmazni.

1. SZAKASZ

Minimumfeltételek

5. cikk

Általános elvek

(1) A valamely tagállamban, társult országban vagy harmadik országban székhellyel rendelkező vállalkozások, egyetemek, kutatóközpontok és egyéb jogalanyok részt vehetnek a közvetett cselekvésekben, amennyiben az ebben a fejezetben megállapított minimumfeltételek teljesülnek, ideértve a 11. cikk alapján meghatározott bármely feltételt is.

Az 6. vagy 8. cikkben említett olyan közvetett cselekvések esetén azonban, amelyekben a minimumfeltételek tagállamban székhellyel rendelkező jogalany részvétele nélkül is teljesíthetők, a közvetett cselekvésnek támogatnia kell a Szerződés 1. és 2. cikkében meghatározott célkitűzések megvalósítását.

(2) Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja (a továbbiakban: KKK) a tagállamokban székhellyel rendelkező jogalanyokkal megegyező módon, velük azonos jogokkal és kötelezettségekkel vehet részt a közvetett cselekvésekben.

6. cikk

Minimumfeltételek

(1) A közvetett cselekvésekre vonatkozó minimumfeltételek a következők:

- a) a cselekvésben legalább három jogalanynak kell részt vennie, amelyek mindegyikének székhelye tagállamban vagy társult országban van, és amelyek közül egyiknek a székhelye sincs ugyanabban a tagállamban vagy társult államban, mint bármely másiké;
- b) a 7. cikk értelmében mindhárom jogalanynak egymástól függetlennek kell lennie.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja alkalmazásában, ha a résztvevők egyike a KKK vagy valamely európai érdekű nemzetközi szervezet vagy a közösségi jog alapján létrehozott jogalany, akkor úgy kell tekinteni, hogy székhelye az ugyanazon cselekvés többi résztvevőjének székhelye szerinti tagállamoktól vagy társult országoktól eltérő tagállamban vagy társult országban van.

7. cikk

Függetlenség

(1) Két jogalany egymástól függetlennek tekintendő, ha egyik sem gyakorol közvetlen vagy közvetett ellenőrzést a másik felett, és a két jogalany nem áll ugyanazon közvetlen vagy közvetett ellenőrzés alatt.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az ellenőrzés különösen a következő formák valamelyikét öltheti:

- a) az adott jogalany esetében a kibocsátott részvények névértéke több mint 50 %-ának vagy az adott jogalanyban a részvényesi, illetve tulajdonosi szavazatok többségének közvetlen vagy közvetett birtoklása;
- b) a jogalanyban a döntéshozatali jogkör *de facto* vagy *de jure* közvetett vagy közvetlen birtoklása.

(3) A jogalanyok között fennálló következő viszonyok azonban önmagukban nem tekintendők ellenőrzésnek:

- a) a kibocsátott részvények névértékének több mint 50 %-át vagy a részvényesi, illetve tulajdonosi szavazatok többségét közvetlen vagy közvetett módon ugyanazon állami befektetési társaság, intézményi befektető vagy kockázattitoktársaság birtokolja;
- b) az adott jogalanyok felett ugyanazon közszervezet gyakorolja a tulajdonosi vagy a felügyeleti jogokat.

8. cikk

Koordinációs és támogatási cselekvések, valamint a kutatók képzését és karrierfejlesztését támogató cselekvések

A koordinációs és támogatási tevékenységekben, valamint a kutatók képzését és karrierfejlesztését támogató

tevékenységekben minimumfeltételként legalább egy jogalanynak részt kell vennie.

Az első bekezdés nem alkalmazandó azokra a cselekvésekre, amelyek célja a kutatási tevékenységek koordinálása.

9. cikk

Egyedüli résztvevő

Ha a közvetett cselekvés minimumfeltételeit olyan jogalanyok teljesítik, amelyek együttesen egyetlen jogalanyt alkotnak, akkor ez utóbbi egyedüli résztvevője lehet a közvetett cselekvésnek, feltéve hogy székhelye tagállamban vagy társult országban van.

10. cikk

Nemzetközi szervezetek és harmadik országban székhellyel rendelkező jogalanyok

Az e fejezetben előírt minimumfeltételek és az egyedi programokban vagy a vonatkozó munkaprogramokban meghatározott további feltételek teljesülése esetén a közvetett cselekvések nyitva állnak a nemzetközi szervezetek és a harmadik országban székhellyel rendelkező jogalanyok részvétele előtt.

11. cikk

További feltételek

Az e fejezetben előírt minimumfeltételeken túlmenően az egyedi programok és a munkaprogramok további feltételeket írhatnak elő a résztvevők minimális számára vonatkozóan.

Az egyedi programok és a munkaprogramok a közvetett cselekvés jellegének és céljainak függvényében előírhatnak további feltételeket a résztvevők típusára és, adott esetben, székhelyére vonatkozóan is.

2. SZAKASZ

Eljárások

1. alszakasz

Pályázati felhívások

12. cikk

Pályázati felhívások

(1) A Bizottság a vonatkozó egyedi programokban és munkaprogramokban meghatározott követelményekkel összhangban pályázati felhívásokat ad ki közvetett cselekvésekre.

A végrehajtási szabályokban előírt közzétételen kívül a Bizottság a pályázati felhívásokat a hetedik keretprogram internetes oldalain, egyedi információs csatornákon, valamint a tagállamok és a társult országok által létrehozott nemzeti kapcsolattartási pontokon keresztül teszi közzé.

(2) A pályázati felhívásban a Bizottság szükség esetén megjelöli, ha a pályázók nem kötelesek konzorcium-megállapodást kötni.

(3) A pályázati felhívásokban világos céloknak kell szerepelniük annak biztosítása érdekében, hogy a pályázók ne pályázzanak feleslegesen.

13. cikk

Kivételek

A Bizottság nem ír ki pályázati felhívást:

- a végrehajtási szabályokkal összhangban az egyedi programokban vagy – ha az egyedi program lehetővé teszi a munkaprogramokban kedvezményezettek megnevezését – a munkaprogramokban megnevezett jogalanyok által végrehajtandó koordinációs és támogatási cselekvésekre;
- a költségvetési rendeletben előírt közbeszerzési eljárás szabályainak hatálya alá tartozó árubeszerzés vagy szolgáltatás céljára szolgáló koordinációs és támogatási tevékenységekre;
- független szakértők kijelölésével kapcsolatos koordinációs és támogatási tevékenységekre;
- egyéb olyan tevékenységek, amelyek esetében ezt a költségvetési rendelet vagy a végrehajtási szabályok előírják.

2. alszakasz

A pályázatok értékelése és kiválasztása és a támogatások odaítélése

14. cikk

Értékelés, kiválasztás és a támogatások odaítélése

(1) A Bizottság a pályázati felhívásra benyújtott pályázatokat – az értékelési elvek, a kiválasztási és támogatás-odaítélési kritériumok alapján értékeli.

A kritériumok a kiválóságra, a hatásra és végrehajtásra vonatkoznak. E kereteken belül a munkaprogram meghatározza az értékelés és a kiválasztás kritériumait, és további követelményeket, súlyozásokat és küszöböket állapíthat meg, vagy további részleteket határozhat meg a kritériumok alkalmazására vonatkozóan.

(2) Nem választható ki az a pályázat, amely alapvető etikai elveket sért, vagy nem felel meg az egyedi programban, a munkaprogramban vagy a pályázati felhívásban meghatározott feltételeknek. Az ilyen pályázatok az értékelési, a kiválasztási és az odaítélési eljárásokból bármikor kizárhatók.

(3) Az pályázatokat az értékelés eredményeinek megfelelően rangsorolni kell. A finanszírozásra vonatkozó döntéseket e rangsor alapján kell meghozni.

15. cikk

A benyújtás, az értékelés, a kiválasztás és a szerződés-odaítélés eljárásai

(1) Ha a pályázati felhívás kétlépcsős értékelési eljárást ír elő, akkor az értékelés második szakaszában csak azok a pályázatok vesznek részt, amelyek bizonyos korlátozott számú kritérium

alapján történő értékelés eredményeként az első szakaszban megfelelőnek bizonyultak.

(2) Ha a pályázati felhívás kétlépcsős benyújtási eljárást ír elő, akkor a második szakaszban csak azok a pályázók kapnak felhívást részletes pályázat benyújtására, amelyek pályázata megfelelt az első szakaszbeli értékelésen.

Valamennyi pályázót a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatják az első szakaszbeli értékelés eredményeiről.

(3) A Bizottság elfogadja és közzéteszi a pályázatok benyújtására vonatkozó eljárás, valamint a kapcsolódó értékelési, kiválasztási és szerződés-odaítélési eljárások szabályait, és útmutatásokat tesz közzé a pályázók számára, beleértve az értékelőknek szánt iránymutatást is. Meghatározza különösen a pályázatok benyújtására vonatkozó kétlépcsős eljárás részletes szabályait (többek között az első szakaszbeli pályázatok, valamint a második szakaszbeli részletes pályázatok hatálya és jellege tekintetében), valamint a kétlépcsős értékelési eljárás szabályait.

A Bizottság tájékoztatást nyújt és meghatározza a jogorvoslati eljárásokat a pályázók számára.

(4) A Bizottság szabályokat fogad el és tesz közzé annak biztosítására, hogy a közvetett cselekvések résztvevői létezésének, jogállásának és pénzügyi kapacitásának ellenőrzése következetes módon történjék.

A Bizottság nem ismétli meg az ellenőrzést, kivéve abban az esetben, ha megváltozik az érintett résztvevő helyzete.

16. cikk

Független szakértők kijelölése

(1) A Bizottság független szakértőket jelöl ki a pályázatok értékelésének segítésére.

A 13. cikkben említett koordinációs és támogatási tevékenységek esetében független szakértőket csak akkor kell kijelölni, ha azt a Bizottság helyénvalónak ítéli.

(2) A független szakértőket a nekik szánt feladatok ellátásához szükséges képességeik és ismereteik alapján kell kiválasztani. Amennyiben a független szakértőknek minősített információkkal kell dolgozniuk, úgy kinevezésükhöz elő kell írni a megfelelő biztonsági ellenőrzés elvégzését.

A független szakértőket az alkalmas jelöltek jegyzékének összeállítására céljából magánszemélyeknek kiírt pályázati felhívások, valamint az érintett szervezetek – például nemzeti kutatóügynökségek, kutatási intézmények vagy vállalkozások – részére kibocsátott felhívások alapján kell meghatározni és kiválasztani.

Ha szükségesnek ítéli meg, a Bizottság a jegyzékekben nem szereplő, de megfelelő szaktudással rendelkező személyt is felkérhet.

Megfelelő intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy független szakértői csoportok kijelölésekor a nemek között ésszerű egyensúly álljon fenn.

(3) Független szakértő kijelölésekor a Bizottság megtesz minden szükséges lépést annak biztosítására, hogy a szakértő részéről a véleményezésre szánt üggyel kapcsolatban ne álljon fenn összeférhetlenség.

(4) A Bizottság kijelölésiokmány-mintát (a továbbiakban: kijelölési okmány) fogad el, amely nyilatkozatot tartalmaz arról, hogy a szakértő részéről a kijelöléskor nem áll fenn összeférhetlenség, valamint arról, hogy a szakértő vállalja, hogy tájékoztatja a Bizottságot, ha a véleményezés vagy feladatai elvégzése során összeférhetlenség merül fel. A Bizottság a Közösség nevében minden független szakértővel külön-külön kijelölési okmányt hoz létre.

(5) A Bizottság a megfelelő médiumokban évente egyszer közzéteszi azon független szakértők jegyzékét, akik a keretprogramban és az egyedi programokban közreműködtek.

3. alszakasz

Végrehajtás és támogatási megállapodások

17. cikk

Általános rendelkezések

(1) A résztvevők végrehajtják a közvetett cselekvést, és ennek érdekében minden szükséges és ésszerű intézkedést megtesznek. Ugyanazon közvetett tevékenység résztvevői a Közösséggel szembeni együttes és egyetemleges felelősséggel végzik a munkát.

(2) A Bizottság a 18. cikk (8) bekezdésében előírt minta alapján, az érintett finanszírozási rendszer jellemzőinek figyelembevételével elkészíti a Közösség és a résztvevők közötti támogatási megállapodást.

(3) A résztvevők nem vállalhatnak a támogatási megállapodással összeegyeztethetetlen kötelezettségeket.

(4) Ha valamely résztvevő nem teljesíti kötelezettségeit a közvetett cselekvés technikai végrehajtása tekintetében, a többi résztvevő akkor is kiegészítő közösségi hozzájárulás nélkül köteles teljesíteni a támogatási megállapodást, kivéve, ha a Bizottság ez alól kifejezetten felmentést ad.

(5) Ha egy cselekvés végrehajtása ellehetetlenül vagy a résztvevők azt nem hajtják végre, a Bizottság gondoskodik a cselekvés megszüntetéséről.

(6) A résztvevők kötelesek gondoskodni arról, hogy a Bizottság értesüljön minden olyan eseményről, amely hatással lehet a közvetett cselekvés végrehajtására vagy a Közösség érdekeire.

(7) Ha a támogatási megállapodás erről rendelkezik, a közvetett cselekvés résztvevői az elvégzendő munka egyes elemeit alvállalkozásban harmadik felekre bízhatják.

(8) A Bizottság jogorvoslati eljárásokat dolgoz ki a résztvevők számára.

18. cikk

A támogatási megállapodásba foglalandó általános rendelkezések

(1) A támogatási megállapodás a 2006/970/Euratom határozattal, e rendelettel, a költségvetési rendelettel és a végrehajtási szabályokkal, valamint a közösségi jog általános elveivel összhangban meghatározza a résztvevőknek a Közösséggel szemben fennálló jogait és kötelezettségeit.

A támogatási megállapodás ugyanezen feltételekkel összhangban meghatározza azon jogalanyok jogait és kötelezettségeit is, amelyek a közvetett cselekvés végrehajtása során válnak résztvevővé.

(2) A támogatási megállapodás adott esetben meghatározza, hogy a közösségi pénzügyi hozzájárulás mely része alapul a támogatható költségek megtérítésén, és mely része átalányfinanszírozáson (ideértve az egységre vetített költségkálát is) vagy átalányösszegeken.

(3) A támogatási megállapodás meghatározza, hogy a konzorcium összetételében bekövetkező mely változások teszik szükségessé versenyfelhívás előzetes közzétételét.

(4) A támogatási megállapodásban elő kell írni, hogy a résztvevők az adott közvetett cselekvés végrehajtásával kapcsolatban rendszeresen jelentést nyújtsanak be a Bizottság számára az elért eredményekről.

(5) A támogatási megállapodás adott esetben előírhatja, hogy a Bizottságot előzetesen értesíteni kell az új információk és jogok tulajdonjogának harmadik félre történő átruházására irányuló esetleges szándékról.

(6) Ha a támogatási megállapodás a résztvevők számára olyan cselekvések elvégzését írja elő, amelyek harmadik felek javát szolgálják, a résztvevők kötelesek ezt széles körben nyilvánosságra hozni, és a harmadik feleket átlátható, méltányos és részrehajlástól mentes módon meghatározni, értékelni és kiválasztani. Ha a munkaprogram előírja, a támogatási megállapodás kritériumokat állapít meg e harmadik felek kiválasztására. A Bizottság a harmadik felek kiválasztásával szemben fenntartja a kifogásolás jogát.

(7) A Bizottság e rendelettel összhangban és a tagállamokkal szoros együttműködésben kidolgozza a támogatási megállapodás mintáját. Amennyiben szükségesnek bizonyul a támogatási megállapodás mintájának jelentős módosítása, úgy a Bizottság, a tagállamokkal szoros együttműködésben, azt megfelelő módon felülvizsgálja.

(8) A támogatási megállapodás mintájának tükröznie kell a Kutatók Európai Chartájában és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexében megállapított általános elveket. Adott esetben ki kell terjednie az oktatással minden szinten fennálló szinergiákra; a tudományos kérdésekről és a kutatási eredményekről a kutatók közösségén kívül, a széles közvélemény részvételével folytatandó párbeszéd előmozdítására való készségre és képességre; a nők kutatásban történő részvételét és szerepét fokozó tevékenységekre; valamint a kutatás társadalmi-gazdasági vonatkozásaival foglalkozó tevékenységekre.

(9) A támogatási megállapodás mintája előírja, hogy a Bizottság vagy bármely általa felhatalmazott képviselő, valamint a Számvevőszék felügyeletet és pénzügyi ellenőrzést gyakorol.

(10) A támogatási megállapodásban meg lehet határozni azokat a határidőket, amelyekben belül a résztvevőknek meg kell tenniük az ebben a rendeletben említett értesítéseket.

19. cikk

A hozzáférési jogokra, a felhasználásra és a terjesztésre vonatkozó rendelkezések

(1) A támogatási megállapodásban meg kell határozni az egyes résztvevők hozzáférési jogokkal, felhasználással és terjesztéssel összefüggő jogait és kötelezettségeit, amennyiben ez a rendelet ezeket a jogokat és kötelezettségeket nem szabályozza.

Ebből a célból a támogatási megállapodásban elő kell írni, hogy a résztvevők kötelesek a Bizottságnak tervet benyújtani az új információk és jogok felhasználásáról és terjesztéséről.

(2) A támogatási megállapodás meghatározhatja azokat a feltételeket, amelyek alapján a résztvevők kifogással élhetnek az új információk és jogok felhasználásának és terjesztésének a Bizottság egyes, felhatalmazással rendelkező képviselői által történő technológiai ellenőrzésével szemben.

20. cikk

A megszűnésre vonatkozó rendelkezések

A támogatási megállapodásban meg kell határozni a megállapodás teljes vagy részleges megszűnésének lehetséges indokait, különösen e rendelet megsértése, a teljesítés elmaradása és szerződészegés esetén, és meg kell határozni, hogy milyen következményekkel jár a többi résztvevőre nézve, ha valamely résztvevő nem teljesíti a kötelezettségeit.

21. cikk

Egyedi rendelkezések

(1) A meglévő kutatási infrastruktúra és adott esetben az új kutatási infrastruktúra támogatását szolgáló közvetett cselekvések esetében a támogatási megállapodás tartalmazhat olyan, titoktartásra, közzétételre, hozzáférési jogokra és kötelezettségvállalásokra vonatkozó egyedi rendelkezéseket, amelyek érintetik az infrastruktúra felhasználóit.

(2) A kutatók képzését és karrierfejlesztését támogató közvetett cselekvések esetében a támogatási megállapodás meghatározhat a cselekvés által kedvezményezett kutatókra vonatkozó, titoktartással, hozzáférési jogokkal és kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos egyedi rendelkezéseket.

(3) A tagállamok védelmi érdekeinek szavatolása érdekében a támogatási megállapodás a Szerződés 24. cikke értelmében, adott esetben, egyedi rendelkezéseket határozhat meg a titoktartás, az információ minősítése, a hozzáférési jogok, az új információk és jogok tulajdonjogának átruházása és azok felhasználása vonatkozásában is.

22. cikk

Aláírás és csatlakozás

A támogatási megállapodás a koordinátor és a Bizottság aláírásával lép hatályba.

A támogatási megállapodás minden olyan résztvevőre alkalmazandó, amely formálisan csatlakozott hozzá.

4. alszakasz

Konzorciumok

23. cikk

Konzorciummegállapodások

(1) Ha a pályázati felhívás másként nem rendelkezik, a közvetett cselekvés valamennyi résztvevője megállapodást (a továbbiakban: konzorciummegállapodás) köteles kötni, többek között az alábbiak szabályozására:

- a) a konzorcium belső szervezete;
- b) a közösségi pénzügyi hozzájárulás elosztása;
- c) a terjesztésre, a felhasználásra és hozzáférési jogokra vonatkozó, III. fejezetben foglalt szabályokat, valamint a támogatási megállapodás vonatkozó rendelkezéseit kiegészítő szabályok;
- d) a belső viták rendezése, beleértve a hatáskörrel való viszály esetét;
- e) a résztvevők közötti, a felelősségre, a kártérítésre és a titoktartásra vonatkozó megállapodások.

(2) A Bizottság iránymutatást hoz létre és tesz közzé azon főbb kérdésekre vonatkozóan, amelyekre a felek a konzorciummegállapodásokban kitérhetnek.

24. cikk

Koordinátor

(1) A közvetett cselekvésben részt venni kívánó jogalanyok koordinátort jelölnek ki maguk közül a következő feladatoknak e rendelettel, a költségvetési rendelettel, a végrehajtási szabályokkal és a támogatási megállapodással összhangban történő ellátására:

- a) annak ellenőrzése, hogy a közvetett cselekvés résztvevői teljesítik-e kötelezettségeiket;
- b) annak ellenőrzése, hogy a támogatási megállapodásban megjelölt jogalanyok eleget tesznek-e a támogatási megállapodáshoz történő csatlakozás szükséges alaki követelményeinek;
- c) a közösségi pénzügyi hozzájárulás átvétele és szétosztása a konzorciummegállapodással és a támogatási megállapodással összhangban;

- d) a közösségi pénzügyi hozzájárulás szempontjából lényeges nyilvántartások és pénzügyi elszámolások vezetése, valamint a Bizottság tájékoztatása a közösségi pénzügyi hozzájárulásnak a 23. cikk (1) bekezdésének b) pontjával és a 35. cikkel összhangban való szétosztásáról;
- e) a résztvevők közötti hatékony és korrekt párbeszéd érdekében közvetítői szerep vállalása, valamint rendszeres jelentéstétel a résztvevőknek és a Bizottságnak a projekt előrehaladásáról.

(2) A koordinátor személyét a támogatási megállapodásban kell megjelölni.

Új koordinátor kijelöléséhez a Bizottság írásos jóváhagyása szükséges.

25. cikk

A konzorcium változásai

(1) A közvetett cselekvések résztvevői a konzorciummegállapodás megfelelő rendelkezéseivel összhangban megállapodhatnak új résztvevő felvételéről, vagy valamely meglévő résztvevő eltávolításáról.

(2) A folyamatban lévő cselekvéshez csatlakozó jogalany köteles csatlakozni a támogatási megállapodáshoz.

(3) Egyedi esetekben, amennyiben a támogatási megállapodás előírja, a konzorcium versenyfelhívást tesz közzé, és ezt konkrét tájékoztatási támogató eszközök, különösen a hetedik keretprogram internetes oldalai, szakmai sajtótermékek és kiadványok, valamint a tagállamok és a társult országok által a tájékoztatás és támogatás céljából létrehozott nemzeti kapcsolattartási pontok felhasználásával széles körben hirdeti.

A konzorcium a pályázatokat a 14., illetve a 16. cikkben előírt elvek alapján az eredeti cselekvésre irányadó kritériumok szerint, a konzorcium által kijelölt független szakértők segítségével értékeli.

(4) A konzorcium bármely, az összetétele megváltoztatására irányuló javaslatról értesíti a Bizottságot, amely az értesítéstől számított 45 napon belül kifogással élhet.

Ha az összetétel megváltoztatására a konzorcium a támogatási megállapodás más olyan módosításaival együtt tesz javaslatot, amelyek közvetlenül nem függenek össze az összetétel megváltoztatásával, akkor ezekhez a változtatásokhoz a Bizottság írásos jóváhagyása szükséges.

5. alszakasz

A programok és a közvetett cselekvések nyomon követése és értékelése, információszolgáltatás

26. cikk

Nyomon követés és értékelés

(1) A Bizottság a 18. cikk (4) bekezdése értelmében benyújtott, az elért eredményekről szóló rendszeres jelentések alapján ellenőrzi a közvetett cselekvések végrehajtását.

A Bizottság különösen a 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében benyújtott, az új információk és jogok felhasználására és terjesztésére vonatkozó tervek végrehajtását követi nyomon.

Ehhez a Bizottság igénybe veheti a 16. cikkel összhangban kijelölt független szakértők segítségét.

(2) A Bizottság létrehoz és fenntart egy olyan információs rendszert, amely eredményes és összehangolt nyomon követést tesz lehetővé a keretprogram során.

A 3. cikkre is figyelemmel, a Bizottság minden megfelelő médiumban tájékoztatást nyújt a finanszírozott projektekről.

(3) A 2006/970/Euratom határozat 6. cikkében említett nyomon követés és értékelés az ezen rendelet alkalmazásához kapcsolódó szempontokat is magában foglal, valamint kitér a hatodik keretprogrammal összehasonlítva a költségkalkulációs rendszerben bekövetkezett változások költségvetési hatásaira és a résztvevők adminisztratív terheit érintő hatásaira.

(4) A Bizottság a hetedik keretprogramban és annak egyedi programjában előírt értékelés segítésére, valamint – amennyiben szükséges – a korábbi keretprogramok értékelésére a 16. cikkel összhangban független szakértőket jelöl ki.

(5) Továbbá, a Bizottság a 16. cikkel összhangban kijelölt független szakértőkből csoportokat állíthat fel a közösségi kutatópolitika megtervezésével és végrehajtásával kapcsolatos tanácsadásra.

27. cikk

Rendelkezésre bocsátandó információ

(1) Kellő tekintettel a 3. cikkre, a Bizottság kérésre bármely tagállam vagy társult ország rendelkezésére bocsát bármely, valamely közvetett cselekvés keretében elvégzett munkából eredő új információkkal és joggal kapcsolatos, a Bizottság birtokában lévő hasznos információt, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

- a kérdéses információ közérdekelt szolgál;
- a résztvevők nem szolgáltatnak alapos és elegendő indokot a kérdéses információ visszatartására.

(2) Az (1) bekezdés alapján adott tájékoztatás semmilyen körülmények között nem jelenti a Bizottság vagy a résztvevők bármely jogának vagy kötelezettségének a tájékoztatás címzettjére történő átruházását.

A tájékoztatás címzettje mindazonáltal köteles a kapott információt bizalmasan kezelni, kivéve ha a kérdéses információ nyilvánosságra kerül, vagy a résztvevők azt nyilvánosságra hozzák, vagy ha a kérdéses információt a bizalmasságra vonatkozó korlátozás nélkül bocsátották a Bizottság rendelkezésére.

3. SZAKASZ

Közösségi pénzügyi hozzájárulás

1. alszakasz

Finanszírozási jogosultság és a támogatás formái

28. cikk

Finanszírozási jogosultság

(1) Közösségi pénzügyi hozzájárulásban részesülhetnek a közvetett cselekvésben részt vevő alábbi jogalanyok:

- a) bármely, tagállamban vagy társult országban székhellyel rendelkező vagy a közösségi jog alapján alapított jogalany;
- b) bármely, európai érdekű nemzetközi szervezet;

(2) Az európai érdekű nemzetközi szervezettől eltérő nemzetközi szervezet, illetőleg nem társult harmadik országban székhellyel rendelkező jogalany részvétele esetén akkor adható közösségi pénzügyi hozzájárulás, ha a következő feltételek legalább egyike teljesül:

- a) a hozzájárulás lehetőségéről az egyedi program vagy a vonatkozó munkaprogram rendelkezik;
- b) a hozzájárulás alapvető fontosságú a közvetett cselekvés végrehajtásához;
- c) a finanszírozásról a Közösség és a jogalany székhelye szerinti ország között fennálló kétoldalú tudományos és technológiai megállapodás vagy bármely más egyezség rendelkezik.

29. cikk

A támogatás formái

A 2006/970/Euratom határozat II. mellékletének a) részében meghatározott támogatásokra irányuló közösségi pénzügyi hozzájárulásnak a támogatható költségek teljes vagy részleges megtérítésén kell alapulnia.

A közösségi pénzügyi hozzájárulás öltheti ugyanakkor átalányfinanszírozás (ideértve az egységköltségek táblázatát is) vagy átalányösszegek szerinti finanszírozás formáját is, és a támogatható költségek megtérítése átalányfinanszírozással és átalányösszegekkel együttesen is alkalmazható. A közösségi pénzügyi hozzájárulás ösztöndíj vagy díj formájában is adható.

A munkaprogramokban és a pályázati felhívásokban meg kell határozni a támogatásnak az érintett cselekvésekben alkalmazandó formáit.

30. cikk

A támogatható költségek megtérítése

(1) A támogatásokkal finanszírozott közvetett cselekvésekhez a résztvevők társfinanszírozást kötelesek biztosítani.

A támogatható költségek megtérítéseként nyújtott közösségi pénzügyi hozzájárulás nem eredményezhet nyereséget.

(2) A bevételeket a cselekvés végrehajtásának lezárulásakor figyelembe kell venni a támogatás kiszámításához.

(3) A közvetett cselekvés végrehajtása során felmerülő költségek akkor minősülnek támogathatónak, ha megfelelnek valamennyi következő követelménynek:

- a) ténylegesek;
- b) a cselekvés időtartama alatt merültek fel, kivéve a zárójelentések költségeit, ha erről a támogatási megállapodás külön rendelkezik;
- c) megállapításuk a résztvevő rendes számviteli és gazdálkodási elvei és gyakorlata szerint történt, és kizárólag a közvetett cselekvés célkitűzéseinek és várt eredményeinek elérése érdekében, a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség elveit szem előtt tartva kerültek felhasználásra;
- d) szerepelnek a résztvevő könyvelésében, valamint harmadik fél hozzájárulása esetén szerepelnek a harmadik fél könyvelésében;
- e) nem tartalmazzák nem támogatható költségeket, különösen azonosítható közvetett adókat – a hozzáadottérték-adót is ideértve –, illetékeket, fizetendő kamatokat, lehetséges jövőbeni veszteségekre és díjakra képzett tartalékokat, árfolyamveszteségeket, a tőkehozamhoz kapcsolódó költségeket, más közösségi projektben elszámolt, felmerült vagy megtérített költségeket, adósság- és adósságszolgálati terheket, túlzott vagy meggondolatlan kiadásokat és egyéb olyan költségeket, amelyek nem felelnek meg az a)–d) pontban említett feltételeknek.

Az a) pont alkalmazásában átlagos személyzeti költségek akkor vehetők figyelembe, ha megfelelnek a résztvevőnél alkalmazott gazdálkodási elveknek és számviteli gyakorlatnak, és nem térnek el jelentősen a tényleges költségektől.

(4) A közösségi pénzügyi hozzájárulást a teljes közvetett cselekvés költségeire vetítve kell kiszámítani, megtérítésének azonban az egyes résztvevők által bejelentett költségeken kell alapulnia.

31. cikk

Közvetlen támogatható költségek és közvetett támogatható költségek

(1) A támogatható költségeket a cselekvéshez közvetlenül társítható költségek (a továbbiakban: közvetlen támogatható költségek) és adott esetben a cselekvéshez közvetlenül nem

társítható, de a cselekvéshez társítható közvetlen támogatható költségekkel közvetlen összefüggésben felmerülő költségek (a továbbiakban: közvetett támogatható költségek) alkotják.

(2) A résztvevők költségeinek megtérítése közvetlen és közvetett támogatható költségek alapján történik.

A résztvevők – a 30. cikk (3) bekezdése c) pontjának megfelelően – jogalanyiségük szintjén egyszerűsített módszert alkalmazhatnak a közvetett támogatható költségek kiszámítására, amennyiben ez összhangban áll rendes számviteli és gazdálkodási elvekkel és gyakorlatokkal. Az e tekintetben követendő elveket a támogatási megállapodás mintája tartalmazza.

(3) A támogatási megállapodás – különösen koordinációs és támogatási tevékenységek, valamint adott esetben kutatók képzését és karrierfejlesztését támogató tevékenységek esetében – előírhatja, hogy a közvetett támogatható költségek megtérítése az alvállalkozói szerződésekre fordított közvetlen támogatható költségek nélkül számított közvetlen támogatható költségek egy meghatározott maximális százalékára korlátozandó.

(4) A (2) bekezdéstől eltérve, a közvetett támogatható költségek fedezésére a résztvevő választhatja az alvállalkozói szerződésekre fordított közvetlen támogatható költségek nélkül vagy a harmadik felek költségeinek megtérítése nélkül számított összes közvetlen támogatható költsége átalányát.

A Bizottság a költségvetési rendelettel és annak végrehajtási szabályaival összhangban, az érintett tényleges közvetett költségek lehető legpontosabb közelítése alapján megállapítja a megfelelő átalányokat.

(5) Azok a nonprofit közjogi szervezetek, közép- és felsőfokú oktatási intézmények, kutatószervezetek és KKV-k, amelyek az érintett tevékenységre vonatkozó tényleges közvetett költségeiket nem tudják bizonyossággal meghatározni, azokban az esetekben, amikor olyan finanszírozási rendszerekben vesznek részt, amelyek a 32. cikkben említett kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységeket foglalnak magukban, a 2010. január 1-je előtt lezáruló pályázati felhívások keretében odaítélt támogatások esetében választhatják az összes közvetlen támogatható költség 60 %-ának megfelelő átalányértéket.

A (2) bekezdésben említett általános elv teljes körű alkalmazására való áttérés megkönnyítése céljából a Bizottság a 2009. december 31-e után lezáruló pályázati felhívások keretében odaítélt támogatások esetében is megállapítja az átalányérték megfelelő szintjét, amely az érintett tényleges közvetett költségek közelítése, de nem kevesebb mint 40 %. Ez az érintett tevékenységre vonatkozó tényleges közvetett költségeiket bizonyossággal meghatározni nem tudó nonprofit közjogi szervezetek, közép- és felsőfokú oktatási intézmények, kutatószervezetek, valamint KKV-k részvételének értékelésén alapul.

(6) A támogatási megállapodás mintájának valamennyi átalányérték tartalmaznia kell.

32. cikk

A támogatás felső korlátja

(1) Kutatási és technológiafejlesztési tevékenység esetén a közösségi pénzügyi hozzájárulás az összes támogatható költség legfeljebb 50 %-át fedezheti.

A nonprofit közjogi szervezetek, a közép- és felsőfokú oktatási intézmények, a kutatószervezetek és a KKV-k esetén azonban a közösségi pénzügyi hozzájárulás az összes támogatható költség legfeljebb 75 %-át fedezheti.

(2) Demonstrációs tevékenység esetén a közösségi pénzügyi hozzájárulás az összes támogatható költség legfeljebb 50 %-át fedezheti.

(3) Koordinációs és támogatási tevékenységgel, valamint kutatók képzésére és karrierfejlesztésére irányuló tevékenységgel támogatott tevékenység esetén a közösségi pénzügyi hozzájárulás az összes támogatható költség legfeljebb 100 %-át fedezheti.

(4) Az irányítási tevékenységek esetében – a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolásokat is beleértve –, valamint az (1), (2) és (3) bekezdésben nem szabályozott egyéb tevékenységek esetében a közösségi pénzügyi hozzájárulás az összes támogatható költség legfeljebb 100 %-át fedezheti.

Az első albekezdésben említett egyéb tevékenységek közé tartozik többek között a kutatók képzését és karrierfejlesztését támogató finanszírozási rendszerek hatálya alá nem tartozó tevékenységek keretében végzett képzés, a koordináció, a hálózatépítés és a terjesztés.

(5) Az (1)–(4) bekezdés alkalmazásában a közösségi pénzügyi hozzájárulás meghatározásakor a támogatható költségeket és a bevételeket kell figyelembe venni.

(6) Az (1)–(5) bekezdés adott esetben olyan közvetett cselekvésekre is alkalmazandó, amelyek teljes egészükben átalányfinanszírozás vagy átalányösszegek szerinti finanszírozás formájában részesülnek közösségi támogatásban.

33. cikk

A támogatható költségek jelentése és ellenőrzése

(1) A támogatható költségekről, az előfinanszírozás kamatjövédelméről és az érintett közvetett cselekvéssel összefüggésben felmerülő bevételekről, valamint adott esetben a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolásokról szabályos időközönként jelentést kell benyújtani a Bizottságnak, a költségvetési rendelettel és a végrehajtási szabályokkal összhangban.

A jelentésben meg kell jelölni és – adott esetben – a cselekvés végeztével igazolással meg kell erősíteni a kérdéses cselekvéshez kapcsolódó társfinanszírozás meglétét.

(2) A költségvetési rendeletről és a végrehajtási szabályoktól eltérve, a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolás kizárólag akkor kötelező, ha a résztvevő számára a közvetett cselekvés tekintetében teljesített időközi kifizetések és egyenlegkifizetések teljes összege 375 000 EUR vagy meghaladja azt.

A 2 éves vagy annál rövidebb időtartamú közvetett cselekvések esetében azonban nem kell egynél több igazolást kérni a résztvevőtől a projekt végén a pénzügyi kimutatásokra vonatkozóan.

Nincs szükség a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolásokra a teljes egészében átalányösszegek vagy átalányfinanszírozás révén megtérített közvetett cselekvések esetében.

(3) A közjogi szervezetek, a kutatószervezetek és a közép- és felsőfokú oktatási intézmények az (1) bekezdésben előírt, a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolást arra jogosult köztisztviselővel is elkészíthetik.

34. cikk

Kiválósági hálózatok

(1) A kiválósági hálózatoknak nyújtandó támogatás formáit a munkaprogramban kell meghatározni.

(2) Amennyiben a kiválósági hálózatoknak nyújtandó közösségi pénzügyi hozzájárulás átalányösszeg formájában történik, azt a kiválósági hálózatban részt vevő kutatók száma és a cselekvés időtartama alapján kell kiszámítani. Az átalányösszeg kiszámításához évente és kutatónként 23 500 EUR egységösszeget kell figyelembe venni.

Az egységösszeget a Bizottság a költségvetési rendelettel és a végrehajtási szabályokkal összhangban igazítja ki.

(3) A munkaprogramnak meg kell határoznia az átalányösszeg legnagyobb összegének kiszámításához maximálisan figyelembe vehető résztvevő- és kutatószámot. A kiválósági hálózatban ugyanakkor adott esetben a pénzügyi hozzájárulás összegének meghatározásához előírt maximumnál több résztvevő is részt vehet.

(4) A folyósítás részletekben történik.

A részleteket a közös munkaprogram végrehajtásában elért előrehaladás szerint, a kutatási erőforrások és kapacitások integráltságának a konzorciummal közösen megállapított és a támogatási megállapodásban előírt teljesítési mutatók segítségével történő mérése alapján kell folyósítani.

2. alszakasz

Kifizetés, szétosztás, behajtás és garanciák

35. cikk

Kifizetés és szétosztás

(1) A közösségi pénzügyi hozzájárulást a koordinátoron keresztül, indokolatlan késedelem nélkül kell a résztvevőknek kifizetni.

(2) A koordinátor olyan nyilvántartást vezet, amelyből bármikor megállapítható, hogy a közösségi finanszírozásból az egyes résztvevők mekkora részt kaptak.

A koordinátor ezt az információt kérésre közli a Bizottsággal.

36. cikk

Behajtás

A Bizottság a költségvetési rendelettel összhangban behajtási határozatot hozhat.

37. cikk

Kockázatfedezési mechanizmus

(1) Az egyes résztvevők pénzügyi felelőssége – az (2) és (5) bekezdésre is figyelemmel – a saját tartozásukra korlátozódik.

(2) A Közösség számára fizetendő összegek behajtásának elmaradásával kapcsolatos kockázatok kezelése érdekében a Bizottság a melléklettel összhangban létrehoz egy résztvevői garanciaalapot (a továbbiakban: az Alap) és működteti azt.

Az Alap által eredményezett kamatjövendelmet hozzá kell adni az Alaphoz, és az kizárólag a melléklet 3. pontjában foglalt célokat szolgálhatja, a 4. pont sérelme nélkül.

(3) Egy támogatott közvetett cselekvés résztvevője által az Alap részére nyújtott hozzájárulás nem haladhatja meg a résztvevő számára nyújtandó közösségi pénzügyi hozzájárulás 5 %-át. A cselekvés végén az összeget, amellyel a résztvevő hozzájárult az Alaphoz, a koordinátoron keresztül vissza kell fizetni a résztvevőnek, a (4) bekezdésre is figyelemmel.

(4) Ha az Alap által eredményezett kamatjövendelem nem elégséges a Közösség számára fizetendő összegek fedezéséhez, a Bizottság a résztvevőnek visszafizetendő összegből levonhatja a résztvevőnek nyújtott közösségi pénzügyi hozzájárulás legfeljebb 1 %-át.

(5) Az (4) bekezdésben említett levonás nem alkalmazandó a közjogi szervezetekre, a közvetett cselekvés azon résztvevőire, amelyek részvételéért tagállam vagy társult ország garanciát vállalt, valamint a közép- és felsőfokú oktatási intézményekre.

(6) A Bizottság kizárólag a koordinátorok és a közvetett cselekvésekhez 500 000 eurót meghaladó közösségi pénzügyi hozzájárulást kérvényező, a (2) bekezdésben említettektől eltérő résztvevők pénzügyi kapacitását ellenőrzi előzetesen, kivéve ha olyan kivételes körülmények állnak fenn, amikor a már rendelkezésre álló információk alapján joggal kétségbe vonható e résztvevők pénzügyi kapacitása.

(7) Az Alapot úgy kell tekinteni, hogy az elegendő garanciát jelent a költségvetési rendelet keretei között. A résztvevőktől nem lehet további garanciát vagy biztosítékot kérni vagy követelni.

III. FEJEZET

TERJESZTÉS, FELHASZNÁLÁS ÉS HOZZÁFÉRÉSI JOGOK

1. SZAKASZ

Új információk és jogok

38. cikk

A fúzióenergiák kutatásokról szóló egyedi szabályok

Az ezen fejezetben megállapított szabályokat az ezen rendelet IV. fejezete által tartalmazott „Fúzióenergiák kutatásokról” tematikus területhez tartozó tevékenységekre megállapított egyedi szabályok sérelme nélkül kell alkalmazni.

1. alszakasz

Tulajdonjog

39. cikk

Az új információk és jogok tulajdonjoga

(1) A (3) bekezdésben említettek kivüli közvetett cselekvések keretén belül végzett munkából származó új információk és jogok azon résztvevő tulajdonát képezik, amelynek munkájából ezen új információk és jogok származnak.

(2) Ha egy résztvevő alkalmazottja vagy egyéb személyzete jogosult igényt tartani az új információkkal és jogokkal kapcsolatos jogokra, a résztvevőnek biztosítani kell, hogy ezek a jogok a támogatási megállapodásban előírt kötelezettségeivel összeegyeztethető módon legyenek gyakorolhatók.

(3) Az új információk és jogok a Közösség tulajdonát képezik:

- a) a költségvetési rendeletben előírt közbeszerzési eljárás szabályainak hatálya alá tartozó árubeszerzés vagy szolgáltatás céljára szolgáló koordinációs és támogatási tevékenységek esetében;
- b) a független szakértőkkel kapcsolatos koordinációs és támogatási tevékenységek esetében.

40. cikk

Az új információk és jogok közös tulajdonjoga

(1) Ha az új információk és jogok több résztvevő közösen végzett munkájából származnak, és a munka egy-egy résztvevőre eső részét nem lehet meghatározni, akkor az érintett résztvevők ezen új információk és jogok tekintetében közös tulajdonjoggal rendelkeznek.

A résztvevők az említett közös tulajdonjog megosztására és gyakorlásának feltételeire vonatkozóan a támogatási megállapodás feltételeivel összhangban megállapodást kötnek.

(2) Ha még nem kötöttek közös tulajdonjogra vonatkozó megállapodást, akkor a közös tulajdonnal rendelkező jogalanyok mindegyike jogosult harmadik félnek a használati engedély továbbadásának kizárásával nem kizárólagos használati engedélyt adni, a következő feltételekkel:

- a) a többi közös tulajdonost előzetesen értesíteni kell;
- b) a többi közös tulajdonosnak ésszerű és méltányos ellen-tételezést kell adni.

(3) A Bizottság kérésre iránymutatást ad a közös tulajdonjogra vonatkozó megállapodásba belefoglalandó lehetséges szempontokról.

41. cikk

Új információk és jogok átruházása

(1) Az új információk és jogok tulajdonosa – a (2)–(5) bekezdésre és a 42. cikkre is figyelemmel – ezeket bármely jogalanyra átruházhatja.

(2) Ha egy résztvevő az új információk és jogok tulajdonjogát átruházza, a támogatási megállapodással összhangban az új tulajdonosra az ilyen új információkkal és jogokkal kapcsolatos kötelezettségeit is át kell ruházni, beleértve a valamely további tulajdonosra való átruházásuk kötelezettségét is.

(3) Titoktartási kötelezettségére is figyelemmel, ha egy résztvevőnek hozzáférési jogokat kell átruházni, akkor erről köteles az adott tevékenység többi résztvevőjét előzetesen értesíteni, és őket az új információk és jogok új tulajdonosára vonatkozó, a támogatási megállapodás szerinti hozzáférési jogok gyakorlásához szükséges információkkal ellátni.

A többi résztvevő ugyanakkor írásos megállapodásban lemondhat arról a jogáról, hogy előzetesen külön értesítést kapjon minden olyan esetben, ha egy adott résztvevő a tulajdonjogát egy konkrétan megnevezett harmadik félre ruházza át.

(4) A (3) bekezdés első albekezdésében előírt értesítést követően bármely másik résztvevő kifogással élhet a tulajdonjog átruházásával szemben azzal az indokkal, hogy az átruházás hátrányosan befolyásolná a hozzáférési jogait.

Ha bármely másik résztvevő igazolja, hogy a tulajdonjog-átruházás hátrányosan befolyásolná jogait, a tervezett átruházás mindaddig nem valósulhat meg, amíg az érintett résztvevők megállapodásra nem jutnak.

(5) Adott esetben a támogatási megállapodás előírhatja, hogy a Bizottságot előzetesen értesíteni kell bármely tervezett tulajdonjog-átruházásról vagy a kizárólagos engedély olyan harmadik fél számára tervezett bármely megadásáról, amelynek székhelye a hetedik keretprogramhoz nem csatlakozott harmadik országban van.

42. cikk

Az európai versenyképesség, a tagállamok védelmi érdekei és az etikai alapelvek megőrzése

A Bizottság kifogással élhet az új információk és jogok tulajdonjogának vagy az új információkra és jogokra vonatkozó engedélynek a hetedik keretprogramhoz nem csatlakozott harmadik országban letelepedett harmadik felek részére történő átruházásával, illetőleg megadásával szemben, ha úgy véli, hogy ez nem felel meg az európai gazdaság versenyképességének növeléséhez fűződő érdekeknek, vagy a Szerződés 24. cikke szerinti tagállami védelmi érdekeknek, vagy összeegyeztethetetlen az etikai alapelvekkel.

Ilyen esetekben a tulajdonjog átruházása vagy a használati engedély megadása mindaddig nem történhet meg, ameddig a Bizottság meg nem bizonyosodik afelől, hogy sor kerül megfelelő védintézkedések meghozatalára.

2. a l s z a k a s z

Oltalom, közzététel, terjesztés és felhasználás

43. cikk

Az új információk és jogok oltalma

Az ipari vagy kereskedelmi felhasználásra alkalmas új információk és jogok tulajdonosának biztosítania kell azok megfelelő és hatékony oltalmát, kellően figyelembe véve a saját jogos érdekeit, valamint az érintett közvetett cselekvés többi résztvevőjének jogos érdekeit, ezen belül különösen kereskedelmi érdekeit.

Ha egy résztvevő, aki az új információknak és jogoknak nem tulajdonosa, a saját jogos érdekére hivatkozik, bármikor bizonyítani kell tudnia, hogy jogos érdeke aránytalanul nagy kárt szenvedne.

Ha az új információk és jogok ipari vagy kereskedelmi felhasználásra alkalmasak, és tulajdonosuk nem gondoskodik azok védelméről, és a 41. cikknek megfelelően nem ruhazza át más résztvevőre, a tagállamokban vagy társult országokban székhellyel rendelkező kapcsolt jogalanyokra vagy a tagállamokban vagy társult országokban székhellyel rendelkező bármely más harmadik félre az új információkat és jogokat az azokkal járó kötelezettségekkel együtt, akkor a Bizottság értesítéséig nem kerülhet sor terjesztési tevékenységekre.

A Bizottság ilyen esetekben az érintett résztvevő egyetértésével átveheti a szóban forgó új információk és jogok tulajdonjogát, és intézkedéseket hozhat megfelelő és hatékony oltalmukra. Az érintett résztvevő csak akkor tagadhatja meg a beleegyezést, ha igazolni tudja, hogy jogos érdekei aránytalanul nagy kárt szenvednének.

44. cikk

A közösségi pénzügyi támogatásra vonatkozó nyilatkozat

Az új információkkal és jogokkal kapcsolatban megjelenő minden kiadványban, minden, a résztvevők által vagy nevében benyújtott szabadalmi bejelentésben és minden egyéb terjesztés során – akár vizuális eszközök útján is – hivatkozni kell arra,

hogy a szóban forgó új információk és jogok közösségi pénzügyi támogatás segítségével jöttek létre.

E hivatkozás módját a támogatási megállapodásban kell meghatározni.

45. cikk

Felhasználás és terjesztés

(1) A résztvevők kötelesek a tulajdonukban lévő új információkat és jogokat felhasználni vagy gondoskodni azok felhasználásáról.

(2) Az egyes résztvevők kötelesek gondoskodni arról, hogy a tulajdonukban lévő új információk és jogok terjesztése a lehető leggyorsabban történjék. Ennek elmaradása esetén a Bizottság, a Szerződés 12. cikke értelmében, jogosult az új információk és jogok terjesztésére.

A támogatási megállapodás határidőket tűzhet ki erre vonatkozóan.

(3) A terjesztési tevékenységeknek összeegyeztethetőnek kell lenniük a szellemi tulajdonjogok oltalmával, a titoktartási kötelezettségekkel és az új információk és jogok tulajdonosának jogos érdekeivel, valamint a Szerződés 24. cikke szerinti tagállami védelmi érdekekkel.

(4) Minden egyes terjesztési tevékenységről előzetesen értesíteni kell a többi érintett résztvevőt.

Az értesítést követően bármely érintett résztvevő kifogással élhet, ha úgy véli, hogy az új vagy a meglévő információihoz vagy jogaihoz fűződő jogos érdekei aránytalanul nagy kárt szenvedhetnek. Ilyenkor csak akkor kerülhet sor a terjesztésre, ha megfelelő lépések történtek e jogos érdekek védelme érdekében.

2. SZAKASZ

Hozzáférési jogok a meglévő és az új információkhoz és jogokhoz

46. cikk

Az érintett meglévő információk és jogok

A résztvevők írásos megállapodásban meghatározhatják, mely meglévő információkra és jogokra van szükség a közvetett cselekvéshez, és adott esetben kizárhatnak bizonyos meglévő információkat és jogokat.

47. cikk

Alapelvek

(1) A hozzáférési jogokra vonatkozó igényeket írásban kell beadni.

(2) Az új vagy a meglévő információk és jogok tulajdonosának beleegyezése nélkül a hozzáférési jogok nem jogosítanak azok további átruházására.

(3) Az új és a meglévő információkra és jogokra vonatkozóan kizárólagos engedély adható, azzal a feltétellel, hogy az összes többi résztvevő írásban megerősíti, hogy lemond az azokra vonatkozó hozzáférési jogáról.

(4) A (3) bekezdés sérelme nélkül a résztvevők vagy harmadik felek számára az új vagy a meglévő információk és jogok tekintetében hozzáférési jogokat biztosító megállapodásnak gondoskodnia kell arról, hogy fennmaradjon a többi résztvevő hozzáférési jogának lehetősége.

(5) A 48. és 49. cikk, valamint a támogatási megállapodás sérelme nélkül, egy adott tevékenység résztvevői mihamarabb kötelesek tájékoztatni egymást minden, a meglévő információkra és jogokra vonatkozó hozzáférési jogok biztosítását érintő korlátozásról, valamint minden egyéb olyan korlátozásról, amely lényegesen befolyásolhatja a hozzáférési jogok biztosítását.

(6) Ha egy közvetett cselekvésben valamely résztvevő részvétele megszűnik, az semmilyen módon nem érinti a kérdéses résztvevő arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a támogatási megállapodásban meghatározott feltételek szerint hozzáférési jogokat biztosítson az adott tevékenység többi résztvevője számára.

48. cikk

Közvetett cselekvés végrehajtását szolgáló hozzáférési jogok

(1) Az új információkra és jogokra vonatkozóan a közvetett cselekvés többi résztvevőjének hozzáférési jogot kell biztosítani, amennyiben erre a közvetett cselekvés keretében végzendő munkájukhoz szükségük van.

Ezt a hozzáférési jogot jogdíjmentesen kell biztosítani.

(2) A meglévő információkra és jogokra vonatkozóan a közvetett cselekvés többi résztvevőjének hozzáférési jogot kell biztosítani, amennyiben erre a közvetett cselekvés keretében végzendő munkájukhoz szükségük van, feltéve hogy az érintett résztvevő jogosult e hozzáférési jog biztosítására.

Ha a támogatási megállapodáshoz történő csatlakozás előtt az összes résztvevő eltérő értelmű megállapodást nem kötött, ezt a hozzáférési jogot jogdíjmentesen kell biztosítani.

49. cikk

A felhasználást szolgáló hozzáférési jogok

(1) Ha saját új információik és jogaik felhasználásához szükséges, az ugyanazon közvetett cselekvés résztvevőit megilletik az új információkhoz és jogokhoz való hozzáférési jogok.

Ezeket a hozzáférési jogokat – a megállapodásra figyelemmel – vagy ésszerű és méltányos feltételekkel, vagy jogdíjmentesen kell biztosítani.

(2) Ha saját új információik és jogaik felhasználásához szükséges, a közvetett cselekvés résztvevőit megilletik a meglévő információkhoz és jogokhoz való hozzáférési jogok, feltéve hogy az érintett résztvevő jogosult e hozzáférési jog megadására.

Ezeket a hozzáférési jogokat – a megállapodásra figyelemmel – vagy ésszerű és méltányos feltételekkel, vagy jogdíjmentesen kell biztosítani.

(3) A tagállamokban vagy társult országokban székhellyel rendelkező kapcsolt jogalanyokat is megilletik az új és a meglévő információkhoz és jogokhoz való, az (1) és (2) bekezdésben említett hozzáférési jogok, ugyanazon feltételek mellett, mint azokat a résztvevőket, amelyek ellenőrzése alá tartoznak, kivéve ha a támogatási megállapodás vagy a konzorciummegállapodás másként rendelkezik.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdés szerinti hozzáférési jogokra legkésőbb egy évvel a következő események valamelyikét követően nyújtható be igény:

- a) a közvetett cselekvés vége;
- b) a kérdéses meglévő vagy új információk és jogok tulajdonosa részvételének megszűnése.

Az érintett résztvevők azonban eltérő határidő alkalmazásában is megállapodhatnak.

IV. FEJEZET

A „FÚZIÓENERGIAI KUTATÁSOK” TEMATIKUS TERÜLETHEZ TARTOZÓ CSELEKVÉSEKBEN VALÓ RÉSZVÉTEL EGYEDI SZABÁLYAI

50. cikk

Hatály

Az ezen fejezetben megállapított szabályokat a „Fúzióenergiai kutatások” tematikus területhez tartozó tevékenységekre megállapított egyedi programban meghatározottak szerint kell alkalmazni. Az ezen fejezetben, és a II. vagy III. fejezetben megállapított szabályok közötti ellentmondás esetén az ezen fejezetben megállapított szabályokat kell alkalmazni.

51. cikk

A fúzióenergiai kutatások megvalósítása

A „Fúzióenergiai kutatások” tematikus területhez tartozó tevékenységek megvalósítása a terjesztésre és felhasználásra vonatkozó alábbi keretek közt megállapított eljárások és szabályok alapján történhet:

- a) a Közösség és a tagállamok, vagy társult tagként részt vevő harmadik államok, vagy a tagállamok vagy társult tagként részt vevő harmadik államok jogalanyai közötti társulási szerződések;
- b) az Európai Fúziós Fejlesztési Megállapodás (EFDA) a Közösség és a tagállamokban, valamint a társult államokban lévő, vagy azok nevében eljáró szervezetek között;
- c) az ITER-rel foglalkozó európai közös vállalkozás, a Szerződés II. címe 5. fejezetének rendelkezései alapján;
- d) a harmadik államokkal folytatandó együttműködésre vonatkozó nemzetközi megállapodások, vagy ilyen megállapodás, különösen az ITER-megállapodás alapján székhellyel rendelkező bármely más jogalannyal folytatandó együttműködésre vonatkozó nemzetközi megállapodások;

- e) bármely más többoldalú, a Közösség és társult szervezetek között létrejött megállapodás, különösen a személyzet mobilitására vonatkozó megállapodás;
- f) a fúziós energiára irányuló kutatást előmozdító vagy ahhoz hozzájáruló, költségmegosztáson alapuló cselekvések a tagállamok vagy a hetedik keretprogramhoz társult államok, társulási szerződéses kapcsolatban nem álló testületei körében.

52. cikk

Közösségi pénzügyi hozzájárulás

(1) Az 51. cikk a) pontjában említett társulási szerződésekben és az 51. cikk f) pontjában említett, költségmegosztáson alapuló cselekvésekben kell a közösségi pénzügyi hozzájárulásra vonatkozó szabályokat megállapítani a hatályuk alá tartozó tevékenységek tekintetében.

A közösségi pénzügyi hozzájárulásnál az éves alapkamatráta nem haladhatja meg a 20 %-ot a hetedik keretprogram időtartama alatt.

(2) Az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) ⁽¹⁾ végrehajtására irányuló egyedi program 7. cikkének (2) bekezdésében említett fúziós program tanácsadó bizottságával történt konzultációt követően a Bizottság finanszírozhatja a következőket:

- a) a társulási szerződések keretében 40 %-ot nem meghaladó ráta mellett: azon költségek, amelyek a társultak olyan egyedi együttműködési projektjeiből adódnak, melyeket a tanácsadó bizottság elsődleges támogatásra javasolt, és

melyeket a Bizottság jóváhagyott; az elsődleges támogatás az ITER/DEMO relevanciájú cselekvésekre összpontosul, kivéve azon eseteket, amikor a projektek már korábbi keretprogramok alatt elsődleges státust nyertek el;

- b) olyan cselekvések, melyek végrehajtása az Európai Fúziós Fejlesztési Megállapodás keretében (ideértve a beszerzéseket) vagy az 51. cikk c) pontjában említett közös vállalkozás keretében történik;
- c) a személyzet mobilitására vonatkozó megállapodás keretében megvalósuló cselekvések.

(3) A (2) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti pénzügyi hozzájárulásban részesülő projektek vagy cselekvések esetén valamennyi, az 51. cikk a) és b) pontjában említett jogalanyok jogában áll, hogy az érintett felszereléssel megvalósuló kísérletekben részt vegyen.

(4) Az 51. cikk d) pontjában említett nemzetközi együttműködési megállapodás keretében megvalósított cselekvésekhez történő közösségi pénzügyi hozzájárulást az ilyen irányú megállapodás feltételeivel összhangban, vagy a megállapodás révén létesített jogalany által kell megállapítani. A Közösség az ilyen megállapodásban való részvételét és ahhoz történő pénzügyi hozzájárulását bármely jogalanyon keresztül irányíthatja.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

53. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. KORKEAOJA

⁽¹⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

MELLÉKLET

Részvevői garanciaalap

1. Az Alapot a Közösség kezeli, amelyet a támogatási megállapodás mintájában meghatározandó feltételek mellett, a résztvevők nevében végrehajtási megbízottként eljáró Bizottság képvisel.

A Bizottság az Alap pénzügyeinek kezelésével vagy az Európai Beruházási Bankot vagy – a 13. cikk b) pontjával összhangban – egy megfelelő pénzügyi szervezetet (a továbbiakban: a letéteményes bank) bíz meg. A letéteményes bank a Bizottság utasításainak megfelelően kezeli az Alapot.

2. A Bizottság a kezdeti előfinanszírozásból, amelyet a konzorciumnak fizet, levonhatja a résztvevőknek az Alaphoz való hozzájárulását, és azt nevükben befizetheti az Alapba.
3. Ha a résztvevők tartoznak a Közösségnek, a Bizottság a kötelezettségeiket nem teljesítő résztvevőkkel szemben a költségvetési rendelettel összhangban kiszabható szankciók sérelme nélkül a következőképpen járhat el:
 - a) elrendelheti, hogy a letéteményes bank közvetlenül utalja át az Alapból az esedékes összeget a közvetett cselekvés koordinátora részére, amennyiben a közvetett cselekvés még nem fejeződött be, és a többi résztvevő megállapodik abban, hogy a közvetett cselekvést a 17. cikk (4) bekezdésével összhangban, ugyanazon célkitűzések mellett valósítja meg. Az Alapból átutalt összeg közösségi pénzügyi hozzájárulásnak minősül; vagy
 - b) az Alapból ténylegesen behajthatja az említett összeget, amennyiben a közvetett cselekvés megszűnik vagy már befejeződött.

A Bizottság az Alap javára behajtási utasítást ad ki az említett résztvevő ellen. A Bizottság e célból a költségvetési rendelettel összhangban behajtási határozatot fogadhat el.

4. Az Alapból a hetedik keretprogram során behajtott összegek a költségvetési rendelet 18. cikke (2) bekezdésének értelmében a hetedik keretprogramhoz rendelt bevételnek minősülnek.

Azt követően, hogy a hetedik keretprogram keretében nyújtott valamennyi támogatás végrehajtása befejeződött, a Bizottság – a nyolcadik keretprogrammal kapcsolatos határozatokra is figyelemmel – behajtja az Alapnak be nem fizetett összegeket, és ezek bekerülnek a Közösség költségvetésébe.

Helyesbítés az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011) szőlő, 2006. december 18-i 2006/970/Euratom határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

A 2006/970/Euratom határozat helyesen:

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. december 18.)

az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011)

(2006/970/Euratom)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 7. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az együttes nemzeti és európai erőfeszítések a kutatás és a képzés területén elsődrendű fontosságúak a gazdasági növekedés és az európai polgárok jólétének biztosítása szempontjából.
- (2) A hetedik keretprogram – különösen az oktatás, a képzés, a versenyképesség és az innováció, az ipar, a foglalkoztatás és a környezetvédelem területére vonatkozó fellépések mellett – kiegészíti a kutatáspolitikai területén végzett, a lisszaboni stratégia végrehajtásához szükséges más uniós fellépéseket.
- (3) A hetedik keretprogram az európai kutatási térség létrehozása érdekében az előző keretprogram eredményeire épít, és az európai tudásalapú gazdaság és társadalom kifejlesztése érdekében továbbfejleszti azokat.
- (4) A Bizottságnak „Az energiaellátás biztonságára vonatkozó európai stratégia felé” című zöld könyve kiemeli a nukleáris energiának az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának és Európa importált energiától való függőségének csökkentéséhez való hozzájárulását.
- (5) A Bizottság 2005. augusztus 24-én benyújtotta az előző öt évben végzett közösségi tevékenységek végrehajtásának és

eredményeinek külső felméréséből levont következtetéseket, amelyekhez saját megfigyeléseit is csatolta.

- (6) A Nemzetközi Termonukleáris Kísérleti Reaktorra (ITER) vonatkozó tárgyalási irányelveket módosító, 2004. november 26-i tanácsi határozat értelmében az ITER európai megvalósítása – a fúziós energia tágabb megközelítésének keretében – a hetedik keretprogram alapján végzett, fúziós energiával kapcsolatos kutatási tevékenységek központi eleme lesz.
- (7) A hetedik keretprogram végrehajtása lehetőséget teremt közös vállalkozásoknak a Szerződés 45–51. cikke szerinti létrehozására.
- (8) A hetedik keretprogram keretében támogatott kutatási tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az alapvető etikai elveket, beleértve azokat, amelyeket az Európai Unió alapjogi chartája tükröz. A tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit továbbra is figyelembe kell venni.
- (9) E határozat a program teljes időtartamára meghatároz egy pénzügyi keretösszeget, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött, a költségvetési fegyverről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2006. május 17-i intézményközi megállapodás ⁽³⁾ 37. pontja értelmében a költségvetési hatóság számára a fő hivatkozási alapot jelenti.
- (10) A hetedik keretprogram tekintetében fontos a pénzgazdálkodás hatékonyságának és eredményességének biztosítása, és a végrehajtást a lehető leghatékonyabb és a leginkább felhasználóbarát módon kell végezni, valamint minden résztvevő számára könnyű hozzáférést kell nyújtani.

⁽¹⁾ 2006. június 15-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 65., 2006.3.17., 9. o.

⁽³⁾ HL C 139., 2006.6.14., 1. o.

(11) A hetedik keretprogramban kellő figyelmet kell fordítani a nőknek a tudományban és a kutatásban betöltött szerepére és arra, hogy tovább fokozzák a nők aktív szerepvállalását a kutatásban.

(12) A Közös Kutatóközpontnak (KKK) elő kell segítenie a közösségi politikák megfogalmazásához, kialakításához, végrehajtásához és nyomon követéséhez nyújtott ügyfélközpontú tudományos és technológiai támogatás nyújtását. E tekintetben hasznos, ha a KKK saját kompetenciája területein továbbra is független tudományos és technológiai referenciaközpontként működik az EU-ban.

(13) A kölcsönös előnyhöz jutás érdekében a nemzetközi és a globális dimenzióknak fontos szerepe van az európai kutatási tevékenységekben. A hetedik keretprogram nyitva áll az ehhez szükséges megállapodásokat megkötő országok számára, továbbá – projektek szintjén és kölcsönös előnyök alapján – harmadik országok intézményei és nemzetközi tudományos együttműködési szervezetei részvételére is.

(14) A hetedik keretprogram a tagjelölt országok részére a közösségi vívmányok végrehajtásához és az Európai Kutatási Térségbe történő beilleszkedésükhöz nyújtott tudományos és technológiai támogatás révén elősegíti az Európai Unió bővítését.

(15) Megfelelő intézkedéseket kell hozni a szabálytalanságok és a csalás megelőzésére, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet ⁽¹⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, május 25-i 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet ⁽³⁾ értelmében.

(16) A Bizottság konzultált a tudományos és műszaki bizottsággal, és az véleményét nyilvánította,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

A hetedik keretprogram elfogadása

A nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó többéves keretprogram (a továbbiakban: hetedik keretprogram)

⁽¹⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽²⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽³⁾ HL L 136., 1999.5.31., 8. o.

a 2007. január 1-jétől 2011. december 31-ig terjedő időtartamra elfogadásra kerül.

2. cikk

Célkitűzések

(1) A hetedik keretprogram a Szerződés 1. cikkében és 2. cikkének a) pontjában meghatározott általános célkitűzéseket követi, miközben hozzájárul az Európai Kutatási Térségre épülő tudásalapú társadalom megteremtéséhez.

(2) A hetedik keretprogram a Közösség kutatási, technológiafejlesztési, nemzetközi együttműködési, technikai információterjesztési és -hasznosítási, valamint képzési tevékenységeit foglalja magában, két egyedi programra tagolódva:

Az első egyedi program a következőkre terjed ki:

a) a fúziós energiára irányuló kutatás egy biztonságos, fenntartható, környezettisztelő és gazdaságilag életképes energiaforrás kifejlesztésének céljából;

b) atommaghasadás és sugárvédelem különösképpen az atommaghasadás és az ionizáló sugárzás ipari és gyógyászati felhasználása biztonsági teljesítményének, forrás- és költséghatékonyságának növelése céljából.

A második egyedi program a Közös Kutatóközpont (KKK) nukleáris energia területén folytatott tevékenységeire terjed ki.

(3) Az egyedi programok főbb irányvonalait az I. melléklet mutatja be.

3. cikk

A legnagyobb teljes összeg és az egyes tevékenységek részesedése

(1) A 2007–2011-es időszakra vonatkozó hetedik keretprogram végrehajtására előirányzott teljes összeg 2 751 millió EUR. Ennek az összegnek a felosztása a következő (millió EUR-ban):

Kutatások a fúziós energia területén ⁽¹⁾	1 947
Atommaghasadás és sugárvédelem	287
A KKK nukleáris tevékenységei	517

⁽¹⁾ A fúziós energia kutatására előirányzott összegből legalább 900 millió EUR-t az ITER építésén kívüli, az I. mellékletben felsorolt tevékenységekre kell fordítani.

(2) A hetedik keretprogramban való közösségi pénzügyi részvétel részletes szabályait a II. melléklet tartalmazza.

4. cikk

A Közösség pénzügyi érdekeinek védelme

Az e határozat keretében finanszírozott közösségi fellépések esetében a 2988/95/EK, Euratom rendeletet és a 2185/96/Euratom, EK rendeletet kell alkalmazni a közösségi jog rendelkezéseit érintő bármely jogsértésre, beleértve a hetedik keretprogram alapján előírt szerződési kötelezettségnek egy gazdasági szereplő cselekedetéből vagy mulasztásából eredő megsértését is, amely egy indokolatlan kiadási tétel következtében hátrányosan érinti vagy érintheti az Európai Unió általános költségvetését vagy az általa kezelt költségvetéseket egy indokolatlan kiadási tételen keresztül.

5. cikk

Etikai alapelvek

A hetedik keretprogram keretében végzett valamennyi kutatási tevékenységet az etikai alapelvekkel összhangban kell végezni.

6. cikk

Felügyelet, értékelés és felülvizsgálat

(1) A Bizottság folyamatosan és módszeresen felügyeli a hetedik keretprogram és annak egyedi programjai végrehajtását, és e felügyeleti tevékenység eredményeiről rendszeresen jelentést tesz, illetve terjeszti azokat.

(2) Legkésőbb 2010-ben a Bizottság – külső szakértők bevonásával, a hatodik keretprogram utólagos értékelésére építve – a hetedik keretprogramra és annak egyedi programjaira irányuló, igazolt tényeken alapuló időközi értékelést készít. Ez az értékelés kiterjed a folyamatban lévő kutatási tevékenységek minőségére, a végrehajtás és az irányítás minőségére, valamint a meghatározott célkitűzések megvalósítása terén elért előrehaladásra.

(3) A hetedik keretprogram befejezését követően a Bizottság független szakértőkkel a hetedik keretprogram alapjait, végrehajtását és eredményeit vizsgáló külső értékelést végeztet. A Bizottság az értékelés következtetéseit, valamint kapcsolódó észrevételeit közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint a Régiók Bizottságával.

7. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 18-án.

a Tanács részéről

az elnök

J.-E. ENESTAM

I. MELLÉKLET

TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI CÉLKITŰZÉSEK, TÉMÁK ÉS TEVÉKENYSÉGEK

BEVEZETÉS

Az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramja két fő részre tagolódik: a fúziós energiára irányuló kutatásra, valamint az atommaghasadásra és sugárvédelemre vonatkozó „közvetett” fellépésekre és a KKK „közvetlen” kutatási tevékenységeire.

I.A. A FÚZIÓS ENERGIÁRA IRÁNYULÓ KUTATÁS

Célkitűzés

Az ITER-tervhez szükséges tudásalap megteremtése és az ITER megvalósítása, ami jelentős lépést képvisel a biztonságos, fenntartható, környezetbarát energiaforrást jelentene. A fúziós energiára irányuló, a tagállamok és társult harmadik országok fúziós energiára vonatkozó összes tevékenységét felölöző európai kutatás hosszú távú célja az e követelményeknek eleget tevő és gazdaságilag életképes reaktorprototípusok közös létrehozása a technológiai és tudományos előrelépésektől függően körülbelül harminc vagy harmincöt éven belül.

Indokolás

Európa energiaellátása komoly hiányosságokat mutat rövid, közép- és hosszú távon egyaránt. Különösen szükséges az ellátás biztonsága, az éghajlatváltozás és a fenntartható fejlődés kérdésének kezelése, miközben biztosítani kell, hogy a jövőbeli gazdasági növekedés ne legyen veszélyben.

Az EU által a megújuló energia kutatása terén jelenleg tett erőfeszítéseken túlmenően a fúziós energia a kereskedelmi célú fúziós reaktor piacra törése után, azaz mostantól számítva néhány évtizeden belül járulhat hozzá nagymértékben az EU fenntartható és biztonságos energiaellátásának megvalósításához. Sikeres fejlesztés esetén a fúziós energia biztonságos, fenntartható és környezetbarát energiaforrást jelentene. A fúziós energiára irányuló, a tagállamok és társult harmadik országok fúziós energiára vonatkozó összes tevékenységét felölöző európai kutatás hosszú távú célja az e követelményeknek eleget tevő és gazdaságilag életképes reaktorprototípusok közös létrehozása a technológiai és tudományos előrelépésektől függően körülbelül harminc vagy harmincöt éven belül.

A hosszú távú célok eléréséhez kidolgozott stratégia első prioritásként az ITER (az egyik jelentős kísérleti létesítmény, amely a fúziós energia tudományos és technikai megvalósíthatóságát hivatott igazolni) megépítését, majd a DEMO, egy „demonstrációs” fúziós erőmű megépítését tartalmazza. Ezt a stratégiát egy dinamikus, az ITER-t támogató és a DEMO-hoz szükséges fúziós alapanyagok, technológiák és a fúziós fizika kifejlesztésére irányuló kutatási és fejlesztési program kíséri. Ebben a programban az európai ipar, a fúziós energiával foglalkozó szövetségek és harmadik országok, nevezetesen az ITER-megállapodás részes felei vesznek részt.

Tevékenységek1. *Az ITER megvalósítása*

Az ITER (mint nemzetközi kutatási infrastruktúra) közös megvalósításának tevékenységeit foglalja magában, nevezetesen a telephely előkészítését, az ITER szervezeti felépítését és az ITER-rel foglalkozó európai közös vállalkozás létrehozását, az igazgatást és a munkaerő-felvételt, az általános technikai és igazgatási támogatást, a felszerelések és berendezések felépítését és a projekt építés közbeni támogatását.

2. *K+F az ITER működésének előkészítésében*

Egy célzott, a fizika és a technológia területére összpontosító program hasznosítja majd a fúziós program megfelelő létesítményeit és forrásait, azaz a JET-et és más, létező vagy építés alatt álló mágneses plazmaösszetartó berendezéseket (tokamakok, sztellarátorok, RFP-k). Ez a program értékeli az ITER alaptermészetű technológiáit, megerősíti az ITER projekt kiválasztásait, és kísérleti és elméleti tevékenységek segítségével előkészíti az ITER működését.

3. *Technológiai tevékenységek a DEMO előkészítésében*

Ezek a tevékenységek a fúziós anyagok és a fúzió lényeges technológiáinak, többek között az árnyékolásnak a lendületes kifejlesztésére és a DEMO-hoz szükséges anyagok minősítését végző nemzetközi fúziósanyag-besugárzó berendezés (IFMIF: International Fusion Materials Irradiation Facility) építésének előkészítésére létrehozott projektcsapat felállítását tartalmazzák. Magukban foglalják az anyagok besugárzásvizsgálatát és modellezését, a DEMO tervrajzaira vonatkozó tanulmányokat, valamint a fúziós energia biztonsági, környezeti és társadalmi-gazdasági vonatkozásainak tanulmányozását.

4. *Hosszabb távú K+F tevékenységek*

Ezek a tevékenységek a mágneses plazmaösszetartás javított, a fúziós erőművek számára potenciális előnyöket nyújtó (a W7-X stellarátor építésének befejezésére összpontosító) koncepciójának továbbfejlesztésére, a fúziós plazma viselkedésének mélyreható megértését célzó elméletre és modellezésre, valamint a tehetetlenségi összetartás területén folyó tagállami polgári kutatási tevékenységek folyamatos kapcsolattartás formájában megvalósuló koordinálására terjednek ki.

5. *Emberi erőforrás, oktatás és képzés*

Az ITER rövid és középtávú igényeire és a fúziós energia további fejlesztésére tekintettel folytatni kell a számban, a képességi területekkel, valamint a különösen a fúziós fizikával és a fúziós technológiával kapcsolatos magas képzettségi és tapasztalati szint szempontjából megfelelő munkaerő biztosítását célzó kezdeményezéseket.

6. *Infrastruktúrák*

A nemzetközi fúziósenergia kutatási projekt keretében épülő ITER építése az új, jelentős európai dimenzióval rendelkező kutatási infrastruktúrák részét képezi.

7. *Technológiátadási folyamatok*

Az ITER-hez új és rugalmasabb szervezeti struktúrákra van szükség, amelyek lehetővé teszik az általa generált innovációs és technológiafejlesztési folyamat gördülékeny átadását az iparnak, hogy e kihívásokkal szembenézve az európai ipar versenyképesebbé váljon.

I.B. ATOMMAGHASADÁS ÉS SUGÁRVÉDELEM

Célkitűzés

Szilárd tudományos és műszaki alapok megteremtése a hosszú élettartamú radioaktív hulladékok biztonságosabb kezelésére vonatkozó gyakorlati fejlesztések felgyorsítása érdekében, különösen a biztonsági teljesítmény, a forrás- és költséghatékonyság javítása, valamint az ember és a környezet ionizáló sugárzás elleni védelme erős és társadalmilag elfogadott rendszerének biztosítása.

Indokolás

Az atomenergia jelenleg az Európai Unióban összesen fogyasztott villamos energia egyharmadát fedezi, és a legjelentősebb alap villamosenergia-forrást képezi, amely – mivel az atomerőmű működése során nem bocsát ki szén-dioxidot – az éghajlatváltozás és Európa importált energiahordozóktól való függősége elleni küzdelem eszközeiről folyó vita fontos eleme. Az európai nukleáris ágazatot egészében véve a csúcstechnológia jellemzi, és magas képesítést igénylő munkahelyeket teremt több százezer ember számára. A még fejlettebb nukleáris technológia pedig jelentős javulást ígérhet a hatékonyság és a források felhasználása terén, a jelenlegi technológiákhoz képest még magasabb biztonsági szint biztosítása és kevesebb hulladék termelése mellett.

Az atomenergia azonban jelentős aggodalmakat is kelt, amelyek befolyásolják ezen energiaforrásnak az EU-ban megvalósuló további felhasználását. További erőfeszítésekre van szükség a Közösség kiemelkedő biztonsági eredményeinek folyamatos biztosításához, és a sugárzás elleni védelem továbbra is kiemelt terület. Kulcsfontosságú kérdés a reaktorok működési biztonsága és a hosszú élettartamú hulladék kezelése, amelyekre műszaki szinten folyamatos munkával igyekeznek megoldást találni, de amelyhez hasonló politikai és társadalmi ráfordításra is szükség van. A radioaktivitás mindenfajta, mind az ipar, mind a gyógyászat egész területén való felhasználása során a legfontosabb szempont az ember és a környezet védelme. Valamennyi itt megcélzott tematikus terület esetében elsődleges fontosságú szempont a nagyfokú biztonság

biztosítása. Hasonlóképpen, a nukleáris tudomány és technika egész területén világosan azonosíthatóak a kutatási infrastruktúrák és a szakértelem megléte vonatkozásában fennálló szükségletek. Ezenkívül az egyes technikai területeket kulcsfontosságú, több területet érintő kérdések kötik össze, úgymint a nukleáris üzemanyagciklus, az aktinidák kémiaja, a kockázatelemzés és a biztonságértékelés, sőt társadalmi és a kormányzásra vonatkozó kérdések is.

A kutatás ugyanakkor az új tudományos és technológiai lehetőségek feltárásához, valamint a keretprogram során felmerülő új szakpolitikai igények rugalmas kezeléséhez is szükséges.

Tevékenységek

1. A radioaktív hulladék kezelése

A kiégett üzemanyag és a hosszú élettartamú radioaktív hulladék mélységi geológiai elhelyezésének megvalósításával kapcsolatos valamennyi további kulcsfontosságú szempontra irányuló kutatási és fejlesztési tevékenységek, és amennyiben szükséges, a technológiákra és a biztonságra vonatkozó demonstrációs tevékenységek, valamint a közös európai álláspont kialakításának alátámasztása a hulladék kezeléséhez és elhelyezéséhez kapcsolódó fő kérdésekben. A szétválasztásra és a transzmutációra és/vagy egyéb, az elhelyezésre váró hulladék mennyiségének és/vagy veszélyességének csökkentését célzó koncepciókra irányuló kutatás.

2. Reaktorrendszerek

A létező reaktorrendszerek valamennyi megfelelő típusának (beleértve az üzemanyagciklus berendezéseit) további biztonságos működését alátámasztó kutatás, figyelembe véve az új kihívásokat, mint az élettartam meghosszabbítása és az új, fejlett biztonságértékelő módszerek létrehozása (mind műszaki szempontból, mind az emberi tényező vonatkozásában), a súlyos balesetekkel kapcsolatban is, valamint az Unióban már elért magasszintű biztonsági követelmények fenntartásával a rövid és középtávon megjelenő reaktorrendszerek lehetőségeit, és biztonsági, valamint hulladékkezelési szempontból történő értékelését célzó kutatás, továbbá a radioaktív hulladék hosszú távú kezelésének jelentős javítása.

3. Sugárvédelem

Különösen a gyógyászati célú felhasználásra, a kis dózisekből eredő kockázatra és a balesetek kezelésére irányuló kutatás egy erős, kiegyensúlyozott és társadalmilag elfogadható védelmi rendszer tudományos alapjának biztosítása érdekében, amely nem korlátozza indokolatlan mértékben az ionizáló sugárzás hasznos és széleskörű gyógyászati és ipari felhasználását. A nukleáris és radiológiai terrorizmus, valamint a nukleáris anyagok jogellenes felhasználása hatásának minimálisra csökkentésére irányuló kutatás.

4. Infrastruktúrák

Az európai nukleáris ágazatban a technikai eredmények, az innováció és a biztonság magas szintjének fenntartásához szükséges kutatási infrastruktúrák – mint például anyagvizsgálati létesítmények, felszín alatti kutatólaboratóriumok, sugárbiológiai létesítmények és szövetbankok – rendelkezésre állásának és együttműködésének támogatása.

5. Humán erőforrás, mobilitás és képzés

A tudományos szakértelem és munkaerő-kapacitás megtartásának és továbbfejlesztésének támogatása (például közös képzési tevékenységek révén) annak biztosítása érdekében, hogy a nukleáris ágazatban hosszú távon megfelelően képzett kutatók, mérnökök és alkalmazottak álljanak rendelkezésre.

II. A KÖZÖS KUTATÓKÖZPONT (KKK) NUKLEÁRIS TEVÉKENYSÉGEI

Célkitűzés

A Közösség politikai döntéshozatali folyamatához ügyfélközpontú tudományos és műszaki támogatás nyújtása nukleáris területen, a meglévő politikák végrehajtásához és nyomon követéséhez nyújtott támogatás biztosításával, az új szakpolitikai igényekre való rugalmas reagálás mellett.

Indokolás

A KKK támogatja az európai energiaellátási stratégia célkitűzéseit, különösen a kiotói célkitűzések elérésének elősegítése érdekében. A Közösség elismert szakértelemmel rendelkezik a nukleáris technológia számos területén, aminek szilárd alapját az e területen elért múltbeli sikerek képezik. A KKK hasznossága a közösségi politikák támogatásában és a nukleáris kutatás új irányvonalaihoz való hozzájárulásában az általa képviselt tudományos szakértelemnek és a nemzetközi tudományos közösségbe való integrálódásának, valamint az egyéb kutatóközpontokkal való együttműködésének és az ismeretek terjesztésének köszönhető. A KKK rendelkezik az elismerésre méltó tudományos és műszaki munkavégzéshez szükséges hozzáértő munkaerővel és csúcstechnológiai berendezésekkel, és célja, hogy tudományos és technikai munkájának minősége által az európai kutatást az élmezőnyben tartsa. A Közös Kutatóközpont támogatja az alapszakképzettség és -szakértelem jövőbeni fenntartását célzó közösségi politikát azáltal, hogy hozzáférést ad infrastruktúráihoz más kutatók számára, hogy fiatal tudósokat képez és elősegíti mobilitásukat, és ezáltal fenntartja a nukleáris know-how-t Európában. Új igény merült fel különösen a külkapcsolatokhoz és a biztonsághoz kapcsolódó politikák területén. Ezekben az esetekben belső és biztos információra, elemzésre és rendszerekre van szükség, amelyeket nem mindig lehet a piacon beszerezni.

A KKK nukleáris tevékenységeinek célja a K+F-követelményeknek való megfelelés mind a Bizottság, mind a tagállamok támogatása érdekében. E program célja tudás kifejlesztése és összegyűjtése a nukleáris energiatermelésről, annak biztonságáról és megbízhatóságáról, fenntarthatóságáról és ellenőrzéséről, veszélyeiről és kihívásairól, többek között az innovatív és jövőbeni rendszerek értékeléséről folyó vitához való hozzájárulás.

Tevékenységek

A KKK-tevékenységek a következőkre összpontosítanak:

1. A nukleáris hulladék kezelése és a környezeti hatás, amelynek célja a nukleáris üzemanyag folyamatainak megértése az energia termelésétől a hulladék elhelyezéséig, és a nagy aktivitású nukleáris hulladék kezelésére hatékony megoldások kidolgozása a két fő lehetőség mentén (közvetlen elhelyezés vagy szétválasztás és transzmutáció). Olyan tevékenységeket kell kidolgozni, amelyek növelik a tudásalapot és javítják a hosszú élettartamú radioaktív hulladékok feldolgozásának vagy kondicionálásának eljárásait, és elősegítik az aktinidákra vonatkozó alapkutatókat.
2. Nukleáris biztonság: a létező és az új üzemanyagciklusokra, és mind a nyugati, mind az orosz reaktortípusok reaktorbiztonságára, valamint új reaktortervekre irányuló kutatás. Ezenkívül a KKK hozzájárul a IV. Generációs Nemzetközi Fórum (Generation IV International Forum) munkájához és koordinálja az európai részvételt ezen K+F-kezdemenyezésben, amelyben a világ legjobb kutatási szervezetei vesznek részt. A KKK az e területen folyó kutatást összefogó szervként működik, melynek célja, hogy biztosítsa a GIF-hez való minőségi európai hozzájárulást. A KKK kizárólag azon területekhez fog hozzájárulni, amelyek javítják az innovatív üzemanyagciklusok biztonsági és biztosítéki szempontjait, különös tekintettel az új üzemanyagok jellemzésére, vizsgálatára és elemzésére; a biztonsági és minőségi célok, biztonsági követelmények fejlesztésére a rendszerek továbbfejlesztett értékelési módszereinek kidolgozására.
3. Nukleáris fizikai védelem: a Közösség kötelezettségei teljesítésének támogatása, különösen az üzemanyagciklus lezárására hangsúlyt fektető üzemanyagciklus-létesítmények ellenőrzése, a környezet radioaktivitásának nyomon követése vagy a kiegészítő jegyzőkönyv és az integrált biztosítéki rendszerek végrehajtása, valamint a nukleáris és radioaktív anyagoknak az illegális kereskedelemmel összefüggő eltérítésének megelőzése.

Ezen túlmenően a KKK megkönnyíti az európai energiaigény kielégítéséhez szükséges energia megfelelő összetételével (köztük a megújuló energiaforrásokkal és az atomenergiával) kapcsolatos tényeken alapuló vitát, és a kellő ismeretek birtokában megvalósítandó döntéshozatalt.

II. MELLÉKLET

FINANSZÍROZÁSI RENDSZEREK

A hetedik keretprogram végrehajtására megállapított részvételi szabályok szerint a Közösség finanszírozási rendszerek sorozatán keresztül támogatja a kutatási és technológiafejlesztési tevékenységeket, beleértve az egyedi programokban meghatározott demonstrációs tevékenységeket. E rendszerek felhasználása vagy önmagukban, vagy más finanszírozási rendszerekkel kombinációban történik, a hetedik keretprogram során végrehajtott fellépések különböző kategóriáinak finanszírozása érdekében.

1. FINANSZÍROZÁSI RENDSZEREK A FÚZIÓS ENERGIA TERÜLETÉN

A fúziós energiára irányuló kutatási tevékenységek sajátos jellege különleges rendelkezések végrehajtását teszi szükségessé. A pénzügyi támogatást a következő dokumentumokban meghatározott eljárások alapján végrehajtott tevékenységekre nyújtják:

- 1.1. a Bizottság és a tagállamok, vagy teljes jogú társult tagként részt vevő harmadik országok, vagy a tagállamok vagy teljes jogú társult tagként részt vevő harmadik országok jogalanyai közötti társulási szerződések, amelyek a Szerződés 10. cikke értelmében a fúziós energiára irányuló közösségi kutatási program egy részének végrehajtásáról rendelkeznek;
- 1.2. az Európai Fúziós Fejlesztési Megállapodás (EFDA), a Bizottság és a tagállamokban, valamint a társult országokban lévő, vagy azok nevében eljáró szervezetek között létrejött többoldalú megállapodás, amely többek között a társult szervezetekben és az iparban a fúziós technológia, a JET-létesítmények használata és a nemzetközi együttműködéshez való európai hozzájárulás területén folytatott további kutatásokhoz biztosít keretet;
- 1.3. az ITER-rel foglalkozó európai közös vállalkozás, a Szerződés 45–51. cikke alapján;
- 1.4. a fúziós energiára irányuló kutatási és fejlesztési tevékenységekre vonatkozó, az Euratom és harmadik országok közötti nemzetközi megállapodások, különösen az ITER-megállapodás;
- 1.5. bármely más többoldalú megállapodás, amely a Közösség és a társult szervezetek között jött létre, különösen a személyzet mobilitásáról szóló megállapodás;
- 1.6. a fúziós energiára irányuló kutatást előmozdító vagy az ahhoz hozzájáruló, költségmegosztáson alapuló fellépések a tagállamok vagy a hetedik keretprogramhoz társult, társulási szerződéses kapcsolatban nem álló országok testületei körében.

A fenti tevékenységeken kívül a humán erőforrások és a tudományos ösztöndíjak előmozdítását és fejlesztését célzó fellépések, integrált infrastruktúrához kapcsolódó kezdeményezések, valamint egyedi támogatási fellépések valósíthatók meg, különösen a fúzióenergia-kutatás koordinálásához, az e tevékenységeket támogató felmérések végzéséhez, kiadványok támogatásához, információcseréhez; valamint a technológia-átadás előmozdítását célzó képzéshez.

2. FINANSZÍROZÁSI RENDSZEREK MÁS TERÜLETEKEN

A hetedik keretprogramhoz tartozó egyéb, a fúziós energia területén kívüli területeken megvalósuló tevékenységek támogatása finanszírozási rendszerek sorozatán keresztül valósul meg. E rendszerek felhasználása vagy önmagukban, vagy más finanszírozási rendszerekkel kombinálva történik, a hetedik keretprogram során végrehajtott fellépések különböző kategóriáinak finanszírozása érdekében.

Az egyedi programokra, munkaprogramokra és ajánlattételi felhívásokra vonatkozó határozatokban – ahogyan és amikor helyénvaló – utalni kell a következőkre:

- a különböző fellépés-kategóriák finanszírozására használt rendszer(ek) típusa(i),
- azoknak a résztvevőknek a kategóriái (pl. kutatási szervezetek, egyetemek, ipar, hatóságok), amelyek ezekből részesülhetnek,
- az egyes rendszereken keresztül finanszírozható tevékenységek típusai (kutatás, fejlesztés, demonstráció, képzés, ismeretterjesztés, tudásátadás és egyéb kapcsolódó tevékenységek).

Amennyiben lehetséges különböző finanszírozási rendszerek használata, a munkaprogramok meghatározhatják azt a finanszírozási rendszert, amelyet használni kell azzal a témával kapcsolatban, amelyre ajánlatokat várnak.

A finanszírozási rendszerek a következők:

a) Az elsősorban az ajánlattételi felhívások alapján megvalósuló fellépések támogatása:

1. Együttműködésen alapuló projektek

A különböző országok résztvevőiből álló konzorciumok által végrehajtott kutatási projektek támogatása, amelyeknek célja a kutatáshoz új ismeretek, új technológia, termékek vagy közös források fejlesztése. A projektek mérete, alkalmazási köre és belső szervezete kutatási területtől és témától függően változhat. A projektek a kis- és középméretű célzott kutatási fellépésektől a nagyobb, egy meghatározott célkitűzés elérése érdekében jelentős mennyiségű forrást mozgósító integráló projektekig terjedhetnek.

2. Kiválósági hálózatok

Adott területen belüli tevékenységeiket integráló több kutatószervezet által végrehajtott olyan közös kutatóprogramok támogatása, amelyeket a kutatócsoportok hosszabb távú együttműködés keretében valósítanak meg. E közös programok végrehajtása a forrásaik és tevékenységeik egy részét integráló szervezetek hivatalos kötelezettségvállalását teszi szükségessé.

3. Koordinációs és támogatási fellépések

A kutatás koordinálását vagy támogatását célzó tevékenységek (hálózatok kiépítése, cserék, tanulmányok, konferenciák stb.) támogatása. Ezek a fellépések az ajánlattételi felhíváson kívül egyéb eszközökkel is végrehajthatók.

4. A humán erőforrásokat és a mobilitást támogató és fejlesztő fellépések

A kutatók képzésének és karrierfejlesztésének támogatása.

b) A Bizottság javaslatán alapuló tanácsi határozatok alapján végrehajtott fellépések támogatásához a Közösség pénzügyi támogatást nyújt a több forrásból finanszírozott nagyszabású kezdeményezésekhez:

- a Szerződés 45–51. cikkében meghatározott eljárások és rendelkezések alapján megvalósított közös vállalkozásokhoz nyújtott közösségi pénzügyi hozzájárulás,
- közösségi pénzügyi hozzájárulás európai érdekeltségű új infrastruktúrák kifejlesztésére.

A Közösség a vállalkozások, a kutatóközpontok és egyetemek részvételi szabályai tekintetében elfogadandó szabályozás rendelkezéseinek, a vonatkozó állami támogatási eszközökkel kapcsolatos szabályoknak, különösen a kutatás és fejlesztés állami támogatásához biztosított közösségi keretszabályoknak, továbbá az e területen érvényes nemzetközi szabályoknak megfelelően alkalmazza a finanszírozási rendszereket. E nemzetközi keretnek megfelelően az e program szerinti pénzügyi hozzájárulás mértékét és formáját eseti alapon szabályozhatóvá kell tenni, különösen, ha más közsférabeli támogatás is rendelkezésre áll, ideértve a közösségi finanszírozás más forrásait is, mint például az Európai Beruházási Bankot (EBB).

Valamely fejlődésben lemaradt régióban (konvergenciaregiók⁽¹⁾) és a legkülső régiók) létrehozott közvetett fellépés résztvevői esetében – amikor lehetséges és helyénvaló – a strukturális alapokból kiegészítő finanszírozási lehetőségek mobilizálására kerül sor.

3. KÖZVETLEN FELLÉPÉSEK – KÖZÖS KUTATÓKÖZPONT

A Közösség a Közös Kutatóközpont által végrehajtott, közvetlen fellépéseknek nevezett tevékenységeket valósít meg.

⁽¹⁾ A konvergenciaregiók az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelet (HL L 210., 2006.7.31., 25. o.) 5. cikkében meghatározott régiók. Ez magában foglalja a „konvergencia” célkitűzés címén támogatható régiókat és a Kohéziós Alapból történő finanszírozásra jogosult régiókat.

Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Együttműködés” egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/971/EK tanácsi határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

A 2006/971/EK határozat helyesen:

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. december 19.)

az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Együttműködés” egyedi programról

(EGT vonatkozású szöveg)

(2006/971/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 166. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel:

(1) A Szerződés 166. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) szóló, 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot ⁽³⁾ (a továbbiakban: a keretprogram) olyan egyedi programokon keresztül kell végrehajtani, amelyek részletes szabályokat állapítanak meg a végrehajtásra vonatkozóan, rögzítik időtartamukat, és előírják a szükségesnek ítélt eszközöket.

(2) A keretprogram négy típusú tevékenység körül szerveződik: transznacionális együttműködés a szakpolitikák által meghatározott témákban („Együttműködés”), a kutatóközösség kezdeményezésén alapuló, kutatók által javasolt kutatások („Öleték”), a kutatók képzésének és pályafutás-fejlesztésének támogatása („Emberek”) és a kutatási kapacitások támogatása („Kapacitások”). A közvetett cselekvések körében az „Együttműködés” keretei között megvalósítandó tevékenységeket ezen egyedi programmal kell végrehajtani.

(3) Ezen egyedi programra alkalmazni kell a keretprogramnak a vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek részvételére és a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályait (a továbbiakban: részvételi és terjesztési szabályok).

(4) A keretprogram kiegészíti a tagállamokban végzett tevékenységeket és más, a lisszaboni célkitűzések megvalósítására irányuló átfogó stratégiai törekvéshez szükséges közösségi cselekvéseket, ezen belül különösen a strukturális alapok, a mezőgazdaság, az oktatás, a szakképzés, a kultúra, a versenyképesség és az innováció, az ipar, az egészségügy, a fogyasztóvédelem, a foglalkoztatás, az energiaügy és a környezetvédelem területére vonatkozókat.

(5) Az e keretprogramban támogatott innovációs és KKV-vonatkozású tevékenységeknek ki kell egészíteniük a versenyképességre és innovációra vonatkozó keretprogram során végzett tevékenységeket, ami hozzájárul a kutatás és az innováció közötti szakadék megszüntetéséhez, és előmozdítja az innováció minden formáját.

(6) A keretprogram végrehajtása lehetőséget teremt olyan kiegészítő programok megvalósítására, amelyekben csak bizonyos tagállamok vesznek részt, lehetővé teszi a Közösség részvételét több tagállam által indított programokban, valamint közös vállalkozások vagy egyéb struktúrák létrehozását a Szerződés 168., 169. és 171. cikke értelmében.

⁽¹⁾ 2006. november 30-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 185., 2006.8.8., 10. o.

⁽³⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

(7) Az EBB kölcsöneihez való hozzájárulás megkönnyítése érdekében az egyedi programnak hozzájárulást kell biztosítania az Európai Beruházási Banknak (EBB) a „kockázatos megosztási pénzügyi mechanizmus” létrehozásához.

- (8) Ezen egyedi program keretében – más közösségi programokat kiegészítve – támogatni kell a KKV-k megfelelő részvételét a javukra végzett konkrét intézkedéseken és egyedi cselekvéseken keresztül.
- (9) A Szerződés 170. cikkének megfelelően a Közösség több nemzetközi megállapodást kötött a kutatás területén, és emellett a Közösségnek a nemzetközi kutatóközösségekbe való további integrálása érdekében törekedni kell a nemzetközi kutatási együttműködés megerősítésére. Ezért ez az egyedi program nyitott az ehhez szükséges megállapodásokkal rendelkező országok részvételére, és a projektek szintjén, illetve a kölcsönös előnyök alapján nyitott harmadik országok szervezetei és a tudományos együttműködésben érdekelt nemzetközi szervezetek részvétele iránt is.
- (10) Az e program keretében végzett kutatási tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket, beleértve azokat is, amelyek az Európai Unió alapjogi chartájában jutnak kifejezésre.
- (11) A keretprogram végrehajtásának hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődés előmozdításához.
- (12) Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁽¹⁾, a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel⁽²⁾, valamint ennek esetleges jövőbeni módosításaival összhangban a keretprogram vonatkozásában biztosítani kell a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, a lehető leghatékonyabb és leginkább felhasználóbarát végrehajtást, valamint a jobbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférését.
- (13) Megfelelő – az Európai Közösségek pénzügyi érdekeivel arányos – intézkedéseket kell hozni mind a megítélt pénzügyi támogatás hatékonyságának, mind a rendelkezésre bocsátott pénzeszközök eredményes felhasználásának nyomán követésére a szabálytalanságok és a csalás megelőzése érdekében, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽³⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet⁽⁴⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ értelmében.
- (14) Az e határozat végrehajtásához szükséges intézkedések alapvetően irányítási intézkedések, és ezért azokat a Bizottságra ruházott végrehajtási jogkörök gyakorlására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat⁽⁶⁾ 4. cikkében megállapított irányítóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Másrésztől az emberi embrió és emberi embrionális őssejt felhasználásával járó kutatás az e határozat 4. cikkében leírtak szerint különleges etikai kérdéseket vet fel. Ezen túlmenően, a „Biztonság” téma keretében folytatott kutatási tevékenységeket magukban foglaló KTF-cselekvések a lehetséges veszélyek és a biztonságot érintő események tekintetében új és nagyon érzékeny területet képviselnek. Ezért az ilyen projektek finanszírozására irányuló intézkedéseket az 1999/468/EK határozat 5. cikkében megállapított szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.
- (15) Minden egyes tematikus területnek saját költségvetési tételt kell biztosítani az Európai Közösségek általános költségvetésében.
- (16) A program végrehajtása során kellő figyelmet kell fordítani a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének elvére, valamint többek között a program cselekvései keretében finanszírozott projektekben és programokban alkalmazott kutatók munkakörülményeire, felvételi eljárásuk átláthatóságára és pályafutás-fejlesztésükre, amely kérdésekben a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről szóló, 2005. március 11-i bizottsági ajánlás⁽⁷⁾ – az ajánlás önkéntes jellegét tiszteletben tartva – hivatkozási keretet nyújt,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A kutatás és a technológiafejlesztés – beleértve a demonstrációs tevékenységeket is – területén végzett közösségi tevékenységekre vonatkozó „Együttműködés” egyedi program (a továbbiakban: egyedi program) a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakra elfogadásra kerül.

2. cikk

Az egyedi program a transznacionális együttműködésben végzett kutatási tevékenységek teljes skálájának támogatásán keresztül a következő témákban támogatja az „Együttműködés” keretébe tartozó tevékenységeket:

- egészségügy;
- élelmiszerek, mezőgazdaság és halászat, biotechnológia;
- információs és kommunikációs technológiák;

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽⁵⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

⁽⁷⁾ HL L 75., 2005.3.22., 67. o.

- d) nanotudományok, nanotechnológiák, anyagtudomány és új gyártástechnológiák;
- e) energia;
- f) környezetvédelem (beleértve az éghajlatváltozást is);
- g) közlekedés (beleértve a repüléstechnikát is);
- h) társadalom-gazdaságtan és humán tudományok;
- i) világűr;
- j) biztonság.

Az egyedi program végrehajtása lehetőséget teremt olyan kiegészítő programok megvalósítására, amelyekben csak bizonyos tagállamok vesznek részt, lehetővé teszi a Közösség részvételét több tagállam által indított programokban, valamint közös vállalkozások vagy egyéb struktúrák létrehozását a Szerződés 168., 169. és 171. cikke értelmében.

A részletes célkitűzéseket, valamint az e tevékenységekre vonatkozó körvonalakat az I. melléklet tartalmazza.

3. cikk

A keretprogram II. mellékletével összhangban az egyedi program végrehajtásához szükségesnek ítélt összeg 32 413 millió EUR, amelyből kevesebb mint 6 % a Bizottság igazgatási kiadásait fedezi. Az összeg tájékoztató jellegű bontását a II. melléklet tartalmazza.

4. cikk

(1) Az egyedi program keretében valamennyi kutatási tevékenységet az etikai alapelveknek megfelelően kell végrehajtani.

(2) E program keretében nem finanszírozhatók a következő kutatási területek:

- humánreprodukciós célú klónozásra irányuló kutatási tevékenység,
- az egyéni humán génállomány módosítását célzó kutatási tevékenység, amelynek eredményeképpen ezek a változtatások örökölhetővé válhatnak ⁽¹⁾,
- az emberi embriók kizárólag kutatási célból történő létrehozására és őssejtekhez jutásra irányuló kutatási tevékenység, beleértve a szomatikus sejtek maganyagának átvitelén alapuló eljárást is.

(3) A felnőtt vagy embrionális emberi őssejteken végzett kutatások a tudományos javaslat tartalmának és az érintett tagállam(ok) jogi keretének függvényében finanszírozhatók.

Valamennyi, az emberi embrionális őssejtekkel kapcsolatos kutatás finanszírozására irányuló kérelemnek megfelelőképpen

⁽¹⁾ Az ivarmirigyek rákkezelésére vonatkozó kutatás finanszírozható.

részleteznie kell azokat az engedélyeztetési és ellenőrzési intézkedéseket, amelyeket a tagállamok illetékes hatóságai tesznek meg, valamint részletekkel kell szolgálnia az etikai jóváhagyás(ok)at illetően.

Az emberi embrionális őssejtek kinyerésével kapcsolatban az intézményeket, szervezeteket és kutatókat az érintett tagállam(ok) jogi keretével összhangban álló, szigorú engedélyeztetésnek és ellenőrzésnek kell alávetni.

(4) A fent meghatározott kutatási területeket e program második szakaszában (2010–2013) az elért tudományos fejlődés fényében felül kell vizsgálni.

5. cikk

(1) Az egyedi programot a keretprogram III. mellékletében meghatározott finanszírozási rendszerek igénybevételével hajtják végre.

(2) Az egyedi program III. melléklete meghatározza az EBB-nek a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus létrehozásához nyújtandó támogatás részletes szabályait.

(3) A IV. melléklet a lehetséges, olyan közös technológiai kezdeményezések tájékoztató jellegű felsorolását tartalmazza, amelyekre külön határozatok vonatkozhatnak majd, valamint a nemzeti kutatási programok lehetséges közös végrehajtására irányuló olyan kezdeményezések tájékoztató jellegű felsorolását foglalja magában, amelyekre külön, a Szerződés 169. cikke alapján elfogadott határozat vonatkozhat majd.

(4) Az egyedi programra alkalmazni kell a részvételi és terjesztési szabályokat.

6. cikk

(1) A Bizottság ezen egyedi program végrehajtására munkaprogramot dolgoz ki, amelyben részletesebben meghatározza az I. mellékletben megállapított célokat és tudományos és technológiai prioritásokat, a pályázati kiírások szerinti tevékenységekre alkalmazandó finanszírozási rendszert, valamint a végrehajtás ütemezését.

(2) A munkaprogram figyelembe veszi a tagállamok, a társult országok, valamint az európai és a nemzetközi szervezetek által végzett, kapcsolódó kutatási tevékenységeket, az európai hozzáadott értéket érintő eredményeket, valamint az ipar versenyképességére gyakorolt hatásokat és az egyéb közösségi politikákkal való összefüggést. A munkaprogramot szükség szerint aktualizálni kell.

(3) A finanszírozási rendszerek keretében benyújtott, közvetett cselekvésekre irányuló javaslatok elbírálására és a projektek kiválasztására a részvételi és terjesztési szabályok 15. cikkének (1a) bekezdésében meghatározott kritériumok mérlegelésével kerül sor.

(4) A munkaprogram megjelölhet:

8. cikk

- a) olyan szervezeteket, amelyek tagdíjat kapnak;
- b) konkrét jogalanyok tevékenységének támogatására irányuló cselekvéseket.

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni.

7. cikk

- (1) Az egyedi program végrehajtásáért a Bizottság felel.
- (2) A következő intézkedések elfogadására a 8. cikk (2) bekezdésében megállapított irányítóbizottsági eljárást kell alkalmazni:

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni.

- a) a 6. cikkben említett munkaprogram, beleértve a felhasználandó finanszírozási rendszereket, a pályázati felhívások tartalmát, valamint az alkalmazandó értékelési és kiválasztási kritériumokat;
- b) a II. mellékletben meghatározott összeg tájékoztató jellegű bontásának bármely kiigazítása;

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

(4) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a bizottságot az egyedi program végrehajtásának előrehaladásáról, és az V. mellékletben meghatározottak szerint időben tájékoztatást ad a program keretében javasolt vagy finanszírozott valamennyi KTF-tevékenységről.

- c) a 2. cikk a)–g) és i) pontjában említett tematikus területek körébe tartozó cselekvések finanszírozásának jóváhagyása, amennyiben az e program alapján nyújtott közösségi hozzájárulás becsült összege legalább 1,5 millió EUR;

(5) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

9. cikk

- d) az e bekezdés c) pontjában említett cselekvéseken és a 2. cikk j) pontjában említett tematikus terület körébe tartozó cselekvéseken kívüli egyéb cselekvések finanszírozásának jóváhagyása, amennyiben az e program alapján nyújtott közösségi hozzájárulás becsült összege legalább 0,6 millió EUR;

A Bizottság gondoskodik a keretprogram 7. cikkében előírt független ellenőrzésről, értékelésről és felülvizsgálatról, amelyeket az egyedi program alá tartozó területeken végrehajtott tevékenységek tekintetében kell elvégezni.

10. cikk

- e) a keretprogram 7. cikkének (2) és (3) bekezdésében előírt értékelések szempontjainak kidolgozása.

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

11. cikk

- (3) A következő intézkedések elfogadására a 8. cikk (3) bekezdésében megállapított szabályozási bizottsági eljárást kell alkalmazni:

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

- a) a 2. cikk j) pontjában említett tematikus területre vonatkozó munkaprogram és az e tematikus terület körébe tartozó cselekvések finanszírozásának jóváhagyása;

Kelt Brüsszelben, 2006. december 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. KORKEAOJA

- b) az emberi embrió és emberi embrionális őssejt felhasználásával járó tevékenységek finanszírozásának jóváhagyása.

I. MELLÉKLET

TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI CÉLKITŰZÉSEK, A TÉMÁK ÉS A TEVÉKENYSÉGEK KÖRVONALAI

Ebben az egyedi programban az Európai Unión belüli és azon túlmutató transznacionális együttműködés részesül támogatásban minden nagyságrendben, a tudományos és a technológiai fejlődés olyan fontos területeinek megfelelő témákban, amelyeken az európai társadalmi, gazdasági, közegészségügyi, környezeti és ipari kihívásoknak való megfelelés érdekében támogatni és erősíteni kell a kutatást.

Az egyedi program átfogó célkitűzése a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulás a kutatás előmozdításának összefüggésében, amelynek elsődleges célja a tudás gyarapítása a legmagasabb kiválósági szinten.

A közösségi cselekvés számára meghatározott tíz téma a következő:

1. egészségügy;
2. élelmiszerek, mezőgazdaság és halászat, biotechnológia;
3. információs és kommunikációs technológiák;
4. nanotudományok, nanotechnológiák, anyagtudomány és új gyártástechnológiák;
5. energia;
6. környezetvédelem (beleértve az éghajlatváltozást is);
7. közlekedés (beleértve a repüléstechnikát is);
8. társadalom-gazdaságtan és humán tudományok;
9. világűr;
10. biztonság.

Az egyes témákat a célkitűzéseken, a végrehajtási megközelítésen és az elvégzendő tevékenységen keresztül mutatjuk be; az elvégzendő tevékenység tartalmazhat nagyszabású kezdeményezéseket (amint azt tájékoztató jelleggel a IV. melléklet feltünteti) és nemzetközi együttműködést, és érinthet újonnan felmerülő igényeket vagy előre nem látható szakpolitikai igényeket.

Kellő figyelmet kap a fenntartható fejlődés elve. A Szerződés 2. és 3. cikkében meghatározott, a férfiak és nők közötti esélyegyenlőséggel foglalkozó európai politikának megfelelően az egyedi program keretében végzett tevékenységek során biztosítják a női kutatók esélyegyenlőségének és részvételének elősegítését célzó megfelelő intézkedések végrehajtását. Az egyedi program szerinti tevékenységek részét képezi továbbá az adott esetnek megfelelően az elvégzendő kutatás és annak lehetséges alkalmazásai etikai, társadalmi, jogi és tágabb kulturális szempontjainak, valamint a tudományos és a technológiai fejlődés és kilátások társadalmi-gazdasági hatásainak figyelembevétele.

Több tudományágra és témára kiterjedő kutatás, közös pályázati kiírások

Különös figyelmet kell fordítani a több témára kiterjedő, kiemelt fontosságú tudományos és technológiai területekre, mint például a tengertudományokra és technológiákra. A multidiszciplinaritást a több témát érintő kutatási és technológiai kérdések közös, multitematikus megközelítésével kell bátorítani. E multitematikus megközelítés végrehajtása többek között az alábbiakkal történik:

- több témára kiterjedő pályázatok kiírása, amennyiben a kutatás témája valamennyi érintett téma tevékenységei szempontjából egyértelmű érdeklődésre tart számot,
- különös hangsúly fektetése a multidiszciplináris kutatásra az „újonnan felmerülő igények” kielégítésére végzett tevékenységekben,
- a munkaprogram elkészítéséhez a tudományterület és a szakmai háttér szempontjából külső tanácsadás minél szélesebb körben történő igénybevétele, többek között kutatók részéről is,

- rendszeres jelentéstétel a több témát érintő kutatásról a program átfogó ellenőrzésének, értékelésének és felülvizsgálatának részeként,
- a szakpolitikai szempontból lényeges kutatás esetén a közösségi politikákkal való összhang biztosítása.

Az egyedi program témái és a hetedik keretprogram többi egyedi programja keretében végzett – mint például a „Kapacitások” egyedi program keretében a kutatási infrastruktúrát érintő – tevékenységek közötti összhangról az Európai Bizottság gondoskodik ⁽¹⁾.

Alkalmazkodás a változó igényekhez és lehetőségekhez

Az egyes témák ipari relevanciájának folyamatos biztosítása és az ipari vállalatok folyamatos részvétele érdekében többek között a különböző „európai technológiai platformok” munkájára kell támaszkodni. Az egyedi program az ipari vállalatok hozzájárulásával együtt ezáltal hozzájárul például az európai technológiai platformok által felállított és kidolgozott megfelelő stratégiai kutatási menetrendek megvalósításához, amennyiben ezek tényleges hozzáadott értéket képviselnek Európa számára. A rendelkezésre álló stratégiai kutatási menetrendekben megjelölt általános kutatási igények máris jól tükröződnek a tíz témában. Az európai technológiai platformok, a kutatóorientált regionális klaszterek lehetséges részvételével, szerepet játszhatnak az ipar, többek között a KKV-k saját tevékenységi körükbe tartozó kutatási projekteknél való részvételének megkönnyítésében és megszervezésében, beleértve a keretprogram keretében támogatható projekteket is. A menetrendek szakmai tartalmának részletesebb figyelembevételére később, az egyes pályázati felhívások részletes munkaprogramjának kidolgozásakor kerül sor.

Gondoskodni kell arról is, hogy az egyedi program témái időszerűek legyenek a közösségi szakpolitikák és szabályozás kidolgozása, végrehajtása és értékelése szempontjából. Ilyen szakpolitikai terület például az egészségügy, a biztonság, a fogyasztóvédelem, az energia, a környezetvédelem, a fejlesztési támogatás, a halászat, a tengeri ügyek, a mezőgazdaság, az állategészségügy és az állatok kímélete, a közlekedés, az oktatás és a képzés, az információs társadalom és a média, a foglalkoztatás, a szociális ügyek, a kohézió, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozása, továbbá a szabályozást megelőző és a szabályozással párhuzamos, a szabványok kölcsönös átjárhatóságának, minőségének és alkalmazásának javítására irányuló kutatás. Ebben az összefüggésben szerephez juthatnak a szociálpolitika, a környezetvédelmi politika és más szakpolitikai területek szempontjából releváns stratégiai kutatási menetrendek kidolgozása érdekében az érdekelt felek és a kutatóközösség együttműködését biztosító platformok.

Az egyes témákon belül a meghatározott tevékenységek mellett nyitott és rugalmas módon biztosítani kell az „újonnan felmerülő igények” és az „előre nem látható szakpolitikai igények” kielégítését célzó egyedi tevékenységek megvalósítását is. E cselekvések végrehajtása az egyedi program teljes egészében egyszerű, következetes és összehangolt megközelítést biztosít és gondoskodik a tudományágakat átszelő vagy a megjelölt témákon kívül elhelyezkedő kutatás finanszírozásáról.

- *Jövőbeni és kialakulóban lévő technológiák:* egy adott területen és/vagy más vonatkozó területekkel vagy tudományágakkal való találkozásnál felmerülő, új tudományos és technológiai lehetőségek meghatározására vagy további felderítésére vonatkozó kutatási pályázatok támogatása a spontán kutatási pályázatokhoz nyújtott egyedi támogatással, többek között közös felhívások révén; új ötletek és radikálisan új felhasználások gondozása, valamint a kutatási menetrendek új lehetőségeinek feltárása, különösen a jelentős áttörést ígérő területeken; az „Ötletek” program keretében végzett tevékenységekkel való megfelelő összehangolás az átfedések elkerülése és a finanszírozás optimális felhasználásának biztosítása érdekében. Ez a következőképpen valósul meg:
 - nyitott, „alulról kezdeményezett” kutatás révén a kutatók által megjelölt témákban, új tudományos és technológiai lehetőségek kialakítása („Adventure”-tevékenységek), vagy új felfedezések vagy a társadalom szempontjából potenciális kockázatot vagy problémát jelentő, újonnan megfigyelt jelenségek értékelése („Insight”-tevékenységek) érdekében,
 - olyan konkrét, különösen nagy kihívást jelentő célok elérésére irányuló kezdeményezések révén, amelyek a tudomány vagy a technológia egy-egy fellendülőben lévő területén nagy előrelépést és a gazdasági és a társadalmi fejlődés tekintetében nagy hatást ígérnek; a kezdeményezések állhatnak több csoportba tartozó, egymást kiegészítő projektekből is („Pathfinder”-tevékenységek).
- *Előre nem látható szakpolitikai igények:* a keretprogram időtartama alatt felmerülő új politikai igények – előre nem látható fejlemények vagy gyors reakciót igénylő események, mint például új járványok, élelmiszer-biztonsági aggodalmak, természeti katasztrófák vagy szolidaritási akciók – rugalmas megválaszolója. A megvalósítás során szoros kapcsolatot kell kialakítani az érintett közösségi politikákkal. Sürgős kutatási szükségletek felmerülése esetén az éves munkaprogram módosítható.

⁽¹⁾ A program végrehajtásának elősegítése céljából a Bizottság a programbizottság menetrendben meghatározott minden ülésakor, a megállapított iránymutatásokkal összhangban, tagállamonként egy képviselő, valamint – olyan napirendi pontok esetében, amelyeknél valamely tagállam szakértőt kíván igénybe venni – tagállamonként egy szakértő/tanácsadó költségeit megtéríti.

Terjesztés, tudásátadás és szélesebb körű elkötelezettség

A tudás terjesztése és átadása az európai kutatási cselekvések kulcsfontosságú hozzáadott értéke; intézkedések meghozatalára kerül sor annak érdekében, hogy az ipar, a politikai döntéshozók és a társadalom jobban hasznosíthassák az eredményeket. A tudás terjesztése valamennyi tematikus területen alapvető feladatnak minősül, a bizalmas jelleg miatt a biztonság témakörére vonatkozó megfelelő korlátozásokkal, többek között a hálózatba szervezésre és a közvetítésre vonatkozó kezdeményezéseken, szemináriumokon és rendezvényeken, a külső szakértők közreműködésén és az elektronikus információs szolgáltatások finanszírozásán keresztül. Ezt valamennyi tématerületen az alábbiak segítségével kell végrehajtani:

- a terjesztésre és a tudás átadására irányuló cselekvések beépítése a projektekbe és a konzorciumokba, a finanszírozási rendszerek és a jelentéstételi követelmények alkalmas rendelkezésein keresztül,
- célzott segítségnyújtás felajánlása a projektek és a konzorciumok számára annak érdekében, hogy hozzáférjenek a szükséges szaktudáshoz és optimálisan használhassák fel az eredményeket,
- olyan terjesztési cselekvések végrehajtása, amelyek proaktív módon terjesztik több projekt eredményeit, ideértve a korábbi keretprogramok és más kutatási programok során megvalósított projekteket is, és amelyek konkrét ágazatokat vagy érdekeltségszempontokat céloznak meg, különös hangsúlyt helyezve a potenciális felhasználókra,
- a politikai döntéshozók – ideértve a szabványosító testületeket is – számára történő terjesztés annak elősegítése érdekében, hogy a nemzetközi, európai, nemzeti és regionális szintű megfelelő szervek felhasználhassák a politika érdeklődésére számot tartó eredményeket,
- a CORDIS szolgáltatásainak felhasználóbarát igénybevétele a tudás terjesztésének és a kutatási eredmények kiaknázásának előmozdítása érdekében,
- olyan kezdeményezések végrehajtása, amelyek elősegítik a tudományos kérdésekről és a kutatási eredményekről a kutatók körén kívül, a szélesebb közvélemény, többek között a civil társadalmi szervezetek bevonásával folytatott párbeszédet és vitát.

A keretprogram végrehajtása során mindvégig gondoskodni kell a terjesztés és a tudásátadás összehangolásáról. Biztosítani kell e program és más közösségi programok közötti kiegészítő jelleget és szinergiákat, különösen az oktatás területén, a kutatói pályafutás támogatása céljából. Az innováció támogatását célzó cselekvések megvalósítására a versenyképességi és innovációs program keretében kerül sor.

A kis- és középvállalkozások részvétele

Valamennyi témában elő kell mozdítani a kis- és középvállalkozások (KKV-k) optimális részvételét, különösen jobb pénzügyi és adminisztratív eljárásokkal, valamint a finanszírozási rendszer rugalmasabb megválasztásának lehetőségén keresztül. Ezen túlmenően a KKV-k kutatási igényei és potenciálja kellő figyelmet kapott az egyedi program témáinak tartalmi kidolgozása során, és a KKV-k számára különösen lényeges területeket a munkaprogram külön is megjelöli. Konkrét intézkedéseket kell hozni a program egészében, az egyes témákban kidolgozandó stratégiák keretében, beleértve a KKV-k részvételét elősegítő támogató intézkedéseket is. E stratégiákat a kitzított célok vonatkozásában végzett mennyiségi és minőségi ellenőrzés kíséri. A cél az, hogy az e program keretében rendelkezésre álló finanszírozásnak legalább 15 %-át a KKV-kapják.

A KKV-k és szövetségeik javára folytatott kutatás támogatására szolgáló egyedi intézkedések a „Kapacitások” egyedi programban találhatóak, a KKV-knek a teljes keretprogramban való részvételét elősegítő intézkedések pedig a versenyképességi és innovációs program keretében kapnak finanszírozást.

Etikai szempontok

Az egyedi program és az abból eredő kutatási tevékenységek végrehajtása során tiszteletben kell tartani az alapvető etikai elveket. Idetartoznak többek között az Európai Unió alapjogi chartájában foglalt elvek, beleértve a következőket: az emberi méltóság és az emberi élet védelme, a személyes adatok és a magánélet védelme, továbbá a közösségi jogok és a vonatkozó nemzetközi egyezmények, útmutatások és magatartási kódexek legújabb változatának megfelelően az állatok és a környezet védelme, például a Helsinkai Nyilatkozat, az Európa Tanács 1997. április 4-én, Oviedóban aláírt, az emberi jogokról és a biogéneztől szóval egyezménye és kiegészítő jegyzőkönyvei, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, az UNESCO által elfogadott, az emberi génállományról és az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozat, a biológiai és mérgező fegyverekről szóló ENSZ-egyezmény (BTWC), az élelmiszer- és mezőgazdasági felhasználású növényi genetikai erőforrásokról szóló nemzetközi szerződés, valamint az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vonatkozó határozatai alapján.

Figyelembe kell venni továbbá a biotechnológia etikai vonatkozásaival foglalkozó európai tanácsadó csoport véleményeit (1991–1997) és a tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit (1998-tól).

A szubszidiaritás elvének megfelelően és az Európában fellelhető megközelítések sokféleségére figyelemmel a kutatási projektek résztvevői kötelesek betartani azon országok hatályos jogszabályait, előírásait és etikai szabályait, amelyekben a kutatást végzik. A nemzeti rendelkezéseket minden esetben alkalmazni kell, és a valamely tagállamban vagy más országban tiltott kutatás az adott tagállamban vagy országban történő elvégzés esetén közösségi forrásból nem támogatható.

Szükség esetén a kutatási projekteket megvalósító személyek a KTF-tevékenység megkezdése előtt kötelesek megszerezni az illetékes nemzeti vagy helyi etikai bizottságok jóváhagyását. A Bizottság etikai szempontból rendszeres jelleggel felülvizsgálja az etikailag érzékeny kérdésekre irányuló, valamint az etikai vonatkozásokkal nem kielégítő módon foglalkozó pályázatokat. Egyedi esetekben etikai felülvizsgálat a projekt végrehajtása idején is végezhető.

Nem támogathatók a valamennyi tagállamban tiltott kutatási tevékenységek.

A Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv előírja, hogy a Közösségnek teljes mértékben figyelembe kell vennie az állatok kíméletére vonatkozó követelményeket a közösségi politikák – beleértve a kutatást – kialakítása és végrehajtása során. A kísérleti és egyéb tudományos célokra felhasznált állatok védelmére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1986. november 24-i 86/609/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ megköveteli, hogy:

- a kísérleteket úgy tervezzék meg, hogy ezek során a kísérleti állatok ne szenvedjenek nélkülözést, és hogy e kísérletek ne okozzanak szükségtelen fájdalmat és szenvedést,
- minél kevesebb állat használatát igényeljék,
- a neurofiziológiailag legkevésbé érzékeny állatokat vegyék igénybe, és
- a lehető legkevésbé fájdalmat, szenvedést, nélkülözést vagy maradandó károsodást okozzák.

Az állatok genetikai örökségének megváltoztatására és az állatok klónozására csak akkor kerülhet sor, ha annak céljai etikailag indokoltak, körülményei pedig garantálják az állatok jólétét és figyelembe veszik a biológiai sokféleség alapelveit.

A program végrehajtása során az esetleges fejlemények figyelembevétele érdekében a Bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri a tudományos előrehaladást és a nemzeti és nemzetközi rendelkezéseket.

A tudományos és a technológiai fejlődéshez kapcsolódó etikai kutatás a „Kapacitások” egyedi program „Tudomány a társadalomban” részének hatálya alá tartozik.

Együttműködésben végzett kutatás

Az együttműködésben végzett kutatás képezi a közösségi kutatásfinanszírozás legnagyobb és központi részét. Célja kiváló, Európa és a nagyvilág kutatói és befektetői számára vonzó kutatási projekteket és hálózatokat létrehozni a tudományos haladás legfontosabb területein, megerősíteni az európai ipari és technológiai bázist, és támogatni a közösségi szakpolitikákat.

Ezt az együttműködésben, az ipar aktív részvételével végzett kutatás különböző finanszírozási rendszereken: az együttműködésen alapuló projekteken, a kiválósági hálózatokon, valamint a koordinációs és támogatási cselekvéseken keresztül támogatásával kell elérni.

Közös technológiai kezdeményezések

Néhány, nagyon korlátozott számú esetben a KTF-célkitűzés alkalmazási köre és a szükséges források mértéke indokolta teszi hosszú távú partnerségek közös technológiai kezdeményezések formájában való létrehozását a köz- és magánszféra között. Ezen, főként az európai technológiai platformok munkájából eredő és a területükön egy vagy néhány kiválasztott kutatási szempontot lefedő kezdeményezések összekapcsolják a magánszférabeli befektetéseket a nemzeti és európai közfinanszírozással, beleértve a kutatási keretprogram támogatásait és az Európai Beruházási Bank kölcsönfinanszírozását is. Az egyes közös technológiai kezdeményezésekről egyénileg, vagy a Szerződés 171. cikke alapján (ebbe beletartozhat egy közös vállalkozás létrehozása is), vagy a Szerződés 166. cikkének (3) bekezdése értelmében az egyedi program módosítása alapján születik döntés.

⁽¹⁾ HL L 358., 1986.12.18., 1. o. A 2003/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvél (HL L 230., 2003.9.16., 32. o.) módosított irányelv.

A közös technológiai kezdeményezéseket nyitott és átlátható módon a következő kritériumok alapján kell kijelölni:

- a meglévő eszközök alkalmatlansága a célkitűzés elérésére,
- az ipari versenyképességre és a növekedésre gyakorolt hatás mértéke,
- az európai szintű részvételben rejlő hozzáadott érték,
- a kitűzött cél és eredmények meghatározásának részletessége és érthetősége,
- az ipar pénzügyi és erőforrásra vonatkozó kötelezettségvállalásának mértéke,
- az általánosabb politikai célkitűzésekhez, többek között a társadalmi előnyökhöz való hozzájárulás jelentősége,
- a további nemzeti támogatás megszerzésére és a jelenlegi vagy jövőbeli ipari finanszírozás tekintetében multiplikátorhatás kifejtésére való képesség.

A közös technológiai kezdeményezések természetét pontosan meg kell határozni, különös tekintettel a következő kérdésekre:

- pénzügyi kötelezettségvállalások,
- a résztvevők kötelezettségvállalásának időtartama,
- a szerződések megkötésének és felbontásának szabályai,
- szellemi tulajdonjogok.

Tekintettel a közös technológiai kezdeményezések különleges alkalmazási körére és összetett jellegére, határozott erőfeszítéseket kell tenni azok átlátható működésének biztosítására és arra, hogy a közösségi finanszírozás közös technológiai kezdeményezések keretében történő bármilyen odaítélése a keretprogram kiválóságra és versenyre vonatkozó elvei alapján történjen.

A meglévő végrehajtási eljárásaik tiszteletben tartása mellett különös figyelmet kell fordítani a közös technológiai kezdeményezések és az ugyanazon területre vonatkozó nemzeti programok és projektek ⁽¹⁾ globális koherenciájára és összehangolására, valamint annak biztosítására, hogy az európai érdeklődők széles köre, és különösen a KKV-k számára adott legyen a részvétel lehetősége e projektekben.

A közös technológiai kezdeményezések tájékoztató jellegű felsorolását a IV. melléklet tartalmazza. További közös technológiai kezdeményezések a fent felsorolt kritériumok szerint, a hetedik keretprogram megvalósítása során tett javaslat alapján alapíthatók.

Nem közösségi kutatási programok összehangolása

Az ezen a területen elvégzendő cselekvések két fő eszközt használnak fel: az ERA-NET rendszert és a közösen végrehajtott nemzeti kutatási programokban való közösségi részvételt (a Szerződés 169. cikke). Ez a cselekvés a keretprogram és a kormányközi struktúrák – mint például az EUREKA, az EIROforum és a COST – keretében végzett tevékenységek kiegészítő és egymást erősítő jellegének fokozására is alkalmas. Az egyedi program pénzügyi támogatást nyújt a COST igazgatási és összehangolási tevékenységéhez, így a COST továbbra is hozzájárulhat a nemzeti szinten finanszírozott kutatócsoportok cseréjéhez és tevékenységének összehangolásához.

Ha a kérdéses cselekvés valamely téma területére esik, akkor az adott téma szerves részeként részesülhet támogatásban. Ha a kérdéses cselekvés horizontális jellegű vagy nem kapcsolódik közvetlenül a tíz témához, akkor valamennyi téma keretében együttesen kap támogatást ⁽²⁾.

Ha a kérdéses cselekvés másik, a hetedik keretprogram végrehajtására irányuló egyedi program területére esik, akkor az adott egyedi programban nyer támogatást.

⁽¹⁾ Különösen az EUREKA kormányközi struktúrában végzett tevékenységekkel. Emellett az EUREKA klaszterek keretében megszerzett tapasztalat a kapcsolódó területeken hasznosítható lehet a közös technológiai kezdeményezésekben is.

⁽²⁾ Ez magában foglalhatja a metrológia terén a programok esetleges közös végrehajtását is.

Az ERA-NET rendszer létrehozása és megerősíti a nemzeti és regionális kutatási tevékenységek összehangolását:

- keretet biztosítva a közzféra kutatási programjainak végrehajtását végzők számára tevékenységük összehangolásának erősítésére. A támogatás kiterjed új ERA-NET-ek létrehozására és a meglévő ERA-NET-eknek például a partnerségek kiterjesztésével, valamint programjuk kölcsönös megnyitásával történő bővítésére és mélyítésére. Adott esetben az ERA-NET-ek felhasználhatók az európai régiók és a tagállamok közötti programkoordinációra, ami lehetővé teszi a nagyszabású kezdeményezésekkel való együttműködést,
- korlátozott számú esetben további közösségi pénzügyi támogatás nyújtásával azon résztvevők számára, akik összevonják forrásait nemzeti és regionális programjaira vonatkozó közös pályázati felhívások céljából („ERA-NET PLUS”).

A Közösségnek a közösen végrehajtott nemzeti kutatási programokban való, a 169. cikkben alapuló részvétele különösen lényeges az azonos szükségletekkel és/vagy érdekekkel rendelkező tagállamok közötti nagy léptékű, „változó geometriájú” európai együttműködés szempontjából. Jól meghatározott esetekben a 169. cikk szerinti ilyen kezdeményezéseket a tagállamokkal szoros együttműködésben meghatározott területeken (beleértve a kormányközi programokkal való esetleges együttműködést is) kell indítani a hetedik keretprogramról szóló határozatban meghatározott kritériumok alapján.

A IV. mellékletben található leírás a nemzeti kutatási programok közös végrehajtására irányuló kezdeményezések tájékoztató jellegű felsorolását jelöli meg, amelyekre a Szerződés 169. cikke alapján külön határozat vonatkozhat. További kezdeményezések a hetedik keretprogram megvalósítása során tett javaslat alapján indíthatók.

Nemzetközi együttműködés

A nemzetközi együttműködésre irányuló, európai hozzáadott értéket felmutató és kölcsönös érdekű cselekvések egy nemzetközi tudományos és technológiai politikát szolgálnak, amely két, egymással összefüggő célkitűzés megvalósítására törekszik:

- Európa versenyképességének támogatása és előmozdítása harmadik országokkal (beleértve az iparilag fejlett és a tudomány és a technológia terén fellendülőben lévő gazdaságokat egyaránt) létrehozott stratégiai kutatási partnerségeken keresztül, a harmadik országok legjobb tudósainak arra való ösztönzése révén, hogy Európában és Európával együttműködve tevékenykedjenek,
- harmadik országokban felmerülő vagy globális jellegű problémák megoldása, kölcsönös érdeklődés és kölcsönös előnyök alapján.

A Közösség nemzetközi tudományos együttműködési politikája a tudás létrehozása, megosztása és felhasználása érdekében, egyenlő felek közötti kutatási partnerségeken keresztül az együttműködés fejlesztésére és súlyának növelésére összpontosít, és figyelembe veszi a partnerországok nemzetközi, országspecifikus, regionális és társadalmi-gazdasági háttérét és tudásalapját. A stratégiai cél az Európai Unió és a harmadik országok közötti, kétoldalú, regionális és globális, a kölcsönös érdekek és előnyök alapján álló partnerségek révén az Európai Unió versenyképességének növelése és a világ fenntartható fejlődésének elősegítése. Ebből a megfontolásból a többoldalú nemzetközi kutatási programokon keresztül az Európai Unió mint globális szereplő jelentőségét is növelni kell. A támogatásban részesülő nemzetközi együttműködési cselekvések kapcsolatban állnak a központi politikai kérdésekkel annak érdekében, hogy az Európai Unió könnyebben megfelelhessen nemzetközi kötelezettségvállalásainak, és a globális fenntartható fejlődés keretei között megerősítést nyerjen az európai értékek megosztása, a versenyképesség, a társadalmi-gazdasági haladás, a környezetvédelem és a jólét.

A nemzetközi együttműködést az egyedi program valamennyi témájában, illetőleg több témára kiterjedően a következőképpen kell megvalósítani:

- A harmadik országok (nemzetközi együttműködésben részt vevő partnerországok és iparilag fejlett országok ⁽¹⁾) kutatóinak és kutatóintézeteknek fokozott részvétele a tematikus területeken, a bizalmas jelleg miatt a biztonság témakörére vonatkozó megfelelő korlátozásokkal a társult országokon kívüli valamennyi harmadik ország esetében. Emellett különös hangsúlyt kap a kölcsönös érdekűként megjelölt területeken a harmadik országok részvételének bátorítása.
- Valamennyi tematikus területen egyedi együttműködési cselekvések alakíthatók ki harmadik országok számára abban az esetben, ha kölcsönös érdeklődés mutatkozik az adott témákat érintő együttműködésre, amelyeket az érintett ország tudományos és technológiai szintje és szükségletei alapján választanak ki. A különös igényeket és prioritásokat az EU és az érintett országok vagy országcsoportok között fennálló vonatkozó kétoldalú együttműködési megállapodásokkal és a folyamatban lévő többoldalú és régióközi párbeszéddel szoros összhangban kell meghatározni. A prioritásokat az adott régió vagy ország különös igényei, lehetőségei és gazdasági fejlettségének szintje alapján kell megállapítani.

⁽¹⁾ A részvételi és terjesztési szabályokban megállapított feltételek szerint.

Ennek érdekében konkrét, célirányos, egy-egy témán belüli vagy több témát átfogó cselekvéseket tartalmazó nemzetközi együttműködési stratégiát és végrehajtási tervet kell kidolgozni például az egészségügy, a mezőgazdaság, a csatornázás, a vízügy, az élelmiszer-biztonság, a társadalmi kohézió, az energiaügy, a környezetvédelem, a halászat, az akvakultúra és a természeti erőforrások, a fenntartható gazdaságpolitika és az információs és kommunikációs technológiák területén.

Ezek a tevékenységek kitüntetett szerepet töltenek be a Közösség és az érintett országok közötti együttműködés megvalósításában. A szóban forgó cselekvések különösen a tagjelölt, a szomszédos, a fejlődő és a fellendülőben lévő országok kutatási kapacitásának és együttműködési képességének megerősítésére irányulhatnak. A cselekvéseket célzott pályázati felhívások útján kell megvalósítani, és megkülönböztetett figyelmet kell fordítani az érintett harmadik országok – ezen belül különösen a fejlődő országok – cselekvésekhez való hozzáféréseinek elősegítésére.

E tevékenységek végrehajtását össze kell hangolni az „Emberek” és a „Kapacitások” egyedi program keretében megvalósuló, nemzetközi együttműködés keretében folytatott tevékenységekkel. E tevékenységet a keretprogram keretében végzett nemzetközi együttműködésre vonatkozó átfogó stratégia támasztja alá.

TÉMÁK

1. EGÉSZSÉGÜGY

Célkitűzés

Az európai polgárok egészségének javítása és az egészségügyhöz kapcsolódó európai iparágak és vállalkozások versenyképességének és innovatív kapacitásának növelése, világszintű egészségügyi problémák – beleértve az újonnan fellépő járványokat – megoldásának keresése mellett. Hangsúlyt kap a translációs kutatás (az alapkutatás felfedezéseinek klinikai alkalmazásokba való átültetése, beleértve a kísérleti eredmények tudományos érvényesítését), az új terápiák kifejlesztése és validálása, az egészségjavítási és betegségmegelőzési módszerek, beleértve a gyermekek egészsége és az egészséges öregedés elősegítését, a diagnosztikai eszközök és az orvosi technológiák, valamint a fenntartható és hatékony egészségügyi rendszerek.

Megközelítés

A kutatás a jó egészségi állapot hatékonyabb elősegítésével, az egészséget illetően Európában fennálló különbségek csökkentésével, a jelentősebb betegségek megelőzésével és kezelésével és az egészségügyi ellátás nyújtásával kapcsolatos ismereteinket szélesíti. Az alapvető orvosi biológiai kutatás e téma szerves részét képezi; a multidiszciplináris megközelítés különösen fontos az egészségügyi téma szempontjából.

A kutatás segítségével egységes rendszerbe foglalható a genomikai, járványtani, biológiai és biotechnológiai, nagy mennyiségben rendelkezésre álló adat, valamint kifejleszthetők az egészségüggyel kapcsolatos iparágak alapvető technológiái, a beavatkozáshoz szükséges ismeretek és kapacitás fejlesztése érdekében. Hozzájárul a translációs egészségügyi kutatás előmozdításához, ami alapvető fontosságú az orvosi biológiai kutatás gyakorlati hasznának – többek között az életminőség javításának – biztosítása szempontjából. Lehetővé teszi, hogy Európa hatékonyabban vehessen részt a globális jelentőségű betegségekkel szembeni harcra irányuló nemzetközi erőfeszítésekben, amint azt a HIV/AIDS, a malária és a tuberkulózis elleni küzdelem vonatkozásában jól példázza a jelenleg is folyamatban lévő „Európai és fejlődő országok közötti partnerség a klinikai vizsgálatokban” (EDCTP) elnevezésű program (169. cikk) ⁽¹⁾. Megerősíti az egészségügyi politika által meghatározott európai szintű kutatást, és különösen a nemzeti adatbankokban tárolt modellek, rendszerek és adatok összehasonlítását. E tekintetben különösen fontos a különböző adatbázisok közötti hálózatépítés.

A kutatás segíti az egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó európai – elsősorban a KKV-k részvételére épülő – biotechnológiai és orvostechnológiai ágazat, valamint az európai gyógyszeripar versenyképességének javítását. A kutatás támogathatja az innovatív gyógyszerekkel foglalkozó európai technológiai platform ⁽²⁾ tevékenységét, amelynek célja a gyógyszerfejlesztés folyamatában található, kutatással összefüggő szűk keresztmetszetek kiküszöbölése. A koncepcionális igazolás és a klinikai validálás támogatásán keresztül különös figyelmet kap a kutatási tevékenységek és a gazdasági hasznosítás közötti szakadék áthidalása. A kutatás hozzájárul továbbá az új, fejlett terápiákra (például a regeneratív gyógyászatra) vonatkozó normatív szabályok és szabványok kidolgozásához, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az EU ipara megállja a helyét a globális versenyben. Biztosítani kell az európai kutatás és innováció elsőségét az alternatív, különösen az állatkísérletek nélküli vizsgálati stratégiák és módszerek területén.

A kutatás során értelemszerűen figyelembe kell venni és a projektekbe be kell építeni ⁽³⁾ a nemekkel kapcsolatos szempontokat. Az orvosi biológiai és a genetikai kutatás újabb fejleményei vonatkozásában különös figyelmet kell fordítani a kutatási eredményekkel kapcsolatos kommunikációra és a civil társadalommal, különösen a betegek csoportjaival folytatandó minél korábbi párbeszédre. Gondoskodni kell továbbá az eredmények széles körű terjesztéséről és felhasználásáról.

⁽¹⁾ Szükség esetén a nemzeti kutatási programok összehangolására irányuló más új és jelentős kezdeményezések is támogathatók.

⁽²⁾ Más európai technológiai platformok stratégiai kutatási menetrendjei akkor támogathatók, ha az egészségügyhöz kapcsolódó iparágak szempontjából különös fontosságúak.

⁽³⁾ Nők és férfiak viszonylatában gyakran eltérőek a betegségek és a rendellenességek kockázati tényezői, biológiai mechanizmusai, okai, klinikai megjelenése, következményei és kezelése. Ezért a kutatási menetrend, a módszertan és az eredményfeldolgozás szintjén a téma keretében finanszírozott valamennyi tevékenységnek foglalkoznia kell ezekkel a lehetséges különbségekkel.

A stratégiai kérdések, a gyermekek⁽¹⁾ és az idősödő népesség egészsége különös figyelmet kapnak és azokat az e témakörben indított valamennyi tevékenységben lehetőség szerint figyelembe kell venni, és az ezekkel kapcsolatos prioritásokat a munkaprogramban kell kiemelni. A kutatás kiterjed más, több tudományágat felölelő kutatási területekre is. Ennek révén biztosítható e kérdések érzékelhető és következetes kezelése, és kiküszöbölhető a felesleges munkavégzés.

A következő tevékenységek mindegyike keretében tekintetbe kell venni az etikai, jogi és társadalmi-gazdasági kérdéseket⁽²⁾.

Tevékenységek

Biotechnológia, generikus eszközök és orvosi technológiák az emberi egészség szolgálatában

A tevékenység célja, hogy az egészségügy és az orvostudomány területén kifejlessze és validálja az új tudás kialakításához és gyakorlatba való átültetéséhez szükséges eszközöket és technológiákat.

- Nagy áteresztőképességű (high-throughput) kutatás: a modern biológia – beleértve a genomikai alaputatást – számára az adatok előállítását jelentősen javító, az adatok és a minták (biobankok) szabványosítását, beszerzését és elemzését elősegítő új kutatási eszközök kifejlesztési folyamatának katalizálása. A tevékenység a szekvenálás, a génextpresszió, a geno- és a fenotipizálás, a szerkezeti és funkcionális genomika, a bioinformatika és a rendszerbiológia, valamint más „omika” tudományterületek számára kifejlesztendő új technológiákra összpontosít.
- Felismerés, diagnózis és figyelemmel kísérés: megjelenítő, képalkotó, felismerő és elemző eszközök és technológiák kifejlesztése az orvosi biológiai kutatás, a betegségek előrejelzése, diagnózisa, figyelemmel kísérése és prognózisa, valamint a gyógyászati beavatkozásokkal kapcsolatos támogatás és iránymutatás céljaira. A tevékenység a multidiszciplináris megközelítésre összpontosít olyan területek integrálása érdekében, mint például a molekuláris és a sejtbiológia, a fiziológia, a genetika, a fizika, a kémia, az orvosi biológiai mérnöki feladatok, mint például a nanotechnológiák, a mikrorendszerek, az eszközök és az információs technológiák. Hangsúlyt kell helyezni a nem vagy csak kis mértékben invazív és a kvantitatív módszerekre, valamint a minőségbiztosítási vonatkozásokra.
- A terápiák megfelelőségének, biztonságának és hatékonyságának előrejelzése: a betegek számára biztonságos és hatékony új vagy javított biogógyászati terápiák bevezetéséhez szükséges paraméterek, eszközök, módszerek és szabványok kidolgozása és validálása⁽³⁾. A tevékenység többek között olyan megközelítéseket helyez előtérbe, mint a farmakogenomika, a biológiai markerek kifejlesztése és validálása, a célzott és adagolási megközelítések, valamint az in silico, az in vitro (beleértve az állatkísérleteket helyettesítő eljárásokat is) és az in vivo módszerek és modellek⁽⁴⁾.
- Innovatív gyógyászati megközelítések és beavatkozás: potenciálisan széles alkalmazási körű, fejlett terápiák és technológiák kutatása, megszilárdítása és továbbfejlesztésének biztosítása. A tevékenység a gén- és sejterápiára, a regeneratív gyógyászatra, a transzplantációra, az immunterápiára és a védőoltásokra, valamint más gyógyászati eljárásokra összpontosít. Foglalkozik továbbá a kapcsolódó technológiákkal, mint például a fejlett célzott gyógyszeradagoló rendszerekkel, a fejlett implantátumokkal és protézisekkel, valamint a nem vagy csak kis mértékben invazív technológiákkal segített beavatkozásokkal.

Transzlációs kutatás az emberi egészség szolgálatában

A tevékenység bővíteni kívánja az egészséges és a beteg emberben zajló biológiai folyamatokra és mechanizmusokra vonatkozó tudásunkat, ezt a tudást át kívánja ültetni a klinikai alkalmazások szintjére, beleértve a járványvédelmet és a kezelést, és gondoskodni kíván arról, hogy a klinikai (többek között járványtani) adatok iránymutatással szolgáljanak a jövőben kutatások számára.

- Biológiai adatok és folyamatok integrálása: széles körű adatgyűjtés, rendszerbiológia
 - Széles körű adatgyűjtés: a nagy áteresztőképességű technológiák felhasználása a gének és a géntermékek, valamint ezek fontos biológiai folyamatokban, komplex hálózatokban megvalósuló kölcsönhatása funkciójának megvilágítását lehetővé tevő adatok előállítására. A tevékenység a genomikára, a proteomikára, az „RNA-omikára”, a populációgenetikára, valamint az összehasonlító, szerkezeti és funkcionális genomikára összpontosít.
 - Rendszerbiológia: a tevékenység a valamennyi érintett szervezetben és a valamennyi szerveződési szinten zajló biológiai folyamatok megértése és modellezése érdekében végzett, a biológiai adatok széles skáláját felvonultató és rendszerelvű megközelítést alkalmazó multidiszciplináris kutatásra összpontosít.

⁽¹⁾ Támogatni kell különösen a jelenleg a gyermekpopulációkon az alkalmazási előirat ellenében használt, szabadalom nélküli termékek megfelelő használatának igazolására szolgáló célirányos klinikai kutatást.

⁽²⁾ Az etikai, jogi és társadalmi-gazdasági kérdésekkel kapcsolatos egyedi kutatást az „Együttműködés” egyedi program „társadalom-gazdaságtan és humán tudományok” témája, valamint a „Kapacitások” egyedi program keretében végzik.

⁽³⁾ A hagyományos gyógyszerek (gyógyszerek és biotechnológiai készítmények) tekintetében ezekkel a kérdésekkel az innovatív gyógyszerekkel foglalkozó javasolt közös technológiai kezdeményezés foglalkozik.

⁽⁴⁾ Az állati kísérletek helyettesítése, felhasználásuk tökéletesítése, illetve számuk csökkentése az orvosi biológiai kutatásokban.

- Az agyra és betegségeire, az ember fejlődésére és öregedésére irányuló kutatás
 - Az agy és betegségei: az agy integrált szerkezetének és dinamikájának jobb megértése, az agy betegségeinek, többek között az adott korfüggő betegségek (pl.: dementia, Parkinson-kór) tanulmányozása és új gyógymódok keresése. A tevékenység az agy működésének teljes körű megértésére összpontosít a molekuláris szinttől a kognitív szintig (beleértve a neuroinformatikát) az agy funkcióinak feltérképezése, valamint az agyi diszfunkciók feltárása révén, a szinaptikus károsodástól a neurodegenerációig. A kutatás kiterjed a neurológiai és a pszichiátriai betegségekre és rendellenességekre (beleértve a regeneratív és a restoratív gyógymódokat is).
 - Az ember fejlődése és az öregedés: széles körű módszerek és eszközök felhasználása az egész életen át tartó fejlődés és az egészséges öregedés folyamatának jobb megértése érdekében. A tevékenység az emberi és a modellrendszerek tanulmányozására összpontosít, ideértve olyan tényezők szerepét is, mint a környezet, a genetika, a viselkedés és a nemek.
- Transzlációs kutatás a súlyos fertőző betegségek területén: harc a legfontosabb közegészségügyi fenyegetések ellen
 - Az antimikrobiális gyógyszerekkel szembeni rezisztencia, beleértve a kórokozó gombákat: a tevékenység a rezisztencia molekuláris mechanizmusaira, a mikrobák ökológiájára és a gazda-kórokozó kölcsönhatásokra irányuló alapkutatás, illetve az új beavatkozásokra irányuló klinikai kutatás egyesítésére összpontosít a gyógyszerekkel szembeni többszörös rezisztencián alapuló fertőzések kialakulásának és terjedésének mérséklése érdekében.
 - HIV/AIDS, malária és tuberkulózis: a tevékenység új gyógymódok, diagnosztikai eszközök, megelőzési eszközök, mint például védőoltások, valamint kémiai átviteli gátak, mint például HIV-mikroba-ölők kifejlesztésére összpontosít. A kutatás a három betegséggel kapcsolatos globális szintű problémák megoldását célozza, de a három betegség, valamint a hepatitisz konkrét európai vetületeivel is foglalkozik. A tevékenység a klinikai kezelést megelőző szakban, valamint a klinikai kezelés korai fázisában felhasználható kutatásra helyezi a hangsúlyt, és ahol helyénvaló (például a HIV/AIDS-védőoltások esetében), lehetőséget ad az egész világra kiterjedő kezdeményezésekkel történő együttműködésre is.
 - Potenciálisan új és újra fellépő járványok: a tevékenység az újonnan megjelenő, akár egész világrészekre kiterjedő járvány lehetőségét hordozó kórokozók (beleértve a zoonózisokat, például a SARS-t és az erősen patogén influenzát is) elleni küzdelemre összpontosít. Szükség szerint támogatást kell biztosítani a fertőző betegségekkel kapcsolatos szükséghelyzetekben a hatékony megelőzést, kezelést és védekezést célzó új diagnosztikai eljárások, gyógyszerek és védőoltások kifejlesztésére irányuló, együttműködésen alapuló kutatás gyors megkezdéséhez.
- Transzlációs kutatás más jelentős betegségek területén ⁽¹⁾
 - Rák: a tevékenység a betegség etiológiájára; új gyógyszerekre és gyógymódokra; a megelőzést, a korai diagnózist és a kezelést segítő célzott gyógyszerek és biológiai markerek felkutatására és validálására; valamint a megelőző prognosztikai, diagnosztikai és gyógyászati beavatkozások hatékonyságának értékelésére összpontosít.
 - Szív- és érrendszeri betegségek: a tevékenység a szív és a véredények betegségeinek (beleértve az agyvérzés érrendszeri vonatkozásait is) diagnosztizálásra, megelőzésére, kezelésére és figyelemmel kísérésére összpontosít széles körű, multidiszciplináris megközelítésmód alkalmazásával.
 - Diabétesz és elhízás: a tevékenység az előbbi vonatkozásában a diabétesz különböző formáinak etiológiájára és a kapcsolódó megelőzési és kezelési lehetőségekre összpontosít. Az utóbbi vonatkozásában a multidiszciplináris megközelítésmódokra (beleértve a genetikát, az életmódot és a járványtant is) kerül a hangsúly. Mind a diabétesz mind az elhízás esetében különös figyelmet kell fordítani a fiatalkori megbetegedésekre és a gyermekkori tényezőkre.
 - Ritka betegségek: a tevékenység az egész Európára kiterjedő természettörténeli és patofiziológiai kutatásra, valamint megelőző, diagnosztikai és terápiás beavatkozások kifejlesztésére összpontosít. Ez a rész foglalkozik a közönséges betegségek ritka mendeli fenotípusaival is.
 - Egyéb krónikus betegségek: a tevékenység az időskori életminőséget nagymértékben befolyásoló, nem halálos betegségekre, mint például a funkcionális leromlásra, az érzékszervek csökkent működésére és más krónikus betegségekre (például arthritis, reumatikus betegségek, izom- és csontbetegségek, légzőszervi megbetegedések, beleértve az allergiák által kiváltottakat is) összpontosít.

Az európai polgárok számára nyújtott egészségügyi szolgáltatások optimalizálása

A tevékenység meg kívánja teremteni egyrészt az egészségügyi rendszereket érintő körültekintő politikai döntéshozatal, másrészt az egészséges életmód népszerűsítésére, valamint a betegségek megelőzésére, diagnosztizálásra és kezelésére irányuló hatékony és eredményes, tényadatokon alapuló stratégiák alapjait.

⁽¹⁾ Figyelembe kell venni a fájdalomterápia és az aktív összetevők szempontjait is.

- A klinikai kutatási eredmények átültetése a klinikai gyakorlatba: beleértve a gyógyszerek jobb felhasználását, valamint a viselkedési és a szervezeti beavatkozások, valamint az új gyógymódok és egészségügyi technológiák megfelelő alkalmazását is. A kutatás különös hangsúlyt helyez a betegek biztonságára, beleértve a gyógyszerek káros hatásait: a helyes klinikai gyakorlat felkutatására; az egészségügyi alap- és szakellátásban a klinikai döntéshozatal megértésére; valamint a tényadatokon alapuló gyógyítás és a betegek felelős helyzetbe hozásának elősegítésére. A tevékenység a stratégiák összehasonlító értékelésére; továbbá a gyógyszerfelírási stratégiák és a farmakovigilanciái tényadatok egyes vonatkozásai és a beteg sajátosságai (például genetikai hajlama, kora, neme és együttműködési készsége), valamint a költséghatékonyság figyelembevételével a különböző beavatkozások – beleértve a gyógyszerek, a tudományosan vizsgált kiegészítő és alternatív gyógyszerek és az új egészségügyi terápiák és technológiák – hatásainak kutatására összpontosít.
- Az egészségügyi ellátó rendszerek minősége, hatékonysága és szolidaritása, beleértve az átmeneti egészségügyi rendszereket: annak lehetővé tétele, hogy az egyes országok tanulhassanak más egészségügyi rendszerek tapasztalataiból és fenntarthatóságából, figyelembe véve a nemzeti sajátosságok és a népesség jellemzőinek (öregedés, mobilitás, migráció, iskolai végzettség, társadalmi-gazdasági helyzet és a munka változó világa stb.) fontosságát. A tevékenység (a különböző beavatkozások költségének, hatékonyságának és előnyeinek többek között a betegek biztonsága tekintetében való felmérésével) az egészségügyi rendszerek szervezeti, finanszírozási és szabályozási kérdéseire, gyakorlati megvalósítására és eredményeire (eredményességére, hatékonyságára és méltányosságára, beleértve a hátrányos helyzetű csoportokat is) összpontosít. Különös figyelmet kapnak a beruházási kérdések és a humán erőforrások, beleértve az otthonápolási módszereket. Foglalkozni kell az idősödő népesség függetlenségének, életminőségének és mobilitásának kérdésével.
- Az egészséges életmód népszerűsítése és a betegségmegelőzés javítása: az életstílus, a munka- és életkörülmények és a különböző szintű és háttérű beavatkozások szempontjából legjobb közegészségügyi intézkedések felkutatása. A tevékenység az egészség szélesebb értelemben vett meghatározó tényezőire (például az étrendre, a stresszre, a dohánytermékekre, az alkohol és más anyagok fogyasztására, a testmozgásra, a kulturális környezetre, a társadalmi-gazdasági és a környezeti tényezőkre), valamint ezeknek az egyén és a társadalom szintjén megvalósuló kölcsönhatására összpontosít. Tartalmazza különösen a mentális egészség egész életre kiterjedő nézőpontú kutatását.

Nemzetközi együttműködés

A nemzetközi együttműködés a téma szerves alkotóeleme, és különösen fontos a globális egészségügyi problémákat, mint például az antimikrobiális gyógyszerekkel szembeni rezisztenciát, a HIV-et/AIDS-t, a maláriát, a tuberkulózist, az elhanyagolt betegségeket és az újonnan fellépő, akár egész világrészekre kiterjedő járványt okozó fertőző betegségeket érintő területeken. Az együttműködés a nemzetközi kezdeményezések, mint például a globális HIV-védőoltási program prioritásainak kitűzésére is kiterjedhet. Ha megszilárdul a klinikai kutatás területén az Európa és a fejlődő országok közötti hosszú távú, fenntartható partnerség és ha megtörténik a részt vevő országok nemzeti programjainak vagy tevékenységeinek integrálása, akkor elért eredményei és jövőbeni szükségletei függvényében további támogatást kap az „Európai és Fejlődő Országok Klinikai Kísérletek Területén Létrejött Partnersége” (EDCTP) elnevezésű program⁽¹⁾. Az EDCTP program középpontjában továbbra is az Afrika szubszaharai régiójában jelen lévő három betegséggel szembeni új védőoltások, mikrobaölők és gyógyszerek kifejlesztésére irányuló fejlett klinikai vizsgálatok állnak. Ebből a célból a munkaprogramban közösségi hozzájárulás irányozható elő az EDCTP számára létrehozott európai gazdasági egyesülés számára a Bizottság által jóváhagyandó program végrehajtására, beleértve a közösségi hozzájárulás átcsoportosítását is.

Egyedi együttműködési cselekvéseket kell végrehajtani a harmadik országokkal, illetve régiókkal folytatott régióközi párbeszéd keretében és a nemzetközi fórumokon kijelölt területeken, valamint a milleniumi fejlesztési célokkal összefüggésben. Ilyen, a helyi szükségletekhez igazított és partnerségeken keresztül megvalósuló kiemelt terület lehet: az egészségügyi politikával kapcsolatos kutatás, az egészségügyi rendszerekkel és az egészségügyi ellátó szolgáltatásokkal kapcsolatos kutatás, az anya és a gyermek egészsége, a reprodukív egészség, az elhanyagolt fertőző betegségekkel szembeni védekezés és felügyelet, valamint az érintett területek újonnan felmerülő, előre nem látott szakpolitikai igények.

Az „Információs és kommunikációs technológiák” témával közös finanszírozás keretében évenként tagdíjat kap az „Emberi Határok” Tudományos Program Szervezete (Human Frontier Science Programme Organisation, HFSP) ⁽²⁾ nevű nemzetközi szervezet. Ennek révén nagyobb nyilvánossághoz juthatnak az Európában végzett kutatások, és az EU azon tagállamai is teljes körűen élvezhetik az „Emberi Határok” Tudományos Program (HFSP) által nyújtott előnyöket, amelyek nem tartoznak a G8 csoporthoz.

Újonnan felmerülő igények és előre nem látható szakpolitikai igények

Az újonnan felmerülő igényekkel kapcsolatos kutatásokat „alulról felfelé szerveződő” és „célzott” kezdeményezések formájában, más témákkal összehangolt módon, széles körű, interdiszciplináris kutatási portfólió igénybevételével kell elvégezni. Az előre nem látható szakpolitikai igények támogatása irányulhat például az élet- és munkakörülményekre, az egészségügyi hatástanulmányokra, a kockázatok értékelésére, a statisztikai mutatókra, a közegészségügy irányítási és kommunikációs szükségleteire, valamint a nemzetközi egészségügyi szerződések, mint például a Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezmény ⁽³⁾ és a Nemzetközi Egészségügyi Előírások ⁽⁴⁾ keretében fennálló kötelezettségekre. Ez kiegészíti a fentiek alapján támogatott, az egészségügyi politika által meghatározott kutatást.

⁽¹⁾ A Bizottság elvégzi az EDCTP értékelését.

⁽²⁾ Az Európai Közösség tagja a HFSP Szervezetének (HFSPO), és a HFSP-t a korábbi keretprogramokból is finanszírozta.

⁽³⁾ Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezmény, 2004/513/EK tanácsi határozat.

⁽⁴⁾ Nemzetközi Egészségügyi Előírások 2005 – az Egészségügyi Világszervezet 58. közgyűlésének 58.3. határozata, 2005. május 23.

2. ÉLELMISZEREK, MEZŐGAZDASÁG ÉS HALÁSZAT, BIOTECHNOLÓGIA

Célkitűzés

Az európai tudásalapú biogazdaság ⁽¹⁾ felépítése a tudomány, az ipar és más érdekeltek erőfeszítéseinek egyesítésével, az új és a kialakulóban lévő kutatási lehetőségek kiaknázásával, amelyek választ adnak korunk társadalmi, környezeti és gazdasági kihívásaira: a biztonságosabb, egészségesebb és jobb minőségű élelmiszer, valamint a megújuló biológiai erőforrások fenntartható felhasználása és előállítása iránti egyre növekvő igényre, a járványos állatbetegségek és a zoonózis, valamint az élelmiszerekkel összefüggő rendellenességek egyre növekvő kockázataira; a mezőgazdasági, akvakultúra-ágazati és halászati termelés fenntarthatóságának és biztonságosságának veszélyeztetettségére; valamint a jó minőségű élelmiszer iránti, az állatok jólétét és a vidéki és tengerparti környezetet is figyelembe vevő egyre növekvő keresletre és a fogyasztók egyedi étrendi szükségleteire.

Megközelítés

A téma megerősíti az európai tudásalapú biogazdaság tudásalapját, gondoskodik a nélkülözhetetlen innovációról és megadja a szükséges politikai támogatást. A kutatás – különösen az élettudományokon és a biotechnológián keresztül – a biológiai erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásra, azok előállítására és felhasználására, és a más technológiákkal való konvergenciára összpontosít új, biztonságos, megfizethető, ökohatékony és versenyképes európai mezőgazdasági, halászati, akvakultúra-, takarmány-, élelmiszeripari ⁽²⁾, egészségügyi, erdészeti és más kapcsolódó iparágakban előállított termékek kifejlesztése érdekében. A kutatás nagyban hozzájárul a közösségi szakpolitikák és szabályozás végrehajtásához és a kereskedelmi kérdéseket; a géntechnológiával módosított szervezetekkel (GMO-k) kapcsolatos biztonsági szempontokat; az élelmiszer-biztonsági előírásokat; a közösségi növény-egészségügyi jogszabályokat; a közösségi állat-egészségügyi politikát, a járványvédelmi és a jóléti előírásokat; a környezetvédelmet és a biológiai sokféleséget; az európai erdészeti stratégiát; valamint a halászat és az akvakultúra fenntartható fejlődését célzó közös halászati politikát és a tengeri eredetű élelmiszerek biztonságát. A kutatás emellett a felsorolt politikák értékelése, kialakítása és figyelemmel kísérése érdekében új mutatók kidolgozására és a meglévők továbbfejlesztésére is törekszik.

Felismerve a mezőgazdaság többfunkciós szerepét, a fenntartható fejlődés célkitűzéseinek megvalósítása érdekében a kutatás támogatni fogja a vidéki gazdaságok szerepét és lehetőségeit.

A 90 %-ban KKV-kból álló mezőgazdasági alapú élelmiszeripar különösen nagy mértékben részesül számos kutatási tevékenység eredményeiből, ideértve a célzott terjesztési és a technológiaátadási tevékenységeket is, különösen a fejlett, ökológiai szempontból hatékony technológiák, módszerek és folyamatok integrálása és alkalmazása, valamint a szabványok kidolgozása vonatkozásában. A bio-, nano- és információs és kommunikációs technológiákkal foglalkozó, csúcstechnológiát alkalmazó induló vállalkozások várhatóan jelentős mértékben hozzájárulnak a növény-nemesítés, a fejlett haszonnövények és a növényvédelem, az élelmiszer-biztonság és az élelmiszer-minőségügy fejlett kimutatási és ellenőrzési technológiái, valamint az új ipari biofolyamatok területén folyó kutatásokhoz.

Több, a növényi genomika és a biotechnológia, az erdészeti és az erdőalapú iparágak, a globális állategészségügy, az állattenyésztés, az élelmiszeripar, az akvakultúra, valamint az ipari biotechnológia területén működő európai technológiai platform is hozzájárulhat e témakör közös kutatási prioritásainak meghatározásához, a lehetséges jövőbeni nagyobb kezdeményezések, mint például a demonstrációs projektek kijelöléséhez, valamint az összes érintett széles körű részvételéhez és együttműködéséhez. Az ERA-Net-projektekkel, a technológiai platformokkal és más érintett szereplőkkel, mint például a mezőgazdasági kutatások állandó bizottságával (SCAR) vagy a későbbiekben a tengerkutatás összehangolására esetleg létrehozandó európai struktúrával szoros együttműködésben lehetőség szerint elő kell segíteni a nemzeti kutatási programok összehangolására irányuló cselekvéseket.

A tevékenységek értelemszerűen kiterjednek a társadalmi, az etikai, a nemekkel kapcsolatos, a jogi, a környezeti, a gazdasági és a szélesebb értelemben vett kulturális vonatkozásokra, valamint a tudományos és a technológiai fejlődésben rejlő potenciális kockázatokra és annak lehetséges hatásaira (előretekintés).

Tevékenységek

A szántóföldi, erdei és vízi környezet biológiai erőforrásainak fenntartható előállítása és az azokkal való fenntartható gazdálkodás ⁽³⁾

- A kutatás lehetővé tétele a biológiai erőforrások (mikroorganizmusok, növények és állatok) előállítását és az azokkal való gazdálkodást hosszú távon elsősorban meghatározó tényezőkre vonatkozóan, beleértve a biológiai sokféleség és az érintett biológiai rendszerekben található új bioaktív molekulák kiaknázását is. A kutatás kiterjed az „omika” technológiákra, mint például a genomikára, a proteomikára, a metabolomikára és a konvergáló technológiákra,

⁽¹⁾ A „biogazdaság” kifejezés minden olyan iparágat és gazdasági ágazatot magában foglal, amely biológiai erőforrásokat állít elő, azokkal gazdálkodik, illetőleg azokat másképpen kiaknázza (valamint a kapcsolódó szolgáltatásokat, beszállítói vagy felhasználói iparágakat), mint például a mezőgazdaságot, az élelmiszeripart, a halászatot, az erdészetet stb.

⁽²⁾ Az élelmiszerbe a tengeri eredetű élelmiszer is beleértendő.

⁽³⁾ A fenntartható gazdálkodásra és a megőrzésre irányuló kiegészítő kutatásokat a „Környezetvédelem (beleértve az éghajlatváltozást is)” témakör tartalmazza. A fenntartható előállítást és gazdálkodást támogató más eszközökre és technológiákra irányuló kutatást a megfelelő témakörök keretében kell elvégezni.

valamint ezek rendszerbiológiai megközelítésekbe történő beépítésére, továbbá alapvető eszközök és technológiák kifejlesztésére (beleértve a bioinformatikát és a vonatkozó adatbázisok létrehozását is) és a fajcsoportokon belüli fajták azonosítására vonatkozó módszerekre.

- A fenntarthatóság és a versenyképesség fokozása a fogyasztók egészségének óvásával, környezeti hatások csökkentésével párhuzamosan és az éghajlatváltozás figyelembevételével a mezőgazdaságban, a kertészetben, az erdészetben, a halászatban és az akvakultúrában új technológiák, berendezések, figyelőrendszerek, növények és termelési rendszerek kifejlesztése, a kiválasztott növények termesztése, a növények egészsége és az optimalizált termelési rendszerek segítségével megvalósított haszonnövény-gazdálkodás, a halgazdálkodás tudományos és műszaki bázisának továbbfejlesztése, valamint a teljes ökológiai rendszerre kiterjedő megközelítés keretében a különböző rendszerek közötti kölcsönhatások (mezőgazdaság és erdészet, halászat és akvakultúra) jobb megértése révén. Sor kerül az őshonos ökoszisztémák fenntartására, a biológiai növényvédők szerek kifejlesztésére, és a biológiai sokféleség és a metagenomika mikrobiológiai dimenziójára irányuló kutatásokra.
- A szárazföldi biológiai erőforrások tekintetében különös hangsúlyt kapnak a kevés alpanyaggal (pl. növényvédők szerek és műtrágya) működő termelési rendszerek és a biogazdálkodás, az erőforrásokkal való jobb gazdálkodás és az új élelmiszerek és takarmányok, valamint az összetétel, a mechanikai ellenállás, az ökológiai hatás, a tápanyag- és vízfelhasználás hatékonysága, és a felépítés tekintetében új növények (haszonnövények és fák). Ennek érdekében a kutatás az új növényrendszerek és termékek biológiai értelemben vett biztonságosságára, együttélésére és nyomon követhetőségére, valamint a géntechnológiával módosított haszonnövények által a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt hatások, és a társadalom számára nyújtott, szélesebb értelemben vett előnyök ellenőrzésére és vizsgálatára irányul.
- A növényegészségügy és a haszonnövények védelmének javítására az ökológia, a kártevők biológiája, a betegségek, a gyomnövények és más növény-egészségügyi fenyegetések jobb megértése révén, valamint a járványkítörések elleni védekezés támogatásán és a kártevők és a gyomnövények elleni védekezés fenntartható eszközeinek és technikáinak fejlesztésén keresztül kerül sor. Javított módszereket kell kifejleszteni a talaj termőképességének figyelemmel kísérése, megőrzése és fokozása tekintetében.
- A vízi környezet biológiai erőforrásai vonatkozásában hangsúlyosan kell foglalkozni az alapvető biológiai funkciókkal, a tenyésztett fajok biztonságos és környezetbarát tenyésztési rendszereivel és takarmányozásával és a halbiológiával, a vegyes halászat dinamikájával, a halászati tevékenység és a tengeri ökológiai rendszer kölcsönhatásaival, valamint a flottánkénti, regionális és többéves gazdálkodási rendszerekkel.
- Optimalizált állategészségügy, -tenyésztés és -jólét a mezőgazdaság, a halászat és az akvakultúra valamennyi területén, többek között az alábbiakon keresztül:
 - a genetikai tudás, az új tenyésztési eljárások, az állatok fiziológiája és viselkedése jobb megértésének kihasználása, és
 - a kártevőkre, élősködőkre és a fertőző állatbetegségekre, és az élelmiszertermelés fenntarthatóságát és biztonságát fenyegető egyéb veszélyekre – beleértve a zoonózisokat is – vonatkozó bővebb ismereteink és a hatékonyabb védekezés.

Ez utóbbi kérdés kezelésére a nyomon követésre, a megelőzésre és a védekezésre irányuló eszközök fejlesztése, a védőoltások és a diagnosztika terén folytatott alapozó és alkalmazott kutatás, az ismert és az új betegséghordozók és más fenyegetések – beleértve a rosszhiszemű cselekményeket is – ökológiájának tanulmányozása, valamint a különböző művelési rendszerek és az éghajlat hatásának kutatása révén is sor kerül.

Új tudást kell kialakítani továbbá az állati hulladékok biztonságos ártalmatlanítására és a melléktermékek jobb kezelésére vonatkozóan is.

- A politikai döntéshozók és más érintett szereplők által a vonatkozó stratégiák, szakpolitikák és jogszabályok végrehajtásához, különösen pedig az európai tudásalapú biogazdaság felépítéséhez és a vidékfejlesztés és a tengerparti területek fejlesztése szükségleteinek kielégítéséhez igényelt eszközök kialakítása. A közös halászati politika a tengeri erőforrások kiaknázásának a teljes ökológiai rendszert figyelembe vevő megközelítésmódját támogató, adaptív szemléletmód kialakításán keresztül nyer támogatást. Valamennyi szakpolitika tekintetében – beleértve a közös agrárpolitikát is – a kutatás keretében társadalmi-gazdasági tanulmányokra, költség-haszon elemzésre, a különböző művelési rendszerek összehasonlító vizsgálatára – ideértve a többfunkciós rendszereket is –, költség-hatékony halgazdálkodási rendszerek vizsgálatára, a nem élelmezési céllal tartott állatok tenyésztésére és az erdészettel való kölcsönhatásra irányuló vizsgálatokra, valamint a vidéki és a tengerparti megélhetés javítására irányuló kutatásra kerül sor.

A konyhaasztaltól a szántóföldig: élelmiszerek (a tengeri eredetű élelmiszereket is beleértve), egészség és jólét

- Az élelmiszeripar versenyképessége szempontjából lényeges tényezőnek számító fogyasztói viselkedés és fogyasztói szokások, valamint az élelmiszereknek az európai polgárok egészségére és jólétére gyakorolt hatásának jobb megértése. A tevékenység a fogyasztóknak – a hagyományos élelmiszereket is magukban foglaló – élelmiszerekkel kapcsolatos percepcióira és viselkedésére, a társadalmi és kulturális folyamatok megértésére, valamint az élelmiszer megválasztását és a fogyasztók élelmiszerhez való hozzáférést meghatározó tényezők meghatározására összpontosít. A kutatás az élelmiszerekre és táplálkozásra vonatkozó kutatásokkal kapcsolatos adatbázisok létrehozására is kiterjed.

- A jótékony és káros étrendi tényezők, valamint a népességcsoportok különleges igényeinek és szokásainak, mint a táplálkozással összefüggő betegségek és rendellenességek – beleértve az elhízást és az allergiákat is – kialakulásának és gyakoriságának csökkentését lehetővé tévő legfontosabb befolyásolható tényezőknél a megértése. Ennek érdekében törekedni kell az új táplálkozási stratégiák vizsgálatára, a táplálkozásgenomika és a rendszerbiológia fejlesztésére és alkalmazására, továbbá a táplálkozás, valamint az élettani és a pszichológiai funkciók közötti kölcsönhatások tanulmányozására. A tevékenység eredményeképpen átalakulhatnak a feldolgozott élelmiszerek, és új élelmiszerek és élelmiszer-összetevők, diétás élelmiszerek, táplálkozási vagy egészségügyi szempontból előnyösnek tartott élelmiszerek kifejlesztésére kerülhet sor. Annak megértése szempontjából, hogy hogyan hatnak egyes élelmiszerek és étrendek az egészségre, valamint az integrált táplálkozási útmutatás kialakításához fontos a hagyományos, a helyi és az évszakonként eltérő mértékben fogyasztott élelmiszerek és a kapcsolódó étrendek vizsgálata is.
- Az európai élelmiszer-ipari innováció optimalizálása a fejlett technológiák hagyományos élelmiszergyártásba való beépítésén, ideértve az erjesztett élelmiszereket is, és a funkcionalitás javítására irányuló, adott élelmiszerekre alakított feldolgozási technológiákon keresztül, valamint az élelmiszerminőség és a tápérték révén, beleértve az – új élelmiszerekre is kiterjedő – élelmiszertermelés organoleptikus szempontjait is. A csúcstechnológiákat hasznosító, ökohatékony feldolgozási és csomagolási rendszerek kidolgozása és demonstrációja, valamint intelligens ellenőrző alkalmazások és a melléktermékek, a hulladékok, a víz és az energia hatékonyabb hasznosítása, és ezekkel való hatékonyabb gazdálkodás. Az új kutatás kiterjed továbbá az állattakarmányozás – beleértve a biztonságos takarmányfeldolgozási eljárásokat – és a takarmányozás minőség-ellenőrzésének fenntartható és új technológiáira is.
- A kémiai és mikrobiológiai szempontból vett biztonság biztosítása és a minőség javítása az európai élelmiszerellátásban. Ehhez szükséges a mikrobák ökológiája és az élelmiszer-biztonság közötti viszony megértése; módszerek és modellek kifejlesztése az élelmiszerláncok integritásának kutatására; továbbá új kimutatási módszerek, nyomon követhetőség és annak továbbfejlesztése – többek között a felmerülő – kockázatok értékelésére, kezelésére és kommunikálására szolgáló technológiák és eszközök kifejlesztése, valamint a kockázatok észlelésének jobb megértése. Ez az élelmiszer-biztonság területén, tudományos megalapozottságú módszerekkel végzett kockázatértékelést is magában foglal.
- Az emberi egészség és a környezet védelme az élelmiszer- és a takarmánylánc, valamint a környezet kölcsönhatásának jobb megértése révén. A tevékenység keretében sor kerül az élelmiszer-szennyezők és ezek egészségre gyakorolt hatásának tanulmányozására, a környezeti hatások nyomon követésére, valamint az élelmiszer- és a takarmányláncoknak a globális változásokkal, különösen a környezettel kapcsolatos hatásait és ellenálló képességét értékelő és kezelő hatékonyabb eszközök és módszerek kifejlesztésére. Az élelmiszerlánc minőségének és integritásának biztosítása érdekében új áruáncanalízis-modelleket és totális élelmiszerlánc-gazdálkodási koncepciókat kell kidolgozni, és figyelembe kell venni a fogyasztói vonatkozásokat is.

A fenntartható nem élelmiszer-ipari termékeket és folyamatokat alátámasztó élettudományok, biotechnológia és biokémia

- Az ipari eljárások során és az energiatermelésben alkalmazott szárazföldi vagy tengeri biomaszra előállításának tudásalapjának megerősítése és technológiáinak fejlesztése. Ennek keretében foglalkozni kell a növényi, állati és mikrobás genomikával és metabolomikával annak érdekében, hogy a hozzáadott értékű termékeké történő optimális átalakítás érdekében – beleértve a gyógyszeriparban és a gyógyászatban felhasználható biológiai erőforrásokat is – javítható legyen a nyersanyagok és a biomasz-alapanyagok hatékonysága és összetétele, miközben új forrásként természetes vagy javított szárazföldi és vízi szervezetek felhasználására is sor kerül. Ez teljes mértékben magában foglalja a biotermékkel kapcsolatos biomasz-termelési gyakorlat, szállítás, tárolás és forgalomba hozatal életciklus-analízisét.
- A biomasz-finomítás megközelítésben rejlő lehetőségek (pl. zöld vegyszerek) teljes kihasználása érdekében az ipari biotechnológiák teljes haszonnövény- és erdei biomasz-láncokra kiterjedő alkalmazásának vizsgálata, ideértve a társadalmi-gazdasági, agronómiai, ökológiai és fogyasztói vonatkozásokat is. Ezt segíti a növények és a mikrobák sejtszintű és szubcelluláris anyagcseréjének jobb megértése és befolyásolása, valamint annak megértése, hogy mindez hogyan integrálódik a teljes rendszer teljesítőképességébe, aminek révén fokozott hozamú, minőségű és tisztaságú átalakított termékeket felhasználó biofolyamatokon alapuló új, értékes árucikkek állíthatók elő, ideértve a biokatalitikus folyamatok tervezését is.
- Az erdők és a fakitermelés – beleértve a faanyag, a megújuló anyagok és a bioenergia készleteit is – fenntarthatóságának növelése érdekében új és továbbfejlesztett, minőségi, nagy hozzáadott értékű és megújuló erdészeti alapú termékek és folyamatok céljára szolgáló biotechnológiák felhasználása és fejlesztése.
- A szennyeződések kimutatása, figyelemmel kísérése, megelőzése, kezelése és felszámolása tekintetében a biotechnológiában rejlő lehetőségek vizsgálata.
- Az új és potenciálisan energiamegtakarítást eredményező biofolyamatok önálló vagy növényrendszerekkel és/vagy vegyi katalizátorokkal való együttes alkalmazásán keresztül a hulladékok és a melléktermékek gazdasági értékének maximalizálása.

Nemzetközi együttműködés

Az élelmiszerekre, a mezőgazdaságra és a biotechnológiára irányuló kutatásokban kiemelt szerepet kap a nemzetközi együttműködés, amelyet a teljes tudományterületen bátorítani kell. A millenniumi fejlesztési célok és a folyamatban lévő tevékenységek figyelembevételével támogatásban részesül a fejlődő országok és a fellendülőben lévő gazdaságok egyedi igényeit célzó kutatás. Egyedi cselekvéseket kell végrehajtani a kiemelt partnerrégiókkal és partnerországokkal folytatandó együttműködés előmozdítása érdekében, különösen azon területek tekintetében, amelyekkel régióközi párbeszéd folyik és amelyekkel kétoldalú tudományos és technológiai megállapodások állnak fenn, valamint a szomszédos országokra és a fellendülőben lévő gazdasággal rendelkező és a fejlődő országokra irányulóan.

Többoldalú együttműködést kell folytatni továbbá a széles nemzetközi összefogást igénylő kérdésekben, mint például a növények és a mikroorganizmusok rendszerbíológijának dimenziójára és összetettségére tekintettel, valamint a globális kihívások megválaszolása és az EU nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítése érdekében (az élelmiszer és az ivóvíz védelme és biztonsága, az állatbetegségek világméretű terjedése, a biológiai sokféleség méltányos felhasználása, a világ halászatában a maximális fenntartható hozam 2015-ig történő helyreállítása az ENSZ Élelmészeti és Mezőgazdasági Szervezetével (FAO) együttműködve, az éghajlatváltozás hatásai és az éghajlatváltozásra gyakorolt hatások).

Újonnan felmerülő igények és előre nem látható szakpolitikai igények

Az újonnan felmerülő igényekre irányuló kutatás keretében többek között új fogalmak és technológiák fejleszthetők ki például a válságkezelő rendszerek és az élelmiszerlánc integrációja területén.

Az előre nem látható szakpolitikai igények rugalmas megválaszolása során figyelembe kell venni különösen az európai tudásalapú biogazdaság építését célzó politikai törekvés szempontjait.

3. INFORMÁCIÓS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TECHNOLÓGIÁK

Célkitűzés

Az európai ipar versenyképességének javítása és Európa élenjáró és meghatározó szerepének biztosítása az információs és kommunikációs technológiák (IKT) fejlődésében annak érdekében, hogy a társadalom és a gazdaság igényei kielégítést nyerjenek. Az IKT a tudásalapú társadalom központi elemét képezi. A tevékenységek megerősítik Európa tudományos és technológiai bázisát és biztosítják az IKT területén világvizonylatban betöltött vezető helyét, az IKT használata révén segítenek a termék-, szolgáltatás- és folyamatinnováció és a kreativitás serkentésében és irányának meghatározásában, és gondoskodnak arról, hogy az IKT területén elért előrehaladás gyorsan az európai polgárok, vállalkozások, ipar és kormányok gyakorlati hasznára váljon. Ezek a tevékenységek segítséget nyújtanak a digitális szakadék és a társadalmi kirekesztettség csökkentéséhez is.

Megközelítés

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) egyedülálló, bizonyított szerepet töltenek be valamennyi iparágban és szolgáltatási szektorban az innováció, a kreativitás és a versenyképesség előmozdításában. Az IKT elengedhetetlen a kulcsfontosságú társadalmi kihívások megválaszolásában és a közszolgáltatások korszerűsítésében, és a tudomány és a technológia valamennyi területén megalapozzák a fejlődést. Európának ezért vezető helyről kell alakítania az IKT jövőbeni fejlődését, és gondoskodnia kell arról, hogy az IKT-alapú szolgáltatások és termékek elterjedtségük és felhasználásuk révén a lehető legtöbb előnyt biztosítsák a polgárok és a vállalkozások számára.

Erre törekszik a Közösség információs társadalommal kapcsolatos, az i2010 kezdeményezésben tükröződő politikája, amelynek célja a versenyképes konvergens európai információs gazdaság kiépítése, az IKT-kutatásokra és innovációra szánt európai beruházások jelentős növelése és az információs társadalom nagyon magas fokú hozzáférhetőségének elérése.

Az új IKT-technológiák számos új lehetőséget nyitnak meg a nagyobb értékű termékek és szolgáltatások előtt, amelyek közül sok olyan területen található, ahol ipari és technológiai szempontból Európa máris vezető helyet tudhat magáénak. Az IKT-ra irányuló beruházások megvalósításához az európai szintű partnerségek létrehozása a legjobb megoldás. A „nyílt forráskódú” fejlesztési modellen alapuló IKT kutatási tevékenység az innováció és a növekvő együttműködés forrásaként hasznosnak bizonyul. Napjainkban, sokkal inkább mint valaha, szükség van ezekre az erőfeszítésekre ahhoz, hogy az egész világra kiterjedő versenyben lépést tudjunk tartani az égből szökő kutatási költségekkel, valamint az egyre összetettebb és egymástól is egyre szorosabban függő technológiákkal.

Az IKT-vel foglalkozó téma a stratégiai kutatás prioritásait a kulcsfontosságú technológiai pilléreknek megfelelően tűzi ki, gondoskodik a technológiák végponttól végpontig terjedő integrálásáról, és létrehozza az IKT-alapú innovatív alkalmazások széles skálájának kifejlesztéséhez szükséges tudást és eszközöket. A tevékenységek serkentik az IKT-ágazatban az ipari és technológiai fejlődést, és javítják a fontos IKT-intenzív ágazatok versenyképességét – mindkét esetben nagy értékű, innovatív IKT-alapú termékeken és szolgáltatásokon keresztül, valamint új és javított szervezeti folyamatokkal a vállalkozásokban és a közigazgatásban egyaránt. A témakör továbbá az IKT-nek a közszféra és a társadalom igényei – ezen belül is a különleges szükségletekkel bíró személyek, például az idősebb népesség és a fogyatékkal élők igényei – szolgáltatásban való mozgósítása révén más közösségi politikákat, például egészségügyi és környezetvédelmi politikákat is támogat.

A tevékenységek együttműködési és hálózatépítési tevékenységeket foglalnak magukban, valamint támogathatják a közös technológiai kezdeményezéseket ⁽¹⁾ és a nemzeti programkoordinációs kezdeményezéseket ⁽²⁾. A tevékenységek prioritásait többek között az európai technológiai platformok tevékenységére és más forrásokra támaszkodó tématerületek képezik. Tematikus szinergiákat kell továbbá kialakítani a többi egyedi program keretében végrehajtott kapcsolódó tevékenységekkel.

Az innováció elősegítésében betöltött szerepüknek megfelelően alapvető fontosságú, hogy a tevékenységekben aktívan részt vegyenek a kis- és középvállalkozások, valamint más kis egységek. Ezek ugyanis létfontosságú szerepet játszanak az IKT-re és alkalmazásaira vonatkozó új víziók kialakításában, életben tartásában és üzleti hasznosításában.

Tevékenységek

Az IKT technológiai pillérei:

- Nanoelektronika, fotonika és integrált mikro-nano rendszerek: az alkatrészek, az egy alkatrészes megoldások (systems-on-a-chip), a csomagolt megoldások (systems-in-a-package) és az integrált rendszerek méretében, sűrűségében, teljesítményében, energiahatékonyságában, gyártásában és költséghatékonyságában előremutató folyamat-, eszköz-, tervezési és tesztelési technológiák és módszerek; alapvető fotonikus alkatrészek az alkalmazások széles skálájához, beleértve az ultragyors alkatrészeket; rádiófrekvenciás (RF) rendszerek; nagy teljesítményű, nagy sűrűségű adattároló rendszerek; igen nagy felületű, nagymértékben integrált kijelző megoldások; érzékelő, működtető, megjelenítő és képalkotó eszközök; különösen alacsony teljesítményű rendszerek, végrehajtott egységek, alternatív energiaforrások és energiatárolás; heterogén technológiák és rendszerek integrálása; intelligens rendszerek; többfunkciós integrált mikro-nano-bio-info rendszerek; nagy felületű elektronika; integrálás különböző anyagokba, tárgyakba; élő szervezetekkel alkotott érintkezési felület; stabil struktúrák (ön)felépülő molekulák és atomok.
- Mindenütt elérhető és korlátlan kapacitású hírközlési hálózatok: költséghatékony, átkonfigurálható és rugalmas mobil- és széles sávú hálózati technológiák, rendszerek és architektúrák, beleértve a földi és a műholdas hálózatokat is, valamint az optikai kapcsolást és más nagysebességű végösszekapcsolási technológiákat; a különböző személyes, regionális és globális hatókörű, helyhez kötött, mobil, vezeték nélküli és műsorszóró hálózatok és szolgáltatások konvergenciája; a vezetékes és a vezeték nélküli hírközlési szolgáltatások és alkalmazások interoperabilitása, a hálózatos erőforrások kezelése, a szolgáltatások átkonfigurálhatósága; az eseti intelligens multimédiás eszközök, érzékelők és mikrocipek komplex hálózatokba szervezése.
- Beágyazott rendszerek, számítás- és vezérléstechnika: nagyobb teljesítményű, biztonságosabb, megosztottabb, megbízhatóbb és hatékonyabb hardver-szoftver rendszerek, amelyek érzékelik, vezérlik és alkalmazkodnak környezetükhöz, miközben optimalizálják erőforrás-felhasználásukat; a rendszermodellezés, elemzés, kivitelezés és validálás módszerei és eszközei a komplexitás kézben tartása érdekében; nyitott, alakítható architektúrák és skálafüggetlen platformok, middleware és megosztott operációs rendszerek a valóban problémamentesen együttműködő és környezetintelligens környezetek kialakításához az érzékelés, a működtetés, a számítások, a kommunikáció, a tárolás és a szolgáltatásnyújtás támogatására; heterogén, hálózatba szervezett és átkonfigurálható alkatrészeket magukban foglaló számítási architektúrák, ideértve a fordítási, programozási és futásidő-támogatást, a magas teljesítményű rendszereket és szolgáltatásokat is; nagyméretű, megosztott, bizonytalan rendszerek vezérlése.
- Szoftver, számítóhálózatok (Gridék), biztonság és megbízhatóság: a tudásintenzív szolgáltatások alapját képező dinamikus és bizalmi szoftverek, architektúrák és middleware-rendszerek technológiai, eszközei és módszerei, ideértve a szolgáltatások közszolgáltatásként történő nyújtását is; szolgáltatásorientált, interoperabilis és skálafüggetlen infrastruktúrák, az erőforrások számítóhálózatszerű virtualizálása, beleértve a tartomány-specifikus platformokat is, hálózatközpontú operációs rendszerek; nyílt forrású szoftverek; nyitott standard rendszerek és együttműködő megoldások a szoftver-, a szolgáltatás- és a rendszerfejlesztéshez és validáláshoz; kompozíciós eszközök, beleértve a programozási nyelveket is; komplex rendszerek váratlan viselkedésének kezelése; a nagyméretű, megosztott és szakaszosan összekapcsolt rendszerek és szolgáltatások megbízhatóságának és rugalmasságának fejlesztése; biztonságos és bizalmi rendszerek és szolgáltatások, ideértve a titoktartó hozzáférés-vezérlést és hitelesítést, a dinamikus biztonsági és bizalmi szabályrendszereket (policy), valamint a megbízhatósági és a bizalmi metamodelleket is.
- Tudásbázisok, értő és tanuló rendszerek: a tudás megszerzésének, létrehozásának és értelmezésének, leírásának és személyre szabásának, a benne való navigálásnak és beolvasásának, megosztásának és eljuttatásának módszerei és technikái, a tartalomban rejlő szemantikai viszonyok emberi és gépi felhasználásra való felismerése révén; az információkat érzékelő, értelmező és kiértékelő, együttműködésre, önálló cselekvésre és tanulásra képes mesterséges rendszerek; a természetes kognitív folyamatok, különösen a tanulás és a memória tanulmányozásán alapuló, a lépésenkénti előrehaladáson túlmutató elméletek és kísérletek, az emberi tanulás rendszereinek fejlesztése céljából is.
- Szimuláció, megjelenítés, interakció és vegyes valóság: a modellezés, a szimuláció, a megjelenítés, az interakció, a virtuális, a kibővített és a vegyes valóság eszközei és integrálásuk végponttól végpontig terjedő környezetekben; innovatív tervezési és kreatív eszközök a termékek, a szolgáltatások és a digitális audiovizuális média számára; természetesebb, intuitívabb és könnyebben használható felületek és a technológiával, a gépekkel, az eszközökkel és egyéb művi dolgokkal való interakció új módjai; nyelvi technológia, beleértve a többnyelvű és automatikus gépi fordítórendszereket.

⁽¹⁾ Ezek a nanoelektronikai technológiák és a beágyazott számítástechnikai rendszerek területén végzett kutatások egyes szempontjaira is kiterjedhetnek.

⁽²⁾ Ez a saját lakókörnyezetben való életvitel segítésére irányuló programok esetleges közös végrehajtására is kiterjedhet.

- Az „IKT új perspektívái más tudományokra és műszaki területekre építkezve” (matematika és fizika, anyagtudomány, biotechnológia, élettudományok, kémia, kognitív és társadalomtudományok, bölcsészettudományok stb.) tevékenység átszövi az IKT-vel foglalkozó teljes témakört. Ezek a perspektívák olyan áttörések lehetőségét hordozzák magukban, amelyek az IKT területén innovációhoz vezetnek, és teljesen új iparágak és szolgáltatásnak kialakulását eredményezhetik. A lehetőségek az IKT-eszközöknek az élő szervezetekkel kompatibilis és az azokkal való kölcsönhatásra alkalmas miniatürizált változataitól (mint például a szintetikus biomolekuláris struktúrákon alapuló új IKT-alkatrészek és számítórendszerek) az élővilág által inspirált új számítási és kommunikációs tudományokig, a természeti rendszerek által inspirált, ökológiailag teljes mértékben kompatibilis IKT-eszközökig, illetve az élővilág modellezéséig és szimulálásáig (mint például az emberi életten szimulálása különböző biológiai szinteken) terjednek.

A technológiák integrálása:

- Személyes környezetek: multimodális illesztőfelületek, érzékelő technológiák és mikrorendszerek, személyes hírközlési és számítástechnikai eszközök, a személyes kiegészítőben megtestesülő IKT-rendszerek, testen hordható és testbe ültetett rendszerek integrálása és kapcsolataik a szolgáltatásokkal és az erőforrásokkal, különös hangsúllyal a konkrét személy megjelenése és személyazonossága valamennyi aspektusának integrálásán.
- Otthoni környezetek: kommunikáció, megfigyelés, vezérlés és segítség az otthoni, épületen belüli és nyilvános terekben; valamennyi eszköz zavartalan együttműködése és használata a költséghatékonyság, a megfizethetőség, a használhatóság és a biztonság figyelembevételével; új szolgáltatások és az interaktív digitális tartalom és szolgáltatások új formái, beleértve a szórakoztatást is; információkhoz való hozzáférés és tudásmenedzsment.
- Robotrendszerek: emberek környezetében és strukturálatlan környezetben tevékenykedő, emberekkel együttműködő, rugalmas és megbízható robotrendszerek; hálózatba szervezett és együttműködő robotok; miniatűr robotok; emberszabású technológiák; az integrált robotrendszerek moduláris tervezése és modellezése.
- Intelligens infrastruktúrák: olyan IKT-eszközök, amelyek a kritikus infrastruktúrákat hatékonyabbá és felhasználóbarátabbá, alkalmazkodóképesebbé, könnyebben fenntarthatóvá, a használattal szemben ellenállóbbá és megbízhatóbbá teszik; adatintegrációs eszközök; a rendszerek kockázatelemzését, a korai előrejelzést és az automatizált riasztást, tervezést és döntéshozatalt támogató információs és kommunikációs technológiák.

Alkalmazások kutatása:

- A társadalmi kihívásokra választ adó IKT: annak biztosítása, hogy valamennyi európai polgár a lehető legnagyobb mértékben élvezhesse az IKT-termékek és szolgáltatások előnyeit; a társadalmi integráció, a közérdekű szolgáltatásokhoz való zavartalan hozzáférés és e szolgáltatások interaktivitásának elősegítése; a közszolgáltatások innovatív szerepének erősítése hatékonyságuk és eredményességük javításán keresztül.
- Az egészségügy érdekében: olyan nem zavaró személyes rendszerek, amelyek lehetővé teszik a polgárok számára jólétük menedzselését, például az egészséges állapot támogatására szolgáló, testen hordható és testbe ültethető figyelőeszközök és autonóm rendszerek; a jobb megelőzés és a személyre szabott gyógymódok kialakulófélben lévő technikai, például a molekuláris képalkotás; új egészségügyi ismeretek megszerzése, kezelésük és alkalmazásuk a klinikai gyakorlatban; a szervfunkciók modellezése és szimulálása; mikro- és nanoszintű robotikai eszközök minimális mértékben invazív sebészeti és gyógyászati alkalmazások céljára.
- A kormányzatok számára valamennyi szinten: az IKT használata az interdiszciplináris megközelítésű közigazgatásban, szervezeti változtatásokkal és új személyes képességek kifejlesztésével együtt a mindenkire eljutó innovatív, polgárközpontú szolgáltatások érdekében; fejlett IKT-alapú kutatás és megoldások a demokratikus és a részvételi folyamatok jobbítására, a közszolgáltatások teljesítőképeségének és minőségének javítására, a közigazgatás és a kormány közötti kölcsönhatás előmozdítására, valamint a jogalkotási és a szakpolitika-fejlesztési folyamatok támogatására a demokrácia valamennyi szintjén.
- A társadalmi integráció érdekében: az egyének és közösségeik autonómiájának megerősítése, valamennyi polgár egyenlő részvételének biztosítása az információs társadalomban, eközben a fogyatékkal élők, a csökkent képességűek, a szegények, a földrajzilag elszigetelt környezetben élők, a kulturális, nemi vagy korból fakadó okokból hátrányos helyzetűek digitális lemaradásának megelőzése többek között a segítő technológiák támogatásával, a független életmód népszerűsítésével, az elektronikus képességek javításával, mindenkinek szóló termékek és szolgáltatások fejlesztésével.
- A mobilitás érdekében: járművek integrált IKT-alapú, nyitott, biztonságos és megbízható architektúrákon és illesztőfelületeken alapuló biztonsági rendszerei; interoperábilis együttműködő rendszerek a hatékony, biztonságos és környezetbarát közlekedés érdekében, a járművek egymás közötti és a közlekedési infrastruktúrával folytatott kommunikációjára, valamint a pontos és megbízható helymeghatározási és navigációs technológiák integrálására építkezve; személyre szabott, helytudatos info-mobilitási és multimodális szolgáltatások, beleértve a turisztikai célú intelligens szolgáltatásokra irányuló megoldásokat is.
- A környezetvédelem, a kockázatkezelés és a fenntartható fejlődés támogatása érdekében: kockázat- és vészhelyzetkezelés; intelligens érzékelő hálózatok a kockázati tényezők előrejelzésének javítására, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, ezen belül különösen a szennyezés csökkentésének rendszerei; az energiahatékonyság növelése; a környezetre nehezedő nyomásra és a biológiai sokféleség fenntartása érdekében adandó emberi válasz menedzselése; riasztórendszerek és késedelemmentes, megbízható közszolgálati biztonsági hírközlés; a zord, veszélyes és kockázatos körülmények között végzett tevékenységek segítő technológiai és támogató rendszerei;

ökohatékony és fenntartható IKT-termelés, beleértve az elektronikát is: fejlett adat- és információkezelés a környezet megfigyelése és a kockázatelemzés érdekében, az INSPIRE-hez, valamint a GMES-hez és a GEOSS-hoz való hozzájárulásként.

- IKT a tartalom, a kreativitás és a személyes fejlődés érdekében:
 - az interaktív, nem lineáris és önadaptív tartalom új formái, beleértve a szórakoztató és tervezési tartalmakat is; kreativitás és gazdagabb felhasználói élmény; a tartalom médiaközi testreszabása és felhasználóhoz való eljuttatása; a kifejezetten digitális célra szánt tartalom előállításának és kezelésének kombinálása az új szemantikai technológiákkal; a tartalom felhasználóorientált használata, elérése és létrehozása,
 - technológiailag támogatott, a különböző tanulókhöz és tanulási helyzetekhez igazított tanulási rendszerek, eszközök és szolgáltatások; az IKT mint közvetítő médium felhasználásával támogatott emberi tanulás alapkérdései, beleértve a pedagógiai elméleteket is; az emberek aktív tanulónak válási képességének fejlesztése,
 - a digitális formában tárolt kulturális örökséghez való hozzáférést lehetővé tévő intelligens szolgáltatások; a tudományos forrásokhoz való hozzáférés és azok használata; az élő örökség alapján új kulturális emlékezet létrehozását célzó eszközök a közösségek számára; a digitális tartalom megőrzésének módszerei és eszközei; a digitális objektumok felhasználhatóvá tétele a jövő felhasználói számára, eközben megtartva az eredeti létrehozás és használati kontextus eredetiségét és egységét.
- A vállalkozásokat és az ipart támogató IKT:
 - dinamikus és hálózorientált üzleti rendszerek, beleértve azok valós idejű megfigyelését is, a termékek és a szolgáltatások létrehozásához és felhasználóhoz való eljuttatásához; intelligens darabok decentralizált vezérlése és kezelése; digitális üzleti ökoszisztémák, különösen a kis- és középvállalkozások szükségleteihez igazítható szoftveres megoldások (a számítóhálózatokon alapuló megoldások is); a megosztott összefüggéstudatos munkaterek együttműködést segítő szolgáltatásai; bővített csoportjelenlét, csoportadminisztráció és megosztási támogatás, az ismeretek megosztása és interaktív szolgáltatások,
 - előállítás, beleértve a hagyományos iparágakat is: hálózatba szervezett, intelligens vezérlés a precíziós gyártás és az alacsony erőforrás-felhasználás érdekében; vezeték nélküli automatizálás és logisztika az üzem gyors átalakíthatóságához; a modellezés, a szimuláció, az optimalizálás, a prezentáció és a virtuális gyártás integrált környezetei; a miniatürizált IKT-rendszerek és a különböző anyagokat és objektumokat tartalmazó rendszerek gyártástechnológiái.
- IKT a bizalom és a megbízhatóság érdekében:
 - az IKT és alkalmazásai bizalmi és megbízhatósági aspektusait támogató eszközök; többszörös és összekapcsolt személyazonosság-kezelő rendszerek; hitelesítési és jogosultságkezelő technikák; az új technológiákhoz kapcsolódó adatvédelmi igények kielégítését célzó rendszerek; a jogosultságok és a javak kezelése; a kibertér fenyegetései ellen védő eszközök, más témákkal, különösen a „Biztonság” témával együttműködésben.

Nemzetközi együttműködés

Az IKT-vel foglalkozó témán belül a nemzetközi együttműködés bátorítása a stratégiai partnerekkel folytatott, közös érdekű, kölcsönösen jelentős előnyöket ígérő, interoperábilis megoldásokra irányuló tevékenységekben, valamint a fellendülőben lévő gazdaságokban és a fejlődő országokban az információs társadalom terjedéséhez történő hozzájárulás céljából fontos. Az egyes cselekvések kijelölése során előnyt élveznek azok az országok és régiók – különösen a fellendülőben lévő gazdaságok, a fejlődő és a szomszédos országok –, amelyekre Európa együttműködési törekvéseit összpontosítani kívánja.

Az egészségüggyel foglalkozó 1. témával együttesen az IKT-téma előfizetési díjat fizet az „Emberi Határok” Tudományos Program (HFSP) elnevezésű nemzetközi kezdeményezésnek az interdiszciplináris kutatás és a különböző területeket művelő tudósok közötti együttműködés támogatására, valamint annak érdekében, hogy az EU azon tagállamai is teljes körűen élvezhessék a program által nyújtott előnyöket, amelyek nem tartoznak a G8 csoporthoz.

A téma tevékenységei támogatják az „Intelligens gyártórendszerek” (IMS) kezdeményezést, amely lehetővé teszi tagrégiói számára a KTF-ben való együttműködést⁽¹⁾.

Újonnan felmerülő igények és előre nem látható szakpolitikai igények

A jövőbeni és kialakulóban lévő technológiák elnevezésű tevékenység célja, hogy az IKT kialakulóban lévő területein vonzza és ösztönözze a több tudományterületet érintő kutatási kiválóságot. A középpontban az alábbiak állnak: a miniatürizálás és a számítástechnika új határainak, többek között például a kvantumhatások kiaknázhatóságának kutatása; a hálózatba

⁽¹⁾ Az IMS területén megvalósítandó tudományos és műszaki együttműködésről egyrészt az Európai Közösség, másrészt az Amerikai Egyesült Államok, Japán, Ausztrália, Kanada, a Koreai Köztársaság, valamint az EFTA-tag Norvégia és Svájc közötti megállapodás.

szervezett számítási és kommunikációs rendszerek összetettségének hasznosítása, beleértve a szoftvereket is; az új, személyre szabott termékek és szolgáltatások érdekében létrehozott intelligens rendszerek új koncepcióinak felderítése és a velük való kísérletezés áll.

Az IKT fejlődési irányainak és társadalmi-gazdasági hatásainak jobb megértését célzó kutatás kiterjed többek között: az IKT-nek a termelékenységre, a foglalkoztatásra, a képességekre és a munkabérekre gyakorolt hatásaira; az IKT-re mint az innováció motorjára a közérdekű és az üzleti szolgáltatásokban; az IKT területén a szélesebb körű és gyorsabb innováció és hasznosítás gátjaira; az új üzleti modellekre és kiaknázásuk útjaira, egyéb olyan témákkal együttműködésben, ahol az IKT fontos szerepet játszhat a termelés és a szolgáltatások megközelítésének változásában; az IKT-alapú megoldások használhatóságára, hasznosságára és elfogadhatóságára; az IKT-alapú infrastruktúra adatvédelmi, biztonsági és bizalmi vonatkozásaira; az IKT fejlődésének etikai aspektusaira; az IKT-hez kapcsolódó jogi, szabályozási és kormányzási keretekre; az IKT által a közösségi politikák számára nyújtott támogatásra és a kifejtett hatásra.

4. NANOTUDOMÁNYOK, NANOTECHNOLÓGIÁK, ANYAGTUDOMÁNY ÉS ÚJ GYÁRTÁSTECHNOLÓGIÁK

Célkitűzés

Az európai ipar versenyképességének javítása és az erőforrás-intenzív ipar tudásintenzív iparrá alakulásának elősegítéséhez szükséges tudás megszerzése a különböző technológiák és tudományterületek határmezsgyéjén lévő új alkalmazásokra vonatkozó tudás lépésenként történő átalakítása és a döntő tudás alkalmazása révén. Ez mind az új, fejlett technológiájú iparágak, mind a nagyobb hozzáadott értékű, hagyományos tudásalapú iparágak számára előnyös, különös tekintettel a kutatás és technológiafejlesztés eredményeinek a KKV-k körében történő megfelelő terjesztésére. E tevékenységek elsősorban olyan technológiák kialakítását segítik elő, amelyek valamennyi ipari ágazatra és a hetedik keretprogram sok egyéb témájára hatással lesznek.

Megközelítés

A versenyképesség fokozásához Európának radikális innovációkra van szüksége. Képességeit nagy hozzáadott értékű termékekre, kapcsolódó eljárásokra és technológiákra kell összpontosítania annak érdekében, hogy megfeleljen a fogyasztók igényeinek, valamint a környezettel, az egészségüggyel és más társadalmi kérdésekkel kapcsolatos várakozásoknak. Ezen, egymással versengő kihívások megválaszolásában lényegi szerep jut a kutatásnak. A jövő iparának versenyképessége nagyban függ a nanotechnológiáktól és azok alkalmazásától. A nanotudományokban és nanotechnológiákban, számos területen végzett kutatás és technológiafejlesztés felgyorsíthatja Európa iparának átalakulását. Az EU elismerten vezető szerepet tölt be olyan területen, mint a nanotudományok, nanotechnológiák, az anyagtudomány vagy a gyártási technológiák; ezeket meg kell erősíteni annak érdekében, hogy a fokozott globális versenykörülmények között is biztosítható és javítható legyen az EU pozíciója. Az érettebb iparágak versenyképessége nagyban függ az új technológiák integrálására irányuló képességüktől.

A témakör kulcsfontosságú eleme az ipari átalakulás véghezvitele és hatásainak maximalizálása, és mindeközben a fenntartható gyártás és fogyasztás támogatása érdekében a nanotechnológia, az anyagtudomány, a tervezés és az új gyártási módszerek hatékony integrálása. Ebből a szempontból az újszerű tulajdonságokkal rendelkező anyagok kulcsszerepet töltenek be az európai ipar versenyképessége szempontjából, és számos területen megalapozzák a műszaki haladást. A témakör támogatást nyújt minden olyan ipari tevékenységnek, amelyek más témákkal szinergiában működnek. Valamennyi ágazat és terület alkalmazásai támogatásban részesülnek, beleértve az anyagtudományt és technológiákat, a nagy teljesítményű gyártási és feldolgozási technológiákat, a nano-biotechnológiát és a nanoelektronikát.

Középtávon arra kell törekedni, hogy az alkalmazásvezérelt tudományos és technológiai szinergiák kihasználásával a téma középpontjában a különböző tudományterületeken rendelkezésre álló tudás és képességek konvergenciája álljon. A téma hosszú távú célja ugyanakkor tökéletesebbé teszi a nanotudományokban és a nanotechnológiákban rejlő hatalmas lehetőségekből a valóban tudásalapú ipar és gazdaság kialakítása érdekében. Mindkét esetben alapvető fontosságú arról gondoskodni, hogy az eredmények terjesztésén és felhasználásán keresztül létrejött tudás befogadásra kerüljön.

Az ipar igényeihez való erőteljes hozzájárulásról és az egyes kezdeményezésekkel és finanszírozott projektekkel való kiegészítő jellegről különösen olyan tevékenységek gondoskodnak, mint az európai technológiai platformok (potenciálisan például a fenntartható vegyipar, az energiaipar, az új gyártástechnológiák, a villamosenergia-termelés, az ipari biztonság, a nanogyógyászat, az acél-, textil-, kerámia- és az erdészetalapú ágazat stb. területén), továbbá a közös technológiai kezdeményezéseknek nyújtott lehetséges támogatás.

A téma különös érdeklődésre tart számot a KKV-k körében, elsősorban szükségleteik és a technológiák előrelendítésében és felhasználásában betöltött szerepük miatt. Kiemelt fontosságú többek között: a nanoeszközök, nanoszámok és nanokészülékek, valamint a repülési és űrrepülési rendszerek (az ezen ágazatokban koncentrálnak, gyorsan növekvő, tudásintenzív KKV-k miatt); a műszaki textíliák, ideértve borításukat is (jellemző számos KKV-t érintő, gyors átalakulási folyamatot átélő hagyományos iparágra); a gépipari ágazatok (például a szerszámgépipar, amelyben az európai KKV-k világviszonylatban is vezető helyet foglalnak el); magas hozzáadott értékű vegyi anyagok, valamint egyéb olyan iparágak, amelyekben számos, az új üzleti modellek, anyagok és termékek bevezetésének előnyeit élvező KKV részt vesz.

A nemzeti és regionális szinten végrehajtott programok és közös tevékenységek összehangolására irányuló egyedi cselekvéseket a kutatási programok konvergenciájának elősegítése, valamint az európai technológiai platformokban a szinergiák és a kritikus tömeg megerősítése érdekében az ERA-NET és az ERA-NET+ rendszerek keretében kell megvalósítani. Az ipari kutatás élvezi továbbá a más területeken, például a metrológiában, a toxikológiában, a szabványosításban és a jelölésrendszerek kidolgozása terén folytatott tevékenységek összehangolásának előnyeit is.

Tevékenységek

Nanotudományok és nanotechnológiák

A célkitűzés a nanoszintű anyagi viselkedésre vonatkozó egyre szélesebb körű ismeretek és tapasztalatok alapján előre meghatározott jellemzőkkel és viselkedéssel rendelkező anyagokat és rendszereket előállítani. A tevékenység eredményeként a nagy hozzáadott értékű, versenyképes termékek és szolgáltatások olyan új generációja jön létre, amely számos alkalmazásban biztosít kiváló viselkedést, miközben a lehető legalacsonyabb szinten tartja az esetleges potenciálisan káros környezeti és egészségi hatásokat. Előnyt élveznek a elméleti és a kísérleti kutatást ötvöző, multidiszciplináris megközelítésmódok.

A középpontban az alábbiak állnak:

- az atomok és molekulák kölcsönhatására, valamint ezek természetes és mesterséges alkotóelemekkel történő egyesülésére vonatkozó új ismeretek,
- nanostruktúrák, -rendszerek vagy -anyagok létrehozása ezen ismeretek felhasználásával,
- a természetes folyamatok nanometrikus léptékű megértésére vagy utánzására irányuló tevékenységek,
- nanogyártási folyamatok, felületek funkcionálizálása, vékony rétegek, önfelépítő tulajdonságok,
- mérési és jellemzési módszerek és folyamatok.

A kutatás kiterjed továbbá a legígéretesebb iparágakban a nanotechnológia-alapú gyártástechnológiák fokozottan újszerű megközelítéseihez szükséges készülékekre, eszközökre, kísérleti programokra és demonstrációs tevékenységekre is.

A tevékenység továbbá a kapcsolódó kihívásokra és a nanotechnológia társadalmi összefüggéseire és elfogadottságára is összpontosít. Ennek keretében kutatást kell folytatni a kockázatelemzés valamennyi vonatkozásában (például nanotoxikológia és nano-ökotoxikológia), valamint az ipari alkalmazások bevezetésének előkészítése szempontjából mindinkább fontossá váló kérdések: a biztonság, a jelölésrendszerek, a metrológia és a szabványok területén. Egyedi cselekvések irányulhatnak meghatározott célú tudás- és szakértői központok létrehozására, és központi helyet kap a Bizottság – a vonatkozó cselekvési tervben ⁽¹⁾ körvonalazott – integrált és felelősségteljes nanotechnológiai megközelítésének megvalósítása.

Anyagtudomány

A több tudást tartalmazó, új funkciók betöltésére képes és kedvezőbb viselkedésű új, fejlett anyagok és felületek egyre kritikusabb szerepet töltenek be az ipar versenyképességében és fenntartható fejlődésében. Az új gyártóipari modellek szerint a termékek értékének és teljesítményének növelése szempontjából a feldolgozás egyes szakaszai helyett egyre inkább maga az anyag számít az első lépésnek.

A kutatás olyan új, tudásalapú, előre meghatározott tulajdonságokkal és előre jelezhető viselkedési jellemzőkkel rendelkező, többfunkciós felületek és anyagok kifejlesztésére összpontosít új termékek és folyamatok, valamint azok javítása érdekében. A hangsúly a magas teljesítményű, több funkciós, széles körben alkalmazható anyagokra helyeződik.

Ehhez az anyagjellemzők és viselkedési tulajdonságok, a feldolgozás és a gyártás vezérlése, valamint a teljes életciklus során potenciálisan felmerülő egészségügyi és környezeti hatások figyelembevétele szükséges. Hangsúlyt kapnak a nano- és a biotechnológiában rejlő lehetőségek kihasználásával, és/vagy a „természetből tanulás” révén előállított új, fejlett anyagok és rendszerek, különösen a fokozottan kedvező viselkedésű nanoanyagok, bioanyagok, hibrid anyagok, és a természetben nem megtalálható elektromos-mágneses tulajdonságokkal rendelkező mesterséges anyagok.

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye: Nanotudományok és nanotechnológiák: cselekvési terv Európa számára (2005–2009) – COM(2005) 243.

A tevékenység előmozdítja a kémiát, a fizikát, a mérnöki tudományokat – a számítógépes modellezést is ideértve – és egyre inkább a biológiai tudományokat is ötvöző multidiszciplináris megközelítést. Alapvető fontosságú továbbá az anyagok jellemzése, tervezése és szimulációja is, az anyagi jelenségek, különösen a különböző szinteken megvalósuló struktúra–anyagjellemző viszony jobb megértése, az anyagok értékelésének és megbízhatóságának – többek között az előregedéssel szembeni ellenállásuk – javítása, valamint a virtuális anyag koncepciójának az anyagok tervezésére való kiterjesztése szempontjából. Az új koncepciók és folyamatok kifejlesztése – például a katalízisben –, továbbá a folyamatok intenzitásának növelése és optimalizálása érdekében támogatást élvez majd a nano-, a molekula- és a makroszint integrálása a vegyipari és az anyagtani technológiákban. A folyamatok fejlesztésével, az új anyagok üzemi méretű és ipari felhasználásával kapcsolatos kérdések is figyelmet kapnak.

Új gyártástechnológia

Az európai uniós erőforrás-intenzív ipar fenntartható, tudásalapú ipari környezeté alakításához a gyártás területén új gondolkodásmód szükséges, és az átalakulás sikere azon múlik, kialakul-e alapvetően új szemléletmód az új ismeretek folyamatos megszerzésére, bevezetésére, megvédésére, finanszírozására és felhasználására vonatkozóan, ideértve a fenntartható gyártási és fogyasztási minták érdekében való felhasználást is. Ehhez azonban az ipar számára ki kell alakítani a folyamatos innovációban (az ipari tevékenységekben és a gyártórendszerekben, ideértve a tervezést, az építőipart, az eszközöket és a szolgáltatásokat is) való részvétel, valamint az általános gyártási „javak” (technológiák, szervezeti és előállító egységek és emberi erőforrások) fejlesztésének megfelelő feltételeit oly módon, hogy közben a biztonsággal és a környezettel összefüggő előírások is teljesüljenek.

A tevékenységek középpontjában a következők állnak:

- a termékek és a folyamatok életciklusának valamennyi vonatkozását lefedő új ipari modellek és stratégiák kialakítása és validálása,
- a folyamatok jelenlegi korlátait leküzdő, új gyártási és feldolgozási eljárásokat lehetővé tévő adaptív gyártási rendszerek,
- hálózatos gyártás az egész világra kiterjedően együttműködő és többletértéket képező műveletekhez szükséges eszközök és módszerek kifejlesztéséhez,
- eszközök az új technológiáknak a gyártási folyamatok tervezésébe és üzemeltetésébe való gyors átültetéséhez és integrálásához,
- a multidiszciplináris kutatóhálózatokban, valamint a nano-, mikro-, bio-, geo-, info- optikai és kognitív technológiák konvergenciájában rejlő lehetőségek kiaknázása új hozzáadott értékkel bíró hibrid technológiák, termékek és tervezési koncepciók, valamint esetlegesen új iparágak kialakítása érdekében.

Különleges figyelmet kell fordítani az olyan tevékenységek előmozdítására, amelyek támogatják a KKV-knek az ellátási lánc új igényeihez való alkalmazkodását és integrációját, valamint kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy az új, csúcstechnológiát képviselő KKV-k létrehozása új lökést kapjon.

Technológiák integrálása ipari alkalmazásra

Az előzőekben említett három kutatási területen létrejövő tudás és technológiák integrálása alapvető fontosságú annak érdekében, hogy felgyorsuljon az európai ipar és gazdaság átalakulása, és mindegyik biztonságos, szociális szempontból felelős és fenntartható folyamatok mellett kerüljön sor.

A kutatás a fontosabb kihívásokra választ adó új alkalmazásokra és újszerű, lépésenkénti megoldásokra, többek között a különböző európai technológiai platformok által megjelölt KTF-igényekre összpontosít. Támogatást kap a nano-, az anyag- és a gyártástechnológiából származó új tudás integrálása ágazati és ágazatokon átívelő alkalmazásokban, például az egészségügyben, az élelmiszeriparban, az építőiparban és építészetben, ideértve a kulturális örökséget is, a repülési és űrhajózási iparban, a közlekedésben, az energetikában, a vegyiparban, a környezetvédelemben, az információs és kommunikációs technológiákban, a textil-, ruha- és cipőgyártásban, az erdőalapú iparágakban, az acélipari, a gépészeti és vegyészeti technológiákban, valamint az ipari biztonság átfogó területein és a mérésekben és vizsgálatokban.

Nemzetközi együttműködés

Az ipari kutatás egyre lényegesebb nemzetközi dimenziója jól összehangolt együttműködést igényel a harmadik országokkal. A nemzetközi együttműködés ezért fontos szerepet kap az egész témában.

Az egyedi cselekvések a következőket foglalhatják magukban: a fejlett ipari országokkal és a témakör által érintett területeken tudományos és technológiai együttműködési megállapodással rendelkező országokkal folytatott tevékenységek; a fellendülőben lévő gazdaságokkal és a fejlődő országokkal azok ismeretekhez való hozzájutásának biztosítását célzó egyedi kezdeményezésekre; a meghatározó szerepet játszó országokkal a nanotechnológia felelősségteljes és biztonságos fejlesztése tárgyában „magartási kódex” kidolgozását célzó párbeszéd; valamint az „Intelligens gyártórendszerek” (IMS) elnevezésű, tagrégiói számára a KTF-ben való együttműködést lehetővé tevő kezdeményezésre irányulhatnak⁽¹⁾. Bátorítani kell a kutatási adatok összehangolását és cseréjét célzó kezdeményezéseket (például a nanotechnológia környezetvédelmet és egészségbiztonságot érintő vonatkozásaiban), ami előfeltétele annak, hogy a politikai döntéshozók az egész világon egységesen gondolkodjanak a szabályozási igényekről.

Újonnan felmerülő igények és előre nem látható szakpolitikai igények

Az újonnan felmerülő igényeket kielégítő kutatás végrehajtása azt jelenti különösen, hogy az egyes, újonnan kialakuló és több tudományterületet érintő, a jövőre nézve komoly lehetőségeket rejtő kutatási területeken ki kell alakítani és konszolidálni kell az európai képességeket. Az esetleg felmerülő – például a szabványosításhoz, a tudásalapú ipar felé való biztonságos átmenet támogatásához vagy a nanotechnológiai potenciális környezeti és egészségi hatásaihoz kapcsolódó – előre nem látható szakpolitikai igényekre rugalmas választ kell adni.

5. ENERGIA

Célkitűzés

A jelenlegi energetikai rendszer átalakítása fenntarthatóbb, az importált energiahordozóktól kevésbé függő, az energiaforrások – különösen a megújuló energiaforrások és a nem szennyező energiaforrások –, valamint az energiahordozók változatos kombinációján alapuló rendszerré; az energiahatékonyság fokozása, ideértve az energiafelhasználás és -tárolás racionalizálását is; az ellátás biztonságával és az éghajlatváltozással összefüggő égető kihívások megválaszolása, az európai iparágak versenyképességének növelésével egyidejűleg.

Megközelítés

A jelenlegi európai uniós és világméretű előrejelzések szerint a fő energetikai mutatók többsége (például az energiafogyasztás, a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség, a hagyományos olaj- és földgázkészletek végeessége, az importfüggőség, a szén-dioxid-kibocsátás és az energiaárak) egy fenntartható és megbízható energiarendszertől távolodást mutat. Az energiával kapcsolatos kutatás hozzá kíván járulni a tendenciák visszafordításához azáltal, hogy egyensúlyt alakít ki a meglévő technológiák és energiaforrások hatékonyságának, megfizethetőségének, elfogadottságának és biztonságosságának növelésében, és eközben hosszabb távon paradigmaváltást céloz meg az európai energiatermelés és fogyasztás módjában. Az energetikai kutatás így közvetlenül hozzájárul a közösségi politika sikeréhez, különösen pedig az EU jelenlegi és jövőbeni energiafelhasználási és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátására vonatkozó célkitűzéseinek eléréséhez.

„Az energiaellátás biztonságát célzó európai stratégia felé” című 2000. évi zöld könyv⁽²⁾, az energiahatékonyságról szóló 2005. évi zöld könyv⁽³⁾ és a „Európai stratégia a fenntartható versenyképes és biztonságos energiáról” című 2006. évi zöld könyv⁽⁴⁾ következtetéseivel összhangban, széles körű technológiai portfólión alapuló szemléletmódból kiindulva a kutatás – a polgárok és az ipar számára megfizethető energiaköltségekre alapozva – a fenntarthatóbb európai (és globális) energiaügyi költséghatékony technológiáinak meghatározására és kifejlesztésére összpontosít, és lehetővé teszi, hogy az európai ipar sikeresen felvegye a versenyt a globális szinten. A tevékenységek külön-külön vagy egymással kombinálva valamennyi időhorizontot felölelik, valamint az alap- és alkalmazott kutatástól és technológiafejlesztéstől a technológia ipari méretekben történő bemutatásáig terjednek; alátámasztásukra a kutatási eredmények érvényre juttatását célzó, valamint a politikai döntéshozatalhoz és a piaci keret kialakításához racionális alapot szolgáltató horizontális és társadalmi-gazdasági kutatások szolgálnak.

Lehetőség szerint integrált megközelítésmódot kell alkalmazni, ösztönözni kell a nélkülözhetetlen visszajelzéseket, és együtt kell működni a különböző érintettekkel. Bátorítani kell azokat az integrált cselekvéseket, amelyek több kutatási területet is felölelnek vagy amelyek több kutatási terület szinergiáit használják ki.

A témakör fontos célkitűzése, hogy a kiélezett világpiaci versenyben erősítse az európai energiaágazat versenyképességét, és ezáltal képessé tegye az európai ipart arra, hogy a kulcsfontosságú energiatermelési és energiahatékonysági technológiák és anyagok tekintetében fenntartsa és fejlessze világpiaci vezető szerepét. Ez nagyarányú K + F erőfeszítéseket és nemzetközi együttműködést igényel. Ebben a tekintetben a KKV-k az energiaágazat jelentős szereplői, fontos szerepet játszanak az energiaellátási láncban és kulcsszerepet fognak játszani az innováció előmozdításában. Alapvető fontosságú, és ezért aktív támogatásban részesítendő a kutatási és a demonstrációs tevékenységekben való erőteljes részvételük.

(1) Az IMS területén megvalósítandó tudományos és műszaki együttműködésről egyrészt az Európai Közösség, másrészt az Amerikai Egyesült Államok, Japán, Ausztrália, Kanada, a Koreai Köztársaság, valamint az EFTA-tag Norvégia és Svájc viszonylatában áll fenn megállapodás.

(2) COM(2000) 769, 2000.11.29.

(3) COM(2005)265.

(4) COM(2006)105.

Az európai technológiai platformok által kidolgozott stratégiai kutatási menetrendek és telepítési stratégiák jó alapot adnak a téma kutatási prioritásainak meghatározásához. Ilyen platformot hoztak létre hidrogén-, üzemanyag- és napelemcellákra telepítve, és folyik az elképzelés kiterjesztése a bioüzemanyagokra, a kibocsátásmentes energiatermelésre, a jövő villamosenergia-hálózataira, valamint egyéb kapcsolódó területekre is. Kellő terjedelemben olyan cselekvéseket is végezni kell, amelyek hozzájárulnak a kutatás nemzeti programokkal való összehangolásához.

Az „Energia” témakör egésze szempontjából alapvető és meghatározó jelentőségű az energiahatékonyság az energiarendszer egészében, a forrástól a felhasználóig. E téma legfontosabb részét a megújuló energiaforrások és az energia-végfelhasználás hatékonysága jelenti, mert ezek jelentősen hozzájárulnak a jövőbeni fenntartható energiarendszerekhez. Különös figyelmet kell fordítani ezen a területen a kutatás, a fejlesztés, a demonstrációs tevékenységek és a kapacitásfejlesztés ösztönzésére. E tekintetben teljes mértékben ki kell használni a versenyképességi és innovációs program „Intelligens energia – Európa” elnevezésű programjával fennálló szinergiákat. Fel kell tárnai a jövőbeni, több forrásból finanszírozott nagyszabású kezdeményezések (pl. közös technológiai kezdeményezések) lehetőségeit is.

A kutatási eredmények terjesztésének és felhasználásának megerősítése érdekében minden területen támogatni kell a megszerzett ismeretek terjesztését és az eredmények átadását, ezen belül különösen a politikai döntéshozók felé történő terjesztést.

Tevékenységek

Hidrogén és üzemanyagcellák

A hidrogénnel és üzemanyagcellákkal foglalkozó európai technológiai platform által kidolgozott integrált kutatási és telepítési stratégia szolgáltatja az alapot a közlekedési, a helyhez kötött és a hordozható alkalmazásokat felölölő integrált stratégiai programhoz, amely azt a célt tűzi maga elé, hogy erőteljes technológiai alapot adjon a versenyképes európai uniós üzemanyagcella-, hidrogénellátási és hidrogénberendezés-iparág kialakításához. A program részei: alapvető kutatás, alkalmazott kutatás és technológiafejlesztés; megfelelő méretű demonstrációs projektek, amelyek igazolják a kutatási eredményeket, és visszajelzést adnak a további kutatáshoz; több területet érintő és társadalmi-gazdasági kutatási tevékenységek – beleértve az infrastruktúrával kapcsolatos kérdéseket is –, amelyek a szilárd átmeneti stratégiák alapjául szolgálnak, valamint ésszerű alapot biztosítanak a politikai döntéshozatalhoz és a piaci keretek kialakításához.

A program ipari alkalmazott kutatásra, demonstrációra és több területet érintő tevékenységekre irányuló részei közös technológiai kezdeményezés keretében valósíthatók meg. Ezt a stratégiai szemléletű, célirányos cselekvést kiegészítő jelleggel és szorosan összehangoltan kell elvégezni azzal az inkább „upstream” jellegű, együttműködésben elvégzett kutatással, amelynek célja áttörést elérni a kritikus anyagok, a folyamatok és a kialakulófélben lévő technológiák területén.

Megújuló villamosáram-termelés

A megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelés integrált technológiáinak kutatása, fejlesztése és demonstrációja a különböző regionális körülményekhez igazodva ott, ahol meghatározhatók az ehhez szükséges gazdasági és technikai lehetőségek, annak érdekében, hogy a megújuló energiaforrások minél nagyobb részarányt képviseljenek az EU energiatermelésében. A kutatásnak javítania kell az átalakítás általános hatékonyságát, a költséghatékonyságot, jelentős mértékben le kell szorítania a helyi megújuló energiaforrásokból, többek között a hulladék biológiailag lebomló részéből történő villamosenergia-termelés költségeit, fokoznia kell a folyamatok megbízhatóságát, és tovább kell csökkentenie a környezetre gyakorolt hatást, valamint meg kell szüntetni a meglévő akadályokat. Kiemelten kell kezelni a fényelektromosság, a szél és a biomasza területét, beleértve a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelést is. A kutatás emellett más megújuló energiaforrásokban: a geotermikus energiában, a napsugárzás hőenergiájában, az óceánok energiájában (pl. hullámenergia, árapály-energia) és a vízerőművekben rejlő lehetőségek minél teljesebb kihasználására is irányul.

Megújuló tüzelőanyagok gyártása

Fejlett tüzelőanyag-gyártó rendszerek és átalakító technológiák kutatása, fejlesztése és demonstrációja a biomasszából (beleértve a hulladék biológiailag lebomló részét is) előállított szilárd, folyékony és gáznemű tüzelőanyagok fenntartható gyártásához és ellátási láncjaihoz. Hangsúlyozni kell az új típusú, különösen a közlekedésben és a villamosenergia-termelésben felhasznált bioüzemanyagokat, valamint a meglévő bioüzemanyagok új előállítási, tárolási és ellátási útvonalaikat, beleértve az energia és az egyéb nagy hozzáadott-értékű termékek biofinomítóiban történő integrált előállítását is. A szénnel kapcsolatos, „forrástól a felhasználóig” tartó előnyök kihasználása érdekében a kutatás az energiahatékonyság növelésére, a technológiák integrálásának fokozására és az alapanyag-felhasználás javítására összpontosít. A tevékenység kiterjed továbbá például a közlekedési és a helyhez kötött alkalmazásokban való biztonságos és megbízható felhasználást célzó alapanyag-logisztikára, szabályozást előkészítő kutatásra és szabványosításra. A megújuló hidrogéntermelésben rejlő lehetőségek kihasználása érdekében támogatni kell a biomasszával, a megújuló elektromos energiával és a napenergiával működő folyamatokat.

Megújuló fűtés és hűtés

A megújuló energiaforrásokkal működő aktív és passzív fűtésben és hűtésben rejlő lehetőségeket növelő technológiák és eszközök körének kutatása, fejlesztése és demonstrációja – beleértve a tárolási technológiákat is – a fenntartható energetikához való hozzájárulás érdekében. A tevékenység célja a költségek jelentős csökkentése, a hatékonyság növelése, a környezeti hatások további csökkentése és a technológiák használatának optimalizálása a különböző regionális körülmények

között, ahol adottak az ehhez szükséges gazdasági és technikai lehetőségek. A kutatás és a demonstráció kiterjed továbbá az ipari alkalmazások (ideértve a tengervíz termikus úton történő sótalánítását is) új rendszereire és komponenseire, a táv- és központi fűtésre és hűtésre, az épületek integrálására és az energiátárolásra is.

A CO₂ elkülönítési és tárolási technológiái a kibocsátásmentes energiatermeléshez

Elkerülhetetlen, hogy a fosszilis tüzelőanyagok az elkövetkező néhány évtizedben is jelentős részarányt képviseljenek az energiatermelésben. Annak érdekében, hogy ez az energiaforrás összeegyeztethető legyen a környezettel, különösen pedig az éghajlatváltozás vonatkozásában kívánatos, hogy radikálisan csökkenjenek a fosszilis tüzelőanyagok káros környezeti hatásai, ami a nagy hatásfokú és költséghatékony, csaknem kibocsátásmentes energia- és/vagy hőtermelés révén valósítható meg. Döntő fontosságú a hatékony, költséghatékony és megbízható CO₂-elkülönítési és -tárolási technológiák, különösen a föld alatti tárolás kutatása, fejlesztése és demonstrációja a különböző típusú földtani CO₂-készletek tekintetében, amelyek során arra kell törekedni, hogy a CO₂ elkülönítésének és tárolásának költsége 90 % feletti elkülönítési arány mellett 20 EUR/tonna alá csökkenjen, és bizonyítható legyen a CO₂-tárolás hosszú távú stabilitása, biztonságossága és megbízhatósága.

Tiszta szénátalakítási technológiák

A széntüzelésű erőművek továbbra is a világ energiatermelésének húzómotorjai, azonban ezekben is van mód további jelentős hatékonyságjavulásra és kibocsátáscsökkentésre, különösen a CO₂-kibocsátásban. A versenyképesség fenntartása, az erőforrások megőrzése és a CO₂-kibocsátás kézben tartása érdekében támogatást kap a tiszta szénátalakítási technológiák, valamint az egyéb szilárd szénhidrogének átalakítására vonatkozó technológiák kutatása, fejlesztése és demonstrációja, a meglévő és a jövőbeli erőművekben egyaránt. Támogatást kapnak továbbá az átalakítási technológiák, beleértve a vegyi eljárásokat, valamint a másodlagos energiahordozók (beleértve a hidrogént) és a folyékony és gázüzemanyagok előállítását. Ez különböző üzemeltetési feltételek mellett is jelentősen növeli az erőművek hatékonyságát és megbízhatóságát, a lehető legalacsonyabb szintre szorítja a szennyezőanyag-kibocsátást és csökkenti a teljes költséget. A jövő kibocsátásmentes energiatermelésére előretekintve, e tevékenységek kapcsolódnak a CO₂-elkülönítési és -tárolási technológiákhoz és a biomassza együttgetéséhez, és előkészítik azokat.

Intelligens energiahálózatok

A fenntarthatóbb energiarendszere való áttérés elősegítése érdekében széles körű kutatási-fejlesztési erőfeszítéseket kell tenni az európai villamosenergia- és gázrendszerek és -hálózatok hatékonyságának, rugalmasságának, biztonságosságának, megbízhatóságának és minőségének javítása érdekében, különösen a fokozottabban integrált európai energiapiac összefüggésében. A villamosenergia-hálózatok esetében a jelenlegi hálók rugalmas és interaktív (fogyasztók/üzemeltetők) szolgáltatási hálózattá alakítására, a valós idejű folyamatok ellenőrzésére, valamint a megújuló energiaforrások és a megosztott energiatermelés (például üzemanyagcellák, mikroturbinák, dugattyús motorok) nagyarányú rendszerbe állítása és hatékony integrálása előtt álló akadályok felszámolására irányuló célok szükségessé teszik néhány kulcsfontosságú alatechnológia kutatását, fejlesztését és demonstrációját (például innovatív IKT-megoldások, a megújuló energiaforrások tárolási technológiái, az erősáramú elektronika és a szupravezetők), beleértve a villamosenergia-rendszerek új ellenőrzési és működésbiztonsági eszközeinek kifejlesztését is. A gázhálózatok esetében a tevékenység célja az intelligensebb és hatékonyabb gázszállítási és elosztási folyamatok és rendszerek demonstrációja, beleértve a megújuló energiaforrások hatékony integrálását és a biogáz meglévő hálózatokban való felhasználását is.

Energiatermelés és energiatakarékosság

Az elsődleges és végső energiafogyasztás terén lehetséges takarékosabb és az energiatermelés⁽¹⁾ növelésében rejlő hatalmas lehetőségeket az épületekhez, a szolgáltatásokhoz és az iparhoz kapcsolódó új koncepciók kutatása, optimalizálása, igazolása és demonstrációja, valamint az igazolt és új koncepciók és technológiák optimalizálása révén ki kell használni. Ez magában foglalja a jobb energiatermelést célzó fenntartható stratégiák és technológiák kombinálását, a megújuló energiaforrások és a ko- és poligeneráció igénybevételét, nagyméretű városi és közösségi keresletgazdálkodási intézkedések és eszközök bevezetését és az éghajlatváltozás szempontjából a legkisebb hatást gyakoroló épületek (ökoépületek) demonstrációját. E széles hatókörű cselekvések számára innovatív, egy-egy alkotóelemre vagy technológiára, például a poligenerációra vagy az ökoépületekre (beleértve a világítást is) összpontosító K+F-tevékenységeken keresztül nyújtható támogatás. Az egyik legfontosabb cél a helyi közösségek energiarendszerének optimalizálása azáltal, hogy az energiakereslet csökkentését a kínálati oldalon a leginkább megfizethető és fenntartható megoldások ellensúlyozzák, ideértve az ilyen alapon kialakított gépkocsiparkok újfajta tüzelőanyaggal történő üzemeltetését is⁽²⁾.

(1) Ezeket a lehetőségeket az „Energiatermelés, avagy többet kevesebbért” című zöld könyv mutatja be – COM(2005) 265, 2005.6.22.

(2) Ehhez felhasználhatók a hatodik keretprogramban támogatott CONCERTO és CIVITAS kezdeményezések tapasztalatai.

Az energiapolitikai döntéshozatalt támogató tudás

Eszközök, módszerek és modellek kifejlesztése az energetikai technológiákkal kapcsolatos legfontosabb gazdasági és társadalmi kérdések elemzésére. A tevékenység kiterjed a kibővített Európai Unióra vonatkozó adatbázisok és forgatókönyvek létrehozására, az energia és az energiával kapcsolatos szakpolitikák által az ellátás biztonságára, a környezetre, a társadalomra és az energetikai ágazat versenyképességére kifejtett hatás elemzésére, valamint a nyilvánosság általi elfogadhatóság kérdéseire. Különösen fontos a műszaki haladásnak a közösségi politikákra gyakorolt hatása. A tevékenységek a szakpolitikák kialakításához nyújtott tudományos támogatást is magukban foglalnak.

Nemzetközi együttműködés

A kihívások, fenyegetések és lehetőségek globális jellege miatt az energetikai kutatásban egyre fontosabb a nemzetközi együttműködés. Egyedi cselekvések keretében kell támogatni a stratégiaileg fontos többoldalú együttműködési kezdeményezéseket, mint például a Hidrogéngazdasági Nemzetközi Partnerséget (IPHE), a Szénmégkötési Vezetői Fórumot (CSLF) vagy a Johannesburgi Megújuló Energia Koalíciót (JREC). Támogatásban részesülnek más olyan egyedi tevékenységek is, amelyek például az energiapolitikák környezeti következményeivel, az energiaellátásban fennálló kölcsönös függőséggel, a technológiaátadással és kapacitások kiépítésével foglalkoznak, valamint a nagy energiaigényű, fellendülőben lévő gazdaságokkal kapcsolatosak.

Az energetika területén folytatott nemzetközi tudományos együttműködés a fenntartható fejlődéssel foglalkozó világszintű csúcstalálkozón (WSSD) újtára indított, a szegénység felszámolására és a fenntartható fejlődésre irányuló európai uniós energetikai kezdeményezés (EUEI) azon célkitűzését is támogatja, amely szerint a szegények számára a fenntartható energiához való megbízható és megfizethető hozzájárulás biztosításán keresztül hozzá kell járulni a milleniumi fejlesztési célok eléréséhez.

Újonnan felmerülő igények és előre nem látható politikai igények

Az újonnan felmerülő igényekre irányuló kutatás – gyakran más területekkel és tudományágakkal, például a biotechnológiával vagy az új anyagok és gyártási eljárások kutatását célzó erőfeszítésekkel együtt – segít megtalálni és kihasználni az ellátás, az átalakítás, a felhasználás és a fenntarthatóság területén előálló új tudományos és technológiai jellegű lehetőségeket. Gyors fellépést szükségessé tevő, előre nem látható politikai igény alakulhat ki például az éghajlatváltozással összefüggő nemzetközi fellépés fejleményeinek, valamint az energiaellátás vagy az energiaárak terén felmerülő komoly fennakadások vagy bizonytalanságok következtében.

6. KÖRNYEZETVÉDELEM (BELEÉRTVE AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁST IS)

Célkitűzés

A környezettel és erőforrásaival való fenntartható gazdálkodás az éghajlat, a bioszféra, az ökoszisztémák és az emberi tevékenység közötti kölcsönhatásokra vonatkozó tudás fejlesztése révén, valamint új technológiák, eszközök és szolgáltatások kifejlesztésével a globális környezeti problémák integrált kezelésének érdekében. Kiemelt hangsúlyt kap az éghajlati, ökológiai, földtani és oceanográfiai rendszerek változásainak előrejelzése, továbbá a környezeti problémák és kockázatok (beleértve az egészséggel kapcsolatosakat is) és az azokhoz való alkalmazkodás folyamatos figyelésére, megelőzésére és hatásainak csökkentésére, valamint a természeti és az ember alkotta környezet fenntarthatóságának biztosítására alkalmas eszközök és technológiák.

Megközelítés

A jelenlegi és a jövőbeni generációk életminősége, valamint a gazdasági növekedés szempontjából egyaránt alapvető fontosságú a környezetvédelem. Mivel Földünk természeti erőforrásaira és az ember alkotta környezetre a népesség növekedése, az urbanizáció, az építkezés, a mezőgazdaság, akvakultúra és halászat, valamint a közlekedési és energetikai ágazat folyamatos bővülése, a földhasználat, továbbá az éghajlat helyi, regionális és globális változékonysága és a felmelegedés következtében nyomás nehezedik, az EU-nak szembe kell néznie azzal a kihívással, hogy hogyan lehet folyamatos és fenntartható növekedés biztosítása mellett mérsékelni a negatív környezeti hatásokat. Az egész Európai Unióra kiterjedő együttműködést elősegíti, hogy az országok, régiók és városok környezeti problémái közősek, valamint az, hogy a környezetre irányuló kutatás nagyságrendje, terjedelme és nagyfokú összetettsége miatt el kell érni egy bizonyos kritikus tömeget. Az ilyen együttműködés hozzájárul a közös tervezéshez, az összekapcsolt és együttműködésre képes adatbázisok használatához, valamint közös mutatók, értékelési módszerek és összehangolt, nagyméretű figyelő és előrejelző rendszerek kialakításához. A nemzetközi együttműködés ismereteink kiegészítéséhez és a globális szintű jobb gazdálkodás előmozdítása szempontjából is szükséges.

Az e témában folytatandó kutatás ⁽¹⁾ hozzájárul az EU és a tagállamok nemzetközi kötelezettségeinek teljesítéséhez, amelyek például az ENSZ éghajlat-változási keretegyezményből, a Kiotói és a Montreali Jegyzőkönyvből, a Kiotói Jegyzőkönyv utáni időszak kezdeményezéseiből, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezményből, az elszívtagosodás elleni küzdeletről szóló ENSZ-egyezményből, a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyezőanyagokról szóló stockholmi egyezményből, valamint a fenntartható fejlődéssel foglalkozó 2002-es világ-csúcstalálkozó eredményeiből, többek között az EU vízellátási kezdeményezéséből (valamint a fenntartható termelés és fogyasztás elősegítésének igényéből) fakadnak. Hozzájárul továbbá az éghajlat-változási kormányközi panel és a földmegfigyelésre vonatkozó kezdeményezés (GEO)

⁽¹⁾ A biológiai erőforrások előállítására és felhasználására irányuló kiegészítő kutatás az „Élelmiszerek, mezőgazdaság és biotechnológia” téma keretében szerepel.

munkájához, és figyelembe veszi az ökológiai rendszerek ENSZ égisze alatt folyó millenniumi felmérését is. Emellett támogatja a meglévő és a jövőbeni közösségi jogszabályokból és szakpolitikákból (pl. Natura 2000, REACH), valamint a hatodik környezetvédelmi cselekvési program, a kapcsolódó tematikus stratégiák (pl. a tengerre és a talajra vonatkozó stratégia) és más új keletű stratégiák (például a higanyra vonatkozó stratégia) végrehajtásából, továbbá a környezetvédelmi technológiákra, valamint a környezetvédelemre és az egészségügyre vonatkozó cselekvési tervek végrehajtásából fakadó kutatási igényeket is.

Az innovatív környezetvédelmi technológiák előmozdítása hozzájárul az erőforrások fenntartható felhasználásához, az éghajlatváltozás mérsékléséhez és következményeihez való alkalmazkodáshoz, valamint az ökológiai rendszerek és az ember alkotta környezet védelméhez. A kutatás hozzájárul továbbá olyan technológiai fejlesztésekhez is, amelyek javítják az európai vállalkozások, különösen a KKV-k piaci pozícióit például a környezetvédelmi technológiák területén. A vízellátással és szennyvízzel, a fenntartható vegyiparral, az építőiparral és az erdőszettel foglalkozó és más európai technológiai platformok megerősítik az uniós szintű cselekvés szükségességét, és a következőkben felsorolt kutatási tevékenységek támogatást nyújtanak kutatási menetrendjük vonatkozó részeinek végrehajtásához.

A nemzeti programok összehangolását erősíti a környezetvédelmi kutatásban működő meglévő ERA-NET-hálózatok működési körének szélesítése és mélyítése ⁽¹⁾.

Különös figyelmet kap a közösségi kutatási eredmények terjesztésének megerősítése (a közösségi és tagállami szintű kiegészítő finanszírozási mechanizmusokkal fennálló szinergiák kiaknázásán keresztül is), valamint az eredmények végfelhasználók – különösen politikai döntéshozók – általi felhasználásának elősegítése.

Amennyiben alkalmazható, az alább felsorolt tevékenységek keretében integrált koncepciókat, eszközöket és irányítási stratégiákat dolgoznak ki. Biztosítják a több területet érintő kérdésekkel ⁽²⁾ való összehangolást. A tevékenységek során – amennyiben releváns – figyelembe veszik a politikák és a technológiák társadalmi-gazdasági vonatkozásait.

Tevékenységek

Éghajlatváltozás, szennyezés és kockázatok

A környezetre és az éghajlatra nehezedő nyomás

Az éghajlati, földtani és tengeri rendszerek, többek között a sarki régiók működésére irányuló integrált kutatásra van szükség e rendszerek múltbeli fejlődésének megfigyelése és elemzése, valamint jövőbeni fejlődésük előrejelzése érdekében, beleértve a megfigyeléseket, a kísérleti vizsgálatokat, a fejlett modellezést és az antropogén terhelést. Ezáltal lehetőség nyílik hatékony alkalmazkodási és enyhítő intézkedések kialakítására az éghajlatváltozással és következményeivel szemben. A globálistól a helyi szintig terjedően fejlett éghajlat-változási modelleket kell kidolgozni és a gyakorlatban igazolni. E modelleket a változások és lehetséges hatásaik felmérésében, valamint a kritikus értékek (pl. az óceánok savassága) meghatározásában alkalmazzzák. A légkör összetételében és a vízkörforgásban beálló változások tanulmányozása és a kockázati modellek kidolgozása során figyelembe kell venni az aszály, a viharok és az árvizek eloszlását. El kell végezni a szénhidrogének és az üvegházhatást okozó gázok (beleértve az aeroszolokat is) körének mennyiségi meghatározását és vizsgálatát. Meg kell vizsgálni a környezet minőségére és az éghajlatra a természetes és antropogén lég-, víz- és talajszennyezés következtében nehezedő terhelést, valamint a légkör, a sztratoszferikus ózonréteg, a földfelszín, a jég és az óceánok közötti kölcsönhatást. Kellő figyelmet kell fordítani a visszacsatolási mechanizmusokra és a hirtelen változásokra (például az óceán körforgásában), valamint a biológiai sokféleségre és az ökológiai rendszerekre gyakorolt hatásokra, beleértve a tengerszint-emelkedésnek a parti övezetekre gyakorolt hatását és az érzékeny területeken, például a hegységekben jelentkező hatásokat.

Környezet és egészség

A környezetvédelmi és egészségügyi cselekvési terv támogatása, valamint az újonnan felmerülő környezeti kockázatokkal kapcsolatos közegészségügyi aggályok integrálása és az érintett betegségek leírása érdekében multidiszciplináris kutatást kell végezni a környezeti és éghajlati kockázati tényezők és az emberi egészség kölcsönhatása tárgyában. A kutatás a globális változások (éghajlatváltozás, földhasználat, globalizáció) hatásaira, a különféle expozíciós utakon megvalósuló többszörös expozícióra, a szennyezőforrások és az új vagy újonnan felmerülő környezeti stresszorok és vektorok azonosítására (például beltéri és kültéri környezet, a városi környezettel kapcsolatos kérdések, levegőszennyezés, elektromágneses mezők, zaj, valamint toxikus anyagoknak való expozíció, beleértve a vegyi anyagokra vonatkozó integrált kockázateértékelési módszerek kidolgozását), valamint ezeknek a természeti veszélyekkel való kölcsönhatására és lehetséges egészségi hatásaira összpontosít. A kutatás az összehangolt és következetes megközelítésmód kialakítása érdekében kiterjed az emberi biomonitoring tudományos aspektusaira, módszertanára és eszközeire irányuló kutatási tevékenységek integrálására is. Tartalmaz korcsoportok szerinti európai felméréseket, különös figyelemmel a leginkább veszélyeztetett népességcsoportokra, továbbá a kockázatok jobb jellemzését és értékelését, valamint a kockázatok és az egészségre gyakorolt hatások jobb összehasonlítását lehetővé tévő módszerekre és eszközökre irányuló kutatást is. A tevékenység olyan biológiai markerek és modellezési eszközök kifejlesztését is célozza, amelyek figyelembe veszik a többszörös kitettséget, a veszélyeztetettség változásait és a bizonytalansági tényezőket. További célkitűzés olyan kifinomult módszerek és döntéstámogató eszközök (mutatók, adatbázisok, költség-haszon és többkritériumú analízisek, egészségügyi hatásvizsgálatok, betegségtérhelési és fenntarthatósági elemzések) kifejlesztése, amelyek felhasználhatók a kockázatok elemzésében, a modellek és rendszerek igazolásában és összekapcsolásában, valamint a szakpolitikák kidolgozását, értékelését és nyomon követését támogató irányításban és kommunikációban.

⁽¹⁾ Ez magában foglalhatja a Balti-tenger kutatására irányuló programok közös végrehajtását és új ERA-NET-hálózatok létrehozását is.

⁽²⁾ A környezetvédelmi technológiák tekintetében különösen fontos a versenyképességi és innovációs programmal való összehangolás.

Természeti veszélyek

A természeti katasztrófák kezelése több kockázati tényezőt figyelembe vevő megközelítést igényel, amely összekapcsolja a kockázattól függő konkrét igényeket az átfogó tervezéssel. A veszélyforrások, a sebezhetőség és a kockázatok tekintetében fejleszteni kell tudásunkat, módszereinket és integrált kereteinket. A gazdasági és a társadalmi tényezőkre is kiterjedően stratégiákat kell kifejleszteni a veszélyhelyzetek feltérképezésére, megelőzésére, észlelésére és hatásainak enyhítésére. Tanulmányozni kell az éghajlattal (viharok, aszály, erdőtüzek, földrengések, lavinák, árvizek és egyéb szélsőséges jelenségek), valamint a geológiai veszélyforrásokkal (földrengés, vulkanikus tevékenység, szökőár) összefüggő katasztrófa-helyzeteket. A kutatás révén lehetővé válik a katasztrófák mögött álló folyamatok jobb megértése, valamint a determinisztikus és valószínűségelméleti megközelítés alkalmazásával az észlelési, előrejelzési és becslési módszereink továbbfejlesztése. A kutatás támogatja az emberi települések sebezhetőségének csökkentésére irányuló korai előrejelző, tájékoztató és gyorsreagálású rendszerek fejlesztését is. Törekedni kell a jelentős természeti veszélyforrások társadalmi következményeinek számszerű kifejezésére, beleértve az ökoszisztémákra gyakorolt hatásokat is.

Fenntartható erőforrás-gazdálkodás

A természetes és az ember által létrehozott erőforrások és a biológiai sokféleség megőrzése, valamint a velük való fenntartható gazdálkodás

A kutatási tevékenység célja az erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodáshoz és a fenntartható fogyasztási minták kialakításához szükséges ismereteink bővítése és ehhez kapcsolódóan fejlett modellek és eszközök kidolgozása. Ennek révén megjósolható az ökológiai rendszerek viselkedése és a helyreállításukat célzó tevékenység kimenetele, és mérsékelhető az ökológiai rendszerek (biológiai sokféleség, vizek, talaj, tengeri erőforrások) leépülése és a fontosabb strukturális és funkcionális elemekben beálló veszteség. Az ökológiai rendszerek modellezésére irányuló kutatás figyelembe veszi a védelem és a megőrzés meglévő gyakorlatát. Segíteni kell azokat az innovatív megközelítésmódokat, amelyek ökológiai rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokon alapuló gazdasági tevékenységek kifejlesztését célozzák. Integrált eljárásokat kell kidolgozni az elsivatagosodás, a talajromlás és az erózió megakadályozása és az ezek elleni küzdelem érdekében (beleértve az ésszerű vízfelhasználást), valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállítását és az emberi beavatkozás káros következményeinek mérséklését érdekében. A kutatás kiterjed továbbá az erdők, valamint a vidéki és a városi környezet fenntartható használatára és az ezekkel való fenntartható gazdálkodásra – beleértve a posztindusztriális övezetekre irányuló egyedi tervezést is –, valamint a fenntartható hulladékgazdálkodásra. A kutatás hozzájárul a nyitott, megosztott, interoperábilis adatkezelési és információs rendszerek kifejlesztéséhez és részesedik annak előnyeiből; egyúttal pedig megalapozza a természeti erőforrásokhoz és felhasználásukhoz kapcsolódó elemzéseket, előrejelzéseket és szolgáltatásokat.

A tengeri környezettel való gazdálkodás

Céltott kutatást kell végrehajtani az emberi tevékenységeknek az óceánokra, a tengerekre és a tengeri környezet erőforrásaira gyakorolt hatásai – beleértve a regionális tengerek és a part menti vizek szennyeződését és eutrofizációját is – jobb megértése érdekében. A vízi környezet – többek között a part menti, regionális és mélytengeri ökoszisztémák, valamint a tengerfenék – kutatásának célja a vizsgált környezet viselkedésének megfigyelése, nyomon követése és előrejelzése, valamint a tengerre és az óceán erőforrásainak fenntartható felhasználására vonatkozó ismereteink bővítése. Az emberi tevékenység óceánra gyakorolt hatását integrált megközelítésmódok alkalmazásával, a tenger biológiai sokféleségének, az ökológiai rendszerek folyamatainak és a kapcsolódó szolgáltatásoknak, az óceán körforgásának és a tengerfenék geológiájának figyelembevételével kell kutatni. A kutatás magában foglalja az óceánok és természeti erőforrásaik fenntartható felhasználását szolgáló stratégiák, koncepciók és eszközök kifejlesztését. Ez módszereket, információs rendszereket és adatbázisokat, a szakpolitikák felmérését szolgáló lehetőségeket és eszközöket jelent.

Környezetvédelmi technológiák

A természetes és az ember által létrehozott környezettel kapcsolatos megfigyelés, szimuláció, megelőzés, kárenyhítés, alkalmazkodás és helyreállítás környezetvédelmi technológiái

Új és továbbfejlesztett környezetvédelmi technológiákra van szükség az emberi tevékenység környezeti hatásainak mérséklése, a környezet hatékonyabb védelme, az erőforrásokkal való jobb gazdálkodás, valamint a rendelkezésre álló alternatíváknál környezeti szempontból előnyösebb új termékek, folyamatok és szolgáltatások kialakítása érdekében. A kutatás különösen a következőkre irányul: a környezeti kockázatokat megelőző vagy csökkentő, a veszélyforrások és a katasztrófák hatásait csillapító, az éghajlatváltozást és a biológiai sokféleség csökkenését mérséklő technológiák; a fenntartható termelést és fogyasztást elősegítő technológiákra; a természeti erőforrásokkal való jobb gazdálkodásra és a szennyeződés hatékonyabb kezelésére szolgáló technológiákra a víz, a talaj, a levegő, a tenger és más erőforrások, beleértve a városi környezetet és a hulladékot (beleértve a hulladék újrahasznosítását) tekintetében. Biztosítani kell a kapcsolódó témákkal való, több területre kiterjedő koordinációt.

A kulturális örökség – többek között az emberi élőhely – védelme, megőrzése és gyarapítása

Az ember alkotta környezettel – ezen belül különösen az épített környezettel, a városi területekkel és a természeti tájjal – való környezetbarát és fenntartható gazdálkodást, valamint a kulturális örökség környezetszennyezéssel szembeni védelmét, megőrzését és helyreállítását célzó technológiák, beleértve a környezeti hatások elemzését, a kockázattértékelés modelljeit és eszközeit, a kármeghatározás fejlett, roncsolásmentes módszereit, a helyreállításban és kárenyhítésben alkalmazható új termékeket és módszereket, valamint az ingó és ingatlan kulturális vagyontárgyakkal való fenntartható gazdálkodáshoz szükséges alkalmazkodási stratégiákat.

A technológiák értékelése, ellenőrzése és vizsgálata

A kutatás a technológiák – többek között folyamatok, termékek és szolgáltatások – kockázatainak és teljesítményének értékelésére, valamint a kapcsolódó módszerek, például az életciklus-analízis továbbfejlesztésére összpontosít. Emellett kiemelt figyelmet kell fordítani a következőkre: a környezetvédelmi technológiák hosszú távú lehetőségei, piaci potenciálja és társadalmi-gazdasági vonatkozásai; az erdészetre alapozott ágazati technológia, a vízellátással és csatornázással kapcsolatos platform, a fenntartható vegyiparral kapcsolatos platform; az állatkísérletek számát a legkisebbre csökkentő intelligens vizsgálati stratégiákra és módszerekre összpontosító vegyianyag-kockázatelemzés, a kockázat számszerű kifejezésére szolgáló technikák; valamint az európai környezetvédelmi technológiai ellenőrző és vizsgálati rendszer kialakítását támogató kutatás, kiegészítve a harmadik felek által végzett értékelések eszközeit.

Földünk megfigyelése és a fenntartható fejlődés értékelési eszközei

Föld- és óceánmegfigyelési rendszerek, valamint a környezet és a fenntartható fejlődés megfigyelési módszerei

A kutatási tevékenység célja a GEO kezdeményezés⁽¹⁾ keretei között, a környezetvédelemmel és a fenntartható fejlődéssel összefüggésben a Föld-megfigyelési rendszerek globális rendszerének (GEOSS) fejlesztése és integrálása, amelyet kiegészít a környezet és a biztonság globális megfigyelése (GMES). A környezeti jelenségek és a kapcsolódó emberi tevékenységek megértése, modellezése és előrejelzése céljából a tevékenység kiterjed a megfigyelési rendszerek közötti interoperabilitásra, az információk kezelésére és az adatok megosztására, valamint az információk optimalizálására. A GEOSS társadalmi célterületein való előrehaladás és a GMES-hez való hozzájárulás érdekében a kutatás középpontjában a természeti veszélyforrások, az éghajlatváltozás, az időjárás, az ökológiai rendszerek, a vizek, a természeti erőforrások, a földhasználat, a környezet és az egészség, valamint a biológiai sokféleség (beleértve a kockázatelemzés, az előrejelzési módszerek és az értékelési eszközök különböző vonatkozásait is) áll.

Előrejelző módszerek és a fenntartható fejlődés értékelési eszközei, a megfigyelés különböző hatóköreinek figyelembevételével

A környezetvédelmi és a kutatási politika versenyképességhez és fenntartható fejlődéshez való hozzájárulásának mennyiségi értékeléséhez, ezen belül különösen a piaci alapú és a szabályozásra építő megközelítésmódok, valamint a termelési és a fogyasztási minták mai tendenciáinak értékeléséhez alkalmas eszközök szükségesek. Ezen eszközök között szerepelnek a gazdaság, a környezet és a társadalom viszonyát, és ennek folytán az alkalmazkodás és a megelőzés határos és hatékony stratégiáit magukban foglaló modellek. E több tudományterületet érintő kutatás része a globális környezeti változások átfogó értékelése, beleértve az ökoszisztémák és a társadalmi-gazdasági rendszerek közötti kölcsönhatást is. Mindezekon túl a fenntartható fejlődésre irányuló politika prioritást élvező területeinek értékelése, valamint az e területek közötti kapcsolat elemzése érdekében a kutatás a meglévő mutatók továbbfejlesztésére és újak kidolgozására is törekszik, és ennek során figyelembe veszi a fenntartható fejlődéssel összefüggésben meglévő európai uniós mutatókat. A tevékenység kiterjed a technológiák, a társadalmi-gazdasági meghatározó tényezők, az externáliák és az irányítás elemzésére, valamint a fenntarthatósági hatásvizsgálatokra és az előretételek vizsgálatokra is. Az alkalmazási területek között szerepel a földhasználat, a tengerpolitika, a városi fejlődés, a biológiai sokféleség, valamint az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó gazdasági, politikai és társadalmi konfliktusok.

Nemzetközi együttműködés

A környezeti problémák nem ismernek ország- és régióhatárokat és gyakran az egész világra kiterjednek, ezért a téma fontos eleme a nemzetközi együttműködés. Az együttműködés területei az EU nemzetközi kötelezettségvállalásaihoz, mint például az éghajlatváltozásról, a biológiai sokféleségről, az elsivatagosodásról, a vízkészletekkel való gazdálkodásról, valamint a vegyi anyagokról és a hulladékokról szóló egyezményhez, a johannesburgi csúcstalálkozó fenntartható fejlődésre vonatkozó határozataihoz, valamint több más regionális egyezményhez kapcsolódnak. Figyelmet kell továbbá fordítani az EU környezetvédelmi stratégiáiból és cselekvési terveiből fakadó, az egyedi programhoz kapcsolódó kutatási cselekvésekre is⁽²⁾.

A fejlődő országokkal és a fellendülőben lévő gazdaságokkal fenntartandó tudományos és technológiai partnerség több területen (például az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák hatásai megelőzésében és enyhítésében, a környezeti erőforrások kimerülési folyamatának megfordításában, a vízgazdálkodás, a vízellátás és a csatornázás fejlesztésében, az elsivatagosodás megelőzésében és az ellene folytatott küzdelemben, a fenntartható gyártásban és fogyasztásban, valamint az urbanizáció miatti környezeti kihívások megválaszolásában) hozzájárul a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez, és ebben a KKV-k kulcsszerepet játszhatnak. Különös figyelmet kell fordítani az egyrészt a globális környezeti kérdések, másrészt a regionális és helyi szinten a természeti erőforrásokkal, a biológiai sokféleséggel, az ökoszisztémákkal, a földhasználattal, a természeti és az emberi tevékenység következtében fellépő veszélyforrásokkal és kockázatokkal, az éghajlatváltozással, a környezetvédelmi technológiákkal, valamint a környezet és az egészség viszonyával összefüggésben jelentkező fejlesztési problémák közötti viszonyra, valamint a politikai elemzés eszközeire. Az iparilag fejlett országokkal való együttműködés javítja a világviszonylatban kiváló kutatáshoz való hozzáférést; a fejlődő országok tudósait aktívan be kell vonni e tevékenységekbe, különös tekintettel a fenntartható fejlődés szempontjainak alaposabb tudományos megértésére.

Földünk megfigyelésével összefüggésben a GEOSS létrehozása előmozdítja a földi rendszerek és a fenntarthatósági kérdések megértését célzó nemzetközi együttműködést, valamint – a köz- és a magánszféra érintett szereplőinek bevonásával – a politikai és tudományos célú adatgyűjtés összehangolását.

⁽¹⁾ Ideértve a GEO titkárságának nyújtott pénzügyi támogatást is.

⁽²⁾ Például a biológiai sokféleségre irányuló kutatás prioritásairól és a 2010-ig elérendő célokról szóló killarney-i ajánlásokból (malahide-i konferencia, 2004), a fejlesztési együttműködés összefüggésében az éghajlatváltozásról szóló európai uniós cselekvési tervből (2004), az elsivatagosodás elleni harcról szóló ENSZ-egyezmény (UNCCD) keretében felállított Tudományos és Technológiai Bizottság által megjelölt elsőbbséget élvező cselekvésekből, a vegyi anyagok és a növényvédők szerek biztonságos kezelésére vonatkozó európai uniós és globális stratégiákból stb.

Újonnan felmerülő igények és előre nem látható szakpolitikai igények

Az újonnan felmerülő igényekre irányuló kutatás a jelenlegi elképzelések szerint olyan kérdéseket érinthet, mint az ember, az ökológiai rendszerek és a bioszféra közötti kölcsönhatások vagy a természeti, az ember által okozott és a technikai eredetű katasztrófákhoz kapcsolódó új kockázatok.

Az előre nem látható szakpolitikai igények kielégítése megvalósulhat például az új – többek között a környezetvédelem, a tengerpolitika, a szabványosítás és a jogi szabályozás területére irányuló – szakpolitikák fenntarthatósági hatástanulmányai céljára nyújtott támogatás formájában.

7. KÖZLEKEDÉS (BELEÉRTVE A REPÜLÉSTECHNIKÁT IS)

Célkitűzés

A technológiai és gyakorlati fejlődésre, valamint az európai közlekedési politikára alapozva integrált, biztonságosabb, „zöldebb” és „intelligensebb” páneurópai közlekedési rendszerek kifejlesztése valamennyi polgár, a társadalom és az éghajlatváltozási politika érdekében, a környezet és a természeti erőforrások tiszteletben tartásával; továbbá az európai iparágak globális piacon való versenyképességének biztosítása és további javítása.

Megközelítés

Az európai közlekedési rendszer létfontosságú eleme az európai gazdasági és társadalmi jólétnek: kulcsszerepet tölt be az emberek és az áruk helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szintű szállításában. Ez a téma néhány, a közlekedésről szóló fehér könyvben⁽¹⁾ megjelölt, jelenleg is aktuális kihívást kíván megválaszolni azáltal, hogy a kibővített Európai Unióban növeli a közlekedési rendszerek hozzájárulását a társadalom életéhez és az ipar versenyképességéhez, miközben igyekszik minél inkább csökkenteni a közlekedés környezeti, energiafelhasználási, védelmi és közegészségügyi negatív hatásait és következményeit.

Olyan új, integrált megközelítésmódot kell követni, amely egységben szemléli valamennyi közlekedési módot, kiterjed a kutatás és az ismeretbővítés társadalmi-gazdasági és technológiai dimenzióira, és magában foglalja mind az innovációt, mind pedig a politikai környezetet.

A területen létrehozott különböző technológiai platformok (az ACARE a repülőgépiparban és a légi közlekedésben, az ERRAC a vasúti közlekedésben, az ERTRAC a közúti közlekedésben, a WATERBORN a vízi közlekedésben, valamint a hidrogénnel és az üzemanyagcellákkal foglalkozó platform) hosszú távú elképzeléseket és stratégiai kutatási menetrendeket dolgoztak ki, amelyek hasznos alapként szolgálnak a téma meghatározásához és megfelelnek a politikai döntéshozók igényeinek és a társadalom elvárásainak. A stratégiai kutatási menetrendekben megjelölt egyes kérdésekre indokolt közös technológiai kezdeményezéseket indítani. Az ERA-NET-hálózatok lehetőséget teremtenek a közlekedésen belül konkrét témák további transznacionális összehangolásának elősegítésére, ezért ezeket a tevékenységeket indokolt esetben folytatni kell.

A KKV-k körében érdeklődésre tarthatnak számot különösen azok a tevékenységek, amelyek kikezdzhetetlen, technológiailag meghatározott ellátási láncok különböző ágazatokban való biztosítására; a KKV-k kutatási kezdeményezésekhez való hozzáféréseinek elősegítésére; a csúcstechnológiát alkalmazó KKV-k szerepének megerősítésére és indulásának elősegítésére – különösen a fejlett közlekedési technológiákban és a közlekedésspecifikus „szolgáltatással kapcsolatos” tevékenységekben –, valamint a műholdas navigáció területén rendszerek és alkalmazások kifejlesztésére irányulnak.

A meglévő politikai igények kielégítésére és az új szakpolitikák kialakítására, értékelésére és megvalósítására (például a tengerpolitika, valamint az egységes európai égbolt megvalósítása) az egyes tevékenységeken belül vagy több tevékenység mozgósításával kerül sor. Ennek keretében stratégiai megfigyelési és előrejelzési célből felméréseket kell végezni, modelleket és eszközöket kell alkalmazni, és egységes egészé kell formálni a közlekedés legfontosabb gazdasági, társadalmi, biztonsági, védelmi és környezeti vonatkozásait. A horizontális jellegű tevékenységek a közlekedés specifikus jegyeire, például a közlekedési rendszerektől elválaszthatatlan biztonsági kérdésekre; az alternatív energiaforrások közlekedési alkalmazásokban való felhasználására; valamint a közlekedés környezeti hatásai – köztük az éghajlatváltozás – figyelemmel kísérésére és a gazdasági integráció javítására szolgáló intézkedésekre irányulnak. A gazdasági kutatásnak foglalkoznia kell a közlekedés káros hatásainak csökkentésével, a közlekedés optimalizálásával és a közlekedés hatékonyságának ösztönzésével.

A közlekedéssel kapcsolatos konkrét felhasználói igények – beleértve a fogyatékkal élők igényeit – és szakpolitikai követelmények alapján támogatást kapnak továbbá a terjesztési és a hasznosítási tevékenységek, valamint a hatástanulmányok.

Tevékenységek

Repüléstechnika és légi közlekedés

Az elvégzendő tevékenységek hozzájárulnak egyes kulcsfontosságú közösségi szakpolitikákhoz, valamint az ACARE stratégiai kutatási menetrendjének végrehajtásához. A mennyiségi célkitűzések a menetrend 2020-as időhorizontjához tartoznak. A kutatás tárgya valamennyi légi jármű, a személyforgalom, valamint a légi közlekedési rendszer légi fázisa.

⁽¹⁾ „Európai közlekedéspolitikai 2010-ig: ideje dönteni” – COM(2001) 370.

- A légi közlekedés környezetbarátabbá tétele: a repülés környezeti hatását mérséklő technológiák kifejlesztése annak érdekében, hogy a szén-dioxid-kibocsátás (CO₂) a felére, a nitrogén-oxidok (NOx) fajlagos kibocsátása 80 %-kal, az okozott zajterhelés pedig a felére csökkenjen. A kutatás a környezetbarát motortecnológiák további fejlesztésére összpontosít, beleértve a helyettesítő tüzelőanyagokon alapuló technológiákat, valamint a merev szárnyas és a forgó szárnyas légi járművek (beleértve a helikoptereket és a mozgatható légszárnyas repülőgépeket) hatékonyságának növelését, az új, intelligens, kis tömegű szerkezeteket, valamint az aerodinamika fejlesztését is. A tevékenység foglalkozik továbbá a repülőtéren (légi és földi) járműműveletek, valamint a légiforgalmi szolgáltatások, a gyártás, a karbantartás és az újrafelhasználás javításával is.
- Az időkihasználás javítása: Előrelépés a repülés terén az előrejelzések szerint háromszorosára megnövekvő járatszám befogadása érdekében a mindenkori időjárástól függetlenül a pontosság növelésével, valamint a repülőtéren az utazással kapcsolatban elvégzendő eljárásokkal töltött idő számottevő csökkentésével, a biztonság egyidejű fenntartása mellett. A kutatás a SESAR kezdeményezés⁽¹⁾ keretében egy innovatív légiforgalmi irányítási rendszer kifejlesztésére és alkalmazására irányul, amely egységes egészként kezeli a légi, a földi és a világűrben történő közlekedést, beleértve a forgalomirányítást és a légi járművek önállóságának növelését is. A tevékenység foglalkozik továbbá az utasok és a rakomány kezelésének javítása érdekében a légi járművek kialakításával, valamint a hatékony repülőter-kihasználás új megoldásaival és a légi közlekedés teljes közlekedési rendszerhez kapcsolásával is. A légiforgalmi irányítás európai rendszereinek kifejlesztésére irányuló munka összehangolása leghatékonyabban a SESAR kezdeményezés⁽²⁾ révén biztosítható.
- A fogyasztók elégedettségének és biztonságának biztosítása: ugrásszerű javulás elérése az utasok választási lehetőségei és a menetrend rugalmassága terén, és ezzel párhuzamosan a relatív balesetszám ötödére szorítása. Az új technológiák a széles testűtől a kisebb légi járművekig – beleértve a helikoptereket is – terjedően nagyobb repülőgépmotor-konfigurációválasztékot tesznek lehetővé, és fokozottabb automatizáltságot biztosítanak a rendszer valamennyi elemében, különösen a légi jármű vezetésében. A tevékenység emellett az utasok kényelmének és jó közérzetének biztosítására, új szolgáltatásokra, utastéri logisztikai rendszerekre, valamint az emberi tényezőre különös súlyt fektető aktív és passzív biztonsági intézkedésekre is összpontosít. A kutatás kiterjed a repülőtéren és a légi közlekedési műveletek más járműtípusokhoz és a lakóközösségek számára elfogadható zajszint melletti éjjel-nappali repüléshez való igazítására is.
- A költséghatékonyság javítása: a piaca jutási időt felére csökkentő, a termékek fejlesztési és üzemeltetési költségeit leszorító, a polgárok számára megfizethetőbb közlekedést eredményező versenyképes ellátási lánc kialakításának támogatása. A kutatás a koncepcionális tervezéstől a termékfejlesztésig, a gyártásig és az üzemeltetés közbeni műveletekig terjedően a teljes üzleti folyamatban igyekszik előrelépést elérni, ideértve az ellátási lánc integrálását is. Kiterjed a jobb szimulációs eszközökre és nagyobb fokú automatizáltságra, az innovatív, és karbantartást – javítást és nagyjavítást – nem igénylő légi jármű megvalósításának technológiáira és módszereire, valamint a repülőgépi, a repülőtéren és a légiközlekedési szolgáltatási műveletek karcsúsítására.
- A repülőgép és az utasok védelme: a repülőgép nem rendeltetésszerű használatából fakadóan az utasokat vagy a lakosságot érintő, sérülésben, veszteségben, anyagi kárban vagy zavarásban megnyilvánuló ellenséges cselekmények megelőzése. A kutatás a légi közlekedés rendszerének érintett elemeire összpontosít, ezen belül különösen az utasterre és a pilótafülkére vonatkozó védelmi intézkedésekre, jogosulatlan használat esetén a repülőgép automatikus vezérlésére és leszállására, a külső támadásokkal szembeni védelemre, valamint a légtérben nyújtott szolgáltatások és a repülőtéren műveletek védelmi vonatkozásaira.
- Úttörő szerep a jövő légi közlekedésében: a gyökeresebb, környezeti szempontból hatékony, hozzáférhető és innovatív technológiákkal rejlő, a légi közlekedésben a század második felében és azon túl szükségessé váló előrelépést várhatóan megvalósító lehetőségek felderítése. A kutatás többek között az új hajtási és emelési elvekre, a légi járművek belső terének elrendezésére és tervezésére vonatkozó új ötletekre, új repülőter-koncepciókra, a repülőgépek vezetésének és irányításának új módszereire, a légiközlekedési rendszer üzemeltetésének alternatív módszereire és a repülés más közlekedési módokkal való integrálására összpontosít.

Fenntartható felszíni (vasúti, közúti, vízi) közlekedés

- A felszíni közlekedés környezetbarátabbá tétele: a kevesebb szennyezést (légszennyezés, üvegházhatást okozó gázokat is beleértve, víz- és talajszennyezés) és – például az éghajlatváltozás, az egészség, a biológiai sokféleség és a zaj területén – enyhébb környezeti hatásokat eredményező technológiák és ismeretek fejlesztése. A kutatás javítja az erőátviteli rendszerek tisztaságát és energiahatékonyságát (pl. hibrid megoldások), és előmozdítja a helyettesítő üzemanyagok, ezen belül különösen a hidrogén és az üzemanyagcellák használatát, mint a közép- és hosszú távra vonatkozó megoldásokat, figyelembe véve a költséghatékonyság és az energiahatékonyság szempontjait. A tevékenység kiterjed az infrastruktúrával, a járművekkel, a hajókkal és az alkatrészekkel kapcsolatos technológiákra, valamint a teljes rendszer optimalizálására is. A közlekedésspecifikus fejlesztéseket érintő kutatás többek között a gyártásra, az építésre, az üzemeltetésre, a karbantartásra, a diagnosztikára, a javításokra, a felügyeletre, a szétszerelésre, az ártalmatlanításra, az újrahasznosításra, az elhasznált járművekkel kapcsolatos stratégiákra és a tengeri balesetek esetén történő beavatkozásra irányul.

⁽¹⁾ SESAR (egységes európai égbolt – légiforgalmi irányítási kutatás) – Az európai légiforgalmi irányítási infrastruktúra korszerűsítése az egységes európai égbolt megvalósításához kapcsolódóan.

⁽²⁾ Erre a célra a tervek szerint egy, a légiforgalmi szolgáltatások összehangolását végző közös vállalkozás jön létre.

- A közlekedési módok közötti váltás bátorítása és növelése, valamint a közlekedési folyosók leterheltségének csökkentése ⁽¹⁾: Folyamatos „ajtótól ajtóig” közlekedés biztosítása a személy- és áruszállításban, valamint a hatékony intermodalitást biztosító technológiák és rendszerek, különösen a vasúti és vízi szállítás versenyképességével összefüggésben. A tevékenység keretében végrehajtandó kutatás a helyi, a regionális, a nemzeti és az európai közlekedési hálózatok, rendszerek és szolgáltatások interoperabilitására, üzemének optimalizálására és intermodális integrálására irányul, integrált megközelítésben. A tevékenység célja az egész Európára kiterjedő stratégiák kidolgozása, az infrastruktúra, többek között a végállomások és a speciális célú hálózatok optimális használata, a közlekedés, a forgalom és a tájékoztatás jobb irányítása, a teherforgalom jobb logisztikája, az utasok számára az intermodalitást, valamint a közlekedési módok közötti váltás elősegítése az energiahatékony közlekedési eszközök használatának ösztönzése érdekében. Törekedni kell intelligens rendszerek, új koncepciójú járművek és hajók kifejlesztésére, beleértve a be- és kirakodás újszerű műveleteit és a felhasználói felületeket. A politikai döntéshozatal megalapozó ismeretek kiterjednek az infrastruktúra árának és díjainak meghatározására, valamint a közösségi közlekedéspolitikai intézkedések és a transzeurópai hálózatok kialakítására irányuló politika és projektek értékelésére.
- A fenntartható városi mobilitás biztosítása minden polgár, többek között a fogyatékkal élők számára is: Az „új generációjú járműre” és piaci bevezetésére irányuló kutatáson keresztül a személyek és az áruk mobilitásának elősegítése a tiszta, energiahatékony, biztonságos és intelligens közúti közlekedési rendszer valamennyi elemének felhasználásával. Az új közlekedési és mobilitási koncepciókat, az innovatív szervezeti struktúrákat, a mobilitást elősegítő innovatív programokat és a minőségi tömegközlekedést érintő kutatás célja annak biztosítása, hogy mindenki hozzáférjen a rendelkezésre álló technológiákhoz, és megvalósuljon a magas szintű intermodális integráció. Innovatív stratégiákat kell kifejleszteni és kipróbálni a tiszta városi közlekedés ⁽²⁾ érdekében. Különös figyelmet kell fordítani a közlekedés szennyezésmentes módjaira, a keresletgazdálkodásra, az egyéni közlekedés racionalizálására, valamint a tájékoztatási és a kommunikációs stratégiákra, szolgáltatásokra és infrastruktúrára. A szakpolitikák kialakítását és végrehajtását támogató eszközök és modellek többek között a közlekedés és a földhasználat – a növekedéssel és a foglalkoztatással fennálló kapcsolatot is magában foglaló – tervezését érintik.
- A biztonság és a védelem javítása: technológiák és intelligens rendszerek kifejlesztése a veszélynek kitett személyek, mint például a járművezetők, a kerékpárosok és a motorkerékpárosok, az utasok, a személyzet és a gyalogosok védelmében. A járművek, a hajók és az infrastruktúra tervezésének és működésének támogatása érdekében fejlett mérnöki rendszereket és kockázatelemzési módszereket kell kidolgozni. A kutatásban hangsúlyt kapnak az emberi tényezőket összekapcsoló integratív megközelítésmódok, a szerkezeti integritás, a megelőző, az aktív és a passzív biztonság, a megfigyelő rendszereket is beleértve, a mentés és a válságkezelés. A tevékenység a biztonság kérdését a teljes: infrastruktúrából, szállított áruból (árak és tárolók), a közlekedés igénybe vevőiből és üzemeltetőiből, járművekből és hajókból, valamint politikai és jogi intézkedésekből (ideértve a döntéstámogatást és a hatáselemzést szolgáló eszközöket is) álló közlekedési rendszer szerves részének tekinti; a védelem kérdésével annyiban foglalkozik, amennyiben az elengedhetetlen a közlekedési rendszer szempontjából.
- A versenyképesség megerősítése: a közlekedési ágazatok versenyképességének javítása, fenntartható, hatékony és megfizethető közlekedési szolgáltatások biztosítása és új ismeretek és foglalkoztatási lehetőségek létrehozása a kutatáson és a fejlesztésen keresztül. A fejlett ipari folyamatokat érintő technológiák kiterjednek a tervezésre, a gyártásra, az összeszerelésre, az építésre és a karbantartásra, és céljuk az életciklus során jelentkező költségek, valamint a fejlesztéshez kapcsolódó bevezetési idő csökkentése. Hangsúlyt kapnak a felhasználók nagyobb megelégedettségét biztosító innovatív és fejlett termék- és rendszerkoncepciók és közlekedési szolgáltatások. Új termelészervezési elveket, ezen belül különösen ellátásilánc-gazdálkodást és elosztási rendszereket kell kifejleszteni.

Az európai globális műholdas navigációs rendszer (Galileo és EGNOS) támogatása

Az európai globális műholdas navigációs rendszer az EGNOS és a Galileo rendszereket foglalja magában, és az egész világra kiterjedően nyújt hely- és időmeghatározási támogatást ⁽³⁾.

- Teljes mértékű kihasználás: A szolgáltatások (nyitott hozzáférés, kereskedelmi hozzáférés, létbiztonsági szolgáltatások, felkutatás és mentés, szabályozott közszolgáltatások) igénybevételének fellendítése; forgalomirányítási alkalmazások, beleértve a teherárak és a veszélyes anyagok szállítását is; járulékos szolgáltatások kihasználása; a műholdas navigáció előnyeinek és hatékonyságának bemutatása.
- Eszközök biztosítása és a megfelelő környezet megteremtése: a szolgáltatások biztonságos és megbízható igénybevételének biztosítása, elsősorban minősítés bevezetésével a legfontosabb alkalmazási területeken; a szolgáltatások szakpolitikai és jogi szempontból – illetőleg a szakpolitikák és a jogszabályok végrehajtásának szempontjából – vett alkalmasságának előkészítése és megerősítése; a szabályozott közszolgáltatások befogadása a jóváhagyott hozzáférés-politikának megfelelően; alapvető digitális topográfiai, térképészeti és geodéziai adatok és rendszerek létrehozása navigációs célú alkalmazásra; a védelemre és a biztonságra irányuló igények és követelmények kielégítése.
- A vevőberendezések követelményekhez igazítása és az alaptechnológiák fejlesztése: a vevőberendezések teljesítményének javítása, kis fogyasztású és miniatürizált technológiák integrálása, a beltéri navigációs lefedettség biztosítása, rádiófrekvencia-kereső berendezésekkel való együttes használat, a szoftveres vételi technológiák kihasználása, más funkciókkal, például a távközléssel való integrálás, a földi infrastruktúra részét képező főbb navigációs technológiák támogatása a megbízható működés és a rugalmasság biztosítása érdekében.

⁽¹⁾ A közlekedési módok részesezése 1998-as állapotának helyreállítására irányuló célkitűzés fényében az egyetlen közlekedési módot érintő tevékenységek a vasúti és a vízi közlekedésre összpontosítanak.

⁽²⁾ A CIVITAS kezdeményezés tapasztalataira építve.

⁽³⁾ A kutatási tevékenységeket az Európai GNSS Felügyeleti Hatóság irányítja.

- Az infrastruktúra fejlődésének támogatása: a második generációs rendszer előkészítése, alkalmazkodás a változó felhasználói igényekhez és a piaci előrejelzésekhez, az infrastruktúra nemzetközivé válásának kihasználása a globális piacokon való jelenlét érdekében és az egész világra kiterjedő szabványok kidolgozása.

Nemzetközi együttműködés

A nemzetközi együttműködés az e területen folytatandó KTF-tevékenységek fontos részét képezi, és minden olyan esetben bátorításban részesül, ha az ipar vagy a szakpolitikai igények úgy kívánják. Olyan átfogó tématerületeken kell mérlegelni az egyedi tevékenységeket, ahol vonzó piacok vannak (például a globális kereskedelemfejlesztés vagy a hálózatok és a szolgáltatások kontinensen belüli és interkontinentális összekapcsolása terén); ahol lehetőség van a meglévő európai tudást kölcsönös előnyök alapján kiegészítő tudományos ismeretekhez és technológiákhoz jutni; továbbá ahol Európa globális igényeket elégít ki (például az éghajlatváltozás kérdésében) vagy nemzetközi előírások vagy világméretű rendszerek kialakításához járul hozzá (például az alkalmazott logisztika és a műholdas navigáció infrastruktúrájában).

Újonnan felmerülő igények és előre nem látható szakpolitikai igények

Az újonnan felmerülő igényekkel kapcsolatos kezdeményezések a kritikus események és a jövő közlekedési rendszereivel összefüggő kihívások (például a közlekedés és a járművek új koncepciói, automatizálás, mobilitás, szervezés) megválaszolását célzó kutatást támogatják.

A közlekedéssel kapcsolatban konkrét kutatást szükségessé tevő előre nem látható szakpolitikai igények között felmerülhetnek széles körű társadalmi kérdések, mint például a demográfiában, az életstílusban vagy a közlekedéssel szembeni társadalmi elvárásokban bekövetkező változások, valamint az európai társadalom szempontjából kiemelten fontos új kockázatok vagy problémák.

8. TÁRSADALOM-GAZDASÁGTAN ÉS HUMÁN TUDOMÁNYOK

Célkitűzés

Mélyreható, széles körben elfogadott ismeretek szerzése az Európa számára kihívást jelentő, összetett és egymással összefüggő társadalmi-gazdasági kérdések, például a növekedés, foglalkoztatás és versenyképesség, társadalmi kohézió, a kibővített EU társadalmi, kulturális és oktatási kihívásai, a fenntarthatóság, a környezetvédelmi kihívások, a demográfiai változások, a migráció és beilleszkedés, életminőség és globális egymásrautaltság vonatkozásában, különösen azzal a céllal, hogy az érintett szakpolitikák számára fejlett tudásalap álljon rendelkezésre.

Megközelítés

A kutatási prioritások az Európát és a világot ma és a jövőben foglalkoztató legfontosabb társadalmi, gazdasági és kulturális kérdésekre irányulnak. A javasolt kutatási program koherens módon közelíti meg ezeket a kihívásokat. E fontos kérdésekben a társadalmi-gazdasági és humán tudásalap létrehozása jelentős mértékben hozzájárul Európán belül a közös gondolkodás kialakításához és a szélesebb nemzetközi problémák megoldásához. A kutatás elsőbbséget élvező témái számos közösségi szakpolitika területén, beleértve a szabályozási intézkedéseket is, európai, nemzeti, regionális és helyi szinten egyaránt segítenek javítani a szakpolitikák kialakítását, megvalósítását, hatásait és értékelését, és a kutatás legnagyobb részéhez jelentős nemzetközi perspektíva is társul.

A társadalmi-gazdasági és társadalmi-kulturális kutatás és előrettekintés mellett hangsúlyt kap még a humán tudományok területén végzendő kutatás is, amely eltérő perspektívákat kínál és jelentős hozzájárulást ígér a téma teljes területén például történelmi, kulturális és filozófiai szempontból, beleértve a nyelvvel, az identitással és az értékekkel összefüggő releváns kérdéseket is.

A munka az alábbiakban meghatározott kapcsolódó kutatási tevékenységeket kiegészítő, az ERA-NET rendszer igénybevetelével és a 169. cikk lehetséges alkalmazásával megvalósuló nemzeti kutatási programokra is építhet. A tevékenység bizonyos kérdésekben a jövő kutatási igényeinek megvitatása érdekében társadalmi platformokra támaszkodik; ezek a platformok a kutatók közösségét és a társadalmi kérdésekben érintett szervezeteket foglalják magukban.

A kutatást olyan kutatási infrastruktúrák segítik elő, amely új kutatási adatokat hoznak létre többek között (kvantitatív és kvalitatív) felmérések révén is, a meglévő adatokat a nemzetközi összehasonlító vizsgálatok rendelkezésére bocsátják, és hozzáférést biztosítanak forrásanyagokhoz és fejlett kutatóeszközökhöz, valamint több terület folyamatban lévő kutatásainak eredményeihez. E cselekvések egy részére a Kapacitások program Infrastruktúrák témája, másik részére az e témában finanszírozott projektek keretében kerül sor. A kutatás a hivatalos statisztikákhoz való hozzáférésre és felhasználásukra is támaszkodik.

A közvéleményre, illetve annak egyes csoportjaira irányuló célzott terjesztési cselekvéseket kell végezni, ennek keretében a kutatók és a politikai döntéshozók, valamint más érdekelték közötti véleménycsere céljára munkamegbeszéléseket és konferenciákat kell szervezni, és az eredményeket különböző médiumok felhasználásával terjeszteni kell.

Az Együttműködés programon belül és más egyedi programok vonatkozásában gondoskodni kell a társadalom-gazdaságtan és a humán tudományok területén végzett kutatás és előrettekintés egyes elemeinek megfelelő összehangolásáról.

Tevékenységek

Növekedés, foglalkoztatás és versenyképesség a tudásalapú társadalomban

Ez a tevékenység a gazdasági növekedést, a foglalkoztatást és a versenyképességet befolyásoló kérdések kutatásának előmozdításával és integrálásával foglalkozik annak érdekében, hogy a tudásalapú társadalom folyamatos fejlesztéséhez jobb és egységesebb kép álljon rendelkezésre ezekről a jelenségekről. Alapozást ad a szakpolitikáknak, és segíti a felsorolt célkitűzések eléréséhez vezető utat. A kutatás a kérdés következő vonatkozásait foglalja egységes keretbe:

- A tudás változó szerepe a gazdaság egészében, beleértve a különböző típusú, globális jellegű ismeretek, képességek és kompetenciák, a formális és nem formális oktatás és az egész életen át tartó tanulás, valamint az immateriális javak és befektetések szerepét is.
- A gazdasági szerkezettel, a – többek között térbeli vonatkozások, például regionalizáció és nemzetközivé válás által érintett – szerkezetváltással és a termelékenységgel összefüggő kérdések, beleértve a szolgáltatási szektor, a pénzügyek, a demográfia, a kereslet és a hosszú távon változó folyamatok szerepét is.
- Az intézményi és a szakpolitikai kérdéseket, beleértve a makroszintű gazdaságpolitikát, a munkaerőpiacokat, a szociális és jóléti ellátórendszereket, a nemzeti és regionális intézményi környezeteket, valamint a szakpolitikák koherenciáját és összehangoltságát is.

A kutatási tevékenység magában foglalja a globalizáció fokozódásából, a fellendülőben lévő gazdaságokból, a gazdasági tevékenységek áthelyezéséből és az EU bővítéséből fakadó lényeges új kihívásokat és lehetőségeket; továbbá a gazdasági-társadalmi stabilitást, a technológia szerepét és a nemzetközi technológiatranszfert, az innováció és a gazdasági megújulás különböző formáit, a tevékenységek ki- és visszaszervezését, az ifjúságpolitikát, a társadalmi vállalkozói kedvet, valamint az európai kulturális örökség és a kreatív ágazat gazdasági lehetőségeit. A foglalkoztatási kérdések tartalmazzák a munkanélküliséget és az alulfoglalkoztatottságot is.

A gazdasági, a társadalmi és a környezetvédelmi célkitűzések egységesítése egy európai perspektívában

Ez a tevékenység támogatja a gazdasági, a társadalmi és a környezetvédelmi célkitűzések társadalmi szempontból szükséges egységes kezelését, és ezzel hozzájárul a fenntartható fejlődés alapjaihoz. A tevékenység keretében végrehajtandó kutatás két, egymással összefüggő kérdésre irányul:

- Hogyan birkóztak meg az európai és az Európán kívüli társadalmi-gazdasági modellek a célkitűzések egységes kezelésével és az ennek keretét adó feltételekkel, beleértve a párbeszéd, a társadalmi partnerség, az ágazati átalakítás és az intézményi változások szerepét is, valamint milyen mértékben voltak képesek szembenézni az új kihívásokkal?
- A régiók közötti gazdasági kohézió és a városi és regionális fejlesztés a kibővített EU-ban; továbbá a társadalmi kohézió (beleértve az egyenlőtlenségeket, a szociális védelmet és a szociális szolgáltatásokat, az adópolitikát, az etnikai viszonyokat és a migrációt, az oktatást és a társadalmi kirekesztést, valamint az egészségügyet is), valamint ennek viszonya olyan társadalmi problémákhoz, mint például a szegénység, a lakhatás, a bűnözés vagy a kábítószer-fogyasztás.

E kérdések megválaszolása során a következőket kell mérlegelni:

- a gazdasági, társadalmi és környezeti célkitűzések között világviszonylatban fennálló átjárhatóságok vagy szinergiák létezése,
- a környezet ⁽¹⁾, az energia és a társadalom közötti kölcsönhatások,
- hosszú távú stabilitás,
- a fejlődő országok szempontjai,
- térségi vonatkozások, beleértve a várostervezést, a városok, a nagyvárosi és más városi régiók szerepét, valamint az ehhez kapcsolódó igazgatási kérdéseket,
- kulturális kérdések; valamint az európai politikák és jogszabályok társadalmi-gazdasági hatásai.

Emellett a kutatás körébe tartozik a jóléti államok – mint fejlesztési forrás – kérdése, valamint a migránsok és leszármazottaik foglalkoztatása és lakhatási lehetőségei.

⁽¹⁾ A globális környezeti változások kérdése főként a Környezetvédelem témakörébe tartozik.

Fő társadalmi folyamatok és következményeik

A tevékenység célja az európai társadalomban zajló, az európai polgárok és életminőségük, valamint a szakpolitikák szempontjából jelentős következményekkel járó főbb konkrét folyamatok okainak és következményeinek megértése és felmérése, és ezen keresztül több szakpolitikai terület támogatása. A tapasztalati és az elméleti kutatás a kezdeti időszakban három fontos folyamatra összpontosít:

- Demográfiai változások, többek között az öregedés, a termékenység és a migráció. Foglalkozni kell a tág értelemben vett társadalmi és gazdasági következményekkel és kérdésekkel, beleértve az aktív időskor társadalmi és gazdasági lehetőségeit és a nyugdíjrendszerekre gyakorolt hatásokat, a migráció és az integráció kihívásait és a városfejlesztésben jelentkező hatásokat.
- Az életstílus, a családok, a munka, a fogyasztás (többek között a fogyasztóvédelmi vonatkozások), az egészség és az életminőség változásai, beleértve a gyermekekkel, az ifjúsággal és a fogyatékkal kapcsolatos kérdéseket, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetését is.
- Nemzetközi perspektívában jelentkező kulturális kölcsönhatások, beleértve a különböző társadalmak hagyományait, a populációk sokféleségét, a különböző etnikai csoportokat, a multikulturális kérdéseket, az eltérő identitásokat, nyelveket és vallási gyakorlatokat, valamint az ezen összefüggésben jelentkező lehetséges kérdéseket, többek között a megkülönböztetést, a rasszizmust, az idegengyűlöletet és az intoleranciát.

A tevékenység kiterjed a nemek egyenlőségével, az egyenlőtlenekkel és a változó értékekkel kapcsolatos kérdésekre is. Mindemellett megvizsgálja még a bűnözésben és a bűnözés megítélésében, valamint a vállalkozások társadalmi felelősségében tapasztalható változásokat is.

Európa a nagyvilágban

A tevékenység célja a világ régiói, többek között a fellendülőben lévő és a fejlődő régiók közötti változó kölcsönhatások és kölcsönös függőségek, valamint ezeknek az egyes régiókra, különösen Európára gyakorolt következményeinek megértése, továbbá ehhez kapcsolódóan az újonnan megjelenő fenyegetések és kockázatok kezelése az egész világra kiterjedően és ennek viszonya az emberi jogokhoz, a szabadságjogokhoz és a jóléthez. A kutatást két, egymással összefüggő vonalon kell folytatni:

- A kereskedelem útjai, pénzügyek, befektetések, migráció és hatásaik; egyenlőtlen fejlődés, szegénység és fenntarthatóság; gazdasági és politikai kapcsolatok, és globális kormányzás, beleértve a nemzetközi intézményeket. Ennek kapcsán foglalkozni kell a kulturális kölcsönhatásokkal, ezen belül különösen a médiával és a vallásokkal, valamint az európaiktól markánsan eltérő szemléletmódokkal.
- Konfliktusok, okaik és feloldásuk, és a béke elősegítése; a biztonság és a destabilizáló tényezők – például a szegénység, a bűnözés, a környezetkárosodás, az erőforrások szűkössége, az egyenlőtlen fejlődés, a pénzügyi instabilitás és az eladósodás – közötti kapcsolat; terrorizmus, okai és következményei; a biztonságot érintő politikák, a polgári lakosság és a katonaság közötti viszonyra, valamint a bizonytalanságokra vonatkozó percepciók.

Mindkét területen foglalkozni kell Európa nagyvilágban betöltött szerepével, a multilateralizmus és a nemzetközi jog fejlődésével, a demokrácia és az alapjogok előmozdításával (ezen belül különösen az ezekkel kapcsolatos eltérő szemléletmódokkal), valamint azzal, hogyan látják Európát kívülről.

A polgár az Európai Unióban

Az EU jövőbeli fejlődésével összefüggésben a tevékenység célja egyrészt a demokratikus „tulajdon” tudatának és a polgárok aktív részvételének előmozdításával, valamint a minden szinten hatékony és demokratikus kormányzással összefüggő kérdések – többek között a polgárok részvételét és a köz- és magánszféra szereplői közötti együttműködést fokozó innovatív kormányzási eljárások –, másrészt az Európában jelen lévő kulturális, vallási, intézménybeli, jogi, történelmi, nyelvi és értékbeli különbségek és hasonlóságok megértésének javítása. A kutatás a következő kérdésekkel foglalkozik:

- Részvétel (beleértve a fiatalok, a kisebbségek, valamint a férfiak és nők részvételével összefüggő szempontokat), képviselő, számonkérhetőség és legitimitás; az európai közszféra, a média és a demokrácia; a kormányzás különböző formái az EU-ban, beleértve a gazdasági és jogi kormányzást, a köz- és a magánszféra szerepét, a politikák alakításának folyamatait és lehetőségeit; a civil társadalom szerepe; állampolgárság és jogok; a bővítés hatásai; valamint a népesség ezekhez fűződő értékei.
- Az Európán belüli különbségek és azonosságok, ezen belül különösen ezek történelmi gyökerei és fejlődése; az intézménybeli különbségek (beleértve a normákat, a gyakorlatot és a jogot is); a kulturális örökség; az európai integrációról és a bővítésről alkotott különböző elképzelések és várakozások, ezen belül különösen a népesség nézetei; azonosságok, beleértve az európai azonosságtudatot; az egymás mellett élő kultúrákkal kapcsolatos szemléletmódok; a nyelv, a művészet és a vallások szerepe; attitűdök és az értékek.

Társadalmi-gazdasági és tudományos mutatók

A mutatók szakpolitikákban történő felhasználásának javítása érdekében a tevékenység célja mélyebben megérteni, hogyan használják őket a szakpolitikák kialakításában és végrehajtásában, valamint javaslatokat tenni fejlesztésükre és használati módjuk javítására. A kutatás a következő kérdésekkel foglalkozik:

- A szakpolitikai célkitűzések meghatározásában, a szakpolitikák kidolgozásában és végrehajtásában, több területen, a makroszinttől a mikroszintig terjedően a mutatók használati módja, a meglévő mutatók alkalmassága és használata, elemzésük technikai, valamint az új mutatókra és mutatócsoportokra irányuló javaslatok.
- Hogyan lehetne a tényadatokon alapuló szakpolitikákat jobban alátámasztani mutatókkal és a mutatók használati módjaival; a többcélú szakpolitikákat, a szakpolitikák összehangolását és a szabályozást szolgáló mutatók; e mutatók hivatalos statisztikákkal történő alátámasztása.
- A mutatók és a kapcsolódó megközelítésmódok alkalmazása a kutatási programok értékelésében, ezen belül különösen a hatásvizsgálatokban.

Előrejelzési tevékenységek

A tevékenység célja a nemzeti, a regionális, a közösségi és más politikai döntéshozók számára olyan ismeretek biztosítása, amelyek alapján előre behatárolhatók a hosszú távú kihívások és azok a közös érdekek, amelyek segíthetnek a szakpolitikák kidolgozásában. Ezen belül négyféle tevékenységre kerül sor:

- Széles körű előrejelzések készítése korlátozott számú kulcsfontosságú közösségi kihívás és lehetőség tekintetében, olyan kérdések vizsgálatával, mint az öregedés, a migráció, a tudás megszerzésének és terjesztésének globalizálódása, a bűnözésben beálló változások és a fontosabb kockázatok jövője és következményei.
- Összpontosítottabb tematikus előrejelzések készítése a fellendülőben lévő és a meglévő kutatási területek közül többet is érintő új területek alakulásáról és a tudományágak jövőjéről.
- Az európai és más kutatási rendszerekre és politikákra, valamint az érintett főbb szereplők jövőjére vonatkozó előrejelzések.
- A nemzeti és/vagy regionális előrejelzési tevékenységek körében a kölcsönös tanulás és együttműködés; az európai unió, a harmadik országokban folytatott és a nemzetközi előrejelzési tevékenységek összehangolása.

Nemzetközi együttműködés

A kutatás erőteljes nemzetközi dimenziójára tekintettel a téma valamennyi területén ki kell alakítani nemzetközi együttműködést. A partnerországok és Európa igényeinek megfelelően, többoldalú és kétoldalú alapon egyedi nemzetközi együttműködési cselekvéseket kell végrehajtani néhány kiválasztott tématerületen.

Újonnan felmerülő igények és előre nem látható szakpolitikai igények

Az újonnan felmerülő igényekre irányuló kutatás lehetőséget ad a kutatóknak arra, hogy az előzőekben nem meghatározott területeken is foglalkozhassanak a kutatási kihívások meghatározásával és megválaszolásával. Bátorítani fogja az Európa előtt álló, széles körben mindeddig meg nem vitatott kihívásokkal, valamint a problémák, a kilátások és a tudományágak más, érdeklődésre számot tartó lehetséges kombinációival kapcsolatos innovatív gondolkodást. Az előre nem látható politikai igények tekintetében is kell végrehajtani kutatást, és ennek során intenzív konzultációt kell folytatni a szakpolitikákban érintettekkel.

9. VILÁGÚR

Célkitűzés

A GMES-re és hasonló alkalmazásokra összpontosító európai űrprogram támogatása a polgárok, valamint az európai űrpar versenypességének javára. Ez hozzájárul az európai világűr-politika kialakításához, amely kiegészíti a tagállamok és más kulcsszereplők, különösen az Európai Űrügynökség (ESA) erőfeszítéseit.

Megközelítés

A Közösség ezen a területen hozzájárul a felhasználói követelményeken és a szakpolitikai célkitűzéseken alapuló közös célkitűzések jobb meghatározásához; a tevékenységek összehangolásához, az átfedések elkerüléséhez, az interoperabilitás elősegítéséhez, valamint a költséghatékonyság javításához. Hozzájárul a szabványok meghatározásához is. Az európai világűr-politika ⁽¹⁾ a hatóságok és a döntéshozók céljait szolgálja, és eközben erősíti az európai ipar versenyképességét. A világűr-politika megvalósítása egy európai űrpolitikán keresztül történik, a hetedik keretprogram pedig a többi, köz- és magánszférabeli európai résztvevő kutatási és technológiafejlesztési cselekvéseivel nyújt támogatást vagy kiegészítést.

E téma tevékenységei támogatják a közösségi szakpolitikai célkitűzések megvalósítását, például a mezőgazdaság, az erdészet, a halászat, a környezetvédelem, a távközlés, a biztonság, a fejlesztés, az egészségügy, a humanitárius segítségnyújtás, a közlekedés, a tudomány és az oktatás területén, és egyúttal biztosítják Európa részvételét a regionális és a nemzetközi együttműködésben. A világűrbe telepített eszközök a tervek szerint hozzájárulnak majd a felsorolt területek némelyikén a bűnüldözéshez is.

Az ezen prioritási cél körébe tartozó tevékenységek, különösen az Európában már létező képességek felhasználására összpontosítva, elsősorban a következőkre irányulnak: a világűrbe telepített eszközökben rejlő lehetőségek kiaknázása új alkalmazások, különösen a GMES (globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) használatában, amely a Galileo rendszerrel együtt az európai világűr-politika zászlóshajója, valamint világűr-felderítési erőfeszítések; továbbá az Európai Unió stratégiai szerepét alátámasztó segítő technológiák.

Az alkalmazásorientált tevékenységek a tervek szerint kiegészítik az „Együttműködés” egyedi program más témáiban (a „Környezetvédelem” témában a földmegfigyeléssel és a GEOS rendszerrel kapcsolatban, valamint az „Információs és kommunikációs technológiák” témában) végzett tevékenységeket. Tematikus szinergiákat kell kialakítani a többi egyedi program keretében végrehajtott kapcsolódó cselekvésekkel. Kiegészítő tevékenységekre a versenyképességi és innovációs keretprogram és az oktatási és képzési program keretében is kerül sor.

Az e témában folytatandó kutatási és technologiaátadási tevékenységek különösen vonzóak lehetnek azon kis- és középvállalkozások számára, amelyek innovatív technológiákat fejlesztenek, amelyek szeretnének mélyebben megismerkedni a világűrhez kapcsolódó új technológiai lehetőségekkel (spin-in), vagy szeretnék a világűr számára már kifejlesztett technológiáikat más piacokon is hasznosítani (spin-off).

A világűrrel foglalkozó tevékenységek egyes részeinek irányítása átadható meglévő külső szervezeteknek, például az Európai Űrügynökségnek ⁽²⁾, vagy más európai vagy nemzeti szintű jogalanyoknak vagy szervezetnek. A GMES esetében a kutatási tevékenységek közös technológiai kezdeményezés formájában hajthatók végre (lásd a III. mellékletet).

Tevékenységek

Világűrbe telepített alkalmazások az európai társadalom szolgálatában

— Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES)

A tevékenység célja olyan alkalmas műholdas megfigyelő és korai előrejelző rendszerek kifejlesztése, többek között a polgárok biztonsága érdekében, amelyek egyedülálló és globálisan elérhető adatforrást képeznek, valamint a rendszerek mindennapos felhasználásának megszilárdítása és fejlődésének ösztönzése. A program emellett támogatja olyan operatív GMES-szolgáltatások kifejlesztését – a vészhelyzetre reagáló, a szárazföldi ellenőrző és a tengeri hajózási „gyorsított szolgálattal” kezdve –, amelyek révén a döntéshozók hatékonyabban előre jelezhetik a válsághelyzeteket és a környezeti és biztonsági jellegű problémákat, és kezelhetik a természeti katasztrófákat, valamint mérsekelhetik ezek következményeit. Kívánatos, hogy a kutatási tevékenységek jelentősen járuljanak hozzá a világűrbe telepített forrásokból összegyűjtött GMES-adatok minél szélesebb körű felhasználásához, valamint olyan komplex termékek kialakításához, amelyek ezeket az adatokat más figyelőrendszerekből származó adatokkal integrálva, hatékony adatintegrációt és információkezelést megvalósítva információt és megrendelőre szabott szolgáltatásokat nyújtanak végfelhasználók számára. Amennyiben szükséges, más műholdas technológiákat (pl. kommunikáció, navigáció) is a GMES-szolgáltatások fejlesztése keretében integrálnak. Kívánatos továbbá, hogy a tevékenységek járuljanak hozzá a megfigyelést megvalósító technológiák és a kapcsolódó műszertechnológiák fejlesztéséhez, szükség szerint új világűrbe telepített rendszerek kifejlesztéséhez vagy a meglévők interoperabilitásának fokozásához, továbbá annak elősegítéséhez, hogy ezek felhasználhatók legyenek konkrét igényeket kielégítő operatív vagy az operatív szakot megelőző szolgáltatásokban. A kutatásnak továbbá támogatnia kell a fenntartható, világűrbe telepített és in situ (földi és légi) rendszerek fejlesztését, különösen a következők céljára: szárazföldi ellenőrzés, óceánok ellenőrzés, és válságkezelés, a kiemelt fontosságú területeken gyakori és nagy felbontású képekkel, ideértve az érzékeny, városi és gyorsan fejlődő területeket is; kockázatmegelőzés és kockázatkezelés, valamint mindennemű vészhelyzet esetére, növelve a konvergenciát a nem világűr jellegű rendszerekkel.

— A környezetvédelem területén szükség van a megújuló erőforrások (mint például a növényzet vagy az erdők), a vizes területek, az elsvatagosodás, a talajtakarók – beleértve a havat és jeget is – állapotával és fenntartható

⁽¹⁾ „Az európai világűr-politika alapjairól” – COM(2005) 208.

⁽²⁾ Az Európai Közösség és az Európai Űrügynökség között létrejött keretmegállapodásnak megfelelően (HL L 261., 2004.8.6., 64. o.).

használatával, valamint a földhasználattal, az élelmiszer-ellátással, a mezőgazdasági környezettel és a halászattal, a szén-dioxid-elnyelőkkel és a szénkészletekkel; a légköri folyamatokkal és a vegyiparral; valamint a tengerek állapotával kapcsolatos független tudás megszerzésére. Számításba jön még az EK 6. környezetvédelmi cselekvési tervének az éghajlatváltozás, valamint a levegő-, a talaj- és a vízminőség megfigyelésére vonatkozó környezetpolitikai szegmense.

- A biztonság területén az igények között szerepel a szükséghelyzeti segítő válaszadásban és válságkezelésben felhasználható adatok és információk beszerezhetőségének, hozzáférhetőségének és cseréjének javítása. Támogatni kell a természeti és technológiai veszélyforrásokkal kapcsolatos megelőzést/károlyvitét, megfigyelést, kockázatkezelést és kockázatértékelést, valamint a természeti katasztrófákhoz (például erdőtüzek, áradások, földrengések) és a humanitárius válságokhoz (menekültek, országon belül kitelepített személyek stb.) kapcsolódóan a szükségletek kellő szintű felméréséhez és a szükséghelyzeti tervezéshez szükséges humanitárius segítségnyújtást. Mérlegelni kell a közösségi politikák végrehajtásához szükséges támogatás nyújtását is, például a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség kialakításában és a határörizet területén.
- Biztonsági vonatkozások (a biztonsági tárgyú és a GMES-re irányuló kutatást kiegészítő tevékenység)

A SPASEC jelentése ⁽¹⁾ rámutatott arra, hogy a világűrhez kapcsolódó szolgáltatások olyannyira fontos szerepet töltenek be az európai társadalom jóléte szempontjából, hogy a világűrhez kötődő kritikus infrastruktúra védelmét prioritásként kell kezelni. Ehhez szükség lehet a világűrbe telepített eszközök felügyeletét és a földi infrastruktúra védelmét ellátó szolgáltatásokra és képességekre. A világűrbe telepített eszközök felügyeletét végző rendszer például információkkal szolgálhat a műholdak legfontosabb jellemzőiről (keringési pálya adatai, aktivitási állapot) vagy a potenciális fenyegetést jelentő űrszemét fő jellemzőiről (például röppályájáról, fizikai jellemzőiről), és megbízható tájékoztatást adhat a világűrben tapasztalható időjárásról vagy a földközeli objektumokról. Ezen a területeken megvalósíthatósági tanulmányok készítésére és demonstrációs projektek támogatására kerülhet sor.

- Műholdas hírközlési alkalmazások

A tevékenység célja innovatív, a globális elektronikus hírközlési hálózatokba közvetlenül integrált, a polgárokat és a vállalkozásokat szolgáló műholdas hírközlési alkalmazások és szolgáltatások támogatása a polgári védelemben, a biztonság területén, az e-kormányzásban, a távorvoslásban, a távoktatásban, a felkutatási és mentési feladatokban, az idegenforgalomban és a szabadidős tevékenységekben, a közlekedésben, beleértve a járműparkok irányítását és a személyes navigációt, a mezőgazdaságban, az erdészetben és a meteorológiában történő felhasználásra. A kutatás hangsúlyt fektet az új alkalmazásokra, a telepítési és demonstrációs tevékenységekre és az operatív szakot előkészítő rendszerekre azokon a területeken, ahol a műholdas hírközlés hatékonyan elégítheti ki a downstream GMES-szolgáltatásokkal kapcsolatos igényeket.

A világűr felderítése

- A tevékenység célja a világűr felderítése területén K+F támogatás nyújtása és a tudományos hozzáadott érték maximalizálása az Európai Űrügynökség vagy más európai vagy nemzeti szintű jogalany vagy szervezet kezdeményezésével való szinergiákon keresztül, beleértve ezek technológiaátadási vonatkozásait, valamint a hozzáférés megkönnyítése a tudományos közösség számára az európai űrprogram keretében végzett világűr-felderítési projektek során nyert eredményekhez/adatokhoz. A kutatást különösen támogató cselekvések, megvalósíthatósági tanulmányok és az operatív szakot előkészítő projektek formájában kell végezni. Figyelembe kell venni a következő dimenziókat is: a tevékenységekben rejlő nemzetközi együttműködési lehetőségek, valamint a tudatosság fenntartásának és az eredmények terjesztésének fontossága.
- Támogató cselekvéseket és megvalósíthatósági tanulmányokat terveznek a világűrbe telepített teleszkópok és detektorok kifejlesztését célzó erőfeszítések, valamint az űrtudományban végzett adatelemzés jobb összehangolása érdekében. Az ennek keretében végzett tevékenység kiegészíti a vonatkozó nemzeti és nemzetközi programokat (nevezetesen az ESA programjait), és a nemzetközi együttműködés lehetőségeit vizsgálja majd.

KTF a világűrben végzett tevékenységek alapjainak megerősítésére

- Űrtechnológia

A tevékenység általános célja az európai világűr-technológiai ágazat általános versenyképességének, költséghatékonyágának és független hozzáféréseinek javítása.

Ez a cél különösen az űrkutatás, valamint az űrszállítást is magában foglaló hosszú távú igények teljesítése érdekében való fejlesztés révén érhető el, például az alábbiak által: a hosszú távú igények felmérése; a végfelhasználó elvárásait figyelembe vevő rendszertani kutatásban való részvétel; valamint az űrszállítási rendszerek és hajtóműrendszerek következő generációjára irányuló upstream technológiai kutatásban való részvétel.

⁽¹⁾ A világűrrel és biztonsággal foglalkozó szakértői testület jelentése (2005. március)

— Űrtudomány

A tevékenység célja, hogy hozzájáruljon az űrtudományban használandó fejlett technológiák kifejlesztéséhez. Az űrtudomány nem csupán mély betekintést tesz lehetővé a világegyetem felépítésébe, gondoskodik Földünk és a Naprendszer jobb megértéséről és új szemléletmódot ad a biogyógyászattal, valamint az élet- és fizikai tudományokkal kapcsolatban, hanem emellett erőteljesen ösztönzi olyan technológiák fejlesztését, amelyeknek számos későbbi alkalmazása válik a társadalom javára. A 7. keretprogramnak a folyamatban lévő tudományos programokat azokon a területeken kell kiegészítenie, amelyekre azok nem terjednek ki, és támogatnia kell többek között a nemzetközi úrállomás fedélzetén folyó tudományos tevékenységet. Ugyancsak sor kerül a tudományos adatok – beleértve a korábbi projektek során szerzett adatokat – hozzáférhetőségének elősegítését szolgáló támogató tevékenységekre.

Nemzetközi együttműködés

A világűr felderítése és kiaknázása természeténél fogva globális természetű vállalkozás. A világűrre irányuló hatékony nemzetközi együttműködés javítja az Európai Unió világpolitikai pozícióit, megerősíti gazdasági versenyképességét és növeli magas szintű tudományos tevékenységének elismertségét. A világűrrel kapcsolatos együttműködés támogatja továbbá a Közösség külpolitikai célkitűzéseit is (például a fejlődő és a szomszédos országok támogatásában).

E tekintetben a nemzetközi űrkutatási együttműködés átfogó stratégiájának kialakítására, valamint a valamennyi érintett európai szereplőt magában foglaló hatékony koordinációs mechanizmus kidolgozására kell összpontosítani.

A világűrre kitüntetett ágazatként kell kezelni a nemzetközi kapcsolatok építésében, különösen a legfontosabb és a fellendülőben lévő űrhatalmak, mint például az Oroszországgal, az Amerikai Egyesült Államokkal, Kínával, Indiával, Kanadával, Japánnal, Ukrajnával, valamint az űrtevékenységet folytató többi országgal folytatott együttműködésben.

Erőfeszítéseket kell tenni a fenntartható fejlődést és a természeti katasztrófák és a humanitárius válságok összefüggésében a kockázatok megelőzését támogató, a világűrre alapozott megoldások használatának elősegítése érdekében, különösen az afrikai kontinensen. Mindez jól illeszkedik a GMES révén a környezetvédelmi ⁽¹⁾ és biztonsági megfigyeléssel kapcsolatban alkalmazott globális megközelítéshez.

A hatékony együttműködés jobb lehetőségeinek megteremtése érdekében, valamint azzal a céllal, hogy az európai űrprogramba bekapcsolódjanak az űrtudomány legjobb nemzetközi szakértői, egyedi együttműködési tevékenységek keretei között két- és többoldalú projekteket, nemzetközi és globális kezdeményezéseket, valamint a fellendülőben lévő gazdaságokkal és a fejlődő országokkal együttműködést kell megvalósítani. A tevékenységek része lesz a nemzetközi kötelezettségvállalások teljesítésének értékelése és ellenőrzése.

Újonnan felmerülő igények és előre nem látható politikai igények

Az újonnan felmerülő igényekre irányuló kutatás elősegíti az űrkutatás területén a technológiafejlesztés innovatív megoldásait, valamint a más területeken (például az erőforrás-gazdálkodásra, a biológiai folyamatokra vagy az új anyagokra irányuló kutatásban) történő esetleges alkalmazást és felhasználást. Az előre nem látható politikai igényekre irányuló kutatás például a fejlődő országokat támogató, világűrre alapozott megoldások igénybevétele, valamint egyes közösségi szakpolitikákhoz kapcsolódóan és a társadalmi integráció elősegítése érdekében újfajta, a világűrbe telepítendő megfigyelési és hírközlési eszközök fejlesztését célozhatja.

10. BIZTONSÁG

Célkitűzés

A szükséges képességek kiépítését szolgáló technológiák és tudás létrehozása a polgárok biztonságának szavatolásához olyan veszélyek vonatkozásában, mint például a terrorizmus, a természeti katasztrófák és a bűnözés, tiszteletben tartva az emberi alapjogokat, ideértve a magánéletet is; a meglévő technológiák optimális és összehangolt használatának biztosítása az európai polgári biztonság javára; továbbá a polgári biztonsági megoldások szolgáltatói és használói közötti együttműködés serkentése, az európai biztonsági iparág versenyképességének javítása, és a biztonsági rések csökkentése érdekében célzottan a missziókra irányuló kutatási eredmények felmutatása.

⁽¹⁾ Például a Kiotói Jegyzőkönyv, az elsivatagosodás elleni harcról szóló ENSZ-egyezmény, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény, a fenntartható fejlődéssel foglalkozó 2002-es világszintű csúcstalálkozó következtetései, valamint a G-8 csoport 2005-ös csúcstalálkozásának következtetései.

Végrehajtás

Európa biztonsága a jólét és a szabadság előfeltétele. A biztonsággal foglalkozó kutatási téma kizárólag a polgári alkalmazásra összpontosít, és támogatja a biztonsági szempontból lényeges közösségi politikákat és kezdeményezéseket, például a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozását (beleértve az EU egészségügyi biztonsági programját⁽¹⁾), a polgári védelmet (beleértve a természeti és az ipari katasztrófákat), az energetikát, a környezetvédelmet és a külső politikákat. Ezen keresztül a téma hozzájárul a növekedéshez, a foglalkoztatáshoz és az európai biztonsági ipar versenyképességéhez. Mindez elősegíti a különböző nemzeti és nemzetközi résztvevők együttműködését és tevékenységének összehangolását annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a feleslegesen végzett munka, és lehetőség szerint kihasználhatók legyenek a szinergiában rejlő előnyök. A tevékenység célja a képességekben mutatkozó hiányok kitöltése, és Európa biztonsági igényei tekintetében egyértelmű hozzáadott érték nyújtása. A téma egészében vezérelv a magánélet és a polgári szabadságjogok tiszteletben tartása. Nem tartoznak a körébe a halálos és/vagy romboló fegyverekkel kapcsolatos technológiák.

Kötelezővé kell tenni a bizalmas jellegre vonatkozó külön követelményeket, de a kutatási eredmények átláthatósága nem szükségtelenül korlátozandó. Ki kell jelölni továbbá azokat a területeket, amelyek lehetővé teszik a kutatási eredmények jelenlegi átláthatóságát.

E nem védelmi jellegű közösségi szintű tevékenységek négy, politikailag jelentős horderejű és a fenyegetések és a biztonságot potenciálisan érintő események tekintetében európai többletértékkel rendelkező konkrét kihívásoknak megfelelően kijelölt polgári biztonsági célterületre, valamint három horizontális területre irányulnak. Mindegyik biztonsági célterület hat fázissal foglalkozik, amelyek időben és hangsúlyban eltérnek egymástól. A hat fázis a következő: felismerés (eseményorientált), megelőzés (fenyegetésorientált), védelem (célorientált), felkészülés (műveletorientált), válaszadás (válságorientált) és kárenyhítés (következményorientált); azt írják le, mi a teendő az egyes fázisokban. Az első négy fázis az esemény elkerülését és potenciális negatív hatásainak csökkentését célzó teendőket jelenti, az utolsó kettő pedig az eseményből adódó helyzettel és a hosszabb távú következményekkel való együttéléstről szól.

A polgárok biztonságáért felelős személyeknek az egyes biztonsági célterületek egyes fázisaiban a képességek különböző együttesével kell rendelkezniük ahhoz, hogy hatékonyan megbirkózzanak az egyes fenyegetésekkel és eseményekkel. Ezek a képességek arra utalnak, hogyan kell a teendőket ellátni, és számos esetben több fázisban és/vagy biztonsági célterületen is felhasználhatók. A képességekre ismeretek, technológiák és szervezeti intézkedések alkalmas együttese alapján lehet szert tenni. E téma keretében tartoznak a fejlett tudás és technológiák közötti hatékony kapcsolódások biztosítása, a különböző műveletek terén működő, közös IKT-rendszerek jobb felhasználása, valamint a kidolgozott folyamatok és azoknak a különböző végfelhasználók általi tényleges végrehajtása Európa biztonsági képességeinek fokozása érdekében.

A kutatás különösen a képességekben megmutatkozó hiányok betöltésére összpontosít a konkrét célterülethez szükséges technológiák és készségek kialakítása révén, „fentről lefelé” megközelítés alkalmazásával, amelyet a célokkal és a prioritásokkal összhangban a végfelhasználókkal fenntartott párbeszéd irányít. A hatóságokat, a magánszektor és az EU polgárait, mint a biztonsági kutatás végfelhasználóit, teljes mértékben be kell vonni a szükséges biztonsági kutatási igények meghatározásába. „Rendszerelemző” szemléletet kell alkalmazni a polgári biztonság hiányosságainak, valamint azok konkrét célterületeken jelentkező K+F igényeinek elemzéséhez. E tevékenységek körébe tartozik a polgári vállalkozások biztonsági követelményeinek elemzése. A kutatási igények ennek megfelelő azonosítása az e témában folytatott kutatásnak folyamatosan meglévő, fontos eleme.

A fentiekben leírt, a képességekben mutatkozó hiányokra irányuló megközelítést „lentől felfelé” megközelítés egészíti ki, amely technológiákat tár fel és vizsgál annak érdekében, hogy értékelje, azok mennyiben használhatók az európai biztonság fokozására. Fontos szempont, hogy ki kell használni a kínálati oldalon jelentkező kiválóságot (pl. ipar, egyetemek, kutatóközpontok) az innovatív biztonsági megoldások felkarolása érdekében.

A kutatás multidiszciplináris és célterület-orientált, a technológia- és módszerfejlesztéstől a technológiák és rendszerek integrálásáig, demonstrációjáig és igazolásáig terjed. A minél nagyobb alkalmazási terület érdekében ösztönzik a többcélú technológiákat, a rendelkezésre álló és a kialakulóban lévő technológiák közötti termékeny kölcsönhatások előmozdítása és e technológiák polgári védelmi célú felhasználása. A biztonsági kutatással foglalkozó téma célja, hogy olyan közép- vagy hosszú távú, hatásos megoldások szülessenek, amelyek megfelelően alkalmazhatók és innovatívak a vonatkozó veszélyek legyőzéséhez. E kutatás a polgári biztonságot érintő, más témakörökben elvégzett technologiaorientált és rendszerorientáltabb kutatást is kiegészíti és egységes keretbe foglalja.

A biztonsági kutatás egyedi végrehajtási szabályokat igényel, amelyek tekintetbe veszik annak különleges jellegét, védelmet biztosítanak a biztonsággal kapcsolatos érzékeny információknak, és a tagállamok és a végfelhasználók részére megfelelő információval szolgálnak az eredményekről.

⁽¹⁾ Ennek célja a biológiai és/vagy vegyi hatóanyagok szándékos környezetbe juttatása esetére a felkészültség és a válaszadási képesség javítása.

A kutatás kizárólag a polgári célú biztonsági alkalmazásokra összpontosít. Mivel azonban vannak olyan területek, amelyeken az érintett technológiák polgári és katonai alkalmazásokban egyaránt felhasználhatók, alkalmas keretet kell létrehozni az Európai Védelmi Ügynökség tevékenységeivel való összehangolásra. Emellett, a kölcsönös tájékoztatás és a felesleges kettős finanszírozás elkerülése érdekében biztosítani kell a biztonsági kutatás más nemzeti és európai szintű tevékenységekkel való koordinálását.

A kis- és középvállalkozások (KKV-k), valamint a polgárok biztonságáért felelős hatóságok és szervek részvételét a téma tevékenységeiben egyformán bátorítani kell. Az Európai Biztonságpolitikai Kutatási Tanácsadó Bizottság (EBKTB) ⁽¹⁾ által kidolgozott hosszabb távú kutatási menetrend támogatást ad a témában végrehajtandó kutatás tartalmának és szerkezetének meghatározásához.

Tevékenységek

A tevékenységek a következő biztonsági célterületekre irányulnak:

- *A polgárok biztonsága:* A tevékenység a potenciális, transznacionális jelentőségű események kockázati vonatkozásaira, például az elkövetőkre, az általuk alkalmazott vagy támadási mechanizmusként használt felszerelésre és erőforrásokra összpontosít. A célterület több képességet igényel, amelyek javarészt elsősorban a „felismerés”, a „megelőzés”, a „felkészülés” és a „válaszadás” fázisához kapcsolódnak. A cél egyrészt az események elkerülése, másrészt potenciális következményeik mérséklése. A polgári védelem biztosításához – beleértve a biológiai biztonságot, valamint a bűnözés és a terrortámadások jelentette veszély elleni védelmet is – szükséges képességek kiépítése érdekében sülyt kell helyezni például a következő kérdésekre: a (például vegyi, biológiai, sugárzási vagy nukleáris) veszély tudatosítása (például információk gyűjtése, rendszerezése, feldolgozása, megosztása; riasztás), felderítés (például veszélyes anyagok, robbanóanyagok, biológiai vagy kémiai hatóanyagok, egyének vagy csoportok, gyanús viselkedés), azonosítás és igazolás (pl. személyeké, az anyagok típusáé és mennyiségéé), megelőzés (például a pénzforrásokhoz való hozzáférés, a pénzmozgások és a pénzügyi rendszerek ellenőrzése), a készség (például kockázatelemzés; a vegyi, biológiai, sugárzási vagy nukleáris veszélyek elleni védekezés, a szándékosan környezetbe juttatott biológiai és vegyi hatóanyagok ellenőrzése; a stratégiai tartalékok szintjének felmérése: munkaerő, képességek, felszerelés, fogyasztási cikkek; a nagy kiterjedésű események vonatkozásában stb.), semlegesítés (pl. rakéták, kommunikáció, járművek, roncsolásmentes rendszerek) és a terrortámadások hatásainak féken tartása, valamint a bűnüldözési adatfeldolgozás.
- *A tevékenység az elkövetés célpontjaira összpontosít.* A tevékenység a transznacionális jelentőségű események vagy katasztrófák célpontjaira összpontosít; infrastruktúra például a nagy rendezvények helyszíne, a politikai (például parlamenti épületek) vagy szimbolikus (például bizonyos műemlékek) szempontból jelentős helyszínek; közmű például az energia- (olaj, villamos energia, gáz) és a vízellátó rendszer, a közlekedés (beleértve a légi, a tengeri és a szárazföldi közlekedést is), a hírközlés (beleértve a műsorszórást is), a pénzügyi, közigazgatási és közegészségügyi intézmények stb. E célterület több képességet igényel, amelyek javarészt elsősorban a „védelem” fázisához, de a „felkészülés” fázisához is kapcsolódnak. A cél egyrészt az események elkerülése, másrészt potenciális következményeik mérséklése. A szükséges képességek kialakítása érdekében többek között a következő kérdések kapnak hangsúlyt: a fizikai infrastruktúrában és ennek üzemében fellelhető gyenge pontok elemzése, modellezése és értékelése; a meglévő és a jövőben létesülő köz- és magántulajdonú kritikus hálózatos infrastruktúrák, rendszerek és szolgáltatások biztosítása fizikai, logisztikai és funkcionális oldalról; az esemény bekövetkeztekor gyors reakciót lehetővé tévő védekező és riasztórendszerek; az esemény egymást követő hatásai elleni védelem, új, biztonságos infrastruktúrák és közművek kiépítési kritériumainak meghatározása.
- *Intelligens határőrizet és a határok biztonsága:* A tevékenység a határok biztonságával kapcsolatos európai stratégia egymást követő rétegeivel kapcsolatos kérdésekre irányul, kezdve a nagykövetségek és a konzuli képviseletek vízumkérelmezési eljárásaival (1. szint), folytatva a határokon átnyúló együttműködéssel (2. szint), a szárazföldi, kikötői és repülőtéri határátkelőkön, valamint a zöld és kék határ határátkelőin végrehajtott intézkedésekkel (3. szint), befejezve végül az európai külső határokon belüli tevékenységekkel (4. szint), mint például az információcserre, a kompenzációs intézkedések, a schengeni információs rendszer (SIS), valamint az igazságügyi és rendőri, vámügyi és határőrizeti együttműködés. A célterület több képességet igényel, amelyek javarészt elsősorban a „felismerés”, a „megelőzés” és a „védelem” fázisához kapcsolódnak. A cél egyrészt az események elkerülése, másrészt potenciális következményeik mérséklése.

A szükséges képességek kialakítása érdekében többek között a következő kérdések kapnak hangsúlyt: a határátkelőhelyeken alkalmazott valamennyi, biztonsági szempontból lényeges (például a belépni kívánó személyek személyazonosságának megállapítására, személyek és áruk jelenlétének nem invazív kimutatására, anyagok nyomon követésére, mintavételezésre, térfigyelésre, ezen belül különösen adatok begyűjtésére és elemzésére stb. szolgáló) rendszer, berendezés, eszköz és folyamat hatékonyságának és eredményességének fokozása; Az európai szárazföldi és tengeri határok biztonságának növelése (például járművek nem invazív és víz alatti kimutatásával, járművek nyomon követésével, térfigyeléssel, ezen belül különösen adatok begyűjtésével és elemzésével, felügyelettel, távoli műveletekkel stb.); tengerbiztonság; az (illegális) migrációs mozgások elemzése és kezelése. Létre kell hozni az Európai Unió Tagállamainak Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség tevékenységeivel való koordináció megfelelő keretét.

⁽¹⁾ A bizottság a „biztonsági kutatásokat előkészítő cselekvés” (PASR, 2004–2006) hároméves időtartama alatt jött létre.

- *A biztonság és védelem helyreállítása válság idején:* A tevékenység a különböző szükséghelyzeti operatív intézkedéseket, például a polgári védelmet (beleértve a természeti katasztrófákat és az ipari baleseteket), a humanitárius segítségnyújtást és a mentési feladatokat áttekintő és támogató technológiákra összpontosít. A célterület több képességet igényel, amelyek javarészt elsősorban a „felkészülés”, a „válaszadás” és a „kárenyhítés” fázisához kapcsolódnak. A cél az esemény következményeinek mérséklése. A szükséges képességek kialakítása érdekében többek között a következő kérdések kapnak hangsúlyt: a biztonságot érintő eseményekkel (például a szervezetek fellépésének összehangolása és szükséghelyzeti kommunikáció, a stratégiai tartalékok, stratégiai készletek stb. felmérése), a válságkezelés (integrált riasztási és kezelési eszközök, az esemény értékelése és a prioritásokkal kapcsolatos követelmények, heterogén szereplők és források integrálása, kiürítés és elszigetelés, a terrortámadások és a bűncselekmények hatásainak semlegesítése és féken tartása stb.), ellenséges környezetben történő beavatkozás, a szükséghelyzeti humanitárius segítségnyújtás és a biztonságot érintő események következményeinek és egymást követő hatásainak kezelése (pl. a közegészségügyi rendszer működése, az üzletmenet folyamatosága, bizalomnövelő intézkedések, a társadalom megszakított vagy szétzilált működésének helyreállítása stb.) szembeni általános szervezeti és operatív készültség.

A fenti célterületeket a következő horizontális jellegű témakörök támogatják:

- *A biztonsági rendszerek integrálása, kölcsönös kapcsolódása és interoperabilitása:* a hírszerzés, az információgyűjtés és a nemzetbiztonság területével kapcsolatos tevékenység megalapozza és/vagy működésükben támogatja a fent felsorolt képességek kialakításához szükséges technológiákat, és ennek érdekében többek között a következő horizontális kérdésekre összpontosít: a rendszerek, berendezések, szolgáltatások és folyamatok – beleértve a bűnüldözést, a tűzoltóságot, a polgári védelmet és az egészségügy információs infrastruktúráit – interoperabilitásának és egymás közötti kommunikációjának javítása, és ezzel párhuzamosan megbízhatóságuk biztosítása, a bizalmas adatok védelme és az információk integritása, valamennyi tranzakció és feldolgozásuk nyomon követhetősége stb. A tevékenység kiterjed továbbá a szabványosítással és a képzéssel (ezen belül különösen a kulturális, humán és szervezeti interoperabilitással kapcsolatos képzéssel) összefüggő kérdésekre is.
- *Biztonság és társadalom:* a horizontális jellegű tevékenységet a természettudományok, a műszaki tudományok és más tudományterületek, különösen a politika-, a társadalom- és a humán tudományok kölcsönhatását mozgósítva kell elvégezni. A tevékenység a célzott kulturális és társadalmi-gazdasági, valamint rendszerjellegű kockázatelemzések és forgatókönyvek készítésére és más kutatási tevékenységekre összpontosít többek között a következő témákban: a biztonság mint folyamatosan változó fogalom (a biztonsággal összefüggő igények átfogó elemzése a legfontosabb funkcionális követelmények meghatározásához, a folyamatosan változó biztonsági környezethez való igazodás érdekében); katasztrófák miatti kölcsönös függőség, sebezhetőség és új veszélyek (például a terrorizmus és a szervezett bűnözés területén); a polgárok viselkedése válsághelyzetekben (a terrorizmusról és a bűnözésről alkotott képzetek, a tömeg viselkedése, a polgári jogok és a társadalmi-gazdasági védelmi formák közvélemény általi megértése, valamint a biztonság (és védelmi) ellenőrzések elfogadása); a polgárok felkészültsége és cselekvési készsége terrortámadás esetén; a hatóságok és a polgárok közötti válsághelyzeti kommunikáció kérdései; a fenyegetések közvéleményben való tudatosításával összefüggő kérdések; a polgárok felvilágosítása a tagállami és uniós belbiztonsági tanácsadó és segítségnyújtó rendszerekről; a terrorcselekmények elkövetőinek vizsgálata viselkedéstani, pszichológiai és egyéb lényeges szempontokból; a személyes adatok védelmével és az információk integritásával kapcsolatos etikai kérdések. A kutatás a bűnözéssel kapcsolatos, a kriminalisztikai helyzetben beálló változások leírására alkalmas statisztikai mutatók kifejlesztésére is törekszik.
- *A biztonságot érintő kutatás összehangolása és rendszerezése:* ez a tevékenység platformot biztosít a biztonságot érintő nemzeti, európai és nemzetközi kutatási erőfeszítések összehangolásához és rendszerezéséhez, a polgári, a biztonsági és a védelmi tárgyú kutatások közötti szinergiák kialakításához, valamint a biztonsági kutatás keresleti és kínálati oldalának összehangolásához. A tevékenység mindemellett a vonatkozó jogi feltételek és eljárások javításával is foglalkozik.

Nemzetközi együttműködés

A biztonsági tárgyú kutatási tevékenységekben a közösségi politikák belső és külső aspektusaival összhangban kell nemzetközi együttműködést folytatni. E terület különleges érzékenysége miatt a nemzetközi együttműködést eseti alapon, az érintett országok tekintetében kell mérlegelni. A nemzetközi együttműködésre vonatkozóan egyedi követelmények és feltételek a munkaprogramban írhatók elő.

Egyedi nemzetközi együttműködési tevékenységekre olyan esetekben kerülhet sor, ha kölcsönös előnyök érhetők el, például a globálisan alkalmazható biztonsági tevékenységek, azaz a nagy kiterjedésű katasztrófák kezelése területén.

Újonnan felmerülő igények és előre nem látható politikai igények

A biztonságra vonatkozó kutatási téma természeténél és kialakításánál fogva rugalmas. A tevékenységek lehetővé teszik, hogy a kutatás a ma még ismeretlen biztonsági veszélyekre, többek között katasztrófákra és az ezekhez kapcsolódó szakpolitikai igényekre is kiterjedjen. Ez a rugalmasság kiegészíti a fentiekben felvázolt kutatási tevékenységek biztonsági célterületekre összpontosító jellegét.

II. MELLÉKLET

AZ ÖSSZEG TÁJÉKOZTATÓ JELLEGŰ BONTÁSA

A tájékoztató jellegű bontás a következő (millió EUR):

Egészségügy	6 100
Élelmiszerek, mezőgazdaság és halászat, biotechnológia	1 935
Információs és kommunikációs technológiák	9 050
Nanotudományok, nanotechnológiák, anyagtudomány és új gyártástechnológiák	3 475
Energia	2 350
Környezetvédelem (beleértve az éghajlatváltozást is)	1 890
Közlekedés (beleértve a repüléstechnikát is)	4 160
Társadalom-gazdaságtan és humán tudományok	623
Világűr	1 430
Biztonság	1 400
Összesen ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	32 413

⁽¹⁾ Beleértve a közös technológiai kezdeményezéseket (köztük a pénzügyi tervet stb.), valamint a koordinációs és nemzetközi együttműködési tevékenységek azon részét, amely a témakörökön belül támogatandó.

⁽²⁾ A cél az, hogy az e program keretében rendelkezésre álló finanszírozásnak legalább 15 %-át a KKV-k kapják.

⁽³⁾ Beleértve az Európai Beruházási Banknak nyújtott 800 millió EUR összegű támogatást a III. mellékletben említett „kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus” számára. A témák hozzájárulása arányossági alapon történik, kivéve a „Társadalom-gazdaságtan és humán tudományok” témát, amely nem járul hozzá a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmushoz.

A 2007–2010-es időszakra 400 millió eurós nagyságrendű összeget nyújtanak éves részletekben.

⁽⁴⁾ Amelyből legalább 210 millió EUR és maximum 250 millió EUR a COST számára, a féléves értékeléstől függően. Ezt a pénzügyi hozzájárulást olyan támogatás keretében nyújtják, mely a Bizottság valamint a COST által végrehajtott szervként kijelölt jogalany közötti támogatási megállapodáson alapul, amely végrehajtott szerv kijelöléséről a Tanács Főtitkársága értesíti a Bizottságot és az belekerül a munkaprogramba.

III. MELLÉKLET

KOCKÁZATMEGOSZTÁSI PÉNZÜGYI MECHANIZMUS

A II. melléklettel összhangban a Közösség támogatást nyújt (koordinációs és támogatási tevékenység) az Európai Beruházási Banknak (EBB), mint a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus kockázatmegosztási partnerének. A Közösség és az EBB által társfinanszírozott kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus célja a magánszektor kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs (KTF), valamint innovációs befektetéseinek előmozdítása Európa egészében.

A közösségi hozzájárulás növeli a bank kockázatkezelési kapacitását, és ezzel i. nagyobb volumenű EBB-kölcsön és garancia nyújtását teszi lehetővé adott kockázati szint mellett, és ii. olyan kockázatosabb európai KTF-cselekvések finanszírozását is lehetővé teszi, amelyek ilyen közösségi támogatás hiányában nem lennének finanszírozhatók, és így hozzájárul a piaci hiányosságok leküzdéséhez. Céljai a következők:

- hozzáadott érték nyújtása azokon a területeken, ahol piaci alapon nem biztosítható a szükséges finanszírozás, és
- a magánbefektetéseket fellendítő katalizátorhatás.

A kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmushoz nyújtott közösségi hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalás a II. mellékletben meghatározott rendelkezésekkel összhangban történik.

Az EBB a bank alapszabályának, szabályzatának és eljárásainak megfelelően a nemzetközi pénzügyi piacokról származó kölcsönöket biztosít és garanciákat nyújt finanszírozó partnereinek.

Az EBB ezt a támogatást „érkezési sorrendben” használja fel a bankon belüli céltartalékképzésre és tőkeallokálásra a támogatásra jogosult nagy európai KTF-cselekvésekhez nyújtott kölcsönökkel kapcsolatos kockázatok egy részének fedezése érdekében.

Pénzügyi szempontból végzett értékelése alapján az EBB felméri a pénzügyi kockázat szintjét és dönt a céltartalékképzés és a tőkeallokálás értékéről.

A kockázatértékelés és a besorolás, valamint a céltartalékképzéssel és a tőkeallokálással kapcsolatos, ebből következő döntések a Bank strukturált pénzügyi mechanizmus keretében folytatott rendes eljárásának részét képezik, amelyet a bank részvényesei jóváhagynak és figyelemmel kísérnek, és amely rendszeresen aktualizálásra és módosításra kerül. Az eljárások a közösségi hozzájárulás következtében sem változnak.

A közösségi költségvetés szempontjából jelentkező kockázat azokra az összegekre korlátozódik, amelyeket kifizettek, vagy amelyek kifizetésére kötelezettséget vállaltak. Nem jön létre a közösségi költségvetés függő kötelezettsége, mivel minden fennmaradó kockázatot az EBB visel.

A támogatás folyósítására többéves terv alapján és az igények változásának figyelembevételével évente kerül sor. A támogatás évente folyósítandó összegét a munkaprogram határozza meg az EBB által benyújtott tevékenységi jelentés és előrejelzések alapján.

A többéves tervet valamennyi hozzájáruló téma keretében finanszírozzák, és adott esetben az arányos hozzájárulás elvével összhangban módosítják.

A tagállamokkal folytatott alapos konzultációt követően az EBB-vel kötött támogatási megállapodásban meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek mellett a Közösségi alapok felhasználhatók céltartalékképzésre és tőkeallokálásra. A megállapodás többek között a következő feltételeket tartalmazza:

- A közösségi KTF-tevékenységek támogathatósága

A KKV-k támogatására indított, a Közösség által finanszírozott „közös technológiai kezdeményezések”, együttműködésen alapuló projektek, kiválósági és kutatási hálózatok automatikusan támogathatók minősülnek, amennyiben céljaik az ezen egyedi program hozzájáruló témái területéhez tartoznak. A társult országokon kívüli egyéb harmadik országokban letelepedett jogalanyok is támogatásra jogosultak, amennyiben részt vesznek a hetedik keretprogram közvetett cselekvéseiben, és költségeik közösségi finanszírozásra jogosultak.

Egyéb európai cselekvési formák (mint például az EUREKA) is jogosult támogatásra, amennyiben a hozzájáruló témák területéhez tartozó, az európai kutatási elveknek és követelményeknek megfelelő kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekkel kapcsolatosak, valamint ha a kölcsönfelvevők vagy garantált kedvezményezettek a tagállamokban vagy társult országokban letelepedett jogalanyok.

A kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus valamennyi tagállamban és társult országban igénybe vehető annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállamban valamennyi jogalany, méretétől függetlenül (beleértve a KKV-kat és a kutatási szervezeteket, ideértve az egyetemeket is) részesedhessen ebből a támogatásból a támogatható projektekben végzett tevékenységei finanszírozása érdekében.

A kereskedelmi jellegű innovációs tevékenységek a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus keretében kizárólag az EBB saját hozzájárulásának felhasználásán keresztül jogosultak támogatásra.

A Szerződés 167. cikke alapján elfogadott (a részvételi szabályokról szóló) rendeletnek megfelelően a megállapodás eljárási szabályokat is megállapít az EBB hozzájárulásának közösségi felhasználásával kapcsolatos, kellően indokolt esetekben gyakorolt közösségi vétóra vonatkozóan.

A közösségi támogatás által fedezett pénzügyi kockázat mértéke meghatározásának szabályait a közösségi hozzájárulás fedezi, és az a kockázati küszöb, amelyen felül az EBB felhasználhatja a közösségi támogatást, valamint a megfelelő jövedelem megosztása.

Az egyes műveletekhez nyújtott közösségi hozzájárulás nagysága az EBB által végzett pénzügyi kockázatértékeléstől függ. A kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus keretében végzett legtöbb művelet tekintetében a céltartalékképzés és a tőkeallokálás teljes összege várhatóan az adott művelet névértékének 15–25 %-a közé esik. A közösségi hozzájárulás teljes céltartalékképzési és a tőkeallokálási összege egyetlen esetben sem haladhatja meg a kölcsön vagy garancia névértékének 50 %-át. Minden egyes művelet esetében kockázatmegosztásra kerül sor.

Azon feltételek, amelyek mellett a Közösség ellenőrzi az EBB-nek a közösségi hozzájárulással kapcsolatos hitel- és garanciaműveleteit, beleértve az EBB finanszírozási partnerein keresztül végzett műveleteket is.

Az EBB csak olyan műveletekre használhatja fel a közösségi hozzájárulást, amelyeket ezen egyedi program hatálybalépésének időpontja és 2013. december 31. között hagynak jóvá.

A közösségi hozzájárulásból ezen időtartam során keletkező kamatokat és jövedelmeket az EBB évente jelenti a Bizottságnak, a Bizottság pedig tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot. A költségvetési rendelet 18. cikkének (2) bekezdésével összhangban ezeket úgy tekintik, mint a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmushoz rendelt bevételeket, és a költségvetésben feltüntetik azokat.

A keretprogram II. mellékletében említett féldős értékelést követően, a munkaprogram elfogadásakor a Bizottság úgy határozhat, hogy ezen egyedi program „kutatási infrastruktúrák” részébe tartozó bármely egyéb közvetett cselekvés céljára csoportosít át a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus keretében fel nem használt és így az EBB-től visszakapott bármely összeget. A féldős értékelés magában foglalja a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus hatásainak külső értékelését is.

A Bizottság szorosan figyelemmel kíséri a közösségi hozzájárulás hatékony felhasználását, beleértve a cselekvés sikeres vonatkozásainak utólagos értékelését is, és rendszeresen jelentést tesz a programbizottságnak. A Bizottság ezen túlmenően a főbb megállapításait rögzíti a kutatási és technológiafejlesztési tevékenységekről szóló éves jelentésében is, amelyet a Szerződés 173. cikke értelmében elküld az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

IV. MELLÉKLET

KÖZÖS TECHNOLÓGIAI KEZDEMÉNYEZÉSEK ÉS A NEM KÖZÖSSÉGI KUTATÁSI PROGRAMOK
ÖSSZEANGOLÁSA**Közös technológiai kezdeményezések ⁽¹⁾**

Az alábbiakban bemutatjuk a közös technológiai kezdeményezéseknek megfelelő, az I. mellékletben meghatározott kritériumok alapján összeállított kutatási területek tájékoztató jellegű jegyzékét. Ezek a közös technológiai kezdeményezések különböző kihívásokra adnak választ. Ennek megfelelően az alkalmazandó struktúrákat eseti alapon kell meghatározni annak érdekében, hogy a szóban forgó kutatási terület egyedi jellemzőinek minél inkább megfelelhessenek. Minden egyes esetben meghatározható az az egyedi struktúra, amely segíti a közös technológiai kezdeményezés közösen megállapított kutatási menetrendjének végrehajtását, továbbá biztosítja a szükséges köz- és magánfinanszírozást és az európai erőfeszítések összehangolását. A kutatási menetrend megvalósításához a Közösség külön javaslatok alapján támogatást nyújthat. További közös technológiai kezdeményezések az I. mellékletben meghatározott kritériumok szerint, a hetedik keretprogram megvalósítása során tett javaslat alapján alapíthatók.

Innovatív gyógyszerek

Az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló közös technológiai kezdeményezés a gyógyszerek kifejlesztése terén mutatkozó szűk keresztmetszetek kiküszöbölését célzó összehangolt megközelítésmód kialakításával növelni kívánja az európai gyógyszeripar versenyképességét, és csökkenteni az új gyógyszerek kifejlesztéséhez szükséges időt és a klinikai szinten be nem való készítmények arányát. Ennek eredményeképpen gyorsabban elérhetővé válnak a célirányosabb gyógyszerek, hamarabb megtérülnek a kutatási befektetések, és mindez több magánbefektetést vonz a további kutatásra.

Az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló stratégiai kutatási menetrendben meghatározott „verseny előtti kutatás” célja többek között: olyan eszközök és módszerek kifejlesztése, amelyekkel jobban megjósolható a gyógyszerek alkalmassága, biztonságossága és hatékonysága; továbbá az adatintegrálás és a tudásmenedzsment intelligens infrastruktúrájának kialakítása az ipar, az elméleti kutatóhelyek és a klinikai központok valamennyi szinten megvalósuló szoros együttműködésén keresztül. A kutatás foglalkozik továbbá az oktatásban és a szakképzésben mutatkozó hiányosságok kiküszöbölésével is annak érdekében, hogy rendelkezésre álljon a megfelelő európai szakértelem a kutatási eredményeknek a betegek javát szolgáló gyakorlati átültetéséhez. Gondoskodni kell az Európai Közösség és az ipar, valamint más érdekelt, mint például a szabályozásért felelős intézmények, a betegek, az elméleti kutatóhelyek, a gyakorló orvosok stb. közötti szoros együttműködésről, valamint a köz- és a magánfinanszírozás mozgósításáról. A stratégiai kutatási menetrend végrehajtására az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezés révén kerül sor, és külön ebből a célból állami-magán partnerséget kell létrehozni.

Nanoelektronikai technológiák 2020

A nanoelektronika nagy stratégiai jelentőségű Európa versenyképessége szempontjából, mert termékei nagyban elősegítik más ágazatokban (multimédia, távközlés, közlekedés, egészségügy, környezetvédelem, feldolgozóipar stb.) az innovációt. A terület ugyanakkor igényli, hogy a kutatási, fejlesztési és innovációs erőfeszítések strukturáltabbak és optimálisak legyenek és egy nagyobb, a terület sikeres művelése szempontjából valamennyi létfontosságú szereplőt mozgósító folyamatba illeszkedjenek.

A kezdeményezés négy technológiai területen foglalkozik a szilikon alapú technológiák szükségleteivel: i. a logikai és a memóriaszakoszközök méretének csökkentése a teljesítmény növelése és a költségcsökkentés érdekében; ii. új értéket képviselő funkciók, ezen belül különösen érzékelő, működtető és csomagoló funkciók kifejlesztése és ezeknek logikai és memóriafunkciókkal való összeházasítása révén komplex egy alkatrészes (system-on-chip) vagy csomagolt (system-on-package) megoldások kialakítása; iii. berendezések és anyagok; iv. a tervezés automatizálása.

Beágyazott számítástechnikai rendszerek

A beágyazott számítástechnikai rendszerek – az a láthatatlan elektronika és szoftver, amely a termékeknek és a folyamatoknak intelligenciát kölcsönöz – stratégiai fontosságúak több európai iparág, így az autóipar, a repülőgépipar, a fogyasztói elektronikai cikkek ipara, a távközlés, az orvosi rendszerek ipara és a gyártóipar versenyképessége szempontjából. Emellett ezen eszközök egyre intenzívebb összekapcsolhatóságában teljes mértékben új piacok és társadalmi alkalmazások lehetősége is rejlik, amelyekből ha Európa hasznot remél, akkor megfelelő pozíciót kell elfoglalnia.

A beágyazott számítástechnikai rendszerekkel foglalkozó közös technológiai kezdeményezés összefogja és összpontosítja a kutatási erőfeszítéseket, és gondoskodik arról, hogy a magánbefektetők és a közzsféra megossza a magas kockázatot és fenntartsa ambíciói magas szintjét. A kezdeményezés a mindenütt elérhető, együttműködő és költségghatékony, ugyanakkor nagy teljesítményű, üzembiztos és biztonságos elektronikus és szoftverrendszerek tervezésével, fejlesztésével és

⁽¹⁾ A javasolt közös technológiai kezdeményezések felsorolása kizárólag tájékoztató jellegű és a jövőbeli változásoknak megfelelően kiigazítható. Minden egyes közös technológiai kezdeményezésről külön határoznak (lásd: I. melléklet, „Tudományos és technológiai célkitűzések, a témák és a tevékenységek körvonalai” fejezet).

bevezetésével foglalkozik. A kezdeményezés révén az alkalmazások meghatározott csoportjai számára szabványosított architektúrákat kínáló referenciatervek, megszakításmentes kapcsolatot és interoperabilitást biztosító middleware, a fejlesztést és a prototípus-készítést felgyorsító integrált tervezési szoftvereszközök és módszerek, valamint a számítógép és a valóság közötti kölcsönhatás tekintetében új szemléletmód jön létre.

Hidrogén és üzemanyagcellák

A hidrogén és az üzemanyagcellák olyan energetikai technológiák, amelyek paradigmaváltást eredményezhetnek az európai energia-előállításban és felhasználásban, hosszú távon is fenntartható, független energiaellátást tesznek lehetővé, és alapvető versenyelőnyt biztosíthatnak Európa számára. A hidrogénre alapozott gazdaságra való áttérés, az új iparágak, új ellátási láncok, infrastruktúra és emberi erőforrások kialakítása ugyanakkor jelentős mennyiségű kutatást és komoly beruházásokat igényel.

A közös technológiai kezdeményezés olyan célorientált európai ipari kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programot határoz meg és hajt végre, amely a kereskedelmi hasznosíthatóságig gondoskodik a megbízhatóan működő hidrogén- és üzemanyagcella-technológiák létrehozásáról. A közös technológiai kezdeményezés kutatási menetrendjének legfontosabb témái a következők: üzemanyagcellák kifejlesztése valamennyi alkalmazó ágazatra és felhasználási tartományra; fenntartható hidrogénellátás, ezen belül különösen előállítás, elosztás, tárolás és fogyasztóhoz való eljuttatás; a beérőfélben lévő és a fejlett technológiák kiterjedt demonstrálása valós üzemi körülmények között; továbbá a piaci keret előkészítésére irányuló tevékenységek. A kezdeményezés végrehajtása megalapozott és folyamatosan fejlődő, az áttérés stratégiáit, a hosszú távú célokat és a megvalósítás mérföldköveit egyaránt kitűző európai uniós technológiai ütemtervhez és üzleti tervhez igazodik.

Repüléstechnika és légi közlekedés

Ha Európa a jövőben fenntartható, innovatív és versenyképes repüléstechnikai iparággal és légi közlekedéssel kíván rendelkezni, akkor fenn kell tartania meghatározó szerepét a kulcsfontosságú technológiákban. A légi közlekedési szektor egésze versenyképességének biztosítása érdekében kulcsfontosságú a környezetbarát technológiák fejlesztése. Az innovatív technológiák kiemelt jelentőséggel bírnak annak érdekében, hogy biztosítsák a versenyképesség fenntartását a verseny által fokozott nyomásnak kitett területeken, valamint hogy versenyképességét visszaszerzést azokon a területeken, ahol Európa jelentős piaci részesedést szerezhet, mint például a regionális közlekedés terén. KTF-intenzív ágazatról lévén szó, az elmúlt évtizedekben az európai repüléstechnikai és légi közlekedési vállalatok által a világpiacra kivívott versenyképesség nagy mértékben a jelentős (jellemzően a forgalom 13–15 %-át kitevő) kutatási magánbefektetéseknek volt köszönhető. Az ágazat sajátosságai miatt az új fejlesztések gyakran a köz- és a magánszféra hatékony együttműködését igénylik.

Az ACARE stratégiai kutatási menetrendjének egyes vonatkozásai nagy hatókört és kitaró együttműködést igényelnek, ami legelőnyösebben a fejlett technológiákra irányuló átgondolt, célirányos kutatási programra összpontosító, az integrálást, a kiterjedt validálást és a demonstrációt szem előtt tartó közös technológiai kezdeményezés révén biztosítható.

A kezdeményezés a repüléstechnika és a légi közlekedés területén belül több részterülettel foglalkozik, így például az környezetbarát és költséghatékony légi közlekedési rendszer („környezetbarát légi közlekedési rendszer”), valamint az egységes európai égbolt létrehozására irányuló politika és a SESAME kezdeményezés támogatása érdekében a légiforgalmi szolgáltatásokkal.

Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES)

Európának szüksége van olyan autonóm kapacitásra, amely a globális megfigyelés európai szabványára épül. Ez jelentősen segíti Európát és iparágait egy olyan területen, ahol a versenytársak jelentős összegeket fektetnek a globális megfigyelési rendszerek szabványainak kidolgozásába.

A GMES-nek meg kell felelnie a 2001. júniusi göteborgi csúcstalálkozót követő, a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES) kezdeti időszakának elindításáról szóló, 2001. november 13-i tanácsi állásfoglalásban ⁽¹⁾ kifejezett politikai megbízatásnak, a 2004 februárjában közzétett, a GMES-ről szóló cselekvési tervnek ⁽²⁾, valamint annak, hogy a kérdés szerepel a „növekedési kezdeményezésben” és a „kiindulási gyorslistán”.

A GMES jövője nagyban függ attól, sikerül-e hosszú távon jelentős pénzeszközöket mozgósítani mind a felhasználók, mind pedig az infrastruktúra szállítói részéről (a köz- és a magánszférából egyaránt). Ehhez alapvető fontosságú, hogy a GMES tiszta és átgondolt, a felhasználók, a hatóságok és az ipar számára egyformán könnyen felismerhető képet alakítson ki önmagáról. A GMES egyes konkrét alkalmazásaitól függetlenül ehhez egyetlen politikai felelősség alá tartozó, elfogadott szabványokra, validálási mechanizmusokra és eljárásokra van szükség.

E célból a GMES igazgatási struktúráját közös technológiai kezdeményezés formájában célszerű létrehozni, amelyben egyesíthető minden érdekelt fél és erőforrásai, különösen a felhasználók nemzeti és európai szintű szervezetei.

⁽¹⁾ HL C 350., 2001.12.11., 4. o.

⁽²⁾ „Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES): a GMES-kapacitás létrehozása 2008-ig, cselekvési terv (2004–2008)” – COM(2004) 65, 2004.2.3.

A GMES-re irányuló közös technológiai kezdeményezésnek többek között a következő feladatok ellátásán keresztül kell gondoskodnia a GMES-hez kapcsolódó tevékenységek összehangolásáról:

- a felhasználói követelmények egységesítése a GMES valamennyi alkalmazási területén,
- a GMES operatív szolgáltatásai, a kapcsolódó kapacitások és infrastruktúra fejlesztésének felügyelete és támogatása,
- e szolgáltatások szükség szerinti validálása,
- az adatokhoz hosszú távon hozzáférést biztosító mechanizmusok kifejlesztése („adatvásárlás”).

A GMES-re irányuló közös technológiai kezdeményezés hatékonyan segítené elő a magánszféra aktív részvételét is azzal, hogy összehangoló és finanszírozó szerepet töltsen be az ipar (ideértve a KKV-eket is) és más, a GMES megvalósításához a versenyzetési eljárásokon keresztül hozzájárulni kívánó potenciális vállalkozók vonatkozásában.

A GMES révén Európa vezető szerephez jut a jelentősebb infrastruktúrák, ezen belül különösen a világűrbe telepített stratégiai kapacitások kezelése és felhasználása terén. A GMES egyben alapot is szolgáltat a véges természetes erőforrások köz- és magánszféra által történő kiaknázásához. Ezen keresztül segít tehát számos olyan ágazat termelékenységének javításában, amelyek koherens és naprakész információt igényelnek a rendelkezésre álló készletekről.

Nem közösségi kutatási programok összehangolása ⁽¹⁾

A nemzeti kutatási programok közös végrehajtására irányuló kezdeményezések tájékoztató jellegű felsorolása az alábbiakban kerül meghatározásra, és e kezdeményezésekről a Szerződés 169. cikke alapján külön határozhatnak. További kezdeményezések a hetedik keretprogram megvalósítása során tett javaslat alapján indíthatók.

Minden egyes határozat esetén, amennyiben és amikor elfogadják, külön végrehajtási struktúrát, valamint a cselekvés végrehajtását lehetővé tevő szervezeti struktúrákat és megfelelő irányító testületeket hozhatnak létre. A Közösség a II. melléklettel összhangban pénzügyi támogatást biztosíthat a kezdeményezések számára, és az egyes tevékenységek természetének megfelelően megválasztott formában aktívan részt vehet a végrehajtásukban.

169. cikk szerinti kezdeményezés a Balti-tenger kutatására

A kezdeményezés célja, hogy újjára indítson és végrehajtsa egy közös, több nemzeti programot összefogó kutatás-fejlesztési programot a Balti-tengerhez kapcsolódó tengertudományi és fenntartható fejlődéssel foglalkozó kutatások számára. A Balti-tengerrel foglalkozó számos nemzetközi, európai és regionális egyezményrel összhangban a kezdeményezés lehetővé teszi egy olyan platform létrehozását, amely szintetizálja és terjeszti a szóban forgó területen elért eredményeket, és megalapozza a balti-tengeri fenntartható fejlődés támogatásához szükséges kutatás-fejlesztési tevékenységet.

169. cikk szerinti kezdeményezés a saját lakókörnyezetben való életvitel segítésére

A saját lakókörnyezetben való életvitel segítését szolgáló közös kutatás-fejlesztési program célja egyesíteni azokat a nemzeti kutatási erőfeszítéseket, amelyek azzal foglalkoznak, hogyan jobbíthatják az információs és kommunikációs technológiák az idős emberek életminőségét és hogyan hosszabbíthatják meg azt az időszakot, amelynek során otthonukban és környékén független életet élhetnek. Idetartozik például a mindennapi tevékenységek elvégzéséhez nyújtott segítség, a társadalmi kapcsolatok elősegítése, az egészség és az aktivitás figyelemmel kísérése, valamint a biztonsági és védelmi kérdésekben nyújtott támogatás. A kezdeményezés az eszközök, rendszerek és szolgáltatások költséghatékony, megbízható és bizalmi megoldásokban történő integrálására összpontosít. Cél továbbá olyan nagy léptékű európai együttműködést kialakítani, amelyben megvan a kritikus tömeg és a hosszú távú elkötelezettség.

169. cikk szerinti kezdeményezés a metrológia területén

A kezdeményezés célja olyan közös metrológiai kutatás-fejlesztési programot újjára indítani és végrehajtani, amely több nemzeti programot egyesít annak érdekében, hogy Európa választ adhasson az innovációt, a tudományos kutatást és a szakpolitikákat alátámasztó, világviszonylatban is fejlett metrológia iránti igényre. A kezdeményezés támogatja különösen a nemzeti metrológiai laboratóriumok hálózataiban kidolgozott európai nemzeti mérési rendszerek célkitűzéseit.

⁽¹⁾ A javasolt kezdeményezések felsorolása kizárólag tájékoztató jellegű, és e kezdeményezésekről a Szerződés 169. cikke alapján külön határozhatnak (lásd: I. melléklet, „Tudományos és technológiai célkitűzések, a témák és a tevékenységek körvonalai” fejezet).

V. MELLÉKLET

A 8. CIKK (4) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN A BIZOTTSÁG ÁLTAL NYÚJTANDÓ INFORMÁCIÓK

1. Az egyes projektekre vonatkozó, az egyes pályázatok teljes életútjának figyelemmel kísérését lehetővé tevő információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
 - a benyújtott pályázatok,
 - minden egyes pályázat értékelésének eredményei,
 - támogatási megállapodások,
 - befejezett projektek.
2. Az egyes pályázati felhívások eredményeire és a projektek végrehajtására vonatkozó információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
 - az egyes felhívások eredménye,
 - a támogatási megállapodásokról folytatott tárgyalások eredménye,
 - a projektek végrehajtása, beleértve a kifizetésekkel kapcsolatos adatokat és a projektek eredményeit.
3. A program végrehajtására vonatkozó információk, beleértve a keretprogram, az egyedi program és az egyes témák szintjén nyújtandó vonatkozó információkat.

Ezeket az információkat (különösen a pályázatokra, azok értékelésére és a támogatási megállapodásokra vonatkozó információkat) egységes szerkezetű, elektronikusan olvasható és kezelhető formában, az adatok gyors és egyszerű elemzését lehetővé tevő IT-alapú információs és jelentéstételi rendszeren keresztül hozzáférhető módon kell megadni.

Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Ötletek” egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/972/EK tanácsi határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

A 2006/972/EK határozat helyesen:

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. december 19.)

az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Ötletek” egyedi programról

(EGT vonatkozású szöveg)

(2006/972/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 166. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Szerződés 166. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) szóló, 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot ⁽³⁾ (a továbbiakban: a keretprogram) olyan egyedi programokon keresztül kell végrehajtani, amelyek részletes szabályokat állapítanak meg a végrehajtásra vonatkozóan, rögzítik időtartamukat, és előírják a szükségesnek ítélt eszközöket.
- (2) A keretprogram négy típusú tevékenység körül szerveződik: transznacionális együttműködés a szakpolitikák által meghatározott témákban („Együttműködés”), a kutatóközösség kezdeményezésén alapuló, kutatók által javasolt kutatások („Ötletek”), a kutatók képzésének és pályafutás-fejlesztésének támogatása („Emberek”) és a kutatási kapacitások támogatása („Kapacitások”). A közvetett cselekvések körében az „Ötletek” keretei között megvalósítandó tevékenységeket ezen egyedi programmal hajtják végre.
- (3) Az egyedi programnak a kutatók általi javaslatokra épülő megközelítést kell alkalmaznia: a kutatók által választott

témákban megvalósított, „felderítő kutatási” projekteket kell támogatnia. Az egyedi programot rugalmas és felhasználóbarát módon, a nyíltság szellemében, minden érintett résztvevőre tekintettel kell végrehajtani, figyelembe véve a vonatkozó tudományos gyakorlatokat.

- (4) A „felderítő kutatásra” vonatkozó pályázatokat kizárólag a szakértői értékelés eredményeként megállapított kiválóság kritériuma alapján kell elbírálni, és azokban a hangsúlyt az interdiszciplináris és multidiszciplináris, nagy kockázattal járó úttörő projektekre, az új csoportokra és a kutatók új generációjára, valamint a tapasztalt kutatócsoportokra kell helyezni.
- (5) Az egyedi programot a tudományos kiválóság, az autonómia, a hatékonyság, az átláthatóság és az elszámoltathatóság alapelveivel összhangban, az Európai Kutatási Tanács (EKT) közreműködésével kell végrehajtani, amely az európai kutatóközösséget teljes szélességében és mélységében képviselő, a legnagyobb tiszteletnek örvendő tudósokat, mérnököket és elméleti szakembereket tömörítő független Tudományos Tanácsból és az azt támogató, a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003 tanácsi rendelettel ⁽⁴⁾ összhangban végrehajtó hivatalként létrehozandó, kis létszámú és költséghatékony célzott végrehajtó struktúrából áll.
- (6) Az egyedi program végrehajtásáért az Európai Bizottság felel, és garantálja az Európai Kutatási Tanács teljes autonómiáját és integritását, valamint funkcionális hatékonyságát.

⁽¹⁾ 2006. november 30-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 185., 2006.8.8., 10. o.

⁽³⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 11., 2003.1.16., 1. o.

- (7) Az EKT autonómiájának garantálása érdekében a Bizottságnak biztosítania kell a Tudományos Tanács tudományos irányvonallal és a program végrehajtásával kapcsolatos álláspontjának tiszteletben tartását, valamint azt, hogy a célzott végrehajtó struktúra szigorúan, hatékonyan, de a szükséges rugalmassággal az egyedi program célkitűzései és követelményei alapján működjön.
- (8) Az EKT integritásának garantálása érdekében a Bizottságnak biztosítania kell az egyedi program előre meghatározott célok szerinti végrehajtását.
- (9) E programra alkalmazni kell a keretprogramnak a vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek részvételére és a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályait (a továbbiakban: részvételi és terjesztési szabályok).
- (10) A keretprogram kiegészíti a tagállamokban végzett tevékenységeket és más, a lisszaboni célkitűzések megvalósítására irányuló átfogó stratégiai törekvéshez szükséges közösségi cselekvéseket, ezen belül különösen a strukturális alapok, a mezőgazdaság, az oktatás, a szakképzés, a kultúra, a versenyképesség és az innováció, az ipar, az egészségügy, a fogyasztóvédelem, a foglalkoztatás, az energiaügy és a környezetvédelem területére vonatkozókat.
- (11) A keretprogram végrehajtása lehetőséget teremt olyan kiegészítő programok megvalósítására, amelyekben csak bizonyos tagállamok vesznek részt, lehetővé teszi a Közösség részvételét több tagállam által indított programokban, valamint közös vállalkozások vagy egyéb struktúrák létrehozását a Szerződés 168., 169. és 171. cikke értelmében.
- (12) A Szerződés 170. cikkének megfelelően a Közösség több nemzetközi megállapodást kötött a kutatás területén, és emellett a Közösségnek a nemzetközi kutatóközösségbe való további integrálása érdekében törekedni kell a nemzetközi kutatási együttműködés megerősítésére. Ezért ez az egyedi program nyitott az ehhez szükséges megállapodásokkal rendelkező országok részvételére, és a projektek szintjén, illetve a kölcsönös előnyök alapján nyitott harmadik országok szervezetei és a tudományos együttműködésben érdekelt nemzetközi szervezetek részvételé iránt is.
- (13) Az e program keretében végzett kutatási tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket, beleértve azokat is, amelyek az Európai Unió alapjogi chartájában jutnak kifejezésre.
- (14) Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁽¹⁾, a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel⁽²⁾, valamint ennek esetleges jövőbeni módosításaival összhangban a keretprogram vonatkozásában biztosítani kell a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, a lehető leghatékonyabb és leginkább felhasználóbarát végrehajtást, valamint a jogbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférést.
- (15) Megfelelő – az Európai Közösségek pénzügyi érdekeivel arányos – intézkedéseket kell hozni mind a megítélt pénzügyi támogatás hatékonyságának, mind a rendelkezésre bocsátott pénzeszközök eredményes felhasználásának nyomon követésére a szabálytalanságok és a csalás megelőzése érdekében, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽³⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet⁽⁴⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ értelmében.
- (16) Az e határozat végrehajtásához szükséges intézkedések alapvetően irányítási intézkedések, és ezért azokat a Bizottságra ruházott végrehajtási jogkörök gyakorlására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat⁽⁶⁾ 3. és 4. cikkében megállapított tanácsadó bizottsági eljárásnak, illetve irányítóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Másrészt az emberi embrió és emberi embrionális őssejt felhasználásával járó kutatás az e határozat 3. cikkében leírtak szerint különleges etikai kérdéseket vet fel, ezért az ilyen projektek finanszírozására irányuló intézkedéseket az 1999/468/EK határozat 5. cikkében megállapított szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.
- (17) Az egyedi program keretében folyó tevékenység végrehajtását és irányítását folyamatosan felülvizsgálják és értékelik az elért eredmények felmérése, valamint az eljárásoknak a tapasztalatok alapján történő kiigazítása és javítása érdekében. Az EKT strukturái és mechanizmusai tekintetében a hetedik keretprogramnak a tudományos kiválóság, az autonómia, a hatékonyság és az átláthatóság kritériumai szerint és a Tudományos Tanács teljes körű bevonásával végzett független értékelésen alapuló félidős felülvizsgálata rávilágíthat a megfelelő módosításokat igénylő további javítások szükségességére.

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽⁵⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

- (18) Az Európai Közösségek általános költségvetésében külön költségvetési tételt kell biztosítani az „Ötletek” egyedi programnak.
- (19) Az egyedi program fontosságát mutatja az a tény, hogy ez a program a nemzeti szinten már megtett erőfeszítéseket kiegészítő közösségi kutatás keretében zajló „felderítő kutatásban” a kiválóságra, az irányítás egyszerűsítésére és az európai hozzáadott értékre vonatkozó célkitűzések elérésének átfogó, elsődleges eszköze.
- (20) Az egyedi program megfelel a (2002. novemberi) koppenhágai Európai Tanács által létrehozott ERCEG (az Európai Kutatási Tanács szakértői csoportja) ⁽¹⁾ jelentésében megfogalmazott ajánlásoknak, amelyeket a Tanács egymást követő ülései (2003. november, 2004. március 11., 2004. március 25–26., 2004. november 26.) megismételtek, és az Európai Parlament jóváhagyott ⁽²⁾. Az egyedi program összhangban van a lisszaboni stratégiával és a barcelonai Európai Tanács célkitűzésével, amelynek értelmében az európai kutatásra fordított kiadásokat az EU GDP-jének 3 %-ára kell növelni.
- (21) A program végrehajtása során kellő figyelmet kell fordítani a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének elvére, valamint többek között a program cselekvései keretében finanszírozott projektekből és programokból alkalmazott kutatók munkakörülményeire, felvételi eljárásuk átláthatóságára és pályafutás-fejlesztésükre, amely kérdésekben a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről szóló, 2005. március 11-i bizottsági ajánlás – az ajánlás önkéntes jellegét tiszteletben tartva – hivatkozási keretet nyújt,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

- (1) A felderítő kutatás területén végzett közösségi tevékenységekre vonatkozó „Ötletek” egyedi program (a továbbiakban: egyedi program) a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakra elfogadásra kerül.
- (2) Az egyedi program a kutatók általi javaslatokra épülő megközelítést alkalmazva támogatja az európai szinten egymással versenyben álló, egyedi nemzeti vagy transznacionális kutatócsoportok által bármely területen végzett kutatást. A részletes célkitűzéseket, valamint az e tevékenységekre vonatkozó körvonalakat az I. melléklet tartalmazza.

⁽¹⁾ ERCEG – az Európai Kutatási Tanács szakértői csoportja. A szakértői csoportot a tudományért, technológiáért és innovációért felelős dán miniszter kezdeményezésére hozták létre az EU dán elnöksége alatt, 2003. december.

⁽²⁾ Jelentés a „Tudomány és technológia – Iránymutatások az Európai Unió kutatástámogató politikájához” című közleményről, A6-0046/2005, 2005.2.28.

2. cikk

A keretprogram II. mellékletével összhangban az egyedi program végrehajtásához szükségesnek ítélt összeg 7 510 millió euro, amelyből legfeljebb 5 % a Bizottság igazgatási kiadásait fedezi ⁽³⁾.

3. cikk

- (1) Az egyedi program keretében végzett valamennyi kutatási tevékenységet az etikai alapelveknek megfelelően kell végrehajtani.
- (2) E program keretében nem finanszírozhatók a következő kutatási területek:
- humánreprodukciós célú klónozásra irányuló kutatási tevékenység,
 - az egyéni humán génállomány módosítását célzó kutatási tevékenység, amelynek eredményeképpen ezek a változtatások örökölhetővé válhatnak ⁽⁴⁾,
 - az emberi embriók kizárólag kutatási célból történő létrehozására és összejtekhez jutásra irányuló kutatási tevékenység, beleértve a szomatikus sejtek maganyagának átvitelén alapuló eljárást is.

(3) A felnőtt vagy embrionális emberi összejteken végzett kutatások a tudományos javaslat tartalmának és az érintett tagállam(ok) jogi keretének függvényében finanszírozhatók.

Valamennyi, az emberi embrionális összejtekkel kapcsolatos kutatás finanszírozására irányuló kérelemnek megfelelően részleteznie kell azokat az engedélyeztetési és ellenőrzési intézkedéseket, amelyeket a tagállamok illetékes hatóságai tesznek meg, valamint részletekkel kell szolgálnia az etikai jóváhagyás(oka)t illetően.

Az emberi embrionális összejtek kinyerésével kapcsolatban az intézményeket, szervezeteket és kutatókat az érintett tagállam(ok) jogi keretével összhangban álló, szigorú engedélyeztetésnek és ellenőrzésnek kell alávetni.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott kutatási területeket e program második szakaszában (2010–2013) az elért tudományos fejlődés fényében felül kell vizsgálni.

4. cikk

- (1) A Bizottság felel az egyedi program végrehajtásáért.
- (2) A Bizottság létrehozza az Európai Kutatási Tanácsot (EKT), amely az egyedi program végrehajtásának eszköze.

⁽³⁾ Beleértve az Európai Kutatási Tanács igazgatási kiadásait.

⁽⁴⁾ Az ivarmirigyek rákkezelésére vonatkozó kutatás finanszírozható.

(3) Az Európai Kutatási Tanács – az I. mellékletben leírtak szerint – független Tudományos Tanácsból és az azt támogató célzott végrehajtó struktúrából áll. A tudományos kiválóság, az autonómia, a hatékonyság, az átláthatóság és az elszámoltathatóság alapelveivel összhangban működik.

(4) A Bizottság garantálja az Európai Kutatási Tanács autonómiáját és integritását, biztosítja az arra bízott feladatok megfelelő végrehajtását, valamint éves jelentést nyújt be a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek az EKT működéséről és az egyedi programban meghatározott célkitűzések megvalósításáról.

5. cikk

(1) A Tudományos Tanács a legnagyobb tiszteletnek örvendő, megfelelő szakértelemmel rendelkező és a kutatási területek széles skáláját képviselő tudósokból, mérnökökből és elméleti szakemberekből áll, akik külső érdekektől független módon, saját nevükben járnak el.

A Tudományos Tanács tagjait a Bizottság a jelöltek kiválasztására irányuló, a Tudományos Tanáccsal egyeztetett, független és átlátható eljárást követően nevezi ki, amely magában foglalja a tudományos közösséggel való konzultációt, valamint az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak készített jelentést⁽¹⁾.

A tagok hivatali ideje 4 év, amely – a Tudományos Tanács munkájának folytonosságát biztosító rotációs rendszer alapján – egyszer megújítható.

(2) A Tudományos Tanács az I. mellékletben meghatározott megbízással összhangban jár el.

(3) A Tudományos Tanács kidolgozza az alábbiakat:

- a) az EKT átfogó stratégiája;
- b) az egyedi program végrehajtására irányuló munkaprogram, amelyet a 6. cikk (1) bekezdésének megfelelően kell elfogadni;
- c) a szakértői értékelés és a pályázatok értékelésének módszerei és eljárásai, amelyek alapján meghatározzák a finanszírozandó pályázatokat;
- d) saját álláspont minden olyan kérdésben, amely tudományos szempontból javíthatja az egyedi program eredményeit és hatását, valamint az elvégzett kutatás minőségét;
- e) magatartási kódex, amely foglalkozik többek között az összeférhetetlenség elkerülésének kérdésével.

(4) A Tudományos Tanács a 4. cikk (3) bekezdésében meghatározott elvekkel összhangban kizárólag az egyedi program tudományos, technológiai és szakmai kutatási célkitűzéseinek elérése érdekében jár el.

6. cikk

(1) A Bizottság az egyedi program végrehajtására munkaprogramot fogad el, amelyben részletesebben ismerteti az I.

⁽¹⁾ A Tudományos Tanács bevonása nem vonatkozik a Tudományos Tanács alapító tagjainak kiválasztására irányuló eljárásra.

mellékletben meghatározott célkitűzéseket, valamint tudományos és technológiai prioritásokat, az ezekhez kapcsolódó finanszírozást, valamint a végrehajtás ütemezését.

(2) A munkaprogram figyelembe veszi a tudomány és a technológia európai helyzetét, és előrejelzi a várható fejlődést. A munkaprogramot szükség esetén aktualizálni kell.

(3) A munkaprogram meghatározza az egyes finanszírozási rendszerek alapján benyújtott pályázatok értékelési és a projektek kiválasztási kritériumait. Az egyéni projektek esetében egyedül a kiválóság kritériumát kell alkalmazni. A koordinációs és támogatási cselekvések esetében a projekttel kapcsolatos kritériumokat lehet alkalmazni.

(4) A munkaprogram megjelölhet:

- a) olyan szervezeteket, amelyek tagdíjat kapnak;
- b) konkrét joganyagok tevékenységének támogatására irányuló cselekvéseket.

(5) A Bizottság biztosítja, hogy az egyedi program végrehajtása összhangban legyen a 4. cikk (3) bekezdésében meghatározott elvekkel, az 5. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett átfogó stratégiával, az 5. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett munkaprogrammal, valamint a Tudományos Tanács által kidolgozott, az 5. cikk (3) bekezdésének c) és d) pontjában meghatározott módszerekkel és álláspontokkal. A Bizottság biztosítja, hogy a célzott végrehajtó struktúra szigorúan, hatékonyan, de a szükséges rugalmassággal, kizárólag az egyedi program célkitűzései és követelményei alapján működjön.

(6) Az 5. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatok vonatkozásában a Bizottság kizárólag akkor térhet el a Tudományos Tanács álláspontjától, ha úgy ítéli meg, hogy az egyedi program rendelkezéseit nem tartották tiszteletben. Ebben az esetben – az intézkedések alapos indokolása mellett – a Bizottság intézkedéseket fogadhat el annak érdekében, hogy biztosítsa az egyedi program végrehajtásának és célkitűzései megvalósításának folyamatosságát.

(7) A 6. cikk (1) bekezdésében említett munkaprogram elfogadása során a 8. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárást kell alkalmazni.

(8) A 8. cikk (3) bekezdésében említett irányítóbizottsági eljárást kell alkalmazni a munkaprogram elfogadása során abban az esetben, ha a 6. cikk (6) bekezdésének értelmében lényegi eltérés áll fenn a Tudományos Tanács által megfogalmazott állásponttól.

(9) Emberi embrió és emberi embrionális őssejt felhasználásával járó KTF-cselekvések elfogadása során a 8. cikk (4) bekezdésében említett szabályozási bizottsági eljárást kell alkalmazni.

7. cikk

(1) Az egyedi programra alkalmazni kell a részvételi és terjesztési szabályokat.

(2) Az egyedi programot a keretprogram III. mellékletében meghatározott finanszírozási rendszerek igénybevételével kell végrehajtani.

8. cikk

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Az erre a bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az erre a bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

(4) Az erre a bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

(5) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a bizottságot az egyedi program végrehajtásának előrehaladásáról, és a II.

mellékletben meghatározottak szerint időben tájékoztatást ad a program keretében javasolt vagy finanszírozott valamennyi KTF-tevékenységről.

(6) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

9. cikk

A Bizottság gondoskodik a keretprogram 7. cikkében és I. melléklete II. szakaszában („Ötletek”) előírt független ellenőrzésről, értékelésről és felülvizsgálatról, amelyeket az egyedi program alá tartozó területeken végrehajtott tevékenységek tekintetében kell elvégezni.

10. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

11. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. KORKEAOJA

I. MELLÉKLET

TUDOMÁNYOS CÉLKITŰZÉSEK ÉS A TEVÉKENYSÉGEK KÖRVONALAI

Az „alapkutatás” néven közismert tevékenységek keretébe tartozó, kutatók által javasolt „felderítő kutatás” a jólét és a társadalmi fejlődés kulcsfontosságú motorja, mivel új lehetőségeket nyit meg a tudományos és technológiai haladás előtt, és alapvető fontosságú a jövőbeli alkalmazásokat és piacokat eredményező új ismeretek létrehozásához.

Annak ellenére, hogy számos területen nagyon sok eredményt és magas szintű teljesítményt ért el, Európa nem használja ki teljes mértékben kutatási potenciálját és forrásait, és sürgősen megerősített kapacitásra van szüksége az ismeretek létrehozásához, valamint ezen ismeretek gazdasági és társadalmi értéké alakításához és a növekedéshez történő hozzájárulásához.

Célok

Az „Ötletek” egyedi program célja az európai kutatásban a kiválóság, a dinamizmus és a kreativitás megerősítése, továbbá Európa vonzerejének fokozása mind az európai, mind pedig a harmadik országbeli legjobb kutatók, valamint a kutatással kapcsolatos ipari befektetések számára, az egyedi kutatócsoportok által végzett „felderítő kutatás” érdekében létrehozott, egész Európára kiterjedő versenyképes finanszírozási mechanizmus biztosításával, amely kiegészíti, és nem helyettesíti a nemzeti finanszírozást. A program fontos vonatkozása a kutatási eredmények megismertetése és terjesztése.

Ennek végrehajtása érdekében a Bizottság ezen egyedi program keretében létrehozza az Európai Kutatási Tanácsot (EKT), amely független Tudományos Tanácsból és kis létszámú és költséghatékony célzott végrehajtó struktúrából áll. Az EKT a tudományos kiválóság, az autonómia, a hatékonyság, az átláthatóság és az elszámoltathatóság alapelveivel összhangban fog működni, és támogatni fogja a kutatók által javasolt, európai szinten egymással versenyben álló, egyedi kutatócsoportok által végzett „felderítő kutatásra” irányuló projekteket a kutatás minden területén.

A „felderítő kutatásnak” az Európai Unió egész területén való előmozdításával az egyedi program célja, hogy az európai kutatás vezető szerephez jusson, megnyitva ezzel az utat az új és gyakran váratlan tudományos és technológiai eredmények, valamint a kutatás új területei előtt. Az egyedi program ösztönözni fogja az ötletek áramlását, és lehetővé teszi, hogy Európa a dinamikus, tudásalapú társadalom felé vezető úton jobban kihasználja kutatási javait és előmozdítsa az innovációt, hosszú távú előnyöket biztosítva az európai gazdaságok versenyképessége és a jólét számára.

A program végrehajtása

Ezen egyedi program végrehajtására a Bizottság a program kezdetekor létrehozza az EKT két fő strukturális összetevőjét: a független Tudományos Tanácsot és a célzott végrehajtó struktúrát.

Az EKT-nak a Tudományos Tanáccsal és a célzott végrehajtó struktúrával kapcsolatos igazgatási és személyzeti költségei összhangban állnak a kis létszámú és költséghatékony irányítással; az igazgatási kiadásokat a lehető legalacsonyabb szintre kell szorítani, a magas színvonalú végrehajtáshoz szükséges erőforrások biztosításával összhangban a felderítő kutatásra fordított finanszírozás maximalizálása érdekében ⁽¹⁾.

A Tudományos Tanács

A Tudományos Tanács feladatai az 5. cikkben meghatározottak szerint a következők:

1. Tudományos stratégia

- Átfogó tudományos stratégia kidolgozása a program számára a tudományos lehetőségek és az európai tudományos szükségletek figyelembevételével.
- A tudományos stratégiával összhangban a munkaprogram és annak szükséges módosításai elkészítésének folyamatos biztosítása, beleértve a pályázati felhívásokat és kritériumokat, valamint szükség szerint a konkrét témák vagy célcsoportok (pl. fiatal/feltörekvő kutatócsoportok) meghatározását.

⁽¹⁾ A program végrehajtásának elősegítése céljából a Bizottság a programbizottság menetrendben meghatározott minden ülésakor, a megállapított iránymutatásokkal összhangban, tagállamonként egy képviselő, valamint – olyan napirendi pontok esetében, amelyeknél valamely tagállam szakértőt kíván igénybe venni – tagállamonként egy szakértő/tanácsadó költségeit megtéríti.

2. A program végrehajtásának tudományos irányítása, nyomon követése és minőség-ellenőrzése
 - Adott esetben tudományos szempontú álláspontok kialakítása a pályázati felhívások végrehajtásával és irányításával, az értékelés kritériumaival, a szakértői értékelés eljárásával kapcsolatosan, beleértve a szakértők kiválasztását és a szakértői értékelés és a pályázati értékelés módszereit, amelyek alapján a Tudományos Tanács felügyelete mellett meghatározzák a finanszírozandó pályázatot; valamint bármely egyéb kérdéssel kapcsolatosan, amely az egyedi program eredményeit és hatását, valamint az elvégzett kutatás minőségét befolyásolja.
 - A műveletek minőségének nyomon követése és a program végrehajtásának és eredményeinek értékelése, valamint korrekciós vagy jövőbeli intézkedésekre vonatkozó ajánlások megfogalmazása.
3. Kommunikáció és terjesztés
 - A tudományos közösséggel és a legfontosabb érdekelt felekkel folytatott kommunikáció biztosítása a program tevékenységeiről és eredményeiről, valamint az EKT által folytatott tanácskozásokról.
 - Tevékenységeiről rendszeres jelentéstétel a Bizottságnak.

A Tudományos Tanács teljes jogkörrel rendelkezik a finanszírozandó kutatások típusa tekintetében, és tudományos szempontból garantálja a tevékenységek színvonalát.

A Tudományos Tanács független módon főtítkárt választhat, aki a Tudományos Tanács irányításával jár el. A főtítkár többek között segíti a Tudományos Tanácsot a célzott végrehajtó struktúrával és a Bizottsággal való eredményes kapcsolattartás biztosításában, valamint annak figyelemmel kísérésében, hogy a célzott végrehajtó struktúra eredményesen hajtsa végre a Tudományos Tanács stratégiáját és képviselje álláspontját.

A Tudományos Tanács elnökének és alelnökeinek az adminisztratív teendőik ellátásában való közreműködés biztosítható.

Célzott végrehajtó struktúra

A célzott végrehajtó struktúra a programnak az éves munkaprogramban meghatározottak szerinti adminisztratív végrehajtásának és megvalósításának minden vonatkozásáért felelős. Feladata különösen az értékelési eljárások, a szakértői értékelési és a kiválasztási folyamat végrehajtása a Tudományos Tanács által megállapított alapelveknek megfelelően, valamint a támogatások pénzgazdálkodásának és tudományos irányításának biztosítása. A célzott végrehajtó struktúra tevékenységéről tájékoztatja a Tudományos Tanácsot.

Az EKT irányítását az e célból felvett személyzet – az uniós intézmények tisztviselőit is beleértve – végzi, amely csak a hatékony igazgatáshoz szükséges stabilitás és a folytonosság biztosítása érdekében megkívánt tényleges igazgatási feladatokat látja el.

A Bizottság szerepe

A Bizottság kezkesedik az Európai Kutatási Tanács teljes autonómiájáért és integritásáért. Gondoskodik arról, hogy az EKT a tudományos kiválóság, az autonómia, a hatékonyság és az átláthatóság alapelveivel összhangban járjon el, és pontosan kövesse a Tudományos Tanács által meghatározott stratégiát és végrehajtási módszertant. A Bizottság különösen:

- Biztosítja a célzott végrehajtó struktúra létrehozását, és a feladatok és felelősségi körök arra történő átruházását.
- A Tudományos Tanács véleményének figyelembevételével kinevezi a célzott végrehajtó struktúra igazgatóját és vezető tisztviselőit.
- Elfogadja a Tudományos Tanács által kialakított munkaprogramot és a végrehajtási módszertannal kapcsolatos álláspontokat.
- Biztosítja, hogy a pályázatok kiválasztása és a projektek finanszírozása kizárólag az azok szakértői értékelése után felállított sorrend alapján valósuljon meg; a szakértői értékelés eredményeként kialakított sorrend bármilyen megváltoztatása kizárólag a Tudományos Tanács kifejezett jóváhagyásával történhet.
- Rendszeresen tájékoztatja a programbizottságot a program végrehajtásáról.

- A Tudományos Tanáccsal együttműködve elkészíti az EKT működéséről és az egyedi programban meghatározott célkitűzések megvalósításáról szóló éves jelentést, és azt benyújtja a Tanácsnak és a Parlamentnek.

Tevékenységek

Ez a program előmozdítja a világszínvonalú „felderítő kutatást”. A „felderítő kutatás” kifejezés az alapkutatás új értelmezését tükrözi. Egyrészt arra utal, hogy a tudományos és technológiai alapkutatás rendkívül fontos a gazdasági és társadalmi jólét szempontjából, másrészt pedig arra, hogy az ismeretek jelenlegi határain és azokon túl végzett kutatás természeténél fogva kockázatos vállalkozás, amely új és komoly kihívást jelentő kutatási területeken ér el eredményeket, és amelyre a tudományágak közötti választóvonalak hiánya jellemző.

A program egyéni projekteket részesít majd támogatásban a tudományos és technológiai alapkutatás bármely olyan területén, amely a keretprogram értelmében a közösségi kutatás alkalmazási körébe tartozik, beleértve a műszaki tudományokat, a társadalom- és gazdaságtudományt és a humán tudományokat is. Adott esetben, a program célkitűzéseinek és a hatékony végrehajtás igényének megfelelően meghatározott kutatási témák vagy célcsoportok (pl. a kutatók új generációja/feltörekvő kutatócsoportok) is figyelembe vehetők. Különös figyelmet kell fordítani a tudás határán és a tudományágak találkozási pontjain elhelyezkedő feltörekvő és gyorsan növekvő területekre.

Az egyedi program a kutatók általi javaslatokra épülő megközelítést alkalmaz. Ez azt jelenti, hogy a program a pályázati felhívások keretein belül a kutatók által kiválasztott témákban megvalósított projekteket fogja támogatni. A pályázatokat kizárólag a szakértői értékelés eredményeként megállapított kiválóság kritériuma alapján fogják értékelni, figyelembe véve az új kutatócsoportok, az új generációhoz tartozó kutatók, valamint a tapasztalt kutatócsoportok által felmutatott kiválóságot, és különös figyelmet fordítva az úttörő jellegű és ebből következően nagy tudományos kockázattal járó kutatásra irányuló pályázatokra.

A program az egyedi kutatócsoportok által végrehajtott projekteket támogatja, amelyek lehetnek nemzeti vagy transznacionális jellegűek. Az egyedi kutatócsoport egy egyéni kutatásvezetőből és adott esetben a kutatócsoport tagjait alkotó további személyekből áll ⁽¹⁾.

Felülvizsgálat

A tevékenységek végrehajtását és irányítását folyamatosan felülvizsgálják és értékelik az elért eredmények felmérése, valamint az eljárásoknak a tapasztalatok alapján történő kiigazítása és javítása érdekében. A keretprogram 7. cikkének (2) bekezdésében említett időközi értékeléssel összefüggésben, a tudományos kiválóság, az autonómia, a hatékonyság és az átláthatóság kritériumai tekintetében – a Tudományos Tanács teljes bevonásával – el kell végezni az EKT struktúráinak és mechanizmusainak független felülvizsgálatát. Ez magában foglalja a Tudományos Tanács tagjainak kiválasztási folyamatát és kritériumait is. A felülvizsgálat kifejezetten a végrehajtó hivatalon alapuló struktúra, valamint a Szerződés 171. cikkén alapuló struktúra előnyeinek és hátrányainak felmérésére irányul. E felülvizsgálat alapján ezeket a struktúrákat és a mechanizmusokat szükség szerint módosítani kell.

A Bizottság biztosítja, hogy valamennyi szükséges előkészületi munkát – beleértve az általa esetleg szükségesnek tartott jogalkotási javaslatokat – a lehető leghamarabb elvégezzék és a Szerződésben előírtak szerint benyújtsák az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, az esetleg szükséges módosított struktúrába való átmenet érdekében. A keretprogramot e célból a Szerződés 166. cikkének (2) bekezdése szerinti együtt döntési eljárásnak megfelelően kiigazítják vagy kiegészítik. A keretprogram 7. cikkének (2) bekezdésében említett, az időközi értékelést megelőző, az elért eredményekről szóló jelentés fogja tartalmazni az első megállapításokat az EKT működéséről.

Etikai szempontok

Az egyedi program és az abból eredő kutatási tevékenységek végrehajtása során tiszteletben kell tartani az etikai alapelveket. Ide tartoznak többek között az Európai Unió alapjogi chartájában foglalt elvek, beleértve a következőket: az emberi méltóság és az emberi élet védelme, a személyes adatok és a magánélet védelme, továbbá a közösségi jognak és a vonatkozó nemzetközi egyezmények, útmutatások és magatartási kódexek legújabb változatának megfelelően az állatok és a környezet védelme, például a Helsinkai Nyilatkozat, az Európa Tanács 1997. április 4-én, Oviedóban aláírt, az emberi jogokról és a biogyógyászatról szóló egyezménye és kiegészítő jegyzőkönyvei, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, az UNESCO által elfogadott, az emberi génállományról és az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozat, a biológiai és mérgező fegyverekről szóló ENSZ-egyezmény (BTWC), az élelmiszer- és mezőgazdasági felhasználású növényi genetikai erőforrásokról szóló nemzetközi szerződés, valamint az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vonatkozó határozatai alapján.

Figyelembe kell venni továbbá a biotechnológia etikai vonatkozásaival foglalkozó európai tanácsadó csoport véleményeit (1991–1997), valamint a tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit (1998-tól).

⁽¹⁾ A részvételi szabályokkal összhangban nem kizárt egyénél több jogalany részvétele.

A szubszidiaritás elvének megfelelően és az Európában fellelhető megközelítések sokféleségére figyelemmel a kutatási projektek résztvevői kötelesek betartani azon országok hatályos jogszabályait, előírásait és etikai szabályait, amelyekben a kutatást végzik. A nemzeti rendelkezéseket minden esetben alkalmazni kell, és a valamely tagállamban vagy más országban tiltott kutatás az adott tagállamban vagy országban történő elvégzés esetén közösségi forrásból nem támogatható.

Szükség esetén a kutatási projekteket megvalósító személyek a KTF-tevékenységek megkezdése előtt kötelesek megszerezni az illetékes nemzeti vagy helyi etikai bizottságok jóváhagyását. A Bizottság rendszeresen etikai szempontú felülvizsgálatnak veti alá az etikailag érzékeny kérdésekre irányuló vagy az etikai vonatkozásokkal nem kielégítő módon foglalkozó pályázatokat. Egyedi esetekben etikai felülvizsgálat a projekt végrehajtása idején is végezhető.

Nem támogathatók a valamennyi tagállamban tiltott kutatási tevékenységek.

A Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv előírja, hogy a Közösségnek teljes mértékben figyelembe kell vennie az állatok kíméletére vonatkozó követelményeket a közösségi politikák – beleértve a kutatást – kialakítása és végrehajtása során. A kísérleti és egyéb tudományos célokra felhasznált állatok védelmére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1986. november 24-i 86/609/EKG tanácsi irányelv⁽¹⁾ megköveteli, hogy a kísérleteket úgy tervezzék meg, hogy ezek során a kísérleti állatok ne szenvedjenek nélkülözést, és hogy e kísérletek ne okozzanak szükségtelen fájdalmat és szenvedést; minél kevesebb állat használatát igényeljük; az ideglettani szempontból legkevésbé érzékeny állatokat vegyék igénybe; és a lehető legkevésbé fájdalmat, szenvedést, nélkülözést vagy maradandó károsodást okozzák. Az állatok genetikai örökségének megváltoztatása és az állatok klónozása csak etikailag indokolt célok érdekében és az állatok jóllétét, valamint a biológiai sokféleség alapelveinek figyelembevételét biztosító körülmények között jöhet szóba.

A program végrehajtása során az esetleges fejlemények figyelembevétele érdekében a Bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri a tudományos előrehaladást, valamint a nemzeti és nemzetközi rendelkezéseket.

⁽¹⁾ HL L 358., 1986.12.18., 1. o. A legutóbb a 2003/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 230., 2003.9.16., 32. o.) módosított irányelv.

II. MELLÉKLET

A 8. cikk (5) bekezdésével összhangban a Bizottság által nyújtandó információk

1. A cselekvésekre vonatkozó, az egyes pályázatok teljes életútjának figyelemmel kísérését lehetővé tevő információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
 - a benyújtott pályázatok,
 - minden egyes pályázat értékelésének eredményei,
 - támogatási megállapodások,
 - az elvégzett cselekvések.
2. Az egyes pályázati felhívások eredményeire és a cselekvések végrehajtására vonatkozó információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
 - az egyes felhívások eredménye,
 - a támogatási megállapodásokról folytatott tárgyalások eredménye,
 - a cselekvések végrehajtása, beleértve a kifizetésekkel kapcsolatos adatokat és a cselekvések eredményeit.
3. A program végrehajtására vonatkozó információk, beleértve a keretprogram és az egyedi program szintjén nyújtandó vonatkozó információkat.

Ezeket az információkat (különösen a pályázatokra, azok értékelésére és a támogatási megállapodásokra vonatkozó információkat) egységes szerkezetű, elektronikusan olvasható és kezelhető formában, az adatok gyors és egyszerű elemzését lehetővé tevő IT-alapú információs és jelentéstételi rendszeren keresztül hozzáférhető módon kell megadni.

Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Emberek” egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/973/EK tanácsi határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

A 2006/973/EK határozat helyesen:

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. december 19.)

az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Emberek” egyedi programról

(EGT vonatkozású szöveg)

(2006/973/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 166. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel:

(1) A Szerződés 166. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) szóló, 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot ⁽³⁾ (a továbbiakban: a keretprogram) olyan egyedi programokon keresztül kell végrehajtani, amelyek részletes szabályokat állapítanak meg a végrehajtásra vonatkozóan, rögzítik időtartamukat, és előírják a szükségesnek ítélt eszközöket.

(2) A keretprogram négy típusú tevékenység körül szerveződik: transznacionális együttműködés a szakpolitikák által meghatározott témákban („Együttműködés”), a kutatóközösség kezdeményezésén alapuló, kutatók által javasolt kutatások („Ötletek”), a kutatók képzésének és pályafutás-fejlesztésének támogatása („Emberek”) és a kutatási kapacitások támogatása („Kapacitások”). A közvetett cselekvések körében az „Emberek” keretei között megvalósítandó tevékenységeket ezen egyedi programmal kell végrehajtani.

(3) Ezen egyedi programra alkalmazni kell a keretprogramnak a vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek részvételére

⁽¹⁾ 2006. november 30. -i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 185., 2006.8.8., 10. o.

⁽³⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

és a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályait (a továbbiakban: részvételi és terjesztési szabályok).

(4) A keretprogram kiegészíti a tagállamokban végzett tevékenységeket és más, a lisszaboni célkitűzések megvalósítására irányuló átfogó stratégiai törekvéshez szükséges közösségi cselekvéseket, ezen belül különösen a strukturális alapok, a mezőgazdaság, az oktatás, a szakképzés, a kultúra, a versenyképesség és az innováció, az ipar, az egészségügy, a fogyasztóvédelem, a foglalkoztatás, az energiaügy és a környezetvédelem területére vonatkozókat.

(5) Az e keretprogramban támogatott innovációs és KKV-vonatkozású tevékenységeknek ki kell egészíteniük a versenyképességre és innovációra vonatkozó keretprogram során végzett tevékenységeket, ami hozzájárul a kutatás és az innováció közötti szakadék megszüntetéséhez, és előmozdítja az innováció minden formáját.

(6) A keretprogram végrehajtása lehetőséget teremt olyan kiegészítő programok megvalósítására, amelyekben csak bizonyos tagállamok vesznek részt, lehetővé teszi a Közösség részvételét több tagállam által indított programokban, valamint közös vállalkozások vagy egyéb struktúrák létrehozását a Szerződés 168., 169. és 171. cikke értelmében.

(7) A nemzetközi dimenzió alapvető szerepet kap az európai kutatásban és fejlesztésben alkalmazott humán erőforrás összetételében. A Szerződés 170. cikkében előírtak szerint ez az egyedi program nyitott az ehhez szükséges megállapodásokkal rendelkező országok részvételére, és a

projektek szintjén, illetve a kölcsönös előnyök alapján nyitott harmadik országok szervezetei és a tudományos együttműködésben érdekelt nemzetközi szervezetek részvétele iránt is. Továbbá minden cselekvés, valamint ezen egyedi program minden célzott cselekvése nyitott harmadik országbeli egyéni kutatók részvételére.

- (8) Az e program keretében végzett kutatási tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket, beleértve azokat is, amelyek az Európai Unió alapjogi chartájában jutnak kifejezésre.
- (9) A keretprogram végrehajtásának hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődés előmozdításához.
- (10) Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁽¹⁾, a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel⁽²⁾, valamint ennek esetleges jövőbeni módosításaival összhangban a keretprogram vonatkozásában biztosítani kell a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, a lehető leghatékonyabb és leginkább felhasználóbarát végrehajtást, valamint a jogbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférést.
- (11) Megfelelő – az Európai Közösségek pénzügyi érdekeivel arányos – intézkedéseket kell hozni mind a megítélt pénzügyi támogatás hatékonyságának, mind a rendelkezésre bocsátott pénzeszközök eredményes felhasználásának nyomon követésére a szabálytalanságok és a csalás megelőzése érdekében, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽³⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet⁽⁴⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ értelmében.
- (12) Az e határozat végrehajtásához szükséges intézkedések alapvetően irányítási intézkedések, és ezért azokat a Bizottságra ruházott végrehajtási jogkörök gyakorlására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat⁽⁶⁾ 4. cikkében

megállapított irányítóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Másrészt az emberi embrió és emberi embrionális őssejt felhasználásával járó kutatás az e határozat 4. cikkében leírtak szerint különleges etikai kérdéseket vet fel, ezért az ilyen projektek finanszírozására irányuló intézkedéseket az 1999/468/EK határozat 5. cikkében megállapított szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

- (13) A program végrehajtása során kellő figyelmet kell fordítani a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének elvére, valamint többek között a program cselekvései keretében finanszírozott projektekben és programokban alkalmazott kutatók munkakörülményeire, felvételi eljárásuk átláthatóságára és pályafutás-fejlesztésükre, amely kérdésekben a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről szóló, 2005. március 11-i bizottsági ajánlás – az ajánlás önkéntes jellegét tiszteletben tartva – hivatkozási keretet nyújt.
- (14) E program célja a valódi európai kutatói munkaerőpiac megteremtése az európai kutatás és fejlesztés területén alkalmazott humán erőforrásra vonatkozó integrált stratégia továbbfejlesztéseként és végrehajtásaként a „Mobilitási stratégia az EKT számára”⁽⁷⁾ című és a „Kutatók az EKT-ben: egy szakma, több karrier”⁽⁸⁾ című közlemény alapján, valamint figyelembe véve a kutatás és fejlesztés területén alkalmazott humán erőforrásról szóló, 2005. április 18-i tanácsi következtetéseket.
- (15) Az „Emberek” program célja az európai kutatás-fejlesztési emberi erőforrás-potenciál erősítése mind minőségi, mind mennyiségi szempontból, többek között a kutatói „szakma” elismerése révén, az alap kutatásban megmutatkozó kiválóság és a technológiai kutatás szerves fejlődésének fenntartása érdekében, valamint az európai kutatók Európán belüli és kívüli mobilitásának ösztönzése céljából. A program segíti továbbá a megfelelő feltételek megteremtését ahhoz, hogy a legjobb külföldi kutatók számára vonzó legyen az Európában végzett kutatás lehetősége,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A kutatás és a technológiafejlesztés – beleértve a demonstrációs tevékenységeket is – területén végzett közösségi tevékenységekre vonatkozó „Emberek” egyedi program (a továbbiakban: egyedi program) a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakra elfogadásra kerül.

⁽⁷⁾ A Bizottság „Mobilitási stratégia az Európai Kutatói Térség számára” című közleménye – COM(2001) 331, 2001.6.20., valamint a 2001/C367/01 tanácsi állásfoglalás.

⁽⁸⁾ A Bizottság „Kutatók az EKT-ben: egy szakma, több karrier” című közleménye – COM(2003) 436, 2003.7.18. – és a 2003/C 282/01 tanácsi állásfoglalás.

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽⁵⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

2. cikk

Az egyedi program az „Emberek” érdekében végzett tevékenységeket támogatja, ösztönözve a kutatói szakma választását, továbbá mind mennyiségi, mind minőségi szempontból erősítve az emberi erőforrás-potenciált az európai kutatás és technológia területén, beleértve a női kutatói potenciált is. A „Marie Curie-cselekvésekként” említett, a kutatók képzését és karrierfejlesztését támogató tevékenységek a képességek fejlesztése, a karrierfejlesztés és a nemzeti rendszerekkel való szorosabb kapcsolat alapvető szempontjaira összpontosítanak.

A részletes célkitűzéseket, valamint az e tevékenységekre vonatkozó körvonalakat a melléklet tartalmazza.

3. cikk

Az egyedi program végrehajtásához szükségesnek ítélt összeg 4 750 millió euro, amelyből kevesebb mint 6 % a Bizottság igazgatási kiadásait fedezi.

4. cikk

(1) Az egyedi program keretében valamennyi kutatási tevékenységet az etikai alapelveknek megfelelően kell végrehajtani.

(2) E program keretében nem finanszírozhatók a következő kutatási területek:

- humánreprodukciós célú klónozásra irányuló kutatási tevékenység,
- az egyéni humán génállomány módosítását célzó kutatási tevékenység, amelynek eredményeképpen ezek a változtatások örökölhetővé válhatnak ⁽¹⁾,
- az emberi embriók kizárólag kutatási célból történő létrehozására és őssejtekhez jutásra irányuló kutatási tevékenység, beleértve a szomatikus sejtek maganyagának átvitelén alapuló eljárást is.

(3) A felnőtt vagy embrionális emberi őssejteken végzett kutatások a tudományos javaslat tartalmának és az érintett tagállam(ok) jogi keretének függvényében finanszírozhatók.

Valamennyi, az emberi embrionális őssejtekkel kapcsolatos kutatás finanszírozására irányuló kérelemnek megfelelőképpen részleteznie kell azokat az engedélyeztetési és ellenőrzési intézkedéseket, amelyeket a tagállamok illetékes hatóságai tesznek meg, valamint részletekkel kell szolgálnia az etikai jóváhagyás(oka)t illetően.

Az emberi embrionális őssejtek kinyerésével kapcsolatban az intézményeket, szervezeteket és kutatókat az érintett tagállam(ok) jogi keretével összhangban álló, szigorú engedélyeztetésnek és ellenőrzésnek kell alávetni.

⁽¹⁾ Az ivarmirigyek rákkezelésére vonatkozó kutatás finanszírozható.

(4) A fent meghatározott kutatási területeket e program második szakaszában (2010–2013) az elért tudományos fejlődés fényében felül kell vizsgálni.

5. cikk

(1) Az egyedi programot a keretprogram III. mellékletében meghatározott finanszírozási rendszerek igénybevételével hajtják végre.

(2) Az egyedi programra alkalmazni kell a részvételi és terjesztési szabályokat.

6. cikk

(1) A Bizottság az egyedi program végrehajtására munkaprogramot dolgoz ki, amelyben részletesebben meghatározza a mellékletben megállapított célokat és tevékenységeket, a pályázati kiírások szerinti tevékenységekre alkalmazandó finanszírozási rendszert, valamint a végrehajtás ütemezését.

(2) A munkaprogram figyelembe veszi a tagállamok, a társult országok, valamint az európai és a nemzetközi szervezetek által végzett, kapcsolódó kutatási, kutatási képzési és a karrierfejlesztést segítő tevékenységeket, az európai hozzáadott értéket érintő eredményeket, valamint az ipar versenyképességére gyakorolt hatásokat és az egyéb közösségi politikákkal való összefüggést. A munkaprogramot szükség szerint aktualizálni kell.

(3) A finanszírozási rendszerek keretében benyújtott, közvetett cselekvésekre irányuló javaslatok elbírálására és a projektek kiválasztására a részvételi és terjesztési szabályok 15. cikkének (1b) bekezdésében meghatározott kritériumok mérlegelésével kerül sor.

(4) A munkaprogram megjelölhet:

- a) olyan szervezeteket, amelyek tagdíjat kapnak;
- b) konkrét jogalanyok tevékenységének támogatására irányuló cselekvéseket.

7. cikk

(1) Az egyedi program végrehajtásáért a Bizottság felel.

(2) A következő intézkedések elfogadására a 8. cikk (2) bekezdésében megállapított irányítóbizottsági eljárást kell alkalmazni:

- a) a 6. cikkben említett munkaprogram, beleértve a felhasználandó finanszírozási rendszereket, a pályázati felhívások tartalmát, valamint az alkalmazandó értékelési és kiválasztási kritériumokat;

- b) a 2. cikkben említett tevékenységek finanszírozásának jóváhagyása, amennyiben az e program alapján nyújtott közösségi hozzájárulás becsült összege legalább 0,6 millió euro;
- c) a keretprogram 7. cikkének (2) és (3) bekezdésében előírt értékelések szempontjainak kidolgozása.

(3) Az emberi embrió és emberi embrionális őssejt felhasználásával járó tevékenységek finanszírozásának jóváhagyására a 8. cikk (3) bekezdésében megállapított szabályozási bizottsági eljárást kell alkalmazni.

8. cikk

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.
- (2) Az erre a bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

- (3) Az erre a bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

(4) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a bizottságot az egyedi program végrehajtásának előrehaladásáról, és a II. mellékletben meghatározottak szerint időben tájékoztatást ad a program keretében javasolt vagy finanszírozott valamennyi KTF-tevékenységről.

- (5) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

9. cikk

A Bizottság gondoskodik a keretprogramról szóló határozat 7. cikkében előírt független ellenőrzésről, értékelésről és felülvizsgálatról, amelyeket az egyedi program alá tartozó területeken végrehajtott tevékenységek tekintetében kell elvégezni.

10. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

11. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. KORKEAOJA

I. MELLÉKLET

TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI CÉLKITŰZÉSEK, A TÉMÁK ÉS A TEVÉKENYSÉGEK KÖRVOIVALAI

Bevezetés

A kutatás és a technológia területén az emberi erőforrás mennyisége és minősége a versenyképesség egyik sarokköve. E program általános stratégiai célkitűzése az, hogy Európát vonzóbbá tegye a kutatók számára, mert ez az európai kutatási és technológiafejlesztési kapacitás és teljesítmény növelésének, valamint az Európai Kutatási Térség megszilárdításának és továbbfejlesztésének előfeltétele. Ezt a kutatáshoz kapcsolódó képzés szervezésére, teljesítményére és minőségére, a kutatók aktív pályafutás-fejlesztésére, az ágazatok és kutatóintézetek közötti kutatói ismeretmegosztásra, az ipari vállalatok és egyetemek közötti partnerség fokozására, valamint a nők és a pályakezdő kutatók kutatásban és fejlesztésben való fokozott részvételére gyakorolt jelentős, egész Európát átfogó strukturáló hatás révén kell végrehajtani.

A programot az emberi erőforrás területén végzett módszeres befektetések – elsősorban az összefüggő „Marie Curie-cselekvéssorozat”- révén hajtják végre, figyelembe véve különösen azoknak az Európai Kutatási Térségre gyakorolt strukturáló hatásából eredő európai hozzáadott értéket. A korábbi keretprogramok keretében végzett „Marie Curie-cselekvések” tapasztalataira építve ezek a cselekvések lehetőséget teremtenek a kutatók számára képességeik és szaktudásuk fejlesztésére pályafutásuk minden szakaszában, a különösen a fiataloknak szánt kutatói alapképzéstől az élethosszig tartó képzettség és pályafutás-fejlesztésig, a köz- és a magánszektorban egyaránt. A program szempontjából alapvető fontosságú a transznacionális és az ágazatok közötti mobilitás. A kutatók mobilitásának növelése és azon intézmények forrásainak megerősítése, amelyek nemzetközi szinten vonzzák a kutatókat, az Európai Unió egészében ösztönözni fogja a kiválósági központokat. A különböző ágazatokban és országokban szerzett tapasztalatok elismerése és a megfelelő munkakörülmények biztosítása szintén a „Marie Curie-cselekvések” kulcsfontosságú tényezői. A pályakezdő kutatók ösztönzését és a szakmai karrierjük kezdetén álló kutatók támogatását célzó külön intézkedéseket, továbbá az „agyelszívás” csökkentését célzó olyan intézkedéseket kell bevezetni, mint például a visszailleszkedési támogatások.

A „Marie Curie-cselekvések” a Szerződésben említett bármely kutatási és technológiafejlesztési területre vonatkozhatnak. A kutatási területet a pályázók szabadon választják ki. Lehetőség van azonban a program keretében bizonyos tevékenységek célzott támogatására is, például tudományágak és technológiai területek, részt vevő régiók, a kutatószervezetek és a kutatóközösség típusa szerint, a kutatáshoz kapcsolódó képzés, a mobilitás, a karrierfejlesztés és az ismeretmegosztás területén jelentkező európai követelmények alakulásának a figyelembevétele érdekében. Az új kutatási és technológiai területeken belüli képzés és mobilitás biztosítása érdekében gondoskodni kell a keretprogram többi részével való megfelelő koordinációról, beleértve a közös pályázati felhívások lehetőségét is.

A program szempontjából jelentős hozzáadott értéknek minősül a vállalkozások – köztük a KKV-k – fokozott részvétele. Valamennyi „Marie Curie-cselekvés” ösztönözni kívánja az ipari vállalatok és az egyetemek közötti együttműködés fokozását, a kutatói képzés, a pályafutás-fejlesztés és az ismeretek megosztása területén, figyelembe véve a szellemi tulajdonjogok védelmét, emellett külön cselekvés célozza meg az ipari vállalatok és az egyetemek közötti átjárási lehetőségeket és partnerségeket, különös figyelmet fordítva a KKV-kre.

A megkülönböztetéstől mentes pályafutás-fejlesztés, a kutatók közötti nemzetközi együttműködés fokozása és gyarapítása, valamint a tehetséges kutatók Európába vonzása vonatkozásában figyelmet kell fordítani a nemzetközi dimenzióra, mint az európai kutatásban és fejlesztésben alkalmazott emberi erőforrás szempontjából alapvető jelentőségű tényezőre. A nemzetközi dimenzió minden „Marie Curie-cselekvésbe” beépül, és emellett önálló tevékenységek tárgyát is képezi.

Kellő figyelmet kell fordítani a fenntartható fejlődés és a nemek közötti egyenlőség elvére. A program a „Marie Curie-cselekvésekben” az esélyegyenlőség elősegítésével és a nemek kívánatos részvételi arányának kitűzésével (legalább 40 %-os női részvétel elérése) szándékozik biztosítani a nemek közötti egyenlőség érvényesülését. Továbbá, a cselekvéseket úgy kell tervezni, hogy segítsék a kutatók számára a stabilabb életpályán történő megállapodást, biztosítsák a kutatók számára a munkájuk és magánéletük közötti megfelelő egyensúlyt, figyelembe véve családi helyzetüket, valamint pályamegszakítás esetén könnyítsék meg a kutatói pályára való visszatérést. Az egyedi program szerinti tevékenységek során figyelembe kell venni továbbá az adott esetben megfelelően az elvégzendő kutatás etikai, társadalmi, jogi és tágabb kulturális szempontjait és lehetséges alkalmazásait, valamint a tudományos és a technológiai fejlődés és kilátások társadalmi-gazdasági hatásait.

Annak érdekében, hogy Európa a lehető legvonzóbbá váljon a kutatók számára, a „Marie Curie-cselekvések” konkrét szinergiákat teremtenek más – mind a közösségi kutatópolitika, mind az egyéb közösségi politikák, például az oktatási, kohéziós és foglalkoztatási politika keretében tartozó – tevékenységekkel. Hasonló szinergiákat kell keresni a regionális, nemzeti és nemzetközi szinten folytatott cselekvések között. A „Kapacitások” program „Tudomány a társadalomban” című része a tudományos oktatást a pályafutás-fejlesztéssel összekapcsoló cselekvéseket, valamint a tudományos oktatás új módszereivel kapcsolatos kutatási és koordinációs cselekvéseket is előirányoz⁽¹⁾.

Etikai szempontok

Az egyedi program és az abból eredő kutatási tevékenységek végrehajtása során tiszteletben kell tartani az etikai alapelveket. Ide tartoznak többek között az Európai Unió alapjogi chartájában foglalt elvek, beleértve a következőket: az emberi méltóság és az emberi élet védelme, a személyes adatok és a magánélet védelme, továbbá a közösségi jogok és a vonatkozó nemzetközi egyezmények, útmutatások és magatartási kódexek legújabb változatának megfelelően az állatok és a környezet védelme, például a Helsinkai Nyilatkozat, az Európa Tanács 1997. április 4-én, Oviedóban aláírt, az emberi jogokról és a biogyógyászatról szóló egyezménye és kiegészítő jegyzőkönyvei, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, az UNESCO által elfogadott, az emberi génállományról és az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozat, a biológiai és mérgező fegyverekről szóló ENSZ-egyezmény (BTWC), az élelmiszer- és mezőgazdasági felhasználású növényi genetikai erőforrásokról szóló nemzetközi szerződés, valamint az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vonatkozó határozatai alapján.

Figyelembe kell venni továbbá a biotechnológia etikai vonatkozásaival foglalkozó európai tanácsadó csoport véleményeit (1991–1997), valamint a tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit (1998-tól).

A szubsidiaritás elvének megfelelően és az Európában fellelhető megközelítések sokféleségére figyelemmel a kutatási projektek résztvevői kötelesek betartani azon országok hatályos jogszabályait, előírásait és etikai szabályait, amelyekben a kutatást végzik. A nemzeti rendelkezéseket minden esetben alkalmazni kell, és a valamely tagállamban vagy más országban tiltott kutatás az adott tagállamban vagy országban történő elvégzés esetén közösségi forrásból nem támogatható.

Szükség esetén a kutatási projekteket megvalósító személyek a KTF-tevékenységek megkezdése előtt kötelesek megszerezni az illetékes nemzeti vagy helyi etikai bizottságok jóváhagyását. A Bizottság rendszeresen etikai szempontú felülvizsgálatnak veti alá az etikailag érzékeny kérdésekre irányuló, valamint az etikai vonatkozásokkal nem kielégítő módon foglalkozó pályázatokat. Egyedi esetekben etikai felülvizsgálat a projekt végrehajtása idején is végezhető.

Nem támogathatók a valamennyi tagállamban tiltott kutatási tevékenységek.

A Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv előírja, hogy a Közösségnek teljes mértékben figyelembe kell vennie az állatok kíméletére vonatkozó követelményeket a közösségi politikák – beleértve a kutatást – kialakítása és végrehajtása során. A kísérleti és egyéb tudományos célokra felhasznált állatok védelmére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1986. november 24-i 86/609/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾ megköveteli, hogy a kísérleteket úgy tervezzék meg, hogy ezek során a kísérleti állatok ne szenvedjenek nélkülözést, és hogy e kísérletek ne okozzanak szükségtelen fájdalmat és szenvedést, minél kevesebb állat használatát igényeljük, az ideglettani szempontból legkevésbé érzékeny állatokat vegyék igénybe, és a lehető legkevesebb fájdalmat, szenvedést, nélkülözést vagy maradandó károsodást okozzák. Az állatok genetikai örökségének megváltoztatása és az állatok klónozása csak etikailag indokolt célok érdekében és az állatok jóllétét, valamint a biológiai sokféleség alapelveinek figyelembevételét biztosító körülmények között jöhet szóba.

A program végrehajtása során az esetleges fejlemények figyelembevétele érdekében a Bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri a tudományos előrehaladást, valamint a nemzeti és nemzetközi rendelkezéseket.

A tudományos és a technológiai fejlődéshez kapcsolódó etikai kutatást a „Kapacitások” egyedi program „Tudomány a társadalomban” része keretében fognak végezni.

Tevékenységek

A következő „Marie Curie-cselekvések” kapnak támogatást:

⁽¹⁾ A program végrehajtásának elősegítése céljából a Bizottság a programbizottság menetrendben meghatározott minden ülésakor, a megállapított iránymutatásokkal összhangban, tagállamonként egy képviselő, valamint – olyan napirendi pontok esetében, amelyeknél valamely tagállam szakértőt kíván igénybe venni – tagállamonként egy szakértő/tanácsadó költségeit megtéríti.

⁽²⁾ HL L 358., 1986.12.18., 1. o. A 2003/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 230., 2003.9.16., 32. o.) módosított irányelv.

Kutatók alapképzése

Ez a cselekvés a kutatók alapképzését támogatja, és jellemzően kutatói pályafutásuk első négy évére (vagy ezzel egyenértékű teljes munkaidős időtartamra) – valamint szükség esetén az alapképzés kiegészítéséhez még további egy évre – irányul. A tagállamokban és társult országokban a köz- és magánszférában rendelkezésre álló kiváló minőségű kutatási alapképzési kapacitás lényeges részének strukturálását célzó transznacionális hálózatba szervezés útján a cselekvés a kutatók karrierkilátásainak javítására törekszik mindkét szférában, ezzel is vonzóbbá téve a fiatalok számára a kutatói pályát.

A cselekvés végrehajtása a különböző országokbeli, egymást kiegészítő, a kutatóképzésben tevékenykedő szervezetek versenyztetéssel kiválasztott hálózatainak támogatásával valósul meg. Ennek keretében a legjobb pályakezdő kutatók tapasztalt kutatói csoportokhoz való csatlakozásának elősegítésére irányozható elő támogatás. A hálózatok meghatározott tudományos és technológiai területeken jól körülhatárolt képzési igényeket kielégítő, interdiszciplináris és az újonnan kialakuló szupradiszciplináris területekhez megfelelően kapcsolódó, közös kutatóképzési programra épülnek. Ezek a képzési programok különösen a pályakezdő kutatók kutatói képességeinek fejlesztésére és bővítésére fektetik a hangsúlyt. A képzés – egyéni projektek keretében végzett kutatáson keresztül – elsősorban tudományos és technológiai ismeretekre összpontosít, amelyet más fontos készségeket és képességeket fejlesztő képzési modulok egészítenek ki, például olyan területeken, mint a kutatási projektek és programok igazgatása és finanszírozása, szellemi tulajdonjogok és a kutatási eredmények egyéb felhasználási módszerei, vállalkozói tevékenység, etikai szempontok, kommunikáció, valamint a kutatás és a társadalom közötti kölcsönhatások.

A közös kutatóképzési programnak következetesnek kell lennie a minőségi normákat tekintve, elő kell írnia a szükséges felülvizsgálatra és mentori patronálásra vonatkozó szabályokat. A közös kutatóképzési programnak ki kell használnia a hálózatban részt vevők (vállalkozásokat is beleértve) egymást kiegészítő képességeit, valamint az egyéb szinergiákat. A program megköveteli a képzés minőségének és, ha lehet, a diplomák és más kiadott bizonyítványoknak a kölcsönös elismerését. Különleges figyelmet kell fordítani a kutatók hosszú távú alkalmazásával kapcsolatos problémákra.

A különböző ágazatokbeli szervezetek közvetlen vagy közvetett részvétele e cselekvésben elengedhetetlennek minősül, beleértve a magánvállalkozások megfelelő területeken való (vezető) részvételét. Egyedülálló kutatószervezet vagy együttműködő részvétel egyaránt támogatható e cselekvés keretében, amennyiben egyértelműen kimutatható, hogy a kutatóképzési program szükséges összetevőit szélesebb körű – a hálózathoz formálisan nem tartozó – partnerkapcsolatok segítségével ténylegesen biztosítják.

E cselekvés keretében a közösségi támogatás a következőkre terjedne ki:

- pályakezdő kutatók képzési céllal történő felvétele,
- tapasztalt kutatók számára a felsőoktatási intézményekben tudományos tanszékek, vagy más kutatóintézetekben és vállalkozásoknál ennek megfelelő munkakörök létrehozásának lehetősége, az új ismeretek átadása és a hálózaton belül képzésben részesülő pályakezdő kutatók fokozott figyelemmel kísérése érdekében,
- hálózatba szerveződés és rövid időtartamú képzések szervezése (konferenciák, nyári egyetemek és szaktanfolyamok) mind a hálózat képzésében részt vevők, mind a hálózaton kívüli kutatók számára.

Élethosszig tartó képzés és pályafutás-fejlesztés

Ez a cselekvés a pályafutásuk különböző szakaszában lévő tapasztalt kutatókra irányul, elősegíti egyéni szakképzettségük bővítését multidiszciplináris vagy interdiszciplináris szakismeretek vagy ágazatközi tapasztalatok megszerzésével. A cselekvés célja a kutatók támogatása független, vezetői helyzetbe, például projektvezetői, professzori vagy más, az oktatásban vagy vállalkozásoknál betöltött vezetői munkakörbe kerülésük érdekében vagy ilyen helyzetük megerősítésében. A cselekvés abban is segíteni fogja a kutatókat, hogy pályamegszakítás után folytatni tudják kutatói pályájukat, vagy hogy egy mobilitási tapasztalat után (újból) bekapcsolódjanak a folyó kutatómunkába valamelyik tagállamban vagy társult államban (hazájukat is beleértve).

Ez a cselekvés azokra a kutatókra vonatkozik, akik legalább négy év teljes munkaidős vagy azzal egyenértékű kutatói tapasztalattal vagy doktori fokozattal rendelkeznek; mivel a cselekvés az élethosszig tartó tanulásra és pályafutás-fejlesztésre irányul, a kutatók többsége várhatóan ennél több tapasztalatot tud majd felmutatni.

E cselekvés végrehajtása a következőképpen történik:

- i. a tagállamok és társult országok legjobb vagy legígéretesebb kutatóinak közvetlenül közösségi szinten odaítélt, Európán belüli, transznacionális, egyéni ösztöndíjak támogatása, amely a kutatóknak a fogadó szervezettel együtt beadott pályázatán alapul;
- ii. regionális, nemzeti és nemzetközi kutatóképzési és pályafutás-fejlesztési programok társfinanszírozása, amennyiben azok megfelelnek az európai hozzáadott érték, az átláthatóság és a nyitottság kritériumainak, a versenyztetéssel kiválasztott, létező vagy új regionális, nemzeti és nemzetközi finanszírozó programok javára, amelyek e cselekvés célkitűzéseire összpontosítanak és az egyén mobilitására irányulnak. E programokban nyitott, az érdemeken alapuló – nemzetközi szintű szakmabeli értékelésre alapozott, a kutatók származási és/vagy célországára vonatkozó korlátozások nélküli – pályázati rendszert kell alkalmazni a pályázó kutatók számára. E programoknak megfelelő munkakörülményeket kell biztosítaniuk a kiválasztott kedvezményezettek számára.

A társfinanszírozásra pályázók kulcsfontosságú szereplők lesznek a kutatásban alkalmazott emberi erőforrás kapacitásának a saját területükön való fejlesztésében. E pályázók jellemzően a következő kategóriákba sorolható szervezetek lehetnek:

- az ösztöndíjprogramok finanszírozásáért és igazgatásáért felelős hivatalos köztisztviselők, például minisztériumok, kutatásért felelős állami bizottságok, tudományos akadémiák vagy ügynökségek,
- egyéb köz- vagy magántestületek, beleértve a nagy kutatószervezeteket, amelyek ösztöndíjprogramokat finanszíroznak vagy igazgatnak hivatalos megbízás alapján vagy államilag elismert szervezatként, mint például a kormányok által létesített, a magánjog hatálya alá tartozó, közszolgálati feladattal megbízott ügynökségek, jótékonyági társulások stb.,
- nemzetközi testületek, amelyek tevékenységeik részeként hasonló programokat igazgatnak európai szinten.

A társfinanszírozás keretében a Közösség elsősorban e cselekvés követelményeinek és célkitűzéseinek megfelelő, különösen a transznacionális mobilitást támogató ösztöndíjak finanszírozásához járul hozzá. A kutatók közötti nemzetközi verseny továbbra is központi jelentőségű, az e tevékenység keretében folyó kutatás legjobb minőségének biztosítása érdekében.

Mindkét végrehajtási mód kezdettől fogva, párhuzamosan alkalmazható, ezen belül a társfinanszírozási módot kezdetben, a szükséges tapasztalatok megszerzéséig ellenőrzött keretek között kell alkalmazni. A keretprogram során a két módra vonatkozóan végzett hatásvizsgálat nyomán kerülnek meghatározásra a végrehajtási módozatok a program hátralevő idejére.

Az ipari vállalatok és az egyetemek közötti partnerségek és átjárási lehetőségek

Ez a cselekvés a közszférába tartozó kutatószervezetek és a kereskedelmi célú magánvállalkozások – különösen a KKV-k és a hagyományos gyártó ágazatok – közötti dinamikus átjárási lehetőségek megerősítését és elmélyítését célozza. A tevékenységek olyan, hosszabb időtartamú együttműködési programokra épülnek, amelyeknek célja a szektorok közötti mobilitás ösztönzése és az ismeretek átadásának és megosztásának a fokozása (beleértve a projektigazgatást, a szellemi tulajdonjogok kezelését és a termékfejlesztést), valamint a két szektor közötti, a kulturális háttér és a készségekkel kapcsolatos követelmények terén jelentkező különbségek kölcsönös megértésének az előmozdítása.

A cselekvés végrehajtása rugalmas módon, többek között az ipari vállalatok és az egyetemek közötti partnerségek és átjárási lehetőségek területén az Unió egészében kialakult legjobb gyakorlatokra alapozva, mindkét szektorbeli és legalább két tagállamból vagy társult államból származó szervezetek közti együttműködési programok segítségével történik, az emberi erőforrást érintő interakciók támogatásával. A közösségi támogatás a következő – egy vagy több – formában valósulhat meg:

- alkalmazottak kiküldetése a két szektor közötti partnerség keretében, a szektorok közötti együttműködés megerősítése érdekében,
- a partnerségen kívülről, meghatározott időre érkező tapasztalt kutatók fogadása mindkét szektorban,
- hálózatba szerveződés, valamint a szektorok közötti tapasztalat- és tudáscserét fokozó szemináriumok és konferenciák szervezése, amelyek célja minél több résztvevőt elérni mindkét szektorból,
- kifejezetten KKV-vonatkozású intézkedésként az együttműködésükhöz szükséges kisebb berendezésekhez való hozzájárulás.

A nemzetközi dimenzió

Annak a felismerésnek köszönhetően, hogy a nemzetközi dimenzió alapvető szerepet tölt be az európai K+F emberi erőforrása tekintetében, meghatározott célú cselekvések foglalkoznak ezzel a dimenzióval mind az európai kutatók karrierfejlesztése, mind a nemzetközi együttműködésnek a kutatók segítségével történő megerősítése szempontjából.

A tagállamokból és társult országokból származó kutatók karrierfejlesztését a következő intézkedések támogatják:

- i. kötelező hazatérés feltételével történő kiutazáshoz nyújtott nemzetközi ösztöndíjak tapasztalt kutatók számára az egész életen át tartó tanulás és szakterület-bővítés keretében, új készségek és ismeretek megszerzése érdekében;
- ii. hazatérési és nemzetközi újrabeilleszkedési támogatások tapasztalt kutatók számára nemzetközi tapasztalatszerzés után. E cselekvés keretében sor kerül a tagállamokbeli és társult országokbeli kutatók hálózatba szerveződésének támogatására is, annak érdekében, hogy folyamatosan tájékozottak legyenek az Európai Kutatási Térségben bekövetkezett fejleményeket illetően, és e fejleményekben tevékenyen részt vegyenek.

A kutatók segítségével történő nemzetközi együttműködés támogatása a következőképpen valósul meg:

- i. beutazáshoz nyújtott nemzetközi ösztöndíjak annak érdekében, hogy kimagasló szakképzettségű harmadik országokbeli kutatókat vonzzanak a tagállamokba és a társult országokba, Európa számára az ismeretek növelése és magas szintű kapcsolatok kialakítása céljából. Fejlődő országokból vagy a fellendülőben lévő gazdasággal rendelkező országokból származó kutatók hazatérési támogatásban is részesülhetnek. A tagállamokban és társult országokban dolgozó harmadik országbeli kutatók hálózatba szerveződése is támogatásban részesül annak érdekében, hogy a kutatók strukturálják és fejlesszék kapcsolataikat azokkal a régiókkal, ahonnan származnak;
- ii. partnerkapcsolatok több európai kutatószervezet és a következő országokból származó egy vagy több szervezet között:
 - az európai szomszédságpolitika által érintett országok,
 - olyan országok, amelyekkel a Közösség tudományos és technológiai megállapodást kötött.

Közös programok alapján közösségi támogatásban részesülhetnek a pályakezdő és tapasztalt kutatók rövid időtartamú cseréi, kölcsönösen előnyös konferenciák és egyéb események szervezése, valamint a kutatás és a fejlesztés emberi erőforrásához közvetlenül kapcsolódó kérdésekben a bevált gyakorlatokat illető rendszeres tapasztalatcsere fejlesztése.

E cselekvések végrehajtása az „Együttműködés” és a „Kapacitások” program keretében megvalósuló nemzetközi tevékenységekkel összhangban történik.

Egyedi cselekvések

A valódi európai kutatói munkaerőpiac megteremtésének támogatására összefüggő kísérő cselekvések sorozatát kell végrehajtani azzal a céllal, hogy felszámolják a mobilitás akadályait és fellendítsék a kutatók európai karrierkilátásait. E cselekvések különösképpen azt célozzák, hogy – többek között a „Marie Curie”-díjakkal – felkeltsék az érdekelt felek és a nagy nyilvánosság érdeklődését, ösztönözzék és támogassák a tagállami szintű cselekvéseket, és kiegészítsék a közösségi cselekvéseket. Az egyedi cselekvések a kutatók mobilitásának, kvalitásainak és tapasztalatának bővítését előmozdító közintézményekben végrehajtott ösztönző intézkedéseket is magukban foglalnak, amennyiben azok megfelelnek az európai hozzáadott érték, az átláthatóság és a nyitottság kritériumainak.

II. MELLÉKLET

A 8. cikk (4) bekezdésével összhangban a Bizottság által nyújtandó információk

1. A cselekvésekre vonatkozó, az egyes pályázatok teljes életútjának figyelemmel kísérését lehetővé tevő információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
 - a benyújtott pályázatok,
 - minden egyes pályázat értékelésének eredményei,
 - támogatási megállapodások,
 - az elvégzett cselekvések.
2. Az egyes pályázati felhívások eredményeire és a cselekvések végrehajtására vonatkozó információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
 - az egyes felhívások eredménye,
 - a támogatási megállapodásokról folytatott tárgyalások eredménye,
 - a cselekvések végrehajtása, beleértve a kifizetésekkel kapcsolatos adatokat és a cselekvések eredményeit.
3. A program végrehajtására vonatkozó információk, beleértve a keretprogram, az egyedi program és az egyes cselekvések szintjén nyújtandó vonatkozó információkat.

Ezeket az információkat (különösen a pályázatokra, azok értékelésére és a támogatási megállapodásokra vonatkozó információkat) egységes szerkezetű, elektronikusan olvasható és kezelhető formában, az adatok gyors és egyszerű elemzését lehetővé tevő IT-alapú információs és jelentéstételi rendszeren keresztül hozzáférhető módon kell megadni.

Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Kapacitások” egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/974/EK tanácsi határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

A 2006/974/EK határozat helyesen:

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. december 19.)

az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Kapacitások” egyedi programról

(EGT vonatkozású szöveg)

(2006/974/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 166. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Szerződés 166. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) szóló, 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot ⁽³⁾ (a továbbiakban: a keretprogram) olyan egyedi programokon keresztül kell végrehajtani, amelyek részletes szabályokat állapítanak meg a végrehajtásra vonatkozóan, rögzítik időtartamukat, és előírják a szükségesnek ítélt eszközöket.
- (2) A keretprogram négy típusú tevékenység körül szerveződik: transznacionális együttműködés a szakpolitikák által meghatározott témákban („Együttműködés”), a kutatóközösség kezdeményezésén alapuló, kutatók által javasolt kutatások („Ötletek”), a kutatók képzésének és pályafutás-fejlesztésének támogatása („Emberek”) és a kutatási kapacitások támogatása („Kapacitások”). A közvetett cselekvések körében a „Kapacitások” keretei között megvalósítandó tevékenységeket ezen egyedi programmal kell végrehajtani.
- (3) E programra alkalmazni kell a keretprogramnak a vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek részvételére és a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályait (a továbbiakban: részvételi és terjesztési szabályok).

- (4) A keretprogram kiegészíti a tagállamokban végzett tevékenységeket és más, a lisszaboni célkitűzések megvalósítására irányuló átfogó stratégiai törekvéshez szükséges közösségi cselekvéseket, ezen belül különösen a strukturális alapok, a mezőgazdaság, az oktatás, a szakképzés, a kultúra, a versenyképesség és az innováció, az ipar, az egészségügy, a fogyasztóvédelem, a foglalkoztatás, az energiaügy és a környezetvédelem területére vonatkozókat.

- (5) Az e keretprogramban támogatott innovációs és KKV-vonatkozású tevékenységeknek ki kell egészíteniük a versenyképességre és innovációra vonatkozó keretprogram során végzett tevékenységeket, ami hozzájárul a kutatás és az innováció közötti szakadék megszüntetéséhez, és előmozdítja az innováció minden formáját.

- (6) A keretprogram végrehajtása lehetőséget teremt olyan kiegészítő programok megvalósítására, amelyekben csak bizonyos tagállamok vesznek részt, lehetővé teszi a Közösség részvételét több tagállam által indított programokban, valamint közös vállalkozások vagy egyéb struktúrák létrehozását a Szerződés 168., 169. és 171. cikke értelmében.

- (7) Az Európai Befektetési Bank (EBB) kölcsöneihez való hozzájárulás megkönnyítése érdekében az egyedi programnak hozzájárulást kell biztosítania az Európai Beruházási Banknak a „kockázatmentes pénzügyi mechanizmus” létrehozásához.

- (8) A Szerződés 170. cikkének megfelelően a Közösség több nemzetközi megállapodást kötött a kutatás területén, és emellett a Közösségnek a nemzetközi kutatóközösségekbe való további integrálása érdekében törekedni kell a

⁽¹⁾ 2006. november 30-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 185., 2006.8.8., 10. o.

⁽³⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

nemzetközi kutatási együttműködés megerősítésére. Ezért ez az egyedi program nyitott az ehhez szükséges megállapodásokkal rendelkező országok részvételére, és a projektek szintjén, illetve a kölcsönös előnyök alapján nyitott harmadik országok szervezetei és a tudományos együttműködésben érdekelt nemzetközi szervezetek részvétele iránt is.

- (9) Az e program keretében végzett kutatási tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket, beleértve azokat is, amelyek az Európai Unió alapjogi chartájában jutnak kifejezésre.
- (10) A keretprogram végrehajtásának hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődés előmozdításához.
- (11) Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel ⁽¹⁾, a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel ⁽²⁾, valamint ennek esetleges jövőbeni módosításaival összhangban a keretprogram vonatkozásában biztosítani kell a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, a lehető leghatékonyabb és leginkább felhasználóbarát végrehajtást, valamint a jogbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférést.
- (12) Megfelelő – az Európai Közösségek pénzügyi érdekeivel arányos – intézkedéseket kell hozni mind a megítélt pénzügyi támogatás hatékonyságának, mind a rendelkezésre bocsátott pénzeszközök eredményes felhasználásának nyomon követésére a szabálytalanságok és a csalás megelőzése érdekében, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet ⁽³⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ értelmében.
- (13) Mivel az e határozat végrehajtásához szükséges intézkedések alapvetően irányítási intézkedések, és azokat a Bizottságra ruházott végrehajtási jogkörök gyakorlására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat ⁽⁶⁾ 4. cikkében

megállapított irányítóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Másrészt az emberi embrió és emberi embrionális őssejt felhasználásával járó kutatás az e határozat 4. cikkében leírtak szerint különleges etikai kérdéseket vet fel. Ezért az ilyen projektek finanszírozására irányuló intézkedéseket az 1999/468/EK tanácsi határozat 5. cikkében megállapított szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

- (14) A „Kapacitások” egyedi programnak saját költségvetési tételt kell biztosítani az Európai Közösségek általános költségvetésében.
- (15) A program végrehajtása során kellő figyelmet kell fordítani a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének elvére, valamint többek között a program cselekvései keretében finanszírozott projektekben és programokban alkalmazott kutatók munkakörülményeire, felvételi eljárásuk átláthatóságára és pályafutás-fejlesztésükre, amely kérdésekben a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről szóló, 2005. március 11-i bizottsági ajánlás – az ajánlás önkéntes jellegét tiszteletben tartva – hivatkozási keretet nyújt,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A kutatás és a technológiafejlesztés területén végzett közösségi tevékenységekre – beleértve a demonstrációs tevékenységeket is – vonatkozó „Kapacitások” egyedi program (a továbbiakban: egyedi program) a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakra elfogadásra kerül.

2. cikk

Az egyedi program a „Kapacitások” keretében végzett tevékenységeket támogatja az európai kutatási és innovációs kapacitások alábbi lényeges elemeinek támogatásával:

- kutatási infrastruktúrák;
- a kis- és középvállalkozások (KKV-k) javára végzett kutatás;
- a tudás régiói;
- kutatási potenciál;
- tudomány a társadalomban;
- a kutatási politikák következetes kidolgozásának támogatása;
- a nemzetközi együttműködés tevékenységei.

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽⁵⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

Az egyedi program végrehajtása lehetőséget teremt olyan kiegészítő programok megvalósítására, amelyekben csak bizonyos tagállamok vesznek részt, lehetővé teszi a Közösség részvételét több tagállam által indított programokban, valamint közös vállalkozások vagy egyéb struktúrák létrehozását a Szerződés 168., 169. és 171. cikke értelmében.

A részletes célkitűzéseket, valamint az e tevékenységekre vonatkozó körvonalakat az I. melléklet tartalmazza.

3. cikk

A keretprogram II. mellékletével összhangban az egyedi program végrehajtásához szükségesnek ítélt összeg 4 097 millió EUR, amelyből kevesebb mint 6 % a Bizottság igazgatási kiadásait fedezi. A fenti összeg tájékoztató jellegű bontását a II. melléklet tartalmazza.

4. cikk

(1) Az egyedi program keretében valamennyi kutatási tevékenységet az etikai alapelveknek megfelelően kell végrehajtani.

(2) E program keretében nem finanszírozhatók a következő kutatási területek:

- humánreprodukciós célú klónozásra irányuló kutatási tevékenység,
- az egyéni humán génállomány módosítását célzó kutatási tevékenység, amelynek eredményeképpen ezek a változtatások örökölhetővé válhatnak ⁽¹⁾,
- az emberi embriók kizárólag kutatási célból történő létrehozására és őssejtekhez jutásra irányuló kutatási tevékenység, ideértve a szomatikus sejtek maganyagának átvitelén alapuló eljárást is.

(3) A felnőtt vagy embrionális emberi őssejteken végzett kutatások a tudományos javaslat tartalmának és az érintett tagállam(ok) jogi keretének függvényében finanszírozhatók.

Valamennyi, az emberi embrionális őssejtekkel kapcsolatos kutatás finanszírozására irányuló kérelemnek megfelelőképpen részleteznie kell azokat az engedélyeztetési és ellenőrzési intézkedéseket, amelyeket a tagállamok illetékes hatóságai tesznek meg, valamint részletekkel kell szolgálnia az etikai jóváhagyás(oka)t illetően.

Az emberi embrionális őssejtek kinyerésével kapcsolatban az intézményeket, szervezeteket és kutatókat az érintett tagállam(ok) jogi keretével összhangban álló, szigorú engedélyeztetésnek és ellenőrzésnek kell alávetni.

⁽¹⁾ Az ivarmirigyek rákkezelésére irányuló kutatás finanszírozható.

(4) A fent meghatározott kutatási területeket e program második szakaszában (2010–2013) az elért tudományos fejlődés fényében felül kell vizsgálni.

5. cikk

(1) Az egyedi programot a keretprogram III. mellékletében meghatározott finanszírozási rendszerek igénybevételével hajtják végre.

(2) Az egyedi program III. melléklete meghatározza az Európai Beruházási Banknak a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus létrehozásához nyújtandó támogatás részletes szabályait.

(3) Az egyedi program IV. melléklete meghatároz egy lehetséges kezdeményezést a nemzeti kutatási programok közös végrehajtásához, amelyre egy – a Szerződés 169. cikke alapján elfogadott – külön határozat vonatkozhatna.

(4) Az egyedi programra alkalmazni kell a részvételi és terjesztési szabályokat.

6. cikk

(1) A Bizottság az egyedi program végrehajtására munkaprogramot dolgoz ki, amelyben részletesebben meghatározza a mellékletben megállapított célokat és tevékenységeket, a pályázati kiírások szerinti tevékenységekre alkalmazandó finanszírozási rendszert, valamint a végrehajtás ütemezését.

(2) A munkaprogram figyelembe veszi a tagállamok, a társult országok, valamint az európai és a nemzetközi szervezetek által végzett, kapcsolódó kutatási tevékenységeket, az európai hozzáadott értéket érintő eredményeket, valamint az ipar versenyképességére gyakorolt hatásokat és az egyéb közösségi politikákkal való összefüggést. A munkaprogramot szükség szerint aktualizálni kell.

(3) A finanszírozási rendszerek keretében benyújtott, közvetett cselekvésekre irányuló javaslatok elbírálására és a projektek kiválasztására a részvételi és terjesztési szabályok 15. cikkének (1a) bekezdésében meghatározott kritériumok mérlegelésével kerül sor.

(4) A munkaprogram megjelölhet:

- a) olyan szervezeteket, amelyek tagdíjat kapnak;
- b) konkrét jogalanyok tevékenységének támogatására irányuló cselekvéseket.

7. cikk

(1) Az egyedi program végrehajtásáért a Bizottság felel.

(2) A következő intézkedések elfogadására a 8. cikk (2) bekezdésében megállapított irányítóbizottsági eljárást kell alkalmazni:

- a) a 6. cikkben említett munkaprogram, beleértve a felhasználandó finanszírozási rendszereket, a pályázati felhívások tartalmát, valamint az alkalmazandó értékelési és kiválasztási kritériumokat;
- b) a II. mellékletben meghatározott tájékoztató jellegű bontás bármely kiigazításának elfogadása;
- c) a 2. cikk a)–g) pontjában említett tevékenységek finanszírozásának jóváhagyása, amennyiben az e program alapján nyújtott közösségi hozzájárulás becsült összege legalább 0,6 millió EUR;
- d) a keretprogram 7. cikkének (2) és (3) bekezdésében előírt értékelések szempontjainak kidolgozása.

(3) Az emberi embrió és emberi embrionális őssejt felhasználásával járó tevékenységek finanszírozásának jóváhagyására a 8. cikk (3) bekezdésében megállapított szabályozási bizottsági eljárást kell alkalmazni.

8. cikk

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

(4) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a bizottságot az egyedi program végrehajtásának előrehaladásáról, és az V. mellékletben meghatározottak szerint időben tájékoztatást ad a program keretében javasolt vagy finanszírozott valamennyi KTF-tevékenységről.

(5) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

9. cikk

A Bizottság gondoskodik a keretprogram 7. cikkében előírt független ellenőrzésről, értékelésről és felülvizsgálatról, amelyeket az egyedi program alá tartozó területeken végrehajtott tevékenységek tekintetében kell elvégezni.

10. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

11. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. KORKEAOJA

I. MELLÉKLET

TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI CÉLKITŰZÉSEK, A TÉMÁK ÉS A TEVÉKENYSÉGEK KÖRVEONALAI

BEVEZETÉS

Az egyedi program fokozza a kutatási és innovációs kapacitásokat egész Európában, továbbá biztosítja azok optimális használatát. Ez a cél a következők segítségével érhető el:

- a kutatási infrastruktúrák használatának és fejlesztésének optimalizálása,
- a KKV-k innovációs kapacitásainak és a kutatásból származó előnyök kihasználásával összefüggő képességeinek erősítése,
- a kutatóorientált regionális csoportosulások fejlődésének támogatása,
- az EU konvergencia- és legkülső régióiban meglévő kutatási potenciál felszabadítása,
- a tudomány és a társadalom között szorosabb kapcsolat kialakítása a tudománynak és a technológiának az európai társadalomba való harmonikus integrációja érdekében,
- a kutatási politikák következetes kidolgozásának támogatása, és
- a nemzetközi együttműködést támogató cselekvések és intézkedések.

Kellőképpen figyelembe veszik a fenntartható fejlődés és a nemek közötti egyenlőség elvét. Az egyedi program szerinti tevékenységek részét képezi továbbá az adott esetnek megfelelően az elvégzendő kutatás és annak lehetséges alkalmazásai etikai, társadalmi, jogi és tágabb kulturális szempontjainak, valamint a tudományos és a technológiai fejlődés és kilátások társadalmi-gazdasági hatásainak figyelembevétele.

Az egyedi program keretében a nem közösségi programok összehangolására irányuló cselekvések az ERA-NET rendszer felhasználásával és a közösen végrehajtott nemzeti kutatási programokban való közösségi részvétellel (a Szerződés 169. cikke) valósíthatók meg, az „Együttműködés” egyedi programban leírtaknak megfelelően.

A többi közösségi politikával és programmal – például a Közösség regionális és kohéziós politikájával, a strukturális alapokkal, a versenyképességi és innovációs programmal és a vonatkozó oktatási és szakképzési programokkal – a szinergia megvalósítására és a kiegészítő jelleg elérésére kell törekedni ⁽¹⁾.

Etikai szempontok

Az egyedi program és az abból eredő kutatási tevékenységek végrehajtása során tiszteletben kell tartani az etikai alapelveket. Idetartoznak többek között az Európai Unió alapjogi chartájában foglalt elvek, beleértve a következőket: az emberi méltóság és az emberi élet védelme, a személyes adatok és a magánélet védelme, továbbá a közösségi jogok és a vonatkozó nemzetközi egyezmények, útmutatások és magatartási kódexek legújabb változatának megfelelően az állatok és a környezet védelme, például a Helsinki Nyilatkozat, az Európa Tanács 1997. április 4-én, Oviedóban aláírt, az emberi jogokról és a biogéneztől szóló egyezménye és kiegészítő jegyzőkönyvei, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, az UNESCO által elfogadott, az emberi génállományról és az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozat, a biológiai és mérgező fegyverekről szóló ENSZ-egyezmény (BTWC), az élelmiszer- és mezőgazdasági felhasználású növényi genetikai erőforrásokról szóló nemzetközi szerződés, valamint az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vonatkozó határozatai alapján.

Figyelembe kell venni továbbá a biotechnológia etikai vonatkozásaival foglalkozó európai tanácsadó csoport véleményeit (1991–1997) és a tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit (1998-tól).

A szubszidiaritás elvének megfelelően és az Európában fellelhető megközelítések sokféleségére figyelemmel a kutatási projektek résztvevői kötelesek betartani azon országok hatályos jogszabályait, előírásait és etikai szabályait, amelyekben a kutatást végzik. A nemzeti rendelkezéseket minden esetben alkalmazni kell, és a valamely tagállamban vagy más országban tiltott kutatás az adott tagállamban vagy országban történő elvégzés esetén közösségi forrásból nem támogatható.

⁽¹⁾ A program végrehajtásának elősegítése céljából a Bizottság a programbizottság menetrendben meghatározott minden ülésakor, a megállapított iránymutatásokkal összhangban, tagállamonként egy képviselő, valamint – olyan napirendi pontok esetében, amelyeknél valamely tagállam szakértőt kíván igénybe venni – tagállamonként egy szakértő/tanácsadó költségeit megtéríti.

A kutatási projekteket végrehajtó személyek – adott esetben – a KTF-tevékenységek megkezdése előtt kötelesek megszerezni az illetékes nemzeti vagy helyi etikai bizottságok jóváhagyását. A Bizottság rendszeresen etikai szempontú felülvizsgálatnak veti alá az etikailag érzékeny kérdésekre irányuló vagy az etikai vonatkozásokkal nem kielégítő módon foglalkozó pályázatokat. Egyedi esetekben etikai felülvizsgálat a projekt végrehajtása idején is végezhető.

Nem támogathatók a valamennyi tagállamban tiltott kutatási tevékenységek.

A Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv előírja, hogy a Közösségnek teljes mértékben figyelembe kell vennie az állatok kíméletére vonatkozó követelményeket a közösségi politikák – beleértve a kutatást – kialakítása és végrehajtása során. A kísérleti és egyéb tudományos célokra felhasznált állatok védelmére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1986. november 24-i 86/609/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ megköveteli, hogy a kísérleteket úgy tervezzék meg, hogy ezek során a kísérleti állatok ne szenvedjenek nélkülözést, és hogy e kísérletek ne okozzanak szükségtelen fájdalmat és szenvedést, minél kevesebb állat használatát igényeljék, az ideglettani szempontból legkevésbé érzékeny állatokat vegyék igénybe és a lehető legkevesebb fájdalmat, szenvedést, nélkülözést vagy maradandó károsodást okozzák. Az állatok genetikai örökségének megváltoztatása és az állatok klónozása csak etikailag indokolt célok érdekében és az állatok jólétét, valamint a biológiai sokféleség alapelveinek figyelembevételét biztosító körülmények között jöhet szóba.

A program végrehajtása során az esetleges fejlemények figyelembevétele érdekében a Bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri a tudományos előrehaladást, valamint a nemzeti és nemzetközi rendelkezéseket.

A tudományos és a technológiai fejlődéshez kapcsolódó etikai kutatást e program „Tudomány a társadalomban” része keretében fognak végezni.

1. KUTATÁSI INFRASTRUKTÚRÁK

Célkitűzés

Az Európában létező legjobb kutatási infrastruktúrák használatának és fejlesztésének optimalizálása, valamint a tudomány és a technológia minden területén olyan páneurópai jelentőségű új kutatási infrastruktúrák létrehozásának elősegítése, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az európai kutatóközösség a kutatás előrehaladásának élvonalában maradjon, és hozzá tudjon járulni az ipari tudásbázis és technológiai know-how megerősítéséhez.

Megközelítés

Ahhoz, hogy Európa a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává váljon, a tudományos és technológiai vezető szerep megszerzése szempontjából rendkívüli jelentőségűek a modern és hatékony kutatási infrastruktúrák. A kutatási infrastruktúrák kulcsszerepet játszanak a tudás és a technológia létrehozásában, valamint terjesztésében, alkalmazásában és kiaknázásában, így erősítve az innovációt és hozzájárulva az Európai Kutatási Térség kialakításához. A kutatási infrastruktúrákhoz való hozzáférés egyre inkább nélkülözhetetlenné válik a tudomány és a technológia minden területén és az igazolt tényeken alapuló politikai döntéshozatal szempontjából. Számos kutatási infrastruktúra alakult át nagy, szinte kizárólag egy specifikus tudományág szolgálatába állított létesítményből egy, a tudományos közösségek széles köre számára szolgáltatást nyújtó létesítménnyé. Az információs és kommunikációs technológiák hatására az infrastruktúra eddigi fogalma egyre szélesebb területekre terjed ki, és egyre inkább magában foglalja az óriási kumulatív értékkel bíró, több különböző tudományágban a tudás tárházaként működő megosztott hardver-, szoftver- és tartalomrendszereket.

A javasolt cselekvés különösen hozzájárul a tudás kifejlesztéséhez, kiaknázásához és megőrzéséhez a kutatási infrastruktúráknak mind az alulról felfelé irányuló, kiválóság alapú megközelítéssel, mind pedig a célzott megközelítéssel alapuló támogatás nyújtásával. Az információ- és kommunikáció alapú e-infrastruktúrák és virtuális infrastruktúrák stratégiai fejlesztése is jelentősen hozzájárulhat a tudományos munka módszereinek megváltoztatásához. A tagállamok továbbra is központi szerepet töltenek be az infrastruktúrák kialakítása és finanszírozása terén.

A „kutatási infrastruktúrák” kifejezés a kutatási és technológiafejlesztési közösségi keretprogram kontextusában olyan létesítményekre, erőforrásokra vagy szolgáltatásokra utal, amelyekre – a tudomány és a technológia valamennyi területének figyelembevételével – a kutatóközösségnek szüksége van a kutatás végzéséhez. Ez a meghatározás – a kapcsolódó emberi erőforrásokat is beleértve – kiterjed a következőkre:

- kutatási célokra használt főbb berendezések vagy eszközök,
- a tudományos kutatásban használt tudásalapú erőforrások, például gyűjtemények, archívumok, strukturált információk vagy az adatkezeléshez kapcsolódó rendszerek,

⁽¹⁾ HL L 358., 1986.12.18., 1. o. A 2003/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvél (HL L 230., 2003.9.16., 32. o.) módosított irányelv.

- az információs és kommunikációs technológiákon alapuló elősegítő infrastruktúrák, például a számítóhálózatok (Grid), a számítási infrastruktúrák, a szoftverek és a kommunikáció,
- a tudományos kutatás során használt bármilyen más egyedi természetű dolog.

A támogatás csak azoknak a kutatási infrastruktúráknak vagy kutatási infrastruktúrahálózatoknak nyújtható, amelyek a teljesítmény vagy a hozzáférés szempontjából egyértelműen az európai (egyetemi, közfinanszírozású és ipari) kutatóközösség érdekeit szolgálják. A kutatási infrastruktúráknak jelentősen hozzá kell járulniuk az európai kutatási kapacitások fejlesztéséhez.

Az „Együttműködés” egyedi programban szereplő tematikus kutatási infrastruktúrák vonatkozásában az általános koordinációt ez a program biztosítja.

Tevékenységek

A tevékenységek a következő irányvonalak mentén megvalósított cselekvésekre terjednek ki:

- a meglévő kutatási infrastruktúra használatának optimalizálása és teljesítményük fokozása,
- az új, páneurópai érdekű kutatási infrastruktúra kifejlesztésének előmozdítása (vagy a meglévők jelentős fejlesztése) elsősorban a Kutatási Infrastruktúra Európai Stratégiai Fóruma (ESFRI) által végzett munkára építve,
- támogatási intézkedések, beleértve az újonnan felmerülő igények támogatását is.

1.1. Meglévő kutatási infrastruktúrák

A kutatási infrastruktúrával kapcsolatos cselekvések célja az európai kapacitások és az egyes kutatási infrastruktúrák teljesítményének erősítése, valamint a felhasználói közösségek részvételének fokozása a kutatási infrastruktúrák által nyújtott lehetőségek kihasználásában, továbbá a felhasználó közösségek elkötelezettségének növelése a legmagasabb szintű kutatásba való befektetés mellett. A tevékenységek a kapacitások és az erőfeszítések „integrációján” keresztül az európai kutatási infrastruktúra optimalizálásához nyújtott támogatásból állnak, amivel segítik a tudomány és a technológia minden területén a létesítmények, az erőforrások és a szolgáltatások leghatékonyabb használatát és a meglévő infrastruktúrákhoz való „transznacionális hozzáférés” előmozdítását.

1.1.1. Integrációs tevékenységek

A világszínvonalú kutatási infrastruktúrákhoz óriási és hosszú távú (emberi és pénzügyi) erőforrás- befektetésekre van szükség. A kutatási infrastruktúrákat a lehető legnagyobb tudományos közösségnek és európai nagyságrendű felhasználó iparágaknak kell használniuk és kiaknázniuk. Emellett a kutatási infrastruktúra kapacitásai és közösségi szintű teljesítménye javításának és megerősítésének előmozdítására és fejlesztésére az újonnan felmerülő és a növekvő tudományos szükségletek megfelelő megválaszolása érdekében folyamatosan szükség van. Ezt a legjobban használatuk és kidolgozásuk – beleértve a fejlesztéseket is – koordinált módon történő ösztönzésével lehet megvalósítani.

A Közösségnek az integrációs tevékenységek előmozdításával kell hozzájárulnia e cél megvalósításához. Az integrációs tevékenységek – azzal, hogy támogatják az infrastruktúrához kapcsolódó szolgáltatások nyújtását az európai, és adott esetben a nemzetközi kutatóközösségnek – biztosítják, hogy az európai kutatók, beleértve az ipari vállalatok, azon belül is a KKV-k, valamint a peremterületek és a legkülső régiók kutatóit is, kutatásaik során hozzáférhessenek a legjobb kutatási infrastruktúrákhoz. Az integrációs tevékenységeknek a kutatási infrastruktúrák működésének jobb, európai szintű strukturálását, valamint a kutatási infrastruktúrák kapacitás és teljesítmény szempontjából történő közös fejlesztésének előmozdítását is célul kell kitűzniük.

A meglévő kutatási infrastruktúra vonatkozásában az integrációs tevékenységeket a következőkkel kell végrehajtani:

- „alulról felfelé irányuló pályázati felhívások” az infrastruktúra működtetői közötti kölcsönös koordináció és forrásegyesítés megkönnyítése érdekében, és azzal a céllal, hogy együttműködési kultúra alakuljon ki közöttük. Az ilyen tevékenységeknek a kutatási infrastruktúrák működésének és a potenciális felhasználók általi hozzáférés módjának jobb, európai szintű strukturálását, a kutatási infrastruktúrák kapacitás és teljesítmény szempontjából történő közös fejlesztésének előmozdítását, valamint azok következetes és több tudományágat felölelő használatát is célul kell kitűzniük,

- „célzott pályázati felhívások” abban az esetben, ha az összpontosított cselekvés hosszú távon egyértelműen pozitív módon járul hozzá a potenciálisan nagy jelentőségű kutatási infrastruktúrák támogatásához, és felgyorsítja azok közösségi szintű megjelenését. Végrehajtásuk a tematikus területeken folytatott tevékenységekkel szoros összefüggésben történik annak biztosítása érdekében, hogy az európai szinten a közösségi keretben megvalósított minden cselekvés igazodjon a kutatási infrastruktúrák igényeihez az egyes területeken belül. Már most is meg lehet jelölni azokat a területeket⁽¹⁾, amelyeken a meglévő európai infrastruktúrákat jobban kell használni és meg kell erősíteni annak érdekében, hogy ki lehessen elégíteni az egyetemi, a közfinanszírozású és az ipari kutatásban érintettek, valamint a szélesebb értelemben vett társadalom hosszú távú stratégiai szükségleteit például az élettudományok és alkalmazásai, az információs és kommunikációs technológiák, az ipari kutatás fejlesztése – beleértve a metrológiát –, a fenntartható fejlődés támogatása és különösen a környezetvédelem területén, valamint a társadalom- és a humán tudományok területén.

1.1.2. IKT-alapú e-infrastruktúrák

Az elektronikus infrastruktúrák kiépítése révén olyan, összetett folyamatokon alapuló alapvető szolgáltatás jön létre a kutatóközösségek számára, amelyet arra terveztek, hogy a megosztott IKT-alapú erőforrásokban rejlő lehetőségek (számítási képességek, összekapcsoltság, felszereltség) eljussanak a virtuális közösségekhez. Ezen a területen egy európai megközelítés és a kapcsolódó európai tevékenységek megerősítése jelentősen hozzájárulhat az európai kutatási potenciál fellendítéséhez és kiaknázásához, megszilárdítva így az e-infrastruktúrákat, mint az Európai Kutatási Térség sarokkövét, a tudományágakon átívelő innováció „előfutárát” és a tudományos munka menete megváltoztatásának mozgatórugóját. Az e-infrastruktúrák hozzájárulhatnak továbbá a peremterületek és a legkülső régiók kutatócsoportjainak integrálásához.

A célzott pályázati felhívásokon alapuló, az e-infrastruktúra érdekében javasolt tevékenységek célja a nagy kapacitású és nagy teljesítményű kommunikációra (GÉANT) és számítóhálózatként (Grid) történő működésre képes infrastruktúrák további kidolgozásának és fejlesztésének, valamint a legmagasabb szintű európai számítási képességeknek az előmozdítása annak hangsúlyozása mellett, hogy támogatni kell a világszínvonalú, nagy teljesítményű megosztott számítási, adattárolási és fejlett megjelenítési kapacitás megerősítését. A tevékenységek célja továbbá adott esetben – a GÉANT és a számítóhálózati (Grid) infrastruktúrák eredményeire, valamint az interoperabilitás nyílt szabványaira építve – az e-infrastruktúrák felhasználói közösségek általi elfogadásának előmozdítása, globális relevanciájuk fokozása és a beléjük vetett bizalom növelése.

A tudományos közösség és a tudósok eljövendő generációi számára nagy jelentőségű adattárházak létrehozása érdekében európai szinten koordinált módon kell támogatni a digitális könyvtárakat, az archívumokat, az adattárolást, az adatmegőrzést és a szükséges erőforrás-egyesítést. Foglalkozni kell továbbá az e-infrastruktúrák adatrétegével kapcsolatban a fokozott bizalom kérdésének egyes vonatkozásaival is. A javasolt tevékenységek célja továbbá az új igények és megoldások előrejelzése és integrálása a nagy léptékű teszteseti környezetek létrejöttének megkönnyítése érdekében, amelyek célja az új felfutó technológiákkal való kísérletezés és az új felhasználói igények kielégítése, beleértve az e-tanulást is. Az e-infrastruktúra vitacsoport (eIRG) stratégiai ajánlások készítésével rendszeres segítséget nyújt.

1.2. Új kutatási infrastruktúrák

Az egyedi program segíti az új kutatási infrastruktúrák létrejöttét (beleértve a meglévők jelentős fejlesztését is), és ennek során főként az előkészítő szakaszokra és az „egyedi”, az érintett tudományágak európai fejlődése szempontjából döntő fontosságú és páneurópai hatású infrastruktúrákra összpontosít.

1.2.1. Tervezési tanulmányok az új kutatási infrastruktúrákhoz

Új kutatási infrastruktúrák létrehozásának ösztönzése alulról felfelé irányuló pályázati felhívásokon keresztül, az új infrastruktúrákhoz kapcsolódó „felderítési díjak” és megvalósíthatósági tanulmányok finanszírozásával.

1.2.2. Új infrastruktúrák kiépítésének támogatása

Új kutatási infrastruktúrák létrehozásának ösztönzése a „változó geometria” elvével összhangban, elsősorban az ESFRI által az új kutatási infrastruktúrák európai úttervének kidolgozása érdekében végzett munkára építve. A munkaprogram a lehetséges közösségi támogatás tekintetében elsőbbséget élvező projekteket fog meghatározni.

Az új infrastruktúrák építésével kapcsolatos tevékenységeket kétlépcsős megközelítés szerint kell végrehajtani, a keretprogramban megállapított kritériumok alapján.

⁽¹⁾ Ezeket az ESFRI is megjelölte.

— 1. lépcső: Az előkészítő szakasz támogatása

Az első lépcsőben a munkaprogramban meghatározott kiemelt fontosságú projektekre korlátozott pályázati felhívásokat kell közzétenni. Az előkészítő szakasz magában foglalja az előirányzott kutatási infrastruktúra részletes építési tervének, a jogi felépítésnek, az irányításnak és a többéves tervezésnek az elkészítését és az érintettek közötti végső megállapodás megkötését. Az előkészítő szakasz során a Bizottság „segítőként” fog fellépni különösen a kiépítési szakasz pénzügyi tervezési mechanizmusainak kidolgozását segítve.

— 2. lépcső: A kiépítési szakasz támogatása

A második lépcsőben az elért technikai, jogi, adminisztratív és pénzügyi megállapodásokra építve, valamint különösen a nemzeti és közösségi eszközök (például a strukturális alapok vagy az Európai Beruházási Bank) közötti kiegészítő jelleg felhasználásával, továbbá adott esetben a konvergenciaregiók és a legkülső régiók tudományos kiválósági lehetőségeinek figyelembevételével, a magánszektor pénzügyi intézményeinek lehetőség szerinti bevonása mellett meg kell valósítani a kiépítési terveket. A kiépítési szakaszban a keretprogramból pénzügyi támogatás nyújtható azoknak a kiemelt fontosságú projekteknek, amelyek esetében a támogatás rendkívül szükségesnek bizonyul. Ezekben az esetekben a döntéshozatal egy, a szükséges támogatás jellegétől és mértékétől függő mechanizmuson keresztül történik (pl. közvetlen támogatás; európai beruházási banki kölcsönök, amelyekhez a hozzájutást a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus segíti elő [III. melléklet]; 171. cikk).

1.3. *Támogatási intézkedések, beleértve az újonnan felmerülő igények támogatását*

E tevékenység sikere szempontjából kulcsfontosságú a kutatási infrastruktúrára vonatkozó európai politika megalkotásának és elfogadásának az Unión belüli szoros koordinációja. Ennek megfelelően az egész program során a koordinációt támogató intézkedéseket kell végrehajtani, beleértve a nemzetközi együttműködés kiépítéséhez nyújtott támogatást.

E tevékenységeket elsősorban időszakos pályázati felhívások nyomán valósítják meg. A tevékenységek célja különösen a nemzeti programok ERA-NET cselekvéseken keresztül történő összehangolásának ösztönzése, a felmerülő igények elemzésének támogatása, az ESFRI és az eIRG munkájának támogatása, a program hatékony végrehajtása (pl. konferenciák, szakértői szerződések, hatástanulmányok stb. támogatása), valamint az egyedi program alapján végrehajtott tevékenységek nemzetközi dimenziójának támogatása. A nemzetközi együttműködés vonatkozásában a Kapacitások program ezen része alapján végrehajtott tevékenységek lehetővé teszik továbbá az egyes harmadik országok szükségleteinek felmérését és azoknak a kölcsönös érdekeknek az azonosítását, amelyekre specifikus együttműködési cselekvések alapozhatók, a célzott pályázati felhívások alapján pedig lehetővé válik a harmadik országokban lévő kulcsfontosságú kutatási infrastruktúrák és az Európai Kutatási Térség kutatási infrastruktúrái közötti kétirányú kapcsolatok kiépítése.

2. A KKV-K JAVÁRA VÉGZETT KUTATÁS

Célkitűzések

Az európai KKV-k innovációs kapacitásának és az új technológiákon alapuló termékek és piacok fejlesztéséhez való hozzájárulásának megerősítése, segítve azokat a kutatás kiszervezésében, kutatási tevékenységeik gyarapításában, hálózataik kiterjesztésében, a kutatási eredmények jobb kihasználásában, a technológiai know-how megszerzésében, valamint a kutatás és az innováció közötti szakadék áthidalásában.

Megközelítés

A KKV-k az európai ipar fontos elemét jelentik. Az innovációs rendszerben és a tudás új termékekké, eljárásokká és szolgáltatásokká való átalakításának láncolatában kulcsfontosságú szerepet kell betölteniük. A belső piacon és világviszonylatban tapasztalható növekvő versennyel szemben az európai kis- és középvállalkozásoknak fokozniuk kell a tudás és a kutatás intenzitását, valamint a kutatás eredményeinek kiaknázását, földrajzi értelemben ki kell szélesíteniük üzleti tevékenységeiket és nemzetközivé kell tenniük tudáshálózataikat. A legtöbb tagállam KKV-kre vonatkozóan kidolgozott cselekvései gyakran nem ösztönzik és nem támogatják a transznacionális kutatási együttműködést és a technológiaátadást. A nemzeti vagy regionális szintű cselekvések hatásának kiegészítéséhez és javításához uniós szintű cselekvések szükségesek.

Egyedi cselekvéseket kell végrehajtani az olyan KKV-k vagy a KKV-k olyan szövetségei támogatására, amelyeknek szükségük van a kutatás kiszervezésére: ezek főként az alacsony és közepes technologiaigényű KKV-k, amelyek kevés, vagy semmiféle kutatási kapacitással nem rendelkeznek. A kutatásintenzív KKV-k kutatási szolgáltatásokat nyújtó szereplőként vehetnek részt, vagy alapvető kutatási kapacitásuk kiegészítése érdekében kiszervezhetik a kutatást. A cselekvéseket a tudomány és a technológia minden területén, alulról felfelé irányuló megközelítéssel kell végrehajtani. A cselekvések a kutatási eredmények kiaknázásának megkönnyítése érdekében tartalmazzák a demonstrációs és más tevékenységeknek nyújtott támogatást, és

biztosítják a kiegészítő jelleget a versenyképességi és innovációs programmal. A projektjavaslatok értékelése során megfelelő mértékben figyelembe kell venni a KKV-k szempontjából várható gazdasági hatást. A pénzügyi eszközök odaítélése két rendszeren keresztül történik: KKV-k számára végzett kutatás és KKV-szövetségek számára végzett kutatás.

Az első rendszer főként az alacsony és közepes technológiaigényű KKV-kre irányul, amelyek kevés, vagy semmilyen kutatási kapacitással nem rendelkeznek, valamint azokat a kutatásintenzív KKV-ket is, amelyeknek alapvető kutatási kapacitásuk kiegészítése érdekében ki kell szervezniük a kutatást. A második rendszer a KKV-szövetségeket célozza meg, amelyek általában a legjobb helyzetben vannak a tagjaik közös technikai problémáinak ismeretéhez vagy azonosításához, a nevükben való eljáráshoz és az eredmények hatékony terjesztésének vagy átvételének előmozdításához.

A „KKV-k javára végzett kutatás” elnevezésű cselekvés keretében végzett koordináló és támogató cselekvések magukban foglalják a KKV-kra irányuló nemzeti/regionális programok összehangolását, a legjobb gyakorlatok támogatását, az eredmények terjesztését és kiaknázását, a KKV-knak a hetedik keretprogramban való részvétele fokozását és a hatások értékelését.

A cselekvések a vonatkozó nemzeti kutatási programokra is építhetnek, amelyek kiegészítik az alábbi kutatási tevékenységeket ⁽¹⁾.

E specifikus cselekvések mellett folyamatosan ösztönözni és segíteni kell a KKV-k részvételét a keretprogram valamennyi cselekvésében. A KKV-k kutatási igényeit és potenciálját megfelelő módon figyelembe veszik az „Együttműködés” program tematikus területei tartalmának kidolgozásában, amelyet a terület és a téma függvényében különböző méretű és kiterjedésű projekteken keresztül kell végrehajtani.

A közösségi kutatási és technológiafejlesztési keretprogram végrehajtása során a KKV-knek a közösségi kutatási és technológiafejlesztési keretprogramban való részvétele bátorítása és segítése érdekében biztosítani kell a kiegészítő jelleget és a szinergiát a versenyképességi és innovációs keretprogram cselekvéseivel.

Tevékenységek

A következő két KKV-specifikus rendszert kell végrehajtani:

A KKV-k számára végzett kutatás

E rendszer az innovatív KKV-k kis csoportjait támogatja a közös vagy egymást kiegészítő technológiai problémák megoldása érdekében. A viszonylag rövid ideig tartó projektek esetében az olyan KKV-k innovációs igényeire kell koncentrálni, amelyek kiszervezik a kutatást a KTF-szereplőknek, és a projekteknél az érintett KKV-k számára egyértelmű felhasználási potenciállal kell rendelkezniük.

A KKV-szövetségek számára végzett kutatás

E rendszer a KKV-szövetségeket támogatja az értéklánc adott ipari ágazatában vagy szegmensében működő több KKV számára közös problémák műszaki megoldásának kifejlesztése érdekében a szükséges kutatás elvégzésén keresztül, például az egészségügy, a biztonság és a környezetvédelem területén az európai szabványok kidolgozása vagy az azokhoz való igazodás, illetve a szabályokban meghatározott követelmények betartása. A több évig tartó projekteket az olyan KKV-szövetségeknek kell irányítani, amelyek tagjaik érdekében kiszervezik a kutatást a KTF-szereplőknek, és a projektben több egyéni KKV-nek is részt kell vennie.

A rendszerek közös jellemzői

- Más vállalkozások vagy végfelhasználók is részt vehetnek a rendszerekben, amennyiben ez a KKV-k vagy a KKV-szövetségek érdekében áll.
- A kutatás mellett a projekteknél a kutatási eredmények átvételét és gyakorlati kiaknázását ösztönző tevékenységeket is kell tartalmazniuk, mint például tesztelés, demonstráció, képzés, technológiaátadás, tudásmenedzsment és szellemi tulajdonjogok védelme. A KKV-szövetségek számára végzett kutatás esetében a projekteknél olyan tevékenységeket is tartalmazniuk kell, amelyek a KKV-szövetségek tagjai körében vagy szükség esetén szélesebb körben biztosítják a kutatási eredmények hatékony terjesztését.
- A két rendszer esetében különleges szabályokat kell alkalmazni a tulajdonjog és a hozzáférési jogok vonatkozásában.

⁽¹⁾ Ez magában foglalhatja az Eureka-ra épülő, a kutatást végző KKV-ra irányuló programok lehetséges közös végrehajtását.

A tevékenységek egyértelműen a kutatási projektek támogatására összpontosítanak. Ezenfelül a KKV-k vagy KKV-szövetségek számára „a KKV-k javára végzett kutatás” keretében megvalósítandó cselekvésekre vonatkozó javaslatok előkészítéséhez pénzügyi eszközöket biztosító nemzeti rendszerek is támogatásban részesülnek, az új nemzeti rendszerek létrehozásának vagy a létező rendszerek kiterjesztésének ösztönzése céljával.

3. A TUDÁS RÉGIÓI

Céltűzések

Az európai régiók kutatási potenciáljának erősítése Európa-szerte, különösen a regionális hatóságokat, egyetemeket, kutatóközpontokat, vállalkozásokat és regionális hatóságokat tömörítő „kutatásorientált regionális csoportosulások” ösztönzése és fejlődésének támogatása révén.

Megközelítés

A régiókat az EU kutatási és fejlesztési törekvéseinek egyre fontosabb szereplőiként ismerik el. Ugyanakkor a gyakorlat is azt mutatja, hogy a K+F befektetések javítják a régiók vonzerejét és növelik a helyi vállalkozások versenyképességét. A K+F-intenzív regionális csoportosulások az ilyen befektetési tevékenység ösztönzésében az egyik legjobb hatást fejtik ki, aminek eredménye a helyi versenyelőnyben megmutakozó közvetlen nyereség, valamint a növekedésre és a munkahelyteremtésre gyakorolt kedvező hatás. „A tudás régiói” elnevezésű 2003-as kísérleti cselekvés⁽¹⁾ megerősítette az ilyen regionális csoportosulások (klaszterek) jelentőségét, továbbá fejlődésük támogatásának és ösztönzésének fontosságát.

Ez a cselekvés lehetővé teszi az európai régiók számára a KTF-be való befektetési kapacitásaik megerősítését amellett, hogy a régiók a legnagyobb mértékűre növelik az érintettek európai kutatási projektekben való sikeres részvételének lehetőségét és elősegítik a klaszterek kialakítását, ezzel is előmozdítva az európai régiófejlesztést. A fellépések megkönnyítik a regionális klaszterek létrehozását, amelyek hozzájárulnak az Európai Kutatási Térség fejlődéséhez. Törekedni kell emellett a strukturális alapoknak a K+F-befektetésekre és tevékenységekre való fokozott és koncentráltabb felhasználására is a regionális és a kutatási politikák közötti szinergia javításával, elsősorban olyan regionális kutatási stratégiák kidolgozásán keresztül, amelyeket a regionális hatóságok belefoglalhatnak gazdasági fejlesztési stratégiájukba.

Külön figyelmet kell fordítani a különböző tagállamok szomszédos régiói közötti együttműködésre.

A „tudás régiói” a K+F-orientált regionális csoportosulások fejlesztésére irányuló optimális politikák és stratégiák meghatározásának és végrehajtásának támogatását tűzi ki célul. Ez különösen a regionális kutatási menetrendek helytállóságát és hatékonyságát javítja a kölcsönös tanuláson keresztül; javítja és erősíti az együttműködést a klaszterek között, és hozzájárul a meglévő K+F-orientált klaszterek fenntartható fejlődésének erősítéséhez, valamint melegágyául szolgál az új csoportosulások létrejöttének, különösen a feltörekvő tudásrégiókban. Különösen a kereslet által irányított és problémaorientált, specifikus technológiai területekre vagy ágazatokra irányuló projekteket kell támogatni⁽²⁾.

A cselekvés minden régióra – a konvergenciaregiókra⁽³⁾ is – kiterjed.

Tevékenységek

A projektek általában a regionális hatóságok, a regionális fejlesztési ügynökségek, az egyetemek, a kutatóközpontok és az ipar, valamint adott esetben a technológiaátadási, pénzügyi vagy civil társadalmi szervezetek bevonásával valósulnak meg. A tudás régiói keretébe tartozó projektek a következő tevékenységekre terjednek ki:

- A regionális vagy határokon átnyúló klaszterek *kutatási menetrendjeinek elemzése, fejlesztése és végrehajtása*, valamint a klaszterek közötti együttműködés. Ezek magukban foglalják a K+F-kapacitásra és prioritásokra vonatkozó elemzést és végrehajtási tervet. A projektek előrejelzést, összehasonlító értékelést vagy más olyan módszereket alkalmaznak majd, amelyek demonstrálják a várt hasznot, például az érintett regionális csoportosulások közötti megerősödött kapcsolatokat, az európai kutatási politikákban való optimális részvételt vagy a regionális fejlődésre gyakorolt nagyobb hatást. Szolgálhatják továbbá a kísérleti cselekvésekre való felkészülést is. Ezek a tevékenységek különösen a közösségi regionális alapok és egyéb közösségi vagy nemzeti alapok közötti nagyobb kiegészítő jelleg ösztönzésére törekuszenek.

⁽¹⁾ „A tudás régiói” elnevezésű kísérleti cselekvés az Európai Parlament kezdeményezésére bekerült a 2003-as közösségi költségvetésbe. Ezt egy másik pályázati felhívás követte a hatodik közösségi KTF-keretprogram (2004) alapján a „Szakpolitikák következetes fejlesztése” program keretén belül.

⁽²⁾ Ez nem zárja ki – ahol szükséges – a különböző technológiai területek kombinálását.

⁽³⁾ A konvergenciaregiók az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelet (HL L 210., 2006.7.31., 25. o. Helyesbítve: HL L 239., 2006.9.1., 248. o.) 5. cikkében meghatározott régiók. Ebbe beletartoznak a „konvergencia” célkitűzés címén támogatható régiók, a Kohéziós Alapból történő finanszírozásra jogosult régiók és a legkülső régiók.

- A különösen fejlett régiók által a kevésbé fejlett kutatási profillal rendelkező régióknak nyújtott „szakmai tanácsadás” a K+F-re irányuló klaszterek kiépítésére alapozva. Transznacionális regionális konzorciumok mozgósítják és fogják össze az egyetemek, az ipar és a kormányzat kutatási szereplőit, hogy a technológiai szempontból kevésbé fejlett régiók számára iránymutatást nyújtsanak.
- A regionális gazdaságok kutatási szereplőinek és intézményeinek integrációját a klaszterek szintjén megvalósított interakcióik révén javító kezdeményezések. Ezek magukban foglalnak a kutatásban érintettek és a helyi üzleti közösségek közötti kapcsolatot javító transznacionális intézkedéseket, valamint a csoportosulások közötti megfelelő tevékenységeket. Az integráció előnyeinek bemutatása céljából ezek a tevékenységek hozzájárulhatnak a KTF komplementaritásainak azonosításához.

Támogatni kell a módszeres és kölcsönös információcsere előmozdítására irányuló tevékenységeket, valamint a hasonló projektek közötti és adott esetben egyéb vonatkozó közösségi programokkal való kölcsönhatást (pl. elemző és szintetizáló szemináriumok, kerekasztalok, kiadványok), előtérbe helyezve különösen a tagjelölt és a társult országok, valamint az Európai Unióhoz 2004. május 1. után csatlakozó országok részvételét.

4. KUTATÁSI POTENCIÁL

Célkitűzés

A kibővült EU teljes kutatási potenciálja megvalósításának ösztönzése az EU konvergenciaregióiban és legkülső régióiban a meglévő vagy kialakulóban lévő kiválóság felszabadításával és fejlesztésével, valamint kutatók kapacitásainak erősítésével, segítve őket a közösségi szintű kutatási tevékenységekben való sikeres részvételben.

Megközelítés

A kibővült EU teljes kutatási potenciálja megvalósításának érdekében célzott cselekvés irányul a kutatócsoportok kutatási potenciáljának felszabadítására különösen az Európai Unió olyan konvergenciaregióiban és legkülső régióiban, amelyek lehetőségeiket jelenleg nem használják ki teljes mértékben, vagy amelyeknek új tudásra és támogatásra van szükségük a bennük rejlő lehetőségek kiaknázására. A cselekvések nagymértékben építenek olyan korábbi és meglévő intézkedésekre, mint az ötödik keretprogram keretében az akkor még csatlakozó és tagjelölt országokban létrehozott európai kiválósági központok és a tudásátadást célzó Marie Curie intézményi ösztöndíjak. A cselekvések kiegészítik továbbá az Európai Szociális Alap által az új kohéziós politika (2007–2013) keretében megvalósítandó erőfeszítéseket, amelyek célja nemzeti szinten a támogatandó területeken a kutatási humán erőforrások fejlesztése.

Az ilyen kutatócsoportok és a többi uniós tagállamban vagy társult országban működő kutatóközpontok közötti együttműködés megerősítése és kiterjesztése nagyban hozzájárul a kedvezményezett kutatócsoportokban rejlő potenciál kiaknázásához és ezzel hosszú távú fenntartható fejlődésükhöz. Nemzetközi ismertségük és elismertségük, vezetői potenciáljuk és tudásuk minőségének javításával növekszik a kutatócsoportok láthatósága, és hatékonyabban részt tudnak venni az Európai Kutatási Térségben.

Tevékenységek

A cselekvés különösen az EU konvergenciaregióiban vagy legkülső régióiban a minőség és a potenciál alapján az állami és a magánszektorból egyaránt kiválasztott kutatócsoportok és az Európa más részein található, nagyobb múltra visszatekintő kutatócsoportok között létrehozott stratégiai partnerségeket részesíti előnyben, beleértve a testvérkapcsolatokat is. Különös figyelmet kell fordítani a partnerségtől várható hosszabb távú uniós és regionális szintű hatásokra. A kutatócsoportokban rejlő teljes potenciál kiaknázása (azaz tudásuk megerősítése, további kompetenciák kifejlesztése, beleértve a kutatómenedzsment területét is, vagy nagyobb láthatóság elérése) érdekében a cselekvés keretében támogatást kell biztosítani a feltételeknek eleget tevő régiókban működő kiválasztott kutatócsoportoknak a következők érdekében létrehozott stratégiai partnerségeken belül kidolgozott kutatási programok keretében:

- a know-how és a tapasztalatok cseréje a kutatószemélyzet transznacionális cseréjével a feltételeknek eleget tevő régiókban működő kiválasztott központok és egy vagy több, másik uniós tagállamban vagy társult országban működő partnerszervezet között, a feltételeknek eleget tevő régiókban működő kiválasztott központokból kiküldött kutatószemélyzet számára beépített kötelező hazatérési mechanizmussal,
- az érkező tapasztalt kutatók – vezetőket is beleértve – felvétele a meglévő vagy kialakulóban lévő kiválósággal rendelkező, kiválasztott központokba a tudásátadás folyamatában és/vagy a kutatók képzésében való részvétel, illetve az anyaországot korábban elhagyó kutatók visszatérésének ösztönzése érdekében,
- meghatározott kutatási felszerelések beszerzése és kifejlesztése, valamint anyagi környezet kialakítása a meglévő vagy kialakulóban lévő kiválósággal rendelkező, kiválasztott központok számára, a stratégiai partnerség keretében létrehozott kutatási programok támogatása céljából,

- szemináriumok és konferenciák szervezése a regionális, nemzeti és nemzetközi szintű tudásátadás megkönnyítése érdekében, a kiválasztott központok saját kutatószemélyzete és más országokból meghívott kutatók bevonásával, a kiválasztott központok nemzetközi képzési kapacitásának és hírnevének növelése keretében; a rendszer keretében kiválasztott központok kutatószemélyzetének nemzetközi konferenciákon vagy rövid távú képzéseken való részvétele a tudásmegosztás, a hálózatépítés és egy sokkal inkább nemzetközi környezettel való találkozás biztosítása érdekében,
- terjesztési és promóciós tevékenységek a kiválasztott központok és azok tevékenységei jobb láthatóságának biztosítása érdekében.

Ezen túlmenően és e támogatási intézkedésektől függetlenül, a cselekvés egy értékelési mechanizmust is biztosít, amelyen keresztül a feltételeknek eleget tevő régiókban működő bármely kutatóközpont – függetlenül attól, hogy adott-e támogatási pályázatot – független nemzetközi szakértői értékelést kaphat a központ által végzett kutatás általános minőségéről és az infrastruktúráról. Ezt az értékelést a Bizottság által kinevezett magas szintű, független nemzetközi szakértők végzik.

5. TUDOMÁNY A TÁRSADALOMBAN

Célkitűzés

A nyitott, hatékony és demokratikus tudásalapú európai társadalom létrehozása érdekében a cél ösztönözni a tudományos és technológiai törekvéseknek és a kapcsolódó kutatási politikáknak az európai társadalmi hálóba való harmonikus integrációját, a tudományról és technológiáról, valamint ezeknek a társadalom és a kultúra egészével való kapcsolatáról szóló európai szintű eszmecsere és vita ösztönzése által.

Megközelítés

A „Tudomány a társadalomban” a hatodik keretprogramban megkezdett kísérleti munka jelentős, az európai kutatási politika megnövekedett célkitűzéseivel arányos kibővítése és kiterjesztése.

Az európai társadalmak fejlődése nagymértékben függ attól, hogy mekkora kapacitással rendelkeznek a tudás létrehozására, kiaknázására és terjesztésére, és ebből kiindulva mennyire képesek folyamatos innovációra. A kutatást, az oktatást és az innovációt magában foglaló „tudásháromszög” részeként a tudományos kutatás ebben a tekintetben kulcsszerepet játszik és a jövőben is a növekedés, a jólét és a fenntartható fejlődés egyik motorjaként kell működnie.

E cél elérése érdekében rendkívül fontos, hogy sikeres és kiaknázható kutatást eredményező társadalmi és kulturális környezet jöjjön létre. Ez azt jelenti, hogy figyelembe kell venni a megalapozott társadalmi aggodalmakat és szükségleteket, aminek következtében egy elkötelezettebb és jobban tájékozott közvéleménnyel folytatott, fejlettebb demokratikus vita alakulhat ki, kedvezőbbek lehetnek a feltételei a tudományos kérdésekkel kapcsolatos kollektív döntéseknek, és a civil társadalom szervezetei számára lehetőség nyílik arra, hogy az aggodalmaikat érintő kutatást kiszervezzék. Ennek keretében kedvező környezet jön létre a tudományos elhivatottság számára, új lendületet kapnak a kutatási befektetések, és ennek nyomán erősödik a tudás terjesztése, amire a liszaboni stratégia is épül. A nők tudományos világba való teljes bevonása is e tevékenység céljai közé tartozik.

A Kapacitások program ezen része ezután egy sor olyan feltétel kidolgozására koncentrál, amelyek lehetővé teszik, hogy az ilyen kedvező környezet Európában általánosság és ne kivétel legyen.

Legelőször a társadalmainkat fenyegető tudományos szakadék létrejöttének veszélyét kell elhárítani. A tudományos szakadék elválasztja a megfelelő tudáshoz hozzáférni nem képes többséget a tudáshoz hozzáférni képes kisebbségtől, a kutatáspolitikai érdekérvényesítésre nem képeseket az erre képesektől. Ez a helyzet azt eredményezi, hogy az állampolgárok bizonytalan érzéseket táplálnak a tudományból és a technológiából származó lehetséges előnyökkel, valamint azoknak a nyilvánosság általi ellenőrzésével kapcsolatban. Egyrészt szívesen fogadnak még több kutatást a jelenleg problémát jelentő kérdések (betegségek, szennyezés, járványok, munkanélküliség stb.) megoldása és lehetséges hatásaik jövőbeli jobb előrejelzése érdekében. Másrészt a fentiek ellenére gyanakvással tekintenek a tudomány egyes felhasználási módjaira és félnek attól, hogy a döntéshozatali folyamatokban esetleg a nyilvánosság számára nem látható érdekek játszhatnak szerepet.

A tudomány társadalmi integrációjának az elfogadhatónál is alacsonyabb szintje többek között a következő okokra vezethető vissza:

- a közvélemény nem megfelelő részvétele a prioritások meghatározásában és a tudománypolitikai irányvonalak kijelölésében, amely lehetővé tenné a lehetséges kapcsolódó kockázatokkal és következményekkel kapcsolatos szélesebb körben folytatott vitát,
- bizonyos tudományos eredményekkel kapcsolatos növekvő fenntartások, az ellenőrzés hiányának érzése és az alapvető értékek tiszteltetésével tartásával kapcsolatos megválaszolatlan kérdések,

- a tudomány világának a mindennapi gazdasági és társadalmi valóságtól való érzékelhető elzártsága,
- a közpolitikai döntéshozatal során rendelkezésére bocsátott tudományos bizonyítékok objektivitásának megkérdőjelezése,
- a nyilvánosság rendelkezésére bocsátott tudományos információk nem megfelelő minősége.

A kiválasztott megközelítés célja:

- a stabilabb politikák megalapozásához szükséges szakértelemhez való hozzáférés és a szakértelem-érvényesítés mechanizmusainak nyitottabbá és átláthatóbbá tétele,
- tájékoztató pontok meghatározása a kutatási erőfeszítéseknek az alapjogokhoz képest etikai szempontból kifogástalan megvalósítása érdekében,
- Európa számára aktívabb szerepvállalás biztosítása a közös értékek, az egyenlő esélyek és a társadalmi párbeszéd kérdéskörében folytatott világméretű vitában és ezek előmozdításában,
- a tudományos műveltséggel rendelkezők és az ezzel nem rendelkezők közötti szakadék áthidalása, a tudományos kultúrára való nyitottság ösztönzése a polgárok közvetlen közelében (segítségül hívva a városokat, a régiókat, az alapítványokat, a tudományos központokat, a múzeumokat, a civil társadalmi szervezeteket stb.),
- a kutatópolitikával kapcsolatos társadalmi párbeszéd ösztönzése és a civil társadalmi szervezetek kutatási tevékenységeiben való részvételének serkentése,
- különböző módozatok kidolgozása az európai kutatási és innovációs rendszer irányításának javítására,
- a tudományról és a kutatókról mindenki számára – különösen a fiatalok számára – érthető kép közvetítése,
- a nők tudományos pályán való előrehaladásának, valamint szakmai és tudományos tehetségük mindenki javára történő jobb felhasználásának előmozdítása,
- a tudománnyal kapcsolatos kommunikáció megújítása a nagyobb hatás elérése érdekében az új kommunikációs eszközök előnyben részesítésével, valamint a tudósok és a tömegkommunikációs szakemberek szorosabb együttműködésének elősegítésével.

A „Tudomány a társadalomban” végrehajtása a következőkön keresztül történik:

- szakpolitikához kapcsolódó, közvetlenül ebből a témából támogatott cselekvések és kutatás,
- a tagállamok közötti együttműködés közös célok meghatározásával és a nemzeti gyakorlatok megerősítésével, a koordináció nyílt módszerének szellemében,
- a „Tudomány a társadalomban” témakörrel kapcsolatos kérdéseknek a keretprogram egyéb részeiben megmutatkozó hatásai előmozdítása, támogatása és nyomon követése⁽¹⁾. A „Tudomány a társadalomban” kérdéseinek általános koordinációját mind a keretprogramban, mind pedig egyéb vonatkozó közösségi tevékenységeken belül (pl. az oktatással és a kultúrával kapcsolatban) ez a téma biztosítja.

Három cselekvési irányvonal mentén kell haladni.

Első cselekvési irányvonal: a tudomány és a társadalom kapcsolatának dinamikusabb irányítása

Az európai tudományos rendszer megerősítése és javítása

Az innovációs potenciál fenntartására vonatkozóan olyan nagy elvárások fogalmazódtak meg az európai tudományos rendszerrel szemben, hogy a társadalomnak nagyobb rálátással kell rendelkeznie annak alkotóelemeire, gazdaságára, szabályaira és szokásaira. Az Európai Kutatási Térség szereplőivel és dinamikájával kapcsolatban három nagy jelentőségű szempont szerepel a programban:

- az európai szakpolitikák meghatározása érdekében tudományos tanácsadás és szakértelem felhasználásának javítása és hatásának nyomon követése (beleértve a kockázatkezelést is), valamint gyakorlati eszközök és rendszerek (pl. elektronikus hálózatok) kidolgozása,

⁽¹⁾ Beleértve etikai felülvizsgálati eljárások lefolytatását az „Együttműködés” egyedi program keretében benyújtott, érzékeny kérdéseket érintő pályázatok esetében.

- a bizalom és az önszabályozás előmozdítása a tudományos közösségben,
- az információ terjesztésével kapcsolatos vita ösztönzése, beleértve a tudományos eredményekhez való hozzáférést és a tudományos publikációk jövőjét, valamint figyelembe véve a nyilvánosság általi hozzáférés javítására irányuló intézkedéseket is.

Szélesebb körű kötelezettségvállalás a politikai, társadalmi és etikai kérdések előrejelzésére és tisztázására

A társadalmi törekvéseket és aggodalmakat, illetve az etikai alapelveket jobban integrálni kell a kutatási folyamat egészébe, biztonságosabb és konstruktívabb környezetet hozva létre a kutatók és az egész társadalom számára. Az alábbi három vonatkozás kerülhet szóba:

- szélesebb körű részvétel a tudománnyal kapcsolatos kérdésekben,
- az etikáról és a tudományról a megfelelő információk birtokában folytatott vita feltételei,
- a kutatás társadalmi vonatkozásairól a kutatóközösségen belül folytatott vita fokozottabb figyelembe vétele.

A tudomány és a technológia társadalomban elfoglalt helyének jobb megértése

A tudomány és a társadalom közötti kapcsolat megfelelő politikák segítségével történő kezelése érdekében ki kell szélesíteni, meg kell szilárdítani és európai szinten terjeszteni kell a tudománytörténet, a tudományos és technológiai örökség, a tudományozsziológia és a tudományfilozófia által összegyűjtött ismereteket. Ebből a célból az említett tudományágak képviselőinek hálózatokat kell létrehozniuk a kutatás és az európai társadalom és identitás építésében a tudomány valós részvételét felfedni képes vita strukturálása érdekében, külön hangsúlyt fektetve a következőkre:

- a tudomány, a demokrácia és a jog közötti kapcsolat,
- a tudományos-technológiai etikával kapcsolatos kutatás,
- a tudomány és a kultúra egymásra hatása,
- a tudósok szerepe és a róluk alkotott kép,
- a tudomány nyilvánosság általi megértése és a nyilvános vita előmozdítása.

Az egyetemek változó szerepe

A munka célja azoknak a megfelelő reformoknak a támogatása, amelyek képessé teszik az egyetemeket az ismeretek létrehozásában, terjesztésében és megosztásában rájuk osztott szerep teljes körű betöltésére az ipar és a szélesebb értelemben vett társadalom mellett (az egyetemeken végzett kutatásokkal kapcsolatos közösségi kezdeményezésekkel összhangban). A hangsúlyt a következőkre kell fektetni:

- jobb keretfeltételek meghatározása a hatékonyabb egyetemi kutatás érdekében,
- az üzleti ágazattal megvalósított strukturált partnerségek létrejöttének előmozdítása az egyetemek kutatómunka-kezelési kapacitásaira tekintettel,
- az egyetemek és a szélesebb értelemben vett társadalom közötti tudásmegosztás megerősítése.

Második cselekvési irányvonal: a potenciál megerősítése, a horizontok kiszélesítése

Nemek és kutatás

A Bizottság személyzeti munkadokumentumában és a Tanács következtetéseiben ⁽¹⁾ meghatározott irányvonalaknak, illetve a Közösség egyéb vonatkozó politikai irányvonalainak megfelelően a nők tudományos kutatásban betöltött szerepének megerősítése és a kutatás nemekkel kapcsolatos dimenzióinak javítása céljából pozitív cselekvéseket tartalmazó keretrendszert kell létrehozni. A keretrendszer háttér ad a politikai vitához, a nyomon követéshez, a koordinációhoz és az alapot szolgáltató kutatáshoz. A keretrendszer a következőket tartalmazza:

- a nők tudományos kutatásban és a tudományos döntéshozó szervezetekben betöltött szerepének megerősítése,

⁽¹⁾ „Nők és tudomány: kiválóság és innováció – a nemek közötti egyenlőség a tudományban” – SEC(2005) 370; a Tanács következtetése, 2005. április 18.

- a kutatás nemekkel kapcsolatos dimenziója,
- a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének elve a Közösség kutatáspolitikájában és programjaiban.

A fiatalok és a tudomány

A tevékenységek célja, hogy több, sokféle háttérrel rendelkező fiatalat vonzzanak tudományos pályára, erősítsék a generációk közötti kapcsolatot és növeljék a tudományos műveltség általános szintjét. Az európai csereprogramok és együttműködések a tudományok tanításának a fiatalokhoz igazított módszerére, a tudományos tantárgyakat oktató tanárok támogatására (fogalmak, oktatási segédanyagok), valamint az iskolák és a szakma közötti kapcsolatok kiépítésére koncentrálnak. Ezen túlmenően olyan széles európai hatással rendelkező rendezvények is támogathatók, amelyek során a példaképnek számító kiváló tudósok és a feltörekvő fiatal tudósok találkozhatnak egymással. Mindezek támogatására olyan kutatásokat kell végezni, amelyek figyelembe veszik a társadalmi környezetet és a kulturális értékeket. Három aspektust kell figyelembe venni:

- a tudomány formális és informális oktatásának támogatása az iskolákban, valamint tudományos központok, múzeumok és egyéb megfelelő eszközök segítségével,
- a tudomány oktatása és a tudományos pályafutás közötti kapcsolat megerősítése,
- a tudományos oktatásban megjelenő új módszerekkel kapcsolatos kutatási és koordinációs cselekvések.

Harmadik cselekvési irányvonal: a tudomány és a társadalom párbeszéde

A tevékenységek olyan hatékony, kétirányú kommunikációs csatornák működésének előmozdítását célozzák, amelyeken keresztül a közvélemény és a politikai döntéshozók eszmecsere-t folytathatnak a tudományos világgal, a tudományos világ pedig a közvéleménnyel. A megközelítés előnyben részesíti a tudósok és a tömegkommunikációs szakemberek közötti szorosabb együttműködést és a helyes gyakorlat cseréjét, illetve a célcsoportok, azaz a gyerekek és fiatalok, a tudományos ismeretterjesztéssel foglalkozó tudósok és a szaksajtó nagyobb mértékű bevonását. Az erőfeszítések középpontjában a következők állnak:

- a sajtó és más médiaszereplők megbízható és kellő időben történő tájékoztatása a tudományra vonatkozóan,
- a média és a tudományos közösség közötti szakadék áthidalása érdekében folytatott képzések,
- a közvéleménynek szánt tudományos rendezvények európai dimenziójának ösztönzése,
- a tudomány támogatása audiovizuális eszközök segítségével, európai koprodukciókon keresztül és a tudománnyal foglalkozó műsorok forgalmazásával,
- a kiváló transznacionális kutatással és a tudománnyal kapcsolatos kommunikáció előmozdítása népszerű díjakkal,
- a tudományról folytatott kölcsönös kommunikációra irányuló kutatás, mind annak módszerei, mind eredményei tekintetében, a tudományos világ és a politikai döntéshozók szélesebb közönsége, a médiák és a nagyközönség közötti kölcsönös megértés fokozása érdekében.

6. A KUTATÁSI POLITIKÁK KÖVETKEZETES KIDOLGOZÁSÁNAK TÁMOGATÁSA

Célkitűzés

A nemzeti és közösségi kutatási politikák hatékonyságának és koherenciájának fokozása és az egyéb politikákkal való összehangolása, a közfinanszírozású kutatás hatásának és az iparhoz való kapcsolódásának javítása, az állami támogatás erősítése, valamint annak a magánbefektetéseket ösztönző hatásának fokozása.

Megközelítés

Az ezzel a résszel összefüggésben végrehajtott tevékenységek támogatják a kutatási politikák következetes kidolgozását, kiegészítik az Együttműködés program keretében tervezett koordinációs tevékenységeket, továbbá hozzájárulnak a tagállami politikák következetességének és hatásának javítását célzó közösségi politikákhoz és kezdeményezésekhez (pl. jogszabályok, ajánlások és iránymutatások).

E tevékenységek hozzájárulnak a lisszaboni stratégia végrehajtásához, különösen a kutatásra fordított összeg 3 %-os részarányára vonatkozó célkitűzés megvalósításához azáltal, hogy segítséget nyújtanak a tagállamoknak és a Közösségnek a még hatékonyabb kutatási és fejlesztési szakpolitikák kidolgozásához. A cél az állami kutatás fejlesztése, az állami kutatás és az ipar közötti kapcsolat javítása, valamint a kutatási célú magánbefektetések elősegítése, különösen a megfelelő

keretfeltételek megteremtésével, valamint az állami támogatás erősítésével és annak a magánbefektetéseket ösztönző hatásával. Ez a jobb kutatási keretfeltételek megteremtése érdekében a kutatási politikák kiigazíthatóságát, az eszközök szélesebb körének mobilizálását, az erőfeszítések nemzeti határokon átnyúló összehangolását és az egyéb politikák mobilizálását igényli.

Tevékenységek

Két cselekvési irányvonal mentén kell haladni ⁽¹⁾:

Első cselekvési irányvonal: A kutatással összefüggő közpolitikák és ipari stratégiák, valamint hatásaik nyomon követése és elemzése

A célkitűzés értelmében információkat, bizonyítékokat és elemzéseket kell biztosítani a közpolitikák kidolgozásának, végrehajtásának, értékelésének és transznacionális koordinációjának támogatásához. Ez a következőket tartalmazza:

- *Információs és hírszerző szolgálat (ERAWATCH)* a tényadatokon alapuló kutatási szakpolitikai döntéshozatal támogatása és az Európai Kutatási Térség (EKT) megvalósításához való hozzájárulás érdekében, a nemzeti és regionális kutatási politikák, kezdeményezések és rendszerek természetének, összetevőinek és fejlődésének jobb megértése biztosításán keresztül. Ez magában foglal európai szempontból végzett rendszeres elemzéseket a kutatáspolitikai döntéshozatal számára fontos kérdésekről, azaz: a kutatási rendszerek fejlődését befolyásoló tényezőkről és azoknak a politikai és irányítási struktúrákra gyakorolt hatásáról; a felmerülő kérdésekről/kihívásokról és a politikai lehetőségekről; és a tagállamok által az Európai Kutatási Térség megvalósítása és a 3 %-os cél elérése felé vezető úton elért eredmények európai szintű áttekintéséről.
- *Az ipari kutatási beruházások nyomon követésére irányuló tevékenység* olyan következetes és kiegészítő információforrás biztosítása érdekében, amely segíti a közpolitika irányítását és lehetővé teszi a vállalatok számára K+F-beruházási stratégiájuk összehasonlító elemzését, többek között az uniós gazdaság kulcsfontosságú ágazataiban. Ebbe beletartoznak a vállalati és ágazati szintű K+F-beruházásokkal kapcsolatos időszakos eredményértékelések, a magánszféra K+F-beruházási tendenciáival kapcsolatos felmérések, a vállalatok K+F-beruházásokkal kapcsolatos döntéseit és gyakorlatát befolyásoló tényezők elemzése, a gazdasági hatások elemzése és a politikai következmények értékelése.
- *A kutatási tevékenységgel és annak a gazdaságra gyakorolt hatásával kapcsolatos mutatók kidolgozása és elemzése.* Ez magában foglalja nemzeti és regionális szintű, a tudománnyal és a technológiával kapcsolatos főbb adatok és eredményértékelések elkészítését és közzétételét, adott esetben hivatalos statisztikai mutatók felhasználásával; a tagállami K+F-rendszerek erősségeinek és gyengeségeinek értékelését; és az EU tudományos és technológiai kutatásban elért pozíciójának és teljesítményének elemzését.

E tevékenységeket a Közös Kutatóközponttal együttműködésben, valamint tanulmányok készítésével és szakértői csoportok igénybevételével kell megvalósítani.

Második cselekvési irányvonal: A kutatási politikák összehangolása

A cél a kutatási politikák összehangolásának erősítése az alábbiak révén:

- a koordináció nyílt módszerének (OMC) végrehajtását támogató tevékenységek, és
- nemzeti vagy regionális szinten közérdekű kérdésekkel kapcsolatban megvalósított transznacionális együttműködési kezdeményezések, adott esetben bevonva egyéb érintetteket is (beleértve az ipart, az európai szervezeteket és a civil társadalmi szervezeteket).

E tevékenységek olyan, a kutatással és egyéb vonatkozó politikákkal kapcsolatos közérdekű kérdéseket érintenek, amelyek területén aktív fellépésre van szükség az Európai Kutatási Térség létrehozása és az EU 3 %-os kutatásfinanszírozási céljának elérése érdekében. A tevékenységek: hozzájárulnak hatékonyabb nemzeti és regionális szakpolitikák kidolgozásához a kölcsönös tanuláson és a szakértői értékelésen keresztül; bátorítják országcsoportok és régiók olyan területeken megvalósított összehangolt vagy közös kezdeményezéseit, amelyek jelentős transznacionális dimenzióval rendelkeznek vagy tovagyűrűző hatásúak; és adott esetben olyan kérdéseket emelnek ki, amelyek közösségi és tagállami szinten kiegészítő és kölcsönösen erősítő fellépést igényelnek.

A több ország és régió által megvalósított kezdeményezések olyan tevékenységekre terjedhetnek ki, mint a nemzeti és regionális politikák szakértői értékelése, tapasztalatok és munkatársak cseréje, közösen végzett értékelések és hatásvizsgálatok, valamint közös kezdeményezések kidolgozása és végrehajtása.

⁽¹⁾ Az európai tudományos rendszer erősítésére és javítására irányuló tevékenységek, mint például a tudományos tanácsadással és szakértelemmel kapcsolatos kérdések és a „jobb szabályozáshoz” való hozzájárulás témaköre, az egyedi program „Tudomány a társadalomban” című részében szerepelnek.

7. NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGEK

Célkitűzés

A versenyképessé váláshoz és világviszonylatban vezető szerep betöltéséhez az Európai Közösségnek erős és következetes nemzetközi tudományos és technológiai politikára van szüksége. A keretprogramon belül a különböző programok alapján megvalósított nemzetközi cselekvések végrehajtására egy átfogó nemzetközi együttműködési stratégia összefüggésében kerül majd sor.

Ennek a nemzetközi politikának három, egymással összefüggő célkitűzése van:

- Európa versenyképességének támogatása harmadik országokkal fennálló stratégiai partnerségeken keresztül a kiválasztott tudományterületeken, valamint a harmadik országok legjobb tudósainak ösztönzése arra, hogy Európában és Európával együttműködve tevékenykedjenek,
- a harmadik országbeli partnerekkel való kapcsolattartás megkönnyítése azzal a céllal, hogy biztosított legyen a világ más részein elvégzett kutatásokhoz való jobb hozzáférés,
- harmadik országokban felmerülő vagy globális jellegű problémák megoldása kölcsönös érdekek és kölcsönös előnyök alapján.

Megközelítés

A megcélzott harmadik országokkal (a nemzetközi együttműködésben partner országokkal ⁽¹⁾) közösen végzett, kölcsönös érdekeket szolgáló kutatás prioritást élvező területeinek az együttműködési program egyedi nemzetközi együttműködési cselekvései számára történő azonosítása és kijelölése céljából a harmadik országok különböző régióival már folyamatban lévő politikai párbeszédet és partnerségi hálózatokat javítani kell az említett tevékenységekhez való hozzájárulás, illetve a tevékenységek megvalósítása érdekében. A nemzetközi tudományos együttműködéssel kapcsolatos nemzeti tevékenységek következetességét a nemzeti programok (tagállamok és társult országok) koordinációjának támogatásával kell javítani a nemzeti KTF-politikák és tevékenységek többoldalú koordinációján keresztül. A keretprogramon belül a harmadik országokkal való együttműködés különösen a következő országcsoportokra összpontosul ⁽²⁾:

- a tagjelölt országok ⁽³⁾,
- a mediterrán partnerországok (MPC), a Nyugat-Balkán országai (WBC) ⁽⁴⁾, valamint a kelet-európai és közép-ázsiai országok ⁽⁵⁾ (EECA),
- a fejlődő országok, az érintett ország vagy régió egyedi szükségleteire összpontosítva ⁽⁶⁾,
- a fellendülőben lévő gazdaságok ⁽⁶⁾.

A témaorientált nemzetközi együttműködési kutatási cselekvések végrehajtása az „Együttműködés” egyedi program keretében történik. A humán potenciál területén megvalósított nemzetközi cselekvések végrehajtása az „Emberek” egyedi program keretében történik. Az „Együttműködés” program keretébe tartozó, nem egy bizonyos egyedi tematikus vagy interdiszciplináris területre összpontosító horizontális támogatási cselekvések és intézkedések végrehajtása – és korlátozott számú esetben kiegészítése – egyedi, kölcsönös érdekű együttműködési cselekvések által történik. A különböző programokon belüli nemzetközi együttműködési cselekvések átfogó koordinációját koherens megközelítés és az egyéb közösségi eszközökkel (pl. IPA, az európai szomszédságpolitikai eszköz, ALA-rendelet, fejlesztési segélyprogramok stb.) való szinergia kialakításának biztosítása érdekében meg kell erősíteni. Az INTAS által a kelet-európai és közép-ázsiai országokkal folytatott együttműködés keretében gyűjtött tapasztalatok figyelembevételével ebben a programban, valamint az „Együttműködés” és az „Emberek” elnevezésű programban a folytonosságot biztosító tevékenységek megvalósítására kerül sor.

A teljes keretprogram során a Bizottság fogja biztosítani a nemzetközi együttműködési tevékenységek összehangolását, beleértve a partnerországokkal, partnerrégiókkal és nemzetközi fórumokkal folytatott politikai párbeszédet.

⁽¹⁾ Lásd a részvételi szabályokat.

⁽²⁾ Jelenleg 9 mediterrán partnerország és 6 kelet-európai és közép-ázsiai ország vesz részt az európai szomszédságpolitikában.

⁽³⁾ A társult tagjelölt országokon kívül.

⁽⁴⁾ A társult és a potenciális tagjelölt országokon kívül.

⁽⁵⁾ Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, Kazahsztán, Kirgiz Köztársaság, Moldova, Oroszország, Örményország, Tádzsikisztán, Türkmenisztán, Ukrajna és Üzbegisztán.

⁽⁶⁾ Tudatában annak, hogy Latin-Amerikában mind fejlődő országok, mind fellendülőben lévő gazdaságok megtalálhatók.

Tevékenységek

A közös megállapodás alapján megvalósuló nemzetközi tudományos együttműködési politikák kidolgozására irányuló főbb tevékenységek a következők:

A tudományos és technológiai együttműködés biregionális összehangolása, beleértve a prioritások kitűzését és a tudományos és technológiai együttműködési politikák meghatározását

A Közösség által a tudományos és technológiai prioritások meghatározása érdekében folytatott együttműködést a partnerországokkal és a partnerrégiókkal folytatott széles körű politikai párbeszédre kell alapozni, azok társadalmi és kulturális körülményeinek és kutatási kapacitásainak figyelembevételével. A tudományos és technológiai együttműködés érdekében folytatott párbeszéd több szinten zajlik, például nemzetközi fórumokon keresztül (a különböző ENSZ-egyezmények), intézményesített biregionális párbeszédeken keresztül⁽¹⁾, beleértve az alábbiakat: Ázsia-Európa találkozók (ASEM); Latin-Amerika, karibi térség és EU (EU-LAC); a mediterrán és a nyugat-balkáni partnerségek; EU-AKCS- (afrikai, karibi és csendes-óceáni) országok, valamint Kelet-Európa és Közép-Ázsia⁽²⁾, továbbá kétoldalú és többoldalú megállapodások, valamint a tudósok és más szociális partnerek informális transzregionális találkozói.

A legmagasabb prioritást a biregionális/bilaterális párbeszéd erősítése kapja a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés keretének meghatározása és kijelölése, valamint a közös érdekű és mindkét félnek hasznos területek közös meghatározása érdekében. A tudományos és technológiai együttműködésben az említett párbeszéd és partnerség a leghatékonyabb módja a globálisan és kölcsönösen elfogadott célkitűzések elérésének, tekintettel a regionális és országos szintű különleges igényekre. Következésképpen a keretprogramban a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködést következetesen, az említett párbeszédéből és a tudományos és technológiai megállapodásokból kialakult integrált kutatáspolitikai döntéshozatalon keresztül kell irányítani⁽³⁾.

E kezdeményezéseket speciális nemzetközi együttműködési tevékenységeken keresztül kell megvalósítani, amelyek a tagállamokkal, a társult országokkal és a nemzetközi együttműködésben partner országokkal folytatott szoros egyeztetés mellett alakítják ki a biregionális párbeszédet.

A prioritások kitűzése és a tudományos és technológiai együttműködési politikák meghatározása közvetlen és mérhető hatással lesz a Kapacitás egyedi program keretében a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés érdekében előírt egyéb tevékenységekre: javítja és fejleszti a tudományos és technológiai megállapodásokat, elősegíti a tudományos és technológiai együttműködési partnerségeket, és pozitív, szinergiát eredményező hatást gyakorol a nemzeti politikák és a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködéssel kapcsolatos tevékenységek koordinációjára.

A tudományos és technológiai megállapodások keretén belül, a meghatározott prioritásokkal összhangban elsőbbséget kap a politikai szintű cselekvéseket és támogatást érdemlő, a témákon belül végrehajtandó, újonnan felszínre kerülő összetevők azonosítása.

Ezen túlmenően a tudósok részvétele harmadik országok nemzeti kutatási programjaiban lehetővé teszi a tudományos és technológiai megállapodásokban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását, illetve lehetőséget biztosít a tudósoknak a harmadik országok kutatási rendszereinek és kultúrájának kölcsönös megismerésére. Ebből a célból, kölcsönös érdek és hasznosság esetén a keretprogram fedezi a tagállamok és a társult országok tudósainak a harmadik országok nemzeti kutatási programjaiban való részvételét. Az ilyen együttműködés versenyztetést követően jöhet létre.

A fent említett párbeszéd, valamint tudományos és technológiai együttműködési megállapodások eredményeként létrejött közös projektek a szükségletek kielégítésére törekuszenek, és a partnerségek, a kompetenciák és a finanszírozás vonatkozásában jelentős méretben valósulnak meg, miközben társadalmi és gazdasági hatásuk sem elhanyagolható. A projektek kifejezetten a regionális fórumokon a tudományos és technológiai politikai párbeszéd keretében meghatározott prioritásokat célozzák meg, és az egyes régiókra, illetve a nemzetközi együttműködésben partner országok egyes csoportjaira vonatkozóan egyedi pályázati felhívások kiírására kerül sor. A párbeszéd eredménye hozzájárul az „Együttműködés” egyedi program különböző témaköreiben végrehajtott speciális nemzetközi együttműködési cselekvések vonatkozásában a prioritások és a szükségletek meghatározásához.

A tudományos és technológiai partnerségek fokozása és fejlesztése érdekében végzett kétoldalú koordináció

A meghatározott prioritások megvalósításának részleteit még ki kell dolgozni és több érintettet (kutatási, ipari, kormányzati és a civil társadalmat képviselő partnerek) tömörítő, igazságos tudományos és technológiai partnerség létrehozásán keresztül a gyakorlatba át kell ültetni a kutatási kapacitás építése és kutatási cselekvések érdekében. Ez bizonyult a legmegfelelőbb mechanizmusnak a partnerek erejének egymást segítő mozgósítására. A partnerségekben multidiszciplináris megközelítést kell alkalmazni a globális, regionális és/vagy országos szinten jelentkező különböző szükségletek megfelelő kezelése érdekében.

⁽¹⁾ A biregionális párbeszéd ebben a kontextusban a tagállamok, az EK és az érintett harmadik országok közötti párbeszédet jelenti.

⁽²⁾ Amelyekbe még beletartozhat a Nemzetközi Tudományos és Technológiai Központ (ISTC) és a Tudományos és Technológiai Központ (STCU).

⁽³⁾ Tekintettel a Közösség érdekeire megállapodások létesültek az összes jelentős ipari vagy fellendülő gazdaságú partnerrel, illetve majdnem az összes, az európai szomszédságpolitikában részt vevő országgal.

A tudományos és technológiai partnerségek biregionális irányítás alatt, a meghatározott prioritási területekkel kapcsolatos politikai kezdeményezések koordinálásán keresztül működnek. A partnerségek működését az egyes régiók korlátozott számú képviselőiből álló irányító csoportok biztosítják, amelyek – tekintetbe véve a lehetséges partnerek érdekeit és kutatási kapacitását – az érintett régió minden szereplője előtt nyitva állnak. A partnerségek előmozdítják a közös kutatási tevékenységeket és a megvalósított együttműködés hatékonyságáról és hatásosságáról, valamint a jövőbeli szükségletek meghatározásáról folytatott állandó politikai párbeszédet.

A tagállamok és társult országok nemzetközi tudományos és technológiai együttműködéssel kapcsolatos nemzeti politikái és tevékenységei összehangolásának támogatása

A Közösség hatékony és eredményes nemzetközi tudományos együttműködési stratégiájának uniós szintű előmozdítása/ ösztönzése érdekében, a tudományos és technológiai biregionális és kétoldalú párbeszédeken keresztül vállalt kötelezettségek megvalósításához elengedhetetlen a nemzeti politikák folyamatos összehangolása.

Az összehangolás erősíti a tagállamok és a nemzetközi együttműködésben partner országok között folyamatban lévő kétoldalú tudományos és technológiai együttműködési kezdeményezések hatékonyságát és hatását, és javítja a meglévő pozitív szinergiákat. Javítja továbbá a közösségi és a tagállami tudományos és technológiai együttműködési tevékenységek egymást kiegészítő jellegét is.

Ezen túlmenően, az innovatív programalapú megközelítésekkel és a tagállamok közötti, illetve azok részvételével létrejövő szorosabb munkakapcsolat kialakításával a koordináció támogatja a „közös látásmód” kialakítását egy következetes európai uniós tudományos és technológiai együttműködés kidolgozása és megvalósítása érdekében.

II. MELLÉKLET

AZ ÖSSZEG TÁJÉKOZTATÓ JELLEGŰ BONTÁSA (millió EUR-ban)

Kutatási infrastruktúrák ⁽¹⁾	1 715
A KKV-k javára végzett kutatás	1 336
A tudás régiói	126
Kutatási potenciál	340
Tudomány a társadalomban	330
A kutatási politikák következetes kidolgozása	70
Nemzetközi együttműködési tevékenységek	180
ÖSSZESEN	4 097

⁽¹⁾ Beleértve az Európai Beruházási Banknak a III. mellékletben említett „kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus” kialakításához nyújtott, legfeljebb 200 millió EUR összegű hozzájárulást. A 2007–2010-es időszakra 100 millió EUR nagyságrendű, éves részletekre bontott kötelezettségvállalásra kerül sor.

III. MELLÉKLET

KOCKÁZATMEGOSZTÁSI PÉNZÜGYI MECHANIZMUS

A II. melléklettel összhangban a Közösség támogatást nyújt (koordinációs és támogatási cselekvés) az Európai Beruházási Banknak (EBB) mint kockázatmegosztási partnernek a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus tekintetében. A Közösség és az EBB által társfinanszírozott kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus célja a magánszektor kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs (KTF), valamint innovációs befektetéseinek előmozdítása Európa egészében.

A közösségi hozzájárulás növeli a bank kockázatkezelési kapacitását, és ezzel i. nagyobb volumenű EBB-kölcsön és garancia nyújtását teszi lehetővé adott kockázati szint mellett, és ii. olyan kockázatosabb európai KTF-cselekvések finanszírozását is lehetővé teszi, amelyek ilyen közösségi támogatás hiányában nem lennének finanszírozhatók, és így hozzájárul a piaci hiányosságok leküzdéséhez. Céljai a következők:

- hozzáadott érték nyújtása azokon a területeken, ahol piaci alapon nem biztosítható a szükséges finanszírozás, és
- a magánbefektetéseket fellendítő katalizátorhatás.

A kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmushoz nyújtott közösségi hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalás a II. mellékletben meghatározott rendelkezésekkel összhangban történik.

Az EBB a bank alapszabályának, szabályzatának és eljárásainak megfelelően a nemzetközi pénzügyi piacokról származó kölcsönöket biztosít és garanciákat nyújt finanszírozó partnereinek.

Az EBB ezt a támogatást „érkezési sorrendben” használja fel a bankon belüli céltartalékképzésre és tőkeallokálásra a támogatásra jogosult nagy európai KTF-cselekvésekhez nyújtott kölcsönökkel kapcsolatos kockázatok egy részének fedezése érdekében.

Pénzügyi szempontból végzett értékelése alapján az EBB felméri a pénzügyi kockázat szintjét és dönt a céltartalékképzés és a tőkeallokálás értékéről.

A kockázateértékelés és a besorolás, valamint a céltartalékképzéssel és a tőkeallokálással kapcsolatos, ebből következő döntések a Bank strukturált pénzügyi mechanizmus keretében folytatott rendes eljárásának részét képezik, amelyet a bank részvényesei jóváhagynak és figyelemmel kísérnek, és amely rendszeresen aktualizálásra és módosításra kerül. Az eljárások a közösségi hozzájárulás következtében sem változnak.

A közösségi költségvetés szempontjából jelentkező kockázat azokra az összegekre korlátozódik, amelyeket kifizettek, vagy amelyek kifizetésére kötelezettséget vállaltak. Nem jön létre a közösségi költségvetés függő kötelezettsége, mivel minden fennmaradó kockázatot az EBB visel.

A támogatás folyósítására többéves terv alapján és az igények változásának figyelembevételével évente kerül sor. A támogatás évente folyósítandó összegét a munkaprogram határozza meg az EBB által benyújtott tevékenységi jelentés és előrejelzések alapján.

A tagállamokkal folytatott alapos konzultációt követően az EBB-vel kötött támogatási megállapodásban meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek mellett a Közösségi alapok felhasználhatók céltartalékképzésre és tőkeallokálásra. A megállapodás a következő feltételeket tartalmazza:

- A közösségi KTF-cselekvések támogathatósága. Eltérő rendelkezés hiányában a kutatási infrastruktúráknak ezen egyedi program keretében a Közösség által finanszírozott fejlesztése automatikusan támogathatónak minősül. A társult országokon kívüli egyéb harmadik országokban letelepedett jogalanyok is támogatásra jogosultak, amennyiben részt vesznek a hetedik keretprogram közvetett cselekvéseiben, és költségeik közösségi finanszírozásra jogosultak. Egyéb európai érdekű kutatási infrastruktúrák is figyelembe vehetők.

A kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus valamennyi tagállamban és társult országban igénybe vehető annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállamban valamennyi jogalany, méretétől függetlenül (beleértve a KKV-kat és a kutatószervezeteket, többek között az egyetemeket is) részesedhessen ebből a támogatásból a támogatható projektekben végzett tevékenységei finanszírozása érdekében.

A kereskedelmi jellegű innovációs tevékenységek a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus keretében kizárólag az EBB saját hozzájárulásának felhasználásán keresztül jogosultak támogatásra.

- A Szerződés 167. cikke alapján elfogadott (a részvételi szabályokról szóló) rendeletnek megfelelően a megállapodás eljárási szabályokat is megállapít az EBB hozzájárulásának közösségi felhasználásával kapcsolatos, kellően indokolt esetekben gyakorolt közösségi vétóra vonatkozóan.
- A közösségi támogatás által fedezett pénzügyi kockázat mértéke meghatározásának szabályai és az a kockázati küszöb, amelyen felül az EBB felhasználhatja a közösségi támogatást, valamint a megfelelő bevétel megosztása.

Az egyes műveletekhez nyújtott közösségi hozzájárulás nagysága az EBB által végzett pénzügyi kockázateértékeléstől függ. A kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus keretében végzett legtöbb művelet tekintetében a céltartalékképzés és a tőkeallokálás teljes összege várhatóan az adott művelet névértékének 15–25 %-a közé esik. A közösségi hozzájárulás teljes céltartalékképzési és a tőkeallokálási összege egyetlen esetben sem haladhatja meg a kölcsön vagy garancia névértékének 50 %-át. Minden egyes művelet esetében kockázatmegosztásra kerül sor.

- Azon feltételek, amelyek mellett a Közösség ellenőrzi az EBB-nek a közösségi hozzájárulással kapcsolatos hitel- és garanciaműveleteit, beleértve az EBB finanszírozási partnerein keresztül végzett műveleteket is.

Az EBB csak olyan műveletekre használhatja fel a közösségi hozzájárulást, amelyeket ezen egyedi program hatálybalépésének időpontja és 2013. december 31. között hatlyak jónvá.

A közösségi hozzájárulásból ezen időtartam során keletkező kamatokat és jövedelmeket az EBB évente jelenti a Bizottságnak, a Bizottság pedig tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot. A költségvetési rendelet 18. cikkének (2) bekezdésével összhangban ezeket úgy tekintik, mint a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmushoz rendelt bevételeket, és a költségvetésben feltüntetik azokat.

A keretprogram II. mellékletében említett félidős értékelést követően, a munkaprogram elfogadásakor a Bizottság úgy határozhat, hogy ezen egyedi program „kutatói infrastruktúrák” részébe tartozó bármely egyéb közvetett cselekvés céljára csoportosít át a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus keretében fel nem használt és így az EBB-től visszakapott bármely összeget. A félidős értékelés magában foglalja a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus hatásainak külső értékelését is.

A Bizottság szorosan figyelemmel kíséri a közösségi hozzájárulás hatékony felhasználását, beleértve a cselekvés sikeres vonatkozásainak utólagos értékelését is, és rendszeresen jelentést tesz a programbizottságnak. A Bizottság ezen túlmenően a főbb megállapításait rögzíti a kutatási és technológiafejlesztési tevékenységekről szóló éves jelentésében is, amelyet a Szerződés 173. cikke értelmében elküld az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

IV. MELLÉKLET

NEM KÖZÖSSÉGI KUTATÁSI PROGRAMOK KÖZÖS VÉGREHAJTÁSA

Az alábbiakban egy, a nemzeti kutatási programok közös végrehajtására irányuló kezdeményezés tájékoztató jellegű leírása található, amelyre a Szerződés 169. cikke alapján külön határozat vonatkozhat majd. További kezdeményezések a hetedik keretprogram megvalósítása során azonosíthatók és javasolhatók.

E határozat esetében célzott végrehajtási struktúrát, valamint a cselekvés végrehajtását lehetővé tévő szervezeti struktúrát és megfelelő irányító testületeket hoznának létre. A Közösség a II. melléklettel összhangban pénzügyi támogatást biztosíthat a kezdeményezés számára a II. mellékletben említett összegig, és az egyes cselekvések természetének megfelelően megválasztott formában aktívan részt vehet végrehajtásukban.

Az EK-Szerződés 169. cikke szerinti kezdeményezés a kutatást folytató KKV-k javára

A cél egy közös K+F-program elindítása és végrehajtása a kutatást folytató KKV-k javára annak érdekében, hogy javuljon kutatási és innovációs képességük. Az EUREKA-ra építve a K+F-program ösztönözni és támogatni fogja a kutatást folytató KKV-k által irányított transznacionális K+F-projekteket. Ez a kezdeményezés kiegészíti a hetedik keretprogram alapján végzett, a KKV-kat célzó egyéb cselekvéseket.

A Közösség a kezdeményezés számára pénzügyi támogatást biztosít, és a cselekvés szempontjából legmegfelelőbb eszközökkel részt vesz megvalósításában.

V. MELLÉKLET

A 8. CIKK (4) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN A BIZOTTSÁG ÁLTAL NYÚJTANDÓ INFORMÁCIÓK

1. A cselekvésekre vonatkozó, az egyes pályázatok teljes életútjának figyelemmel kísérését lehetővé tevő információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
 - a benyújtott pályázatok,
 - minden egyes pályázat értékelésének eredményei,
 - támogatási megállapodások,
 - az elvégzett cselekvések.
2. Az egyes pályázati felhívások eredményeire és a cselekvések végrehajtására vonatkozó információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
 - az egyes felhívások eredménye,
 - a támogatási megállapodásokról folytatott tárgyalások eredménye,
 - a cselekvések végrehajtása, beleértve a kifizetésekkel kapcsolatos adatokat és a cselekvések eredményeit.
3. A program végrehajtására vonatkozó információk, beleértve a keretprogram, az egyedi program és az egyes cselekvések szintjén nyújtandó vonatkozó információkat.

Ezeket az információkat (különösen a pályázatokra, azok értékelésére és a támogatási megállapodásokra vonatkozó információkat) egységes szerkezetű, elektronikusan olvasható és kezelhető formában, az adatok gyors és egyszerű elemzését lehetővé tevő IT-alapú információs és jelentéstételi rendszeren keresztül hozzáférhető módon kell megadni.

Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának keretében a Közös Kutatóközpont által közvetlen cselekvések révén végrehajtandó egyedi programról (2007–2013) szóló, 2006. december 19-i 2006/975/EK tanácsi határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

A 2006/975/EK határozat helyesen:

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. december 19.)

az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának keretében a Közös Kutatóközpont által közvetlen cselekvések révén végrehajtandó egyedi programról (2007–2013)

(2006/975/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 166. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Szerződés 166. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) szóló, 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot ⁽³⁾ (a továbbiakban: a keretprogram) olyan egyedi programokon keresztül kell végrehajtani, amelyek részletes szabályokat állapítanak meg a végrehajtásra vonatkozóan, rögzítik időtartamukat, és előírják a szükségesnek ítélt eszközöket.
- (2) A Közös Kutatóközpontnak – a továbbiakban: KKK – az Európai Közösség keretprogramjának keretében végrehajtandó egyedi program körébe tartozó úgynevezett közvetlen kutatási és fejlesztési tevékenységeket kell végeznie.
- (3) Feladatainak teljesítése során a KKK-nak ügyfélközpontú tudományos és műszaki támogatással kell hozzájárulnia az EU döntéshozatali folyamatához, ily módon támogatva a

meglévő szakpolitikák végrehajtását és figyelemmel kísérését, és reagálva az új szakpolitikai igényekre. Feladatának teljesítéséhez a KKK-nak a legjobb európai minőségű kutatást kell végeznie, ami magában foglalja saját tudományos kiválóságának fenntartását is.

- (4) A KKK által végrehajtandó közvetlen cselekvéseket ezen egyedi programnak kell végrehajtania. A KKK-nak, amikor feladataival összhangban végrehajtja ezt az egyedi programot, különös hangsúlyt kell fektetnie az Unió számára kulcsfontosságú területekre: jólét a tudásintenzív társadalomban, szolidaritás, az erőforrások fenntarthatósága és felelősségteljes kezelése, biztonság és szabadság, továbbá Európa mint partner a világban.
- (5) Ezt az egyedi programot rugalmas, hatékony és átlátható módon kell végrehajtani, figyelembe véve a KKK felhasználóinak jogos igényeit és a közösségi politikákat, valamint szem előtt tartva a Közösség pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatos célkitűzést. A program keretében végzett kutatási tevékenységeket adott esetben ezekhez az igényekhez, valamint a tudományos és technológiai fejleményekhez kell igazítani, és törekedni kell a tudományos kiválóságra.
- (6) Az ezen egyedi program keretében végzett kutatási-fejlesztési tevékenységekre alkalmazni kell a keretprogramnak a vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek részvételére és a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályait (a továbbiakban: részvételi és terjesztési szabályok).

⁽¹⁾ 2006. november 30-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 185., 2006.8.8., 10. o.

⁽³⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

- (7) E program végrehajtása céljából ajánlatos lehet az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásnak vagy a társulási megállapodások valamelyikének a hatálya alá tartozó együttműködésen kívül további nemzetközi együttműködési tevékenységeket kezdeményezni harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel, elsősorban a Szerződés 170. cikke alapján.
- (8) Az Európai Unió bővítése és az integráció támogatása érdekében a KKK arra törekszik, hogy előmozdítsa az új tagállamok szervezeteinek és kutatóinak a tevékenységeihez történő csatlakozását, különösen a közösségi vívmányok tudományos és műszaki vonatkozású összetevőinek az alkalmazása tekintetében, a tagjelölt államok szervezetei és kutatói esetében pedig a szorosabb együttműködést. A szomszédos országok fokozatos bevonása is napirenden van, főként az európai szomszédsági politika elsődleges témáit illetően.
- (9) Az e program keretében végzett kutatási tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket, beleértve azokat is, amelyek az Európai Unió alapjogi chartájában jutnak kifejezésre.
- (10) Célszerű, hogy a KKK továbbra is kiegészítő erőforrásokra tegyen szert piaci tevékenységei révén; ilyenek többek között a keretprogram közvetett cselekvéseiben való részvétel, a harmadik felek számára végzett tevékenységek, valamint – kisebb mértékben – a szellemi tulajdonjogok kiaknázása.
- (11) Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁽¹⁾, a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel⁽²⁾, valamint ennek esetleges jövőbeni módosításaival összhangban a keretprogram vonatkozásában biztosítani kell a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, a lehető leghatékonyabb és leginkább felhasználóbarát végrehajtást, valamint a jobbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférését.
- (12) Megfelelő – az Európai Közösségek pénzügyi érdekeivel arányos – intézkedéseket kell hozni mind a megítélt pénzügyi támogatás hatékonyságának, mind a rendelkezésre bocsátott pénzeszközök eredményes felhasználásának nyomon követésére a szabálytalanságok és a csalás megelőzése érdekében, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽³⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb

szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet⁽⁴⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ értelmében.

- (13) A Bizottságnak megfelelő időben intézkednie kell annak érdekében, hogy az e program keretébe tartozó területeken végzett tevékenységekről független értékelés készüljön.
- (14) A KKK igazgatótanácsával konzultációt folytattak ezen egyedi program tudományos és műszaki tartalmáról,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A kutatás, technológiafejlesztés és a demonstrációs tevékenységek területén végzett közösségi cselekvésekre vonatkozó, a Közös Kutatóközpont által végrehajtandó egyedi program (a továbbiakban: egyedi program) a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakra elfogadásra kerül.

2. cikk

Az egyedi program meghatározza a Közös Kutatóközpont nem nukleáris cselekvéseivel kapcsolódó tevékenységeket, amelyek a Közösség politikai döntéshozatali folyamatához ügyfélközpontú tudományos és műszaki támogatással járulnak hozzá, ily módon támogatva a meglévő szakpolitikák végrehajtását és nyomon követését, valamint reagálva az új szakpolitikai igényekre.

A részletes célkitűzéseket, valamint az e tevékenységekre vonatkozó körvonalakat a melléklet tartalmazza.

3. cikk

A keretprogram II. mellékletével összhangban az egyedi program végrehajtásához szükségesnek ítélt összeg 1 751 millió euro.

4. cikk

(1) Az egyedi program keretében valamennyi kutatási tevékenységet az etikai alapelveknek megfelelően kell végrehajtani.

(2) E program keretében nem finanszírozhatók a következő kutatási területek:

- humánreprodukciós célú klónozásra irányuló kutatási tevékenység,
- az egyéni humán génállomány módosítását célzó kutatási tevékenység, amelynek eredményeképpen ezek a változtatások örökölhetővé válhatnak⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽⁵⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

⁽⁶⁾ Az ivarmirigyek rákkezelésére vonatkozó kutatás finanszírozható.

— az emberi embriók kizárólag kutatási célból történő létrehozására és őssejtekhez jutásra irányuló kutatási tevékenység, beleértve a szomatikus sejtek maganyagának átvitelén alapuló eljárást is.

(3) A felnőtt vagy embrionális emberi őssejteken végzett kutatások a tudományos javaslat tartalmának és az érintett tagállam(ok) jogi keretének függvényében finanszírozhatók.

Valamennyi, az emberi embrionális őssejtekkel kapcsolatos kutatás finanszírozására irányuló kérelemnek megfelelőképpen részleteznie kell azokat az engedélyeztetési és ellenőrzési intézkedéseket, amelyeket a tagállamok illetékes hatóságai tesznek meg, valamint részletekkel kell szolgálnia az etikai jóváhagyás(oka)t illetően.

Az emberi embrionális őssejtek kinyerésével kapcsolatban az intézményeket, szervezeteket és kutatókat az érintett tagállam(ok) jogi keretével összhangban álló, szigorú engedélyeztetésnek és ellenőrzésnek kell alávetni.

(4) A fent meghatározott kutatási területeket e program második szakaszában (2010–2013) az elért tudományos fejlődés fényében felül kell vizsgálni.

5. cikk

(1) Az egyedi programot a keretprogram III. mellékletében meghatározott finanszírozási rendszerek igénybevételével hajtják végre.

(2) Az egyedi programra alkalmazni kell a közvetlen cselekvésekre vonatkozó részvételi és terjesztési szabályokat.

6. cikk

(1) A Bizottság az egyedi program végrehajtására többéves munkaprogramot készít, amely nagyobb részletességgel mutatja be a mellékletben meghatározott célkitűzéseket és tudományos és technológiai prioritásokat, valamint azok végrehajtásának ütemezését.

(2) A többéves munkaprogramban figyelembe kell venni a tagállamok, a társult államok, valamint az európai és a nemzetközi szervezetek által végzett kapcsolódó kutatási tevékenységeket. A munkaprogramot szükség szerint aktualizálni kell.

7. cikk

A Bizottságnak el kell készítenie az egyedi programba tartozó területeken végzendő tevékenységekre vonatkozó, a keretprogram 7. cikkében előírt független értékelést.

8. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

9. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. KORKEAOJA

MELLÉKLET

1. Célkitűzés

Ügyfélközpontú tudományos és műszaki támogatással hozzájárulni a Közösség politikai döntéshozatali folyamatához, ily módon támogatva a meglévő szakpolitikák végrehajtását és nyomon követését, valamint reagálva az új szakpolitikai igényekre.

2. Megközelítés

A KKK megerősíti ügyfélközpontú irányultságát, a tudományos közösséggel pedig szorosabban összefonódik a növekedés, a fenntartható fejlődés és a biztonság vonatkozásában, azáltal hogy:

- rugalmasan reagál az európai döntéshozók változó szükségleteire és igényeire,
- figyelmét azokra a kérdésekre összpontosítja, amelyek a társadalmat közelről érintik, amelyeknek kutatási vetülete is van és amelyek túlnyomórészt közösségi léptékűek,
- partneri kapcsolatokat épít ki a tagállamok kutatóintézeteivel, egyetemeivel, iparával, hatóságaival, szabályozó testületeivel, továbbá harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel,
- szaktudását és ellátottságát gyarapítja,
- a KKK arra összpontosítja forrásait, hogy reagáljon a tudományos és műszaki kihívásokra, amelyek a közösségi politikával összefüggő összetett és sokoldalú kérdésekből erednek. Ezt úgy valósítja meg, hogy tevékenységeit a fő szakpolitikai területek köré szervezi, és szinergiákat alakít ki a tudományos és műszaki támogatás más elérhető forrásaival a tagállamokban. Ezt a képességét tovább fogja fejleszteni az EU ügynökségeivel, más uniós intézményekkel, különösen az Európai Parlamenttel és a tagállamok hatóságaival való együttműködés révén,
- kutatási prioritásainak meghatározása során növeli az átláthatóságot azáltal, hogy nyilvánosan hozzáférhetővé teszi az említett prioritásokra vonatkozó kritériumokat.

A szakpolitikáknak nyújtott tudományos és műszaki támogatás integrált megközelítése jelenti ennek az egyedi programnak az alapvonását. Több területen ugyanis égetően szükséges megérteni azokat az élénk kölcsönhatásokat, amelyek egyfelől a technológiaváltás, a tudomány fejlődése, az innováció és a versenyképesség, másfelől a szabályozási és a politikai megközelítések (például a gazdasági eszközök, az önkéntességre alapuló rendszerek és a rugalmas mechanizmusok) között jönnek létre. E célkitűzések eléréséhez komoly kutatások járulnak majd hozzá. A keretprogram közvetlen cselekvéseiben való részvételnek és az alább a 3. részben kifejtett intézményi munka-programnak a lehető legjobban ki kell egészíteniük egymást.

A KKK megerősíti az Európai Kutatási térségben elfoglalt helyzetét azáltal, hogy az európai és nem európai kutatók, többek között a pályakezdő kutatók számára megkönnyíti a létesítményeibe való bejutást. Fokozza a köz- és a magán szférába tartozó más kutatóintézetekkel folytatott együttműködését, következetesen javítja saját tevékenységeinek tudományos minőségét, valamint tudományosan járul hozzá a képzéshez, ami továbbra is kiemelt jelentőségű kérdés a KKK számára.

E megközelítést alapvetően meghatározza az ismeretek terjesztése az e folyamatban részt vevő különböző érdekelt felek között, emellett erőfeszítéseket kell tenni a KKV-knak a kutatási tevékenységekbe való fokozott bevonása érdekében. A cselekvések a jogszabályok végrehajtásának és figyelemmel kísérésének támogatását, valamint a legjobb gyakorlatoknak az EU-25-ök, a tagjelölt és a szomszédos országok körében való terjesztését is célozzák.

A KKK igyekszik megfelelni a „jobb szabályozás” igényének is, ahogy az új lisszaboni menetrendben szerepel, azáltal hogy támogatja a politikákra vonatkozó előzetes és utólagos értékeléseket és felméréseket, ekképpen hozzájárulva a Bizottság politikai kezdeményezéseinek tényekkel való megalapozásához. Ezenkívül a szakpolitikák végrehajtása és nyomon követése során felmerülő igényeknek megfelelően célirányos támogató tevékenységekre is sor kerül, azzal a megkötéssel, hogy kutatáson alapuljanak.

Új kihívást jelentenek a válságok, veszélyhelyzetek és sürgető politikai kényszerek, amelyekkel egyre szükségesebb szembenézni, ezért gondosan megválasztott területeken kapacitások és létesítmények kialakítására kerül sor a megfelelő uniós vonatkozású támogatás biztosításához.

A Közösség külső és a biztonsággal kapcsolatos politikái várhatóan új igényeket támasztanak a KKK-val szemben a 7. keretprogram időtartama alatt. Ezek a munkaterületeken házon belüli, biztonságos információs és elemzési rendszerek fogják lehetővé tenni a gyors reakciót. Ugyanezen okból a KKK munkájának globális és nemzetközi vetületei is továbbfejlődnek e program folyamán.

A KKK forrásaiból külön részt szánnak a feltáró jellegű kutatásokra, az ismeret- és tudásanyag megújítása érdekében. A feltáró jellegű kutatásokba fektetett forrásokat olyan „kezdőként” kell tekinteni, amely egy későbbi szakaszban gyakorlati eredményeket hozhat és – siker esetén – közép- és hosszú távon előmozdítja a KKK tevékenységeit.

Ha a tematikus politikáknak nyújtandó támogatás azt igényli, a KKK külön intézkedésekkel gondoskodik arról a releváns uniós szintű kutatási eredmények jobb kiaknázásáról (és amennyiben megvalósítható, terjesztéséről). A KKK ezzel gyarapítja a tudásalapú társadalom előnyeit. Az átfedések és a feleslegesen végzett munka elkerülése érdekében indokolt esetben a KKK által végzett kutatást össze kell hangolni az „Együttműködés” elnevezésű egyedi programon belüli „Témák” keretében végzett kutatással.

3. Tevékenységek

3.1. 1. politikai témakör: Jólét a tudásintenzív társadalomban

3.1.1. 1.1. menetrend: Versenyképesség és innováció

Annak érdekében, hogy az EU versenyképesebb, a belső piac és a kereskedelem pedig átláthatóbb legyen, nemzetközileg elfogadott referenciák felállítására és terjesztésére, továbbá egy közös európai mértékrendszer népszerűsítésére kerül sor. A mérési eredmények összehasonlíthatósága érdekében minőségbiztosítási eszközöket – referenciaanyagokat, referenciaméréseket, validált módszereket és adatokat – alkalmaznak a politikákkal összefüggő területek széles körében, mint például:

- biztonság a vegyi anyagoknál és termékeknél, beleértve a kozmetikumokat is, az integrált vegyikockázat-felmérés referenciarendszerének létrehozásával és a vegyianyag-szabályozás tudományos és műszaki támogatásával, beleértve a Vegyi Anyagokkal Foglalkozó Európai Ügynökség előkészületeiben való közreműködést (képzés révén),
- alternatív (állatokat nem igénylő) kísérleti módszerek és intelligens kísérleti stratégiák,
- biztonságos, minőségi és hamisítatlan élelmiszerek; takarmánybiztonság; biotechnológia,
- energia (tisztább és megújuló energiaforrások és energiahordozók),
- a lakosság biztonsága és védelme,
- környezetvédelem és egészségügy.

E referenciamunkákra a tagállamok intézményeivel, a nemzetközi szabványügyi testületekkel (ISO, CEN, Codex Alimentarius, AOAC), a szabályozó hatóságokkal és az iparral szoros együttműködésben kerül sor. A KKK továbbra is a Közösség referencialaboratóriuma marad a genetikailag módosított élelmiszerek és takarmányok, az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok és a takarmány-adalékanyagok terén, és további hasonló területeken is ilyen szerephez jut.

A KKK továbbfejleszti egyrészt a magas szintű ökonometrikai modellezés és érzékenységvizsgálat technikáit számos szakpolitikai területen és a makrogazdasági modellezésben, másrészt a pénzügyi és üzleti ciklusok rövid távú elemzését, valamint az összetett mutatók kialakítását és értékelését.

Ezenkívül a KKK továbbra is alkalmazni fogja a pénzügyi ökonometria és statisztika eszközeit a pénzügyi szolgáltatások (például az elszámolási és kiegyenlítési irányelv és a banki irányelv) területén. Ezentúl is részt vesz különféle kezdeményezésekben, azáltal hogy specifikus mutatók kidolgozásával és vizsgálatok lefolytatásával hozzájárul előzetes és utólagos felmérésekhez (köztük hatásvizsgálatokhoz is).

A KKK fokozottan támogatni fogja a Közösség nemzetközi kereskedelmi politikájának fejlesztését, kiemelten kezelve a kereskedelmi politikának a fenntartható fejlődésre és a versenyképességre tett hatását.

A növekedés és a foglalkoztatás lisszaboni menetrendjét – a „jobb szabályozás” elvével is összefüggésben – társadalmi-gazdasági szemléletű közvetlen mennyiségi elemzés támasztja majd alá, amely számos politikai területet érint, mint például a makrogazdasági stabilitást és növekedést, a pénzügyi szolgáltatásokat, a versenyképességet egyes vonatkozásait, az egész életen át tartó tanulást és a lisszaboni stratégiát a humán erőforrás szemszögéből, a mezőgazdaságot, az éghajlatváltozást, az energia és a közlekedés rendszereinek fenntarthatóságát. A KKK hozzájárul annak jobb megértéséhez, hogy az oktatási kínálat milyen összefüggésben áll a tudásalapú társadalom és a tudás terjesztésének igényeivel, hogy mely tényezők hatnak a méltányos elbánságra az oktatásban és hogyan lehet hatékonyan felhasználni az oktatás erőforrásait.

A versenyképességre irányuló és a környezeti célkitűzések középpontjában állnak az ökológiailag hatékony technológiák, amelyeknek a meghatározásán és vizsgálatán tovább dolgoznak a környezetszennyezés integrált megelőzésével és csökkentésével foglalkozó európai iroda révén, valamint a környezettechnológiai cselekvési terv megvalósítása és nyomon követése során. E technológiáknál tanulmányozni fogják a fejlesztés körülményeit, hogy kiderüljön, mi akadályozza az elterjedésüket, felmérés készüljön arról, hogy milyen teljesítményt és felhasználást lehet tőlük várni és mérlegelni lehessen a térnyerésüket gyorsító intézkedéseket.

A versenyképességet olyan intézkedések is szolgálják, mint:

- részvétel olyan európai szabványok felállításában és aktualizálásában, mint az Eurocode-ok, az Euronorm-, IEC- és ISO-szabványok, valamint az európai referenciaanyagok,
- szabványok kidolgozása a környezeti és biztonsági nyomon követési rendszerekre és az adatokhoz való egységes hozzáférésre az INSPIRE (európai térinformatikai infrastruktúra) és a GMES (globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) összefüggésében,
- az európai mérésügyi infrastruktúra megerősítése kutatóintézetek közötti összehasonlításokkal az engedélyezési/minősítési folyamatok támogatására.

A KKK emellett tudományos/szakmai támogatást nyújt az európai döntéshozatali folyamatot segítő kockázatértékelési és -kezelési eljárások kialakításához.

3.1.2. 1.2. menetrend: Az Európai Kutatási Térség

A KKK a tudományos hálózat, a kutatóknak nyújtott képzések, a kutatói mobilitás, a kutatási infrastruktúrákhoz való hozzáférés és a kutatási együttműködés javításán keresztül közvetlenül hozzájárul az Európai Kutatási Térséghez. Adott esetben részt vesz az európai technológiai platformokban, a közös technológiai kezdeményezésekben és a 169. cikk szerinti fellépésekben is. Különös figyelmet fordít az új tagállamokból és a tagjelölt országokból származó partnerek bevonására.

A KKK támogatását adja a tényeken alapuló kutatási politikai döntéshozatalhoz a Közösség és a tagállamok szintjén egyaránt.

A kutatási politikai döntéshozatalnak nyújtott ezen stratégiai jelentőségű támogatáson túl a KKK egyes témakörökben a kutatási prioritásokról technológiai felméréseket készít.

A tudományos és technológiai előrelépés módszereinek megszilárdítása, kifejlesztése és elterjesztése szintén európai szintű támogatást kap.

3.1.3. 1.3. menetrend: Energiaügy és közlekedés

A KKK energiaügyi tevékenysége arra összpontosul, hogy fokozatosan áttérjenek alacsonyabb szénkibocsátású, megújuló energiaforrásokra (beleértve a hidrogént is), és hogy javuljon az energiarendszerek hatékonysága és az energiaellátás biztonsága és védelme. Az energiaügy terén a KKK célkitűzései a következők:

- fenntartható energia-referenciarendszer elkészítése, amely a Közösség politikai igényeit kielégítő tudományos-technológiai szaktudást ad a technológiai innováció és fejlődés terén (minden energiaforrás és a végfelhasználás energiahatékonysága tekintetében),
- kiválasztott (nevezetesen a tisztább fosszilis üzemanyagokon, a biomasszán, a napelemeken, a tüzelőanyag-elemeken és a hidrogéneken alapuló) technológiák tekintetében a szabályozást megelőző teljesítmény-ellenőrzésre és tanúsításra kijelölt referenciaközpont szerepének betöltése,
- tájékoztatás az európai energiaellátás megbízhatóságáról és a megújuló energiaforrások rendelkezésre állásáról. Ezen túlmenően a KKK elősegíti az európai energiaigény kielégítéséhez szükséges energia megfelelő összetételével kapcsolatos tényeken alapuló vitát és a kellő ismeretek birtokában megvalósítandó döntéshozatalt.

A fenntartható közlekedés európai fejlesztésében való közreműködése során a KKK kiemelten foglalkozik:

- a környezettel, azon belül a károsanyag-kibocsátás ellenőrzésével és az ökoszisztémákat érő hatásokkal kapcsolatos kutatásokkal; az újonnan megjelenő technológiák révén különböző politikai forgatókönyvek szerint elérhető károsanyagkibocsátás-csökkentéssel,

- a műszaki-gazdasági szempontokkal, azáltal hogy felmérő kutatást végez a külső hatásokról, az üzemanyagok és a motorok továbbfejlesztett változatairól, az újszerű járműkonceptiókról, az innovációnak és a versenynek a gazdasági növekedésre és a közlekedéspolitikai alternatívák mérlegelésére gyakorolt hatásáról,
- a társadalmi szempontokkal, a területrendezéssel, a várostervezéssel, az egészségi hatásokkal és a tudatosítással kapcsolatos kutatások révén. Az erőfeszítések a légi, földi és tengeri közlekedés biztonságának és védelmének szempontjaira is kiterjednek.

A levegő minőségére ható szennyezés fő oka az energiaágazat és a közlekedés. A KKK támogatja a légszennyezésről szóló európai uniós tematikus stratégiát (CAFE, Tiszta Levegőt Európának), a kibocsátás korlátozására irányuló stratégiák kialakításának alátámasztása érdekében külön figyelmet szentelve a kibocsátások forrás szerinti jellegének és hányadának. A kibocsátás mérésére használt referenciatesztek és -módszerek harmonizálására/szabványosítására szintén sor fog kerülni.

3.1.4. 1.4. menetrend: Információs társadalom

A KKK közreműködik az információs társadalom technológiáival kapcsolatos, az európai tudásalapú társadalom versenyképességét szolgáló politikák és eszközök kijelölésében, a tudásalapú társadalommal kapcsolatos jövőbe mutató elemzések és stratégiák kidolgozása révén. A növekedés, a szolidaritás és a fenntarthatóság lesz a figyelem középpontjában. A KKK hozzájárul azon közösségi politikák megvalósításához is, amelyek szorosan összefüggnek az információs társadalom technológiáinak fejlődésével, vagy amelyeknek jelentős előnye származik belőle. Ez magában foglalja azokat az alkalmazásokat, amelyek elektronikus kereskedelemmel és egészségüggyel, személyi védelemmel, otthoni környezettel, elektronikus oktatással és közigazgatással, valamint a környezetvédelemmel kapcsolatosak, továbbá az európai növekedési, befogadási és életminőségi általános stratégiák, valamint a bizalom és a megbízhatóság érdekében kialakított IKT lehetséges fejleményeinek meghatározását is.

A KKK az információs társadalom technológiai terén „konvergenciára” törekszik, hogy fel tudja becslni a versenyképesség, a magánélet, a tulajdonviszonyok és a társadalom befogadóképessége terén jelentkező társadalmi hatásokat. Konvergenciára fog törekedni az egészségügyi (bioérzékelők, nanotechnológia és kognitív tudományok), a biztonsági (érzékelők, közbiztonság és személyi sérthetlenség) és a környezeti (felügyeleti technológiák és fenntartható környezetigazgatás) alkalmazásoknál.

3.1.5. 1.5. menetrend: Tudomány és biotechnológia

Sok politikai területen az élettudományok és a biotechnológia nagyban hozzájárulhatnak a közösségi célkitűzések eléréséhez. Ezt a lehetőséget széles körben felismerték az egészségügyben, a mezőgazdaságban, az élelmiszeriparban, a környezetvédelemben és más ágazatokban is, ahol az alkalmazások gyorsan fejlődnek. Referenciaanyagok és jóváhagyott módszerek létrehozásához fejlett biotechnológiai eszközök egész sorának a használata és ismerete szükséges. Az illetékes nemzeti szervezetekkel való együttműködésével összefüggésben a KKK ezen a területen is igyekszik szakavatottabbá válni, tekintettel a törvényi és rendeleti jogi környezetre.

A KKK többek között tanulmányokat fog készíteni bizonyos biotechnológiai és élettudományi alkalmazások társadalmi-gazdasági hatásairól a majdani szabályozás alátámasztására. A nano-biotechnológiának, a fizikának, a biológiának és a kémiának a detektálási technikában való alkalmazása érdekében tett átfogó erőfeszítései által a KKK új stratégiák és technológiák kifejlesztéséhez járul hozzá a környezet- és egészségfelügyelet, az (öko) toxikológiai tanulmányok, az élelmiszer- és takarmánylánc ellenőrzése és az élelmiszer-biztonság területén.

A tevékenységek többek között az alábbi területeket fogják érinteni:

1. Biotechnológia és egészségügyi vonatkozások:

- színvonalas minőségbiztosítási eszközök előteremtése a genetikai kísérletekhez,
- tanulmányok készítése a génállományon alapuló diagnosztikai alkalmazásokról és gyógyszerfejlesztésről (például a farmakogenomikáról),
- a biotechnológián alapuló gyógyszerkutatás állatkísérleti eljárásainak finomítására, visszaszorítására és kiváltására alkalmas fejlett módszerek kidolgozása és jóváhagyása, hogy a vegyi anyagok toxicitását *in vitro* sejtkultúrákkal, nagy átteresztőképességű technikákkal és génállományon alapuló toxikológiai módszerekkel állapítsák meg,
- az „omikák” közelítésmódját támogató, az élettani reakcióknak az egyéni hajlam és életvitel szerinti módosulásait tekintve vevő újszerű bioinformatikai módszerek azonosítása és értékelése,

- módszertani keret kidolgozása a kockázatmódosító tényezők helyes figyelembevételére az emberi egészségkockázati felméréseknél,
- a nanotechnológiák környezeti és egészségi hatásainak felmérése, beleértve a nanotoxikológiát is.

2. Biotechnológia a mezőgazdaságban, az élelmiszer- és a takarmányiparban:

- feltáró tanulmányok a biotechnológia legújabb élelmiszer-ipari alkalmazásairól (pl. funkcionális élelmiszerek, klónozottállat-tartás és molekuláris „gyógyászati” növénytermesztés),
- GMO-k kimutatása, azonosítása és mérése (beleértve a nagy átteresztőképességű szűrés módszereinek a jóváhagyását és a GMO-k következő nemzedékének minőségbiztosítási eszközeit),
- tanulmányok a génmódosított és nem génmódosított növények egymás melletti termesztéséről; a génmódosítottnövény-termesztés közgazdaságtanának tanulmányozása.

3.2. 2. politikai témakör: Szolidaritás és az erőforrások felelősségteljes kezelése

3.2.1. 2.1. menetrend: Vidékfejlesztés, mezőgazdaság és halászat

A KKK a kutatásain keresztül támogatja az európai vidékfejlesztési, mezőgazdasági és halászati politikákat a fenntarthatóság mindhárom területére kiterjedően:

- Termelési vonatkozások: a KAP (az egységes kifizetési rendszer, a kölcsönös megfeleltetés és a mezőgazdasági tanácsadó rendszer) megvalósításának, ellenőrzésének és nyomon követésének támogatása, beleértve a szántóföldek és álló kultúrák adattárának integrált igazgatási és ellenőrző rendszerét, valamint a vidéki/városi teleknyilvántartás megvalósítását a kereskedelem és a befektetés támogatására (helymeghatározási és navigációs technikákkal). Növekedési modellek működésén, területi mintavételi módszereken, távérzékelésen és növényfenológiai hálózaton alapuló termés-előrejelzés. Uniói mezőgazdasági termelői biztosítási rendszer megvalósításának támogatása. Módszertani hozzájárulás az új uniói mezőgazdasági statisztikai rendszerhez (beleértve a LUCAS projektet is).
- Környezeti vonatkozások: a kedvező mezőgazdasági és környezeti körülményekből eredő következmények felmérése és a mezőgazdasági-környezeti intézkedéseknek a talaj- és vízkörülményekre, a biodiverzitásra és az európai tájakra tett hatásának tanulmányozása. A mezőgazdaság fejlődése, a vidékfejlesztés és a regionális politikák, valamint ezeknek az európai földhasználatot módosító hatása közötti összefüggések elemzése mutatók és térbeli modellek kidolgozásával. Az alacsonyabb ráfordítással működő mezőgazdaságot, a biogazdálkodást és a talaj termőképességét támogató intézkedések kidolgozása. Vidékfejlesztési programok megvalósítására irányuló célzott területi stratégiák kialakításának támogatása. Az éghajlatváltozás mezőgazdasági hatásainak felmérése alkalmazkodási intézkedések céljából. Hozzájárulás az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának mérsékléséhez kifejezetten energiatermelési célú növénytermesztéssel és mezőgazdasági hulladék-újrahasznosítással.
- Termelői/fogyasztói vonatkozások: a politikák stratégiai elemzése olyan területeken, mint: a KAP reformjának hatása a földművelési rendszerek fenntarthatóságára; a mezőgazdaságnak a fogyasztók igényeire való fogékonysága: élelmiszerek meghatározó jellemzése és ellenőrzése, a minőségbiztosítás és az ellátási láncokba beiktatott tanúsítási rendszerek hatása, valamint a környezeti és állatjóléti szabványokra való fogékonyság; feltáró és politikai hatásvizsgálati elemzések a főbb európai mezőgazdasági árucikkekről a termelés, a világkereskedelem, az árak, a jövedelem és a fogyasztók jóléte szempontjából; a kereskedelmi politikában és az árucikkek világpiacán bekövetkező változások keltette hatások; mezőgazdasági politikák a vidékfejlesztésben, más politikákkal egybekötve. Különös figyelmet kap a KAP reformjának hatása az új tagállamokra és a tagjelölt országokra, valamint a vidékfejlesztési politikák hatásainak elemzése.

A közös halászati politika célkitűzéseinek ügyét színvonalasabb és naprakészebb tudományos adatok és az igazgatási döntési lehetőségek gazdasági és szociális hatásainak a felmérésére kifejlesztett eljárások fogják szolgálni. A hiányosságok felderítésére új technológiák kerülnek alkalmazásra, beleértve a hal származási helyének azonosítását DNS-vizsgálat alapján. Az érdekelt felek bevonását előnyben részesítő megoldások

különös figyelmet kapnak. A kialakulófélben lévő közösségi tengeri politikával összhangban a kereskedelmi hajók azonosítására is kiterjeszhetővé válnak a halászatnak szánt szolgáltatások, például a hajók nyomon követése távérzékeléssel és elektronikus jelentésekkel. Felmérés készül az akvakultúra-ágazat bővülésének hatásáról, beleértve a környezeti és társadalmi-gazdasági hatásokat is.

3.2.2. 2.2. menetrend: Természeti erőforrások

A KKK részt vesz egy holisztikus megközelítés kimunkálásában a természeti erőforrásokban bekövetkező változások nyomon követését és az őket érő hatások és nyomások elemzését illetően, hogy a fenntartható fejlődésről átfogó elképzelést alakítson ki. A 2.1. napirendi pont kiegészítéseképpen ez a kutatás szorosan igazodni fog a hét uniós tematikus környezeti stratégiához. Figyelmet fordít a környezeti adatok megosztására, és segíti a GMES (globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) szolgáltatásainak fejlesztését is, mivel a GMES jelentős szerepet kap a kutatási tevékenységekben. Az alkalmazások az INSPIRE alapelveit követik.

A tevékenységek irányai részletesebben meghatározva:

- Vízgazdálkodás, tekintettel a vízkeretirányelvre és a tengeri politikára, figyelmet fordítva az európai belvizek és part menti vizek környezeti minőségére, a szennyezőanyagok körforgására, a vegyi és biológiai szennyezettség mérésének harmonizálására, a dinamikus modellezésre és a páneurópai információs rendszerekre.
- A talaj-keretirányelvben szereplő talajvédelmi kezdeményezések, kiemelten kezelve a talajtani adatok európai áramlásának az ésszerűsítését, a veszélyeztetett talajú övezetek körülhatárolására alkalmas közös ismérvek és módszerek meghatározását, valamint a talajok figyelemmel kísérésének közelítésmódjait.
- Életciklus-elemzési közelítésmódok az erőforrások nyomon követésére a kitermeléstől kezdve a felhasználáson és az újrahasznosításon át az anyagok végső ártalmatlanításáig. A természeti erőforrások és anyagok fenntartható kitermelése és fogyasztása, továbbá a termékek előállításának természeti hatása és fenntarthatósága különféle technológiai és politikai forgatókönyvek szerint.
- Erdészet; a Közösség erdeit figyelemmel kísérő, így az erdőtüzekről, az erdők természeti állapotáról és azok erőforrásairól is információkat szolgáltató rendszer bevezetésére kerül sor. A tevékenységek körébe tartoznak az erdei biodiverzitásról tanúskodó mutatók, az erdőtűz utóhatásainak elemző eszközei, az erdőtüzek, a talajok és az éghajlatváltozás kölcsönhatásainak elemzése, továbbá az erdei erőforrásokról a tagállamoknál beszerezhető információk egységbe foglalása.
- Az INSPIRE fejlesztéséhez folytonos műszaki támogatás nyújtása: a közös uniós környezeti információs rendszerben való közreműködés (az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel és az ESTAT-tal szoros együttműködésben).
- Strukturális és kohéziós programok hatásvizsgálata, valamint a közösségi regionális politikák meghatározásának és értékelésének támogatása regionális és városi szintű területi mutatók révén.

3.2.3. 2.3. menetrend: Környezetvédelem és egészségügy

A környezetvédelem és az egészségügy közötti összefüggés mostanában került európai szinten a figyelem középpontjába. A KKK a következőkkel támogatja ezt a kibontakozóban lévő politikai területet:

- az expozíció útvonalainak és mértékének felmérésére szolgáló módszerek kidolgozása és jóváhagyása: környező levegő (légminőség), beltéri levegő (vegyszerek, füst), ivóvíz és élelmiszer (beleértve a csomagolóanyagokat és az élelmiszerláncba belépő szennyezőanyagokat). Hozzájárulás a humán expozíciót egységesen kezelő megközelítés kialakításához, különösen a vegyi anyagok területén,
- az egészségi hatások felmérése kísérletezés útján, biomonitring rendszerrel, a géntoxikológiai vizsgálatokkal, számítástechnikai módszerekkel és elemzőeszközökkel,
- a kétféle eljárás során szerzett ismeretek kiaknázása, a majdani átfogó környezetvédelmi és egészségügyi rendszer kifejlesztésének az elősegítésére, a környezetvédelmi és egészségügyi tájékoztatási politikának az uniós cselekvési terv alapján elkészülő keretével összhangban.

3.2.4. 2.4. menetrend: Éghajlatváltozás

A kiotói jegyzőkönyv egyik fő célkitűzése, hogy csökkenjen az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása. Ezért a KKK kiemelt teendői közé tartozik, hogy közös kereten belül felmérés készüljön az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásban (hatáscsökkentő intézkedések által) elérhető csökkenésről. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátására vonatkozó adatoknál törekedni fognak arra, hogy ellenőrizzék minőségüket és helytállóságukat, továbbá elemezzék őket, különösen a nehézségeket okozó ágazatokban, mint amilyen a mezőgazdaság vagy az erdészet. Hasonló eljárással történik az ellenőrzés a szénkibocsátási jogok kereskedelme terén.

Elegendhetlenné vált az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni, így a KKK továbbra is adatokat gyűjt és értékel arról, hogy miként hat az éghajlatváltozás az európai gazdaság különféle érzékeny ágazataira. Ilyen a mezőgazdaság, az erdészet, és ilyenek a vízi erőforrások és a természeti kockázatok is. Az éghajlatváltozással összefüggő kockázatok felmérése az árvizek, az aszályok, az erdőtüzek, a szélviharok, a levegőtisztaság romlása, valamint a part menti és tengeri folyamatok európai szintű előfordulására összpontosul.

Az éghajlatváltozás világszerte mutatkozó jeleit és hatásait jól kell ismerni. A globális nyomon követés technikáinak továbbfejlesztésével felmérhetővé válnak a légkör, a tengerek és a földi bioszféra változásai, amelyek az éghajlatváltozás okai vagy következményei. Ez a munka az éghajlatváltozásról szóló ENSZ-keretegyezmény szerint hivatalosan támogatott globális megfigyelő rendszerekhez való hozzájárulás (a globális éghajlat-megfigyelő rendszerhez való hozzájárulás) része. Hasonló feladat lesz a kiotói jegyzőkönyv rugalmas mechanizmusaihoz (az együttes megvalósítási és a tiszta fejlesztési mechanizmushoz) és a 2012 után bevezetendő rendszerekhez kapcsolódó szénkibocsátási jog-kereskedelemnek az ellenőrzése. A KKK bekapcsolódik a TREES (a trópusi ökológiai rendszerek műholdas megfigyelésével foglalkozó) program harmadik szakaszába, amelyben aktualizálja az erdő fedte területekről készült globális felméréseket.

A KKK együttműködik más, modellezéssel foglalkozó európai kutatóintézetekkel középútas forgatókönyvek és költség-haszon elemzések kidolgozása érdekében. A hetedik keretprogram szempontjából különösen fontos lesz a Kiotó utáni időszak kilátásainak elemzése, amely vitára készíttet majd az éghajlati politikáknak a többi ágazati politikába való beépítéséről.

3.3. 3. politikai témakör: Szabadság, biztonság és a jog érvényesülése

3.3.1. 3.1. menetrend: Belső biztonság

A KKK különösen a kutatási tevékenységei révén tudományos és műszaki támogatást nyújt a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség kialakításához és a vámokhoz kapcsolódó közösségi politikákhoz. A fő hangsúly az információs technológiák és a rendszerelméleti szaktudás hasznosítására helyeződik a bűnözés, a csalás, a csempészet és a tiltott kereskedelem elleni védekezésben, a polgárok és a létfontosságú, terrorizmusellenes infrastruktúrák védelmében, valamint a migráció és a határok felügyeletében. A határok egységes felügyeletét (például az interoperabilitást) a KKK technikailag is támogatja.

A tevékenységek az alábbiak támogatását foglalják magukban:

- a közösségi költségvetés ellen elkövetett csalás és a sikkasztás felderítését és nyomon követését lehetővé tevő automatikus hírszerzés és nagy adathalmazokra alkalmazott fejlett elemzési módszerek,
- a létfontosságú infrastruktúrák (például az információs rendszerek, a pénzügyi rendszerek, az ipari üzemek, a középületek, a közlekedési rendszerek és infrastruktúrák, a kommunikációs hálózatok, a pénzügyi hálózatok, a navigációs rendszerek, az áram-, gáz- és olajellátó infrastruktúrák stb.) fenyegetettségének és sérülékenységének uniós szintű felmérése a kulcságazatokban,
- az infrastruktúrákat érő szándékos cselekmények (ipari berendezések rongálása, robbantás, lövedékbecsapódás, biológiai és vegyi hatóanyagok, élelmiszer-ellátó rendszerek megtámadása) miatti eseményláncolat megelőzése, az erre való felkészülés és a kockázat kezelése,
- a határok biztonsága és határigazgatás a biometrikus érzékelők szabványosítása és vizsgálata, a tiltott kereskedelem felderítésére szolgáló figyelőrendszerek és a migrációs áramlatok figyelemmel kísérése révén,
- adatgyűjtés a légi, tengeri, közúti áruszállításról különféle nyomonkövetési technológiákkal,
- az uniós válságközpontok rendszere (ARGUS) és a válságkezelési eljárások.

3.3.2. 3.2. menetrend: Katasztrófák és reagálás

A természeti és technológiai katasztrófák és szerencsétlenségek összefüggésében a KKK cselekvéseket hajt végre, hogy jobb megértésre és cselekvőképességre ösztönözzön a sérülékenységre, a kockázatok, a korai előrejelzés, a riasztórendszerek, a nyomon követés és a kárfelmérés, a megelőző és hatáscsökkentő intézkedések vonatkozásában. Többek között hozzájárul a közösségi reagálási képesség és válságkezelés fejlesztéséhez a reagálás, a nyomon követés és a kárfelmérés gyorsaságát illetően (például a polgári védelmi eljárás és a szolidaritási alap általi beavatkozásnál).

A Súlyos Baleseti Veszélyek Irodája hozzájárul a biztonság fenntartásához azáltal, hogy a szerencsétlenségeket és üzemzavarokat nyomon követi és levonja a tanulságokat, különösen a Seveso II. irányelv alá eső létesítmények tekintetében.

A természeti katasztrófák tekintetében a KKK a korai figyelmeztetésnek és a riasztórendszereknek a fejlesztésére összpontosít, modellekre, földmegfigyelési technológiákra és mérőhálózatokra támaszkodva, különféle helyzetek számbavételével, beleértve az árvizet, az aszályt, az olajkiömlést, a földrengést, az erdőtüzet, a lavinát, a földcsuszamlást és a szélvihart. A többszörös veszélyforrásból eredő kockázatot a Földközi- és Fekete-tenger medencéjét, valamint az Atlanti-óceán peremét illetően fogják tanulmányozni. A természeti katasztrófákról továbbra is jelentések készülnek, és a tanulságokat levonják belőlük. Az e menetrend keretében végzett tevékenységek hozzájárulnak a válságokhoz és vészhelyzetekhez kapcsolódó GMES-szolgáltatások fejlesztéséhez is.

3.3.3. 3.3. menetrend: Az élelmiszerek és a takarmányok biztonsága és minősége

A tevékenységek összhangban lesznek a „konyhaasztaltól a szántóföldig” elvvel. A KKK az élelmiszer- és takarmányfajták széles körét illetően módszereket hagy jóvá és eljárásokat hangol össze. Fejleszti az élelmiszer- és takarmányválságok kezelésére irányuló képességét élelmiszer- és takarmányelemzési szaktudásának kihasználásával, szükség esetén új területeket elsajátítva. Az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatósággal való szoros együttműködés különös figyelmet kap.

A cselekvések által felölelt egyes területek:

- az élelmiszer- és takarmány-ellenőrzésre használt molekuláris biológiai és kapcsolt technikák jóváhagyása, többek között az allergének, a funkcionális és az organikus élelmiszerek terén,
- azok az élelmiszerekkel és egészségüggyel kapcsolatos területek, amelyek szabályozása küszöbön áll (például a mikrobiológia, a funkcionális és az organikus élelmiszerek, az allergének és az egészségügyi okból felmerülő, címkézéssel kapcsolatos igények),
- a takarmánybiztonság jelenlegi szabályozását érintő területek (például a takarmány-adalékanyagok engedélyezése),
- az élelmiszerekre és takarmányokra alkalmazott mikrobiológia, a mikroorganizmusoknak – különösen az ételben és a vízben előforduló kórokozónak – a kimutatására használt biomolekuláris eljárások jóváhagyása,
- tiltott anyagok, szennyezőanyagok, takarmány-adalékanyagok és állati fehérjék kimutatására, továbbá a címkézéssel kapcsolatos irányelvek teljesülésének és a megjelölt eredet valódiságának a megállapítására alkalmas (például izotópos) analitikus módszerek jóváhagyása,
- elektronikus nyomon követhetőség a takarmány- és élelmiszerlánc egészében.

3.4. 4. politikai témakör: Európa mint partner a világban

A KKK külpolitikai eszközök (fejlesztési együttműködés, kereskedelem, válságkezelő eszközök és békés konfliktusmegelőzés, többek között a stabilitási eszköz és a humanitárius segítségnyújtási eszköz) keretében támogatja a közösségi döntéshozatali eljárást.

3.4.1. 4.1. menetrend: Globális biztonság

Kutatásai révén a KKK a Közösség rekonstrukciós és humanitárius segélyezési programjainak nyújtott támogatását új technológiákkal erősíti meg (beleértve a területelemzést, a földrajzi analízist, az internetes hírszerzést, a valós idejű információs rendszereket), amelyekkel a beavatkozást több szinten is szolgálja (a készülségtől a gyors reagálásig és a helyszíni műveletekig), ezáltal foglalkozik az elfeledett válsághelyzetek meghatározásával, a lehetséges válsághelyzetek korai felismerésével, a humanitárius igények felmérésével és

kielégítésével, az egységes válságkezeléssel és a válság utáni kárfelméréssel. A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás támogatása a globális katasztrófajelző és -elhárító rendszer funkcióinak bővítésével is történik, hogy az ENSZ-hivatalokkal (különösen a Humanitárius Ügyekért Felelős Koordinációs Hivatallal) szoros együttműködésben a humanitárius katasztrófák széles körére kiterjedjen a rendszer.

A KKK globális földrajzi téradatbázist hoz létre és hozzájárul a válságkezelést és a biztonságot támogató szolgáltatásokhoz (gyors leképezés), a rendszerek interoperabilitásához és a rendszerek közötti adatcsere szabványaihoz, különösen a tanácsi SitCen és az uniós műholdközpont vonatkozásában. E tevékenység hátterében a GMES majdani kísérleti szolgáltatásainak a kifejlesztése áll.

A KKK tudományos és technikai támogatást nyújt a tervezett stabilitási eszköz összefüggésében hozott intézkedések végrehajtásához, amivel a határokon átnyúló kihívásoknak és a hosszabb távú globális stabilitás és biztonság érdekeinek igyekezik megfelelni. A KKK a tömegpusztító fegyverek elterjedésének és a kettős felhasználású árucikkek és technológiák kérdéseivel is foglalkozik, beleértve az árukievitel és a határok ellenőrzését, az ellátólánc biztonságát és az országok profil szerinti besorolását. E célra olyan rendszereket fejlesztenek ki a későbbiekben, mint a kivitel ellenőrzésére alkalmas osztályozó rendszerek, hírszerzésen alapuló rendszerek, adatraktározó és többnyelvű internetes adatbányászó hírszerzési eszközök. Szoros összefonódás várható az egyedi Euratom-programnak a KKK által végrehajtandó tevékenységeivel.

A megközelítés központjában a távérzékeléses elemzési technikák és a több forrásból (akár földmegfigyelésből vagy nyílt forrásból) származó adatokat egyesítő és elemző rendszerek állnak; ezeket felhasználják a például a kimberleyi folyamat szempontjából releváns közösségi külpolitikai tevékenységek és a faanyag vagy kettős felhasználású árucikkkel folytatott tiltott kereskedelmet nyomon követő eljárások végrehajtásának támogatásához. Ezek a tevékenységek hozzájárulnak a GMES kezdeményezés globális vetületéhez.

3.4.2. 4.2. menetrend: Fejlesztési együttműködés

Kezdetben az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokban jön létre a fenntartható fejlődéssel és környezettel foglalkozó megfigyelőközpont. A megfigyelőközpont alapját képező adatgyűjtő és kommunikációs rendszer három fő célt fog szolgálni: a környezet állapotának felmérését, ezáltal az országok környezeti profiljának felállítását, forgatókönyvek kidolgozását és végül a politikák közötti kölcsönhatásokat. Az erőforrásoknak és a (például a növényzettel és erdővel borított területekről, a tüzekről, a biodiverzitásról, a part menti övezetekről, az éghajlati sérülékenységről stb. szóló) természeti paraméterek hosszú távú megfigyelése a tendenciák elemzéséhez lesz hasznos. A fejlesztés a GMES-kezdeményezéssel, valamint a környezetvédelem és fenntartható fejlődés Afrika-felügyeleti programjával szoros együttműködésben történik.

A megfigyelőközponton belül a globális növénytermesztési területfigyelés kifejlesztése az élelmiszerbiztonsággal, valamint a szegénység megszüntetésére és a fenntartható fejlődésre irányuló közösségi kezdeményezéssel áll összefüggésben. A kutatómunka az élelmiszer-ellátás és -szükséglet felmérésére alkalmas új módszerekre, az élelmiszer-biztonsági információs rendszerekre és a sérülékenységek felmérésére összpontosul.

A végtermékek „ügyfélközpontúak” lesznek, azaz ebben az esetben olyan elgondolással készülnek, hogy a fejlődő országok szempontjából megfeleljenek a szükségleteknek és kezelhetők legyenek.

A főbb szereplőkkel (UNEP, FAO, EUMETSAT, Világélelmészeti program, ESA, GMES-GMFS) való szorosabb együttműködésre kell törekedni.

Etikai szempontok

Az egyedi program és az abból eredő kutatási tevékenységek végrehajtása során tiszteletben kell tartani az etikai alapelveket. Ide tartoznak többek között az Európai Unió alapjogi chartájában foglalt elvek, beleértve a következőket: az emberi méltóság és az emberi élet védelme, a személyes adatok és a magánélet védelme, továbbá a közösségi jogok és a vonatkozó nemzetközi egyezmények, útmutatások és magatartási kódexek legújabb változatának megfelelően az állatok és a környezet védelme, például a Helsinki Nyilatkozat, az Európa Tanács 1997. április 4-én, Oviedóban aláírt, az emberi jogokról és a biogyógyászatról szóló egyezménye és kiegészítő jegyzőkönyvei, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, az UNESCO által elfogadott, az emberi génállományról és az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozat, a biológiai és mérgező fegyverekről szóló ENSZ-egyezmény (BTWC), az élelmiszer- és mezőgazdasági felhasználású növényi genetikai erőforrásokról szóló nemzetközi szerződés, valamint az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vonatkozó határozatai alapján.

Figyelembe kell venni továbbá a biotechnológia etikai vonatkozásaival foglalkozó európai tanácsadó csoport véleményeit (1991–1997), valamint a tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit (1998-tól).

A szubszidiaritás elvének megfelelően és az Európában fellelhető megközelítések sokféleségére figyelemmel a kutatási projektek résztvevői kötelesek betartani azon országok hatályos jogszabályait, előírásait és etikai szabályait, amelyekben a kutatást végzik. A nemzeti rendelkezéseket minden esetben alkalmazni kell, és a valamely tagállamban vagy más országban tiltott kutatás az adott tagállamban vagy országban történő elvégzés esetén közösségi forrásból nem támogatható.

Szükség esetén a kutatási projekteket megvalósító személyek a KTF-tevékenységek megkezdése előtt kötelesek megszerezni az illetékes nemzeti vagy helyi etikai bizottságok jóváhagyását. A Bizottság rendszeresen etikai szempontú felülvizsgálatnak veti alá az etikailag érzékeny kérdésekre irányuló, valamint az etikai vonatkozásokkal nem kielégítő módon foglalkozó pályázatokat. Egyedi esetekben etikai felülvizsgálat a projekt végrehajtása idején is végezhető.

A Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv előírja, hogy a Közösségnek teljes mértékben figyelembe kell vennie az állatok kíméletére vonatkozó követelményeket a közösségi politikák – beleértve a kutatást – kialakítása és végrehajtása során. A kísérleti és egyéb tudományos célokra felhasznált állatok védelmére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1986. november 24-i 86/609/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ megköveteli, hogy a kísérleteket úgy tervezzék meg, hogy ezek során a kísérleti állatok ne szenvedjenek nélkülözést, és hogy e kísérletek ne okozzanak szükségtelen fájdalmat és szenvedést, minél kevesebb állat használatát igényeljük, az ideglettani szempontból legkevésbé érzékeny állatokat vegyék igénybe és a lehető legkevésbé fájdalmat, szenvedést, nélkülözést vagy maradandó károsodást okozzák. Az állatok genetikai örökségének megváltoztatása és az állatok klónozása csak etikailag indokolt célok érdekében és az állatok jólétét, valamint a biológiai sokféleség alapelveinek figyelembevételét biztosító körülmények között jöhet szóba.

A program végrehajtása során az esetleges fejlemények figyelembevétele érdekében a Bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri a tudományos előrehaladást, valamint a nemzeti és nemzetközi rendelkezéseket.

⁽¹⁾ HL L 358., 1986.12.18., 1. o. A 2003/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 230., 2003.9.16., 32. o.) módosított irányelv.

Helyesbítés az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) végrehajtására irányuló egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/976/Euratom tanácsi határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

A 2006/976/EK határozat helyesen:

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. december 19.)

az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) végrehajtására irányuló egyedi programról

(2006/976/Euratom)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 7. cikke első bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

a tudományos és műszaki bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011) szóló, 2006. december 18-i 2006/970/Euratom tanácsi határozatnak ⁽³⁾ (a továbbiakban: a keretprogram) megfelelően a keretprogramot olyan egyedi programokon keresztül kell végrehajtani, amelyek részletes szabályokat állapítanak meg a végrehajtásra vonatkozóan, rögzítik időtartamukat és előírják a szükségesnek ítélt eszközöket.
- (2) A keretprogram két típusú tevékenység körül szerveződik: i. a fúzióenergia-kutatás, valamint az atommaghasadás és a sugárvédelem kutatása területén végzett közvetett cselekvések; valamint ii. a Közös Kutatóközpont nukleáris energia területén folytatott tevékenységeit magukban foglaló közvetlen cselekvések. Az i. pont szerinti tevékenységeket ezen egyedi programmal kell végrehajtani.
- (3) E programra alkalmazni kell a keretprogramnak a vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek részvételére és a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályait (a továbbiakban: részvételi és terjesztési szabályok).

- (4) A keretprogram kiegészíti a lisszaboni stratégia megvalósítására irányuló átfogó stratégiai törekvéshez szükséges egyéb, a kutatási politika területén végzett közösségi cselekvéseket, ezen belül különösen az oktatás, a szakképzés, a kultúra, a versenyképesség és az innováció, az ipar, az egészségügy, a fogyasztóvédelem, a foglalkoztatás, az energiaügy és a környezetvédelem területére vonatkozókat.

- (5) Az ITER-re vonatkozó tárgyalási irányelveket módosító, 2004. november 26-i tanácsi határozat értelmében az ITER Európában történő megvalósítása – a fúziós energia tágabb megközelítésének keretében – a keretprogram alapján végzett, fúziós energiával kapcsolatos kutatási tevékenységek központi eleme lesz.

- (6) Az ITER megvalósításához való hozzájárulást célzó uniós tevékenységeket és különösen az ITER Cadarache-ban történő felépítésének megkezdéséhez és a keretprogram során az ITER-technológiához kapcsolódó kutatáshoz és fejlesztéshez szükséges tevékenységeket a Szerződés II. címének 5. fejezete értelmében egy közös vállalkozás irányítja.

- (7) Az atommaghasadással foglalkozó tudomány és technológia egyes kutatási és technológiafejlesztési vonatkozásai esetében is a Szerződés II. címe 5. fejezetének megfelelően létrehozott közös vállalkozások hajthatják végre a tevékenységeket.

- (8) A Szerződés 101. cikkének megfelelően a Közösség több nemzetközi megállapodást kötött a nukleáris kutatás területén, és emellett a Közösségnek a nemzetközi kutatóközösségbe való további integrálása érdekében törekedni kell a nemzetközi kutatási együttműködés megerősítésére. Ezért ez az egyedi program nyitott az ehhez

⁽¹⁾ 2006. november 30-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 185., 2006.8.8., 10. o.

⁽³⁾ HL L 400., 2006.12.30., 61. o. Helyesbítve e Hivatalos Lap 21. oldalán.

szükséges megállapodásokkal rendelkező országok részvételére, és a projektek szintjén, illetve a kölcsönös előnyök alapján nyitott harmadik országok szervezetei és a tudományos együttműködésben érdekelt nemzetközi szervezetek részvétele iránt is.

- (9) Az e program keretében végzett kutatási tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket, beleértve azokat is, amelyek az Európai Unió alapjogi chartájában jutnak kifejezésre.
- (10) A keretprogramnak hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődés előmozdításához.
- (11) Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel ⁽¹⁾, a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel ⁽²⁾, valamint ennek esetleges jövőbeni módosításaival összhangban a keretprogram vonatkozásában biztosítani kell a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, a lehető leghatékonyabb és leginkább felhasználóbarát végrehajtást, valamint a jogbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférését.
- (12) Megfelelő – az Európai Közösségek pénzügyi érdekeivel arányos – intézkedéseket kell hozni mind a megítélt pénzügyi támogatás hatékonyságának, mind a rendelkezésre bocsátott pénzeszközök eredményes felhasználásának nyomán követésére a szabálytalanságok és a csalás megelőzése érdekében, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az 1605/2002/EK, Euratom rendelet, a 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet ⁽³⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ értelmében.

- (13) Az Európai Közösségek általános költségvetésében minden egyes tematikus területnek külön költségvetési tételt kell biztosítani.
- (14) A program végrehajtása során kellő figyelmet kell fordítani a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének elvére, valamint többek között a program cselekvései

keretében finanszírozott projektekben és programokban alkalmazott kutatók munkakörülményeire, felvételi eljárásuk átláthatóságára és pályafutás-fejlesztésükre, amely kérdésekben a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről szóló, 2005. március 11-i bizottsági ajánlás – az ajánlás önkéntes jellegét tiszteletben tartva – hivatkozási keretet nyújt,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Euratom hetedik keretprogramján belüli, a fúziós energia, az atommaghasadás és a sugárvédelem területén a nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó egyedi program (a továbbiakban: egyedi program) a 2007. január 1-jétől 2011. december 31-ig terjedő időszakra elfogadásra kerül.

2. cikk

Az egyedi program a nukleáris energia területével foglalkozó kutatási és képzési tevékenységekhez a következő témákban végzett kutatási cselekvések teljes skálájának támogatásán keresztül járul hozzá:

- fúziósenergia-kutatás;
- az atommaghasadás és a sugárvédelem területén végzett kutatás.

A célkitűzések ismertetése és e tevékenységek körvonalai az 1. mellékletben található.

3. cikk

A keretprogram 3. cikkével összhangban az egyedi program végrehajtásához szükségesnek ítélt összeg 2 234 millió euro, amelyből legfeljebb 15 % a Bizottság igazgatási kiadásait fedezi. Az összeget az alábbiak szerint kell elosztani:

Fúziósenergia-kutatás ⁽¹⁾	1 947
Atommaghasadás és sugárvédelem	287

⁽¹⁾ A fúziós energia kutatására előirányzott összegből legalább 900 millió eurót az ITER építésén kívüli, a mellékletben felsorolt tevékenységekre kell fordítani.

4. cikk

Az egyedi program keretében valamennyi kutatási tevékenységet az etikai alapelveknek megfelelően kell végrehajtani.

5. cikk

(1) Az egyedi programot a keretprogram II. mellékletében meghatározott finanszírozási rendszerek igénybevételével hajtják végre.

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom rendelettel (HL L 277., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽⁵⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

(2) Az egyedi programra alkalmazni kell a részvételi és terjesztési szabályokat.

6. cikk

(1) A Bizottság az egyedi program végrehajtására munkaprogramot dolgoz ki, amelyben részletesebben meghatározza a mellékletben kitűzött célokat és tudományos és technológiai prioritásokat, a pályázati kiírások témája szerint alkalmazandó finanszírozási rendszereket, valamint a végrehajtás ütemezését.

(2) A munkaprogram figyelembe veszi a tagállamok, a társult államok, valamint az európai és a nemzetközi szervezetek által végzett, kapcsolódó kutatási tevékenységeket. A munkaprogramot szükség szerint aktualizálni kell.

(3) A munkaprogramban elő kell írni az egyes finanszírozási rendszerek alapján benyújtott, közvetett cselekvésekre irányuló pályázatok elbírálási és a projektek kiválasztási kritériumait. A kritériumok a kiválóságra, a hatásra és a végrehajtásra vonatkoznak, és e keretek között a munkaprogram konkrétabb vagy további követelményeket, súlyozásokat és küszöbértékeket állapíthat meg.

(4) A munkaprogram megjelölhet:

- a) olyan szervezeteket, amelyek tagdíjat kapnak;
- b) konkrét jogalanyok tevékenységének támogatására irányuló cselekvéseket.

7. cikk

(1) Az egyedi program végrehajtásáért a Bizottság felelős.

(2) Az egyedi program végrehajtása céljából a Bizottságot tanácsadó bizottság segíti. E bizottság tagjai a bizottság

napirendjén szereplő különböző témáknak megfelelően változhatnak. A maghasadással összefüggő kérdésekben a bizottság összetétele, valamint a rá vonatkozó részletes működési és eljárási szabályok a közösségi kutatási, fejlesztési és demonstrációs tevékenységek igazgatásával és összehangolásával kapcsolatos struktúrákról és eljárásokról szóló, 1984. június 29-i 84/338/Euratom, ESZAK, EGK tanácsi határozatban ⁽¹⁾ megállapítottaknak felelnek meg. A magfúzióval összefüggő kérdésekben a fentiek a fúziós program tanácsadó bizottságának felállításáról szóló, 1980. december 16-i tanácsi határozatban ⁽²⁾ megállapítottaknak felelnek meg.

(3) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a bizottságot az egyedi program végrehajtásának előrehaladásáról, és időben tájékoztatást ad a program keretében javasolt vagy finanszírozott valamennyi KTF-cselekvésről.

8. cikk

A Bizottság gondoskodik a keretprogram 6. cikkében előírt független ellenőrzésről, értékelésről és felülvizsgálatról, amelyeket az egyedi program alá tartozó területeken végrehajtott tevékenységek tekintetében kell elvégezni.

9. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. KORKEAOJA

⁽¹⁾ HL L 177., 1984.7.4., 25. o.

⁽²⁾ A Hivatalos Lapban nem tették közzé, de a legutóbb a 2005/336/Euratom határozattal (HL L 108., 2005.4.29., 64. o.) módosított határozat.

MELLÉKLET

TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI CÉLKITŰZÉSEK, A TÉMÁK ÉS A TEVÉKENYSÉGEK KÖRVLONALAI

1. Bevezetés

Az atomenergia jelenleg az Európai Unióban összesen fogyasztott villamos energia egyharmadát fedezi, és a legjelentősebb villamosenergia-forrást képezi, amely – mivel az atomerőmű működése során nem bocsát ki szén-dioxidot – az éghajlatváltozás és Európa importált energiahordozóktól való függősége elleni küzdelem eszközeiről folyó vita fontos eleme.

A fúziós energia a kereskedelmi célú fúziós reaktor piaca törése után, azaz mostantól számítva néhány évtizeden belül nagyban hozzájárulhat az EU fenntartható és biztonságos energiaellátásának megvalósításához, és e cél elérése érdekében a következő fő lépés az ITER. Az ITER-projekt megvalósítása ezért az EU jelenlegi stratégiája középpontjában áll, de ehhez szilárd és célzott európai K+F-programot kell társítani az ITER üzemeltetésének előkészítése és olyan technológiák és ismeretek kifejlesztése érdekében, amelyekre a működési szakaszában és azt követően szükség lesz.

Másrésről a maghasadás kiaknázzható megoldás marad azon tagállamok számára, amelyek energiaforrásaik kiegyensúlyozott választéka érdekében ki kívánják használni ennek a technológiának az előnyeit. A kutatási és képzési tevékenységek kiemelkedő jelentőségűek a nukleáris biztonság jelenlegi és jövőbeli folyamatosan magas szintjének biztosítása, a fűtőenergia-hulladékgazdálkodási megoldások alkalmazásának folyamatos fejlődése és az ágazat egésze hatékonyságának és versenyképességének javítása szempontjából. A sugárvédelem területén folytatott kutatás ennek a politikának alapvető szempontja, mivel biztosítja a lakosság és a munkaerő optimális biztonságát valamennyi orvosi és ipari alkalmazásban.

A kutatási befektetések megfelelő szintje minden területen elengedhetetlen fontosságú Európa versenyképességének megőrzéséhez; a maximális hatékonyság érdekében ez a tagállamok közötti folyamatos együttműködéssel uniós szinten összehangolt megközelítést, továbbá az infrastruktúrát, a szakértelem és a know-how fenntartása érdekében erőfeszítéseket tesz szükségessé. Kutatásra általában szükség van az új tudományos és technológiai lehetőségek felméréséhez és a keretprogram során felmerülő új szakpolitikai igények rugalmas kezeléséhez is.

2. Kutatási témák

2.1. Fúziós energia

Az ITER-nek a franciaországi Cadarache-ban történő megépítésére és a fúziós energia fejlesztésének felgyorsítását célzó „tágabb megközelítéshez” tartozó projektek megvalósítására nemzetközi együttműködés keretében kerül sor. Egy nemzetközi ITER-megállapodás létrehozta az ITER-szervezetet. Az ITER és a tágabb megközelítéshez tartozó projektek megvalósítása, valamint nemzetközi együttműködés keretében más eszközökkel történő működtetésük az ilyen együttműködést példa nélküli szintre emeli. Ezekből Európának jelentős előnye származik, különösen a hatékonyság és a lehetséges költségmegosztás tekintetében. Az ITER belső ügynökségét (Domestic Agency) az Euratom-Szerződés szerinti közös vállalkozásként hozzák létre. Ez biztosítja az Euratom számára azokat az eszközöket, amelyekkel eleget tehet az ITER-megállapodásban foglalt nemzetközi kötelezettségeinek és biztosíthatja, hogy az Euratom hatékonyan és következetesen járuljon hozzá az ITER-hez és a tágabb megközelítéshez tartozó projektekhez, beleértve az e projekteket támogató K+F-tevékenységeket.

Európának a fűziósenergia-kutatás területén kivívott vezető szerepe a következők ötvözetének köszönhető: az Európai Kutatási Térséghez hasonló egyedi és tökéletesen integrált európai fúziós program, jelentős mértékű és folyamatos közösségi támogatás, az Euratom általi koordináció és az Euratom fúziós társulásaiban a humán tőke fejlesztése. A fúziós társulások a fűziósenergia-kutatás kiválósági központjai és jórészt a kísérleti létesítményeiken alapuló, kiterjedt együttműködési hálózatokkal rendelkeznek. Az ITER-hez kapcsolódó műszaki tervezési tevékenységek támogatása során az Euratom által megvalósított kiemelkedő technológiai fejlesztés és a JET-létesítmények sikeres üzemeltetése jelentős mértékben hozzájárult az európai fúziós program erős kohéziójának fokozásához. Ez biztosítja Európa számára azt a tudást és tapasztalatot is, amely a fűziósenergia-kutatás valamennyi területén – beleértve az ITER és a tágabb megközelítéshez tartozó projektek megvalósítását – a széles körű együttműködési törekvésekhez szükséges. Ezen eredményekre alapozva a hetedik keretprogram szervezése és irányítása biztosítja a K+F eredményes és hatékony koordinációját a program rövid és hosszú távú céljainak elérése érdekében.

A fúzió gyors fejlődése kiterjedt ipari bázist is megkövetel a fúziós energia kellő időben történő fejlesztésének biztosításához. Az európai ipar már jelentős mértékben hozzájárult az ITER-hez kapcsolódó műszaki tervezési tevékenységekhez. A hetedik keretprogram során az európai ipar – beleértve a KKV-akat – központi szerepet tölt be az ITER megépítésében, és arra törekszik, hogy maximálisan részt vegyen a DEMO-hoz („demonstrációs” fúziós erőmű) és a fúziós energiával működő jövőbeli erőművekhez szükséges fűziósenergia-technológiák kifejlesztésében.

Az ITER és az európai fúzióenergia-kutatási program hozzájárul a magas szintű csoport jelentésében (a „Kok-jelentésben”) a lisszaboni stratégia terén való előrehaladáshoz szükségesnek ítélt egyes sürgős cselekvésekhez. Az ITER mágnesként vonzza a fúzióval foglalkozó legjobb tudósokat és mérnököket, valamint a csúcstechnológiát alkalmazó vállalkozásokat. Ez előnyöket eredményez mind az európai fúziós program, mind az általános tudományos és műszaki tudásbázis számára. Azok a képességek és ismeretek, amelyeket az európai ipar megszerez az ITER-létesítmény rendkívül magas műszaki követelményeinek teljesítéséhez szükséges rendszerek és alkatrészek kiépítése során, elősegítik versenyképességének javítását.

Általános célkitűzés

Az ITER-hez szükséges tudásalap megteremtése és az ITER megvalósítása, amely jelentős lépés a biztonságos, fenntartható, környezettisztelő és gazdaságilag életképes erőművek reaktorprototípusainak létrehozása felé.

Tevékenységek

i. Az ITER megvalósítása

Az ITER – mint nemzetközi kutatási infrastruktúra – közös megvalósításának alábbi tevékenységeit foglalja magában:

A Közösségnek projektfelelősként különleges hatásköre van az ITER-szervezetben belül, és vezető szerepet tölt be a telephely előkészítése, az ITER-szervezet felállítása, az igazgatás és a munkaerő-felvétel, az általános műszaki és ügyintézési támogatás tekintetében.

A Közösség félként való részvétele az ITER-ben kiterjed az ITER-telephely vonzáskörzetén belüli és annak üzemeltetéséhez szükséges felszerelések és berendezések felépítésére és a projekt építés közbeni támogatására.

Az ITER megépítését támogató K+F-tevékenységeket a fúziós társulások és európai ipari létesítmények hajtják végre. Ezek a tevékenységek egyebek mellett alkatrészek és rendszerek kifejlesztését és tesztelését tartalmazzák.

ii. K+F az ITER működésének előkészítésében

Egy, a fizika és technológia területére összpontosító program célja az ITER-projektek kiválasztásának megerősítése és az ITER működése gyors beindításának előkészítése, jelentősen lecsökkentve az ITER alapvető célkitűzéseinek eléréséhez szükséges időt és költségeket. A program végrehajtása – a társulásokban a JET-létesítmények és más, létező vagy építés alatt álló mágneses plazmaösszetartó berendezések (tokamakok, sztellarátorok, RFP-k), valamint egyéb eszközök alkalmazásával – összehangolt kísérleti, elméleti és modellezési tevékenységeken keresztül történik; biztosítja, hogy Európának meglegyen a szükséges befolyása az ITER-projektre, és az üzemeltetés során kiemelkedő szerepet töltsön be. Ez a program a következőket tartalmazza:

- az ITER működéséhez szükséges kulcsfontosságú technológiák értékelése a JET továbbfejlesztett változatainak megvalósításán és üzemeltetésén keresztül (első fal, fűtésrendszer, diagnosztika),
- az ITER működésére vonatkozó forgatókönyvek feltárása a JET-re és egyéb létesítményekre célzott kísérletek és összehangolt modellezési tevékenységek segítségével.

A hetedik keretprogram korai szakaszában felülvizsgálják a programban szereplő létesítményeket, felmérve egyes meglévő létesítmények fokozatos megszüntetésének lehetőségét és figyelembe véve az új berendezések iránti igényt az ITER üzemeltetésével párhuzamosan. A felülvizsgálat határozza meg, hogy milyen mértékben van szükség új vagy felújított berendezések esetleges támogatására annak biztosítása érdekében, hogy a program továbbra is megfelelő fúziós létesítményeket tartson fenn a vonatkozó K+F-hez.

iii. Technológiai tevékenységek a DEMO előkészítésében

A DEMO-erőmű engedélyezéséhez, felépítéséhez és működéséhez szükséges kulcsfontosságú technológiákat és anyagokat a fúziós társulások és ipari létesítmények fejlesztik tovább annak érdekében, hogy teszteljék azokat az ITER-ben, és hogy az európai ipart képessé tegyék a DEMO felépítésére és a jövőbeni fúziós erőművek kifejlesztésére. A következő tevékenységek végrehajtására kerül sor:

- a fúziós erőmű anyagainak – a DEMO engedélyezésének lényeges előfeltételét képező – tesztelését végző nemzetközi fúziósanyag-besugárzó berendezés (IFMIF) építését előkészítő szakosodott projektcsoporthoz létrehozása és a műszaki validálási és műszaki tervezési tevékenységek (EVEDA) végrehajtása,
- alacsony aktivitású és a sugárzásnak ellenálló anyagok kifejlesztése, besugárzásvizsgálata és modellezése; a fúziós erőmű működéséhez szükséges kulcsfontosságú technológiák, többek között az árnyékolás kifejlesztése; a DEMO tervezési tevékenységei, beleértve a biztonsági és a környezeti vonatkozásokat.

iv. Hosszú távú K+F tevékenységek

A kifejezetten az ITER-re és a DEMO-ra irányuló tevékenységekre építve a fúziós program szakértelmet fejleszt ki és kibővíti a tudásbázist a jövő fúziós erőművei szempontjából stratégiai jelentőséggel bíró területeken. Ezek a kutatási tevékenységek javítják a fúziós energia műszaki megvalósíthatóságát és életképességét. A hetedik keretprogramban erre a célra tervezett cselekvések a következőket tartalmazzák:

- a mágneses plazmaösszetartás javított koncepciójának a reaktorokban való használat szempontjából sokat ígérő koncepciókon – beleértve a sztellarátorokat – történő tanulmányozását. A munkák a Wendelstein 7-X sztellarátor építésének befejezésére, a kísérleti adatbázisok bővítését célzó meglévő eszközök használatára és e konfigurációk jövőbeli perspektíváinak értékelésére összpontosítanak,
- fúziós fizikával foglalkozó kísérleti program végrehajtására kerül sor, amely a fúziós plazma viselkedésének mélyreható megértését célozva az erőmű tervezésének optimalizálását segíti elő,
- folytatódik az elméleti és modellezési munka, amelynek végső célja a fúziós reaktorplazma mélyreható megértése,
- megkezdődik a fúzióenergia-termelés szociológiai és gazdasági vonatkozásainak tanulmányozása, és folytatódnak az azt elősegítő cselekvések, hogy a nyilvánosság tájékozódjon a fúzióval kapcsolatos fejleményekről, és megértse a fúzió lényegét.

Folytatódik a tehetetlenségi fúziós energia területén meglévő tevékenység, amely figyelemmel kíséri a tagállamok tehetetlenségi plazmaösszetartásra irányuló civil kutatási tevékenységeit.

v. Humán erőforrás, oktatás és képzés

Az ITER azonnali és középtávú igényeihez és a fúzió továbbfejlesztéséhez a megfelelő humán erőforrás és a programon belüli magas szintű együttműködés a következőkkel biztosítható:

- a kutatóknak a programban részt vevő szervezetek közötti mobilitásának támogatása, a jobb együttműködés és a program integrációjának előmozdítása, valamint a nemzetközi együttműködés elősegítése érdekében,
- a mérnökök és kutatók posztgraduális és posztdoktori szintű, magas színvonalú képzése, amely magában foglalja a program létesítményeinek képzési platformként történő használatát, továbbá az e célra szervezett szemináriumokat és műhelyeket. A felsőoktatás területén a programban részt vevők közötti együttműködést erősítő cselekvéseket kell végezni, amelyek fúziós fizikai és fúziós technológiai mester- és doktori képzést is magukban foglalhatnak,
- az innováció előmozdítása és a know-how cseréje a kapcsolódó egyetemek, kutatóintézetek és az ipar között,
- a szabadalmak alkotásának ösztönzése.

vi. Infrastruktúrák

Az ITER Európában történő – az ITER-szervezet nemzetközi keretén belüli – megvalósítása az új, jelentős európai dimenzióval rendelkező kutatási infrastruktúrák részét képezi.

vii. A technológiaátadás folyamata

Az ITER-hez új és rugalmasabb szervezeti struktúrára van szükség, amely lehetővé teszi az általa generált innovációs és technológiafejlesztési folyamat gördülékeny átadását az iparnak, hogy e kihívásokkal szembenézve az európai ipar versenyképesebbé váljon.

viii. Újonnan felmerülő és előre nem látható szakpolitikai igények kezelése

A fúzió gyorsított fejlesztését célzó program eredményeként elérhető a fúziós energia előrehozott piacra kerülése egy olyan szélesebb politika részeként, amely Európa energiaellátási biztonsága, az éghajlatváltozás és a fenntartható fejlődés kérdéseivel foglalkozik. A gyorsított fejlesztés elsődleges célkitűzése és mérföldköve a DEMO előrehozott megvalósítása lenne. A hetedik keretprogramban ez az Euratom által az ITER-partnerekkel együttműködésben végzett, a fúziós energia nemzetközi szintű tágabb megközelítéséhez tartozó tevékenységeket és projekteket jelentene.

2.2. Atommaghasadás és sugárvédelem

Közvetett cselekvésekre az alábbiakban részletezett öt főbb területen kerül sor. Az általános célkitűzés az atommaghasadás és a sugárzás ipari és gyógyászati felhasználása biztonsági jellemzőinek, forrás- és költséghatékonyságának növelése. A program egészében léteznek azonban több területet érintő, fontos kérdések, és a különböző tevékenységek közötti

kölcsönhatásokat megfelelően kell biztosítani. E tekintetben kulcsfontosságúak a képzési tevékenységek és a kutatási infrastruktúrák. A képzési szükségleteknek kulcsfontosságú tényezőknek kell lenniük ezen ágazat valamennyi közösségi finanszírozású projektjében, és az infrastruktúrákhoz biztosított támogatással együtt a nukleáris szakértelem kérdéskörének alapvető részét kell képezniük.

Szükség van az alapvető problémák és megközelítések közös európai megítélésére az Európai Kutatási Térség megerősítésére irányuló igényekkel összhangban. Sor kerül a nemzeti programok közötti kapcsolatok kialakítására, és előmozdítják a hálózatba szervezést nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal, beleértve az USA-t, az Új Független Államokat, Kanadát és Japánt. Egyértelmű közösségi érdek fennállása esetén az Euratomnak teljes értékű szerepet kell betöltenie a KTF- (kutatási és technológiafejlesztési) tevékenységeket nemzetközi szinten koordináló meglévő fórumokon. A koordináció adott esetben a KKK e területen végrehajtott közvetlen cselekvéseire irányuló programmal is biztosítva lesz, akárcsak a fúzióenergia-kutatás keretében végzett közvetett cselekvésekkel.

Hasonlóan fontos összeköttetéseket kell létesíteni az EK-keretprogramban szereplő kutatással, különösen az európai szabványokkal, az oktatással és képzéssel, a környezetvédelemmel, az anyagtudománnyal, a kormányzással, a közös infrastruktúrákkal, a biztonsággal, a biztonsági kultúrával és energiával kapcsolatos tevékenységek során. A nemzetközi együttműködés a legtöbb témakörben a tevékenységek alapvető jellemzője.

i. A radioaktív hulladékok kezelése

Célkitűzések

A végrehajtás-orientált KTF-en keresztül a tevékenységek célja, hogy megfelelő tudományos és műszaki alapot teremtsenek a technológiák, valamint a kiegészítő üzemanyagok és a hosszú élettartamú radioaktív hulladék geológiai ártalmatlanítása biztonságának demonstrálására, megalapozzák a hulladékok kezelésének és ártalmatlanításának legfontosabb kérdéseire vonatkozó közös európai szemlélet kifejlesztését, és felmérjék a hulladék mennyiségének és/vagy veszélyességének particionálással és transzmutációval vagy más technikákkal való csökkentését célzó egyéb módszereket.

Tevékenységek

Geológiai ártalmatlanítás: mérnöki tanulmányokat és a lerakási tervek demonstrációját, a lerakáshoz a befogadó kőzet helyszíni jellemzését (mind általános, mind helyszínspecifikus föld alatti kutatólaboratóriumokban), a lerakási környezet megértését, a közeli területen (hulladék formája és műszaki akadályok) és a távoli területen (feküdközet és a bioszférába kerülés útvonalai) zajló folyamatok tanulmányozását, megbízható teljesítmény- és biztonságértékelési módszerek kidolgozását, továbbá a lakossági fogadtatáshoz kapcsolódó kormányzási és társadalmi kérdések vizsgálatát megkövetelő, nagy aktivitású és/vagy hosszú élettartamú radioaktív hulladékok geológiai ártalmatlanítása területén folytatott KTF.

Particionálás és transzmutáció: KTF a particionálás és a transzmutáció valamennyi műszaki területén, amely a legfejlettebb particionálási eljárásokhoz és transzmutációs rendszerekhez – beleértve a kritikus és szubkritikus rendszereket – tartozó kísérleti létesítmények és demonstrációs rendszerek kifejlesztésének alapja lehet, a kiegészítő nukleáris fűtőanyagok kezeléséből származó nagy aktivitású és hosszú élettartamú radioaktív hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése céljából. A kutatás kiterjed az atomenergia előállításánál kevesebb hulladék termelését eredményező koncepciók felkutatására is, nevezetesen a meglévő reaktorokban a hasadóanyagok hatékonyabb felhasználására.

ii. Reaktorrendszerek

Célkitűzések

E cselekvések célja a meglévő létesítmények valamennyi típusának folyamatos, biztonságos működésének biztosítása, és az ellátás sokféleségének és biztonságának javításához, valamint a globális felmelegedés leküzdéséhez való hozzájárulásként a nukleáris energia még biztonságosabb, erőforrás-hatékonyabb és versenyképesebb kiaknázását célzó fejlettebb technológiában rejlő lehetőségek felkutatása.

Tevékenységek

Nukleáris létesítmények biztonsága: a jelenlegi és jövőbeli nukleáris létesítmények működésének biztonságára irányuló KTF, különösen az erőművek élettartambecslése és irányítása, a biztonságkultúra (az emberi és szervezési mulasztás kockázatának minimálisra csökkentése), a fejlett biztonságértékelési módszerek, a digitális szimulációs eszközök, műszerek és vezérlés, továbbá a súlyos balesetek megelőzése és enyhítése területén, a tudásmenedzsment optimalizálását és a szakértelem fenntartását célzó kapcsolódó tevékenységekkel együtt.

Fejlett nukleáris rendszerek: KTF az e területen tett nemzetközi erőfeszítésekkel együttműködésben – mint például a IV. generációs reaktorokkal foglalkozó nemzetközi fórum – a jelenlegi rendszerek és üzemanyagok hatékonyságának javítására, a kiválasztott fejlett reaktorrendszerek vonatkozásainak a bennük rejlő lehetőségek, a proliferációval szembeni ellenálló képességük és a hosszú távú fenntarthatóságra gyakorolt hatásuk felmérésére, beleértve az upstream kutatási tevékenységeket⁽¹⁾ (különösen a természettudomány), valamint az üzemanyagciklus és az innovatív üzemanyagok tanulmányozását, és a hulladékgazdálkodási szempontokat.

⁽¹⁾ Emlékeztetni kell arra, hogy az EK „Ötletek” egyedi programjának értelmében az EKT a tudományos és a műszaki kutatás valamennyi területén támogatja a felderítő kutatást.

iii. Sugárvédelem

Célkitűzések

A sugárzás biztonságos orvosi és ipari felhasználása megbízható sugárvédelmi politikán és annak eredmény végrehajtásán alapul, és továbbra is elsőbbséget élvez a programon belül. A kutatás döntő szerepet játszik a védelmi előírások fenntartásában és javításában, és ez a programban szereplő valamennyi tevékenység közös célkitűzése. A kutatásnak az is fontos célkitűzése, hogy alátámassza a közösségi politikákat és azok eredményes végrehajtását, továbbá gyorsan és hatékonyan reagáljon az újonnan felmerülő igényekre.

Ennek a kutatásnak egyik fontos célkitűzése, hogy hozzájáruljon az alacsony és hosszan tartó sugárterhelés kockázatával kapcsolatos vita megoldásához. E tudományos és szabályozási kérdés megoldása jelentős költséggel és/vagy közegészségügyi hatással járhat a sugárzás orvosi és ipari felhasználása esetében.

Tevékenységek

- Az alacsony és hosszan tartó sugárterheléssel kapcsolatos kockázatok számszerűsítése: az alacsony és hosszan tartó sugárterhelés egészségre jelentett kockázatainak jobb számszerűsítése, beleértve az egyéni variabilitást, epidemiológiai tanulmányokon és a sejt- és molekuláris biológia területén folytatott kutatás mechanizmusainak jobb megértésén keresztül.
- A sugárzás orvosi felhasználása: a diagnosztika és a terápia (beleértve a nukleáris orvostudományt) területén a sugárzás orvosi felhasználása biztonságának és hatékonyságának biztosítása új technológiai fejlesztések megvalósítása és az ilyen felhasználások előnyei és kockázatai közötti megfelelő egyensúly elérése révén.
- Veszélyhelyzetek kezelése és helyreállítás: a veszélyhelyzet-kezelés következetességének és integrációjának javítása Európában (beleértve a szennyezés jellemzését és a véletlenül szennyeződött területek helyreállítását) a közös eszközök és stratégiák kifejlesztésén, továbbá üzemeltetési környezetekben tanúsított hatékonyságuk demonstrálásán keresztül.
- A sugárzás vagy a radioaktív anyagok rosszindulatú felhasználása: megbízható és a gyakorlatban alkalmazható megközelítések kialakítása a sugárzás vagy a radioaktív anyagok rosszindulatú felhasználása (beleértve az eltérítést is) által kiváltott hatás kezelésére, beleértve a közvetlen és közvetett egészségügyi hatásokat és a környezet – különösen a lakott területek és az élelmiszer- és vízellátás – szennyezését.

Biztosítani kell a kiegészítő jelleget és a kétszeresen végzett munka elkerülését az „Együttműködés” egyedi program „Biztonság” témájával ⁽¹⁾ kapcsolatban, amelyben szintén előnyösen felhasználhatóak a korábbi Euratom-cselekvések során megszerzett releváns tapasztalatok.

- Egyéb témák: az egyéb területeken (például a természetes sugárzás, a radioökológia, a környezetvédelem, a dozimetria, a foglalkozási expozíció, a kockázatkezelés stb. területén) folytatott nemzeti kutatási tevékenységek hatékonyabb integrálása.

iv. Infrastruktúrák

Célkitűzések

A kutatási infrastruktúrák – a nagyon nagy és költséges erőmű- és laboratóriumhálózatoktól az olyan sokkal kisebb létesítményekig, mint az adatbázisok, a digitális szimulációs eszközök és a szövetbankok – a nukleáris tudomány és technológia, valamint a radiológiával foglalkozó tudományágak területén folytatott KTF lényeges elemét jelentik. A program célkitűzései kulcsfontosságú infrastruktúrák támogatására irányulnak olyan területeken, ahol egyértelmű az európai hozzáadott érték, különösen a kritikus tömeg létrehozása és az elavulttá vált létesítmények, például kutatóreaktorok lecserélése érdekében. Ez megszilárdítja az olyan korábbi közösségi programok sikerét, amelyek megkönnyítették az ilyen infrastruktúrákhoz való transznacionális hozzáférést és ezen infrastruktúrák közötti együttműködést, és hozzájárul az európai nukleáris ágazatban a műszaki haladás, az innováció és a biztonság magas színvonalának fenntartásához.

Az infrastruktúrák jelentős mértékben hozzájárulnak a tudósok és mérnökök képzéséhez is.

Tevékenységek

- Infrastruktúrák támogatása: a bármely fenti témához szükséges alapvető kutatási infrastruktúrák tervezésének, felújításának, építésének és/vagy működésének támogatása; például: a radioaktív hulladék geológiai ártalmatlanításának kutatásával foglalkozó föld alatti laboratóriumok, a particionálási és transzmutációs eszközök kísérleti/tesztelési

⁽¹⁾ Az Európai Közösség hetedik keretprogramjának része.

létesítményei, reaktoregységek és alrendszerek, melegkamrák, a súlyos balesetek vizsgálatára és termohidraulikus teszteszámra szolgáló létesítmények, anyagvizsgáló létesítmények, továbbá a sugárvédelem kutatásához használt digitális szimulációs eszközök és radiobiológiai létesítmények, adatbázisok és szövetbankok.

- Infrastruktúrákhoz való hozzáférés: a meglévő és a jövőbeli infrastruktúrákhoz való transznacionális hozzáférés megkönnyítése egyéni kutatók vagy kutatócsoportok számára.

v. Humán erőforrás, mobilitás és képzés

Célkitűzések

Az atommaghasadás és a sugárvédelem valamennyi területén a szükséges kiemelkedő szakértelem és humán erőforrás megtartására, és ennek a nukleáris biztonság jelenlegi magas szintjének fenntartására jelentett kihatásaira irányuló figyelemnek köszönhetően a program célkitűzései különböző intézkedéseken keresztül a tudományos képességek és a know-how ágazaton belüli terjesztésének támogatását célozzák. Ezen intézkedések célja a megfelelően képzett kutatók és műszaki szakemberek minél előbbi rendelkezésre állásának garantálása például az uniós oktatási intézmények közös képzési tevékenységei és a közöttük fennálló koordináció javítása révén – annak érdekében, hogy biztosítható legyen a képzések egyenértékűsége valamennyi tagállamban –, vagy a hallgatók és a tudósok képzésének és mobilitásának megkönnyítésével. Csak egy igazán európai megközelítés biztosíthatja a szükséges ösztönzőket és a felsőfokú oktatás és képzés harmonizált szintjét, megkönnyítve ezáltal az új tudósgeneráció mobilitását, és gondoskodva az egyre integráltabbá váló nukleáris ágazatban a jövő tudományos és technológiai kihívásaival szembenező mérnökök szakmai pályafutását végigkísérő képzési szükségletekről.

Tevékenységek

- Képzés: a nemzeti programok összehangolása és a nukleáris tudomány és technológia általános képzési igényeinek kielégítése az eszközök skálája segítségével – beleértve a versenyképes eszközöket is –, a humán erőforrások általános támogatásának részeként valamennyi témakörben. Ez magában foglalja a képzések és a képzési hálózatok támogatását, valamint az ágazat fiatal tudósok és mérnökök számára való vonzóvá tételét szolgáló intézkedések támogatását is.
- A kutatók mobilitása: a tagállamok és az EU-n kívüli országok különböző egyetemei és intézetei között a tudósok és mérnökök fokozottabb mobilitásának támogatása főként juttatásokon és ösztöndíjakon keresztül. Különleges támogatás nyújtható a Független Államok Közösségéből származó kutatók esetében.

3. Etikai szempontok

A program és az abból eredő kutatási tevékenységek végrehajtása során tiszteletben kell tartani az etikai alapelveket. Ide tartoznak többek között az Európai Unió alapjogi chartájában foglalt elvek, beleértve a következőket: az emberi méltóság és az emberi élet védelme, a személyes adatok és a magánélet védelme, továbbá a közösségi jogok és a vonatkozó nemzetközi egyezmények, útmutatások és magatartási kódexek legújabb változatának megfelelően az állatok és a környezet védelme, például a Helsink-i Nyilatkozat, az Európa Tanács 1997. április 4-én, Oviedóban aláírt, az emberi jogokról és a biogéneztől szóló egyezménye és kiegészítő jegyzőkönyvei, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, az UNESCO által elfogadott, az emberi génállományról és az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozat, a biológiai és mérgező fegyverekről szóló ENSZ-egyezmény (BTWC), az élelmiszer- és mezőgazdasági felhasználású növényi genetikai erőforrásokról szóló nemzetközi szerződés, valamint az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vonatkozó határozatai alapján.

Figyelembe kell venni továbbá a biotechnológia etikai vonatkozásaival foglalkozó európai tanácsadó csoport véleményeit (1991–1997), valamint a tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit (1998-tól).

A szubszidiaritás elvének megfelelően és az Európában fellelhető megközelítések sokféleségére figyelemmel a kutatási projektek résztvevői kötelesek betartani azon országok hatályos jogszabályait, előírásait és etikai szabályait, amelyekben a kutatást végzik. A nemzeti rendelkezéseket minden esetben alkalmazni kell, és a valamely tagállamban vagy más országban tiltott kutatás az adott tagállamban vagy országban történő elvégzés esetén közösségi forrásból nem támogatható.

Szükség esetén a kutatási projekteket megvalósító személyek a KTF-tevékenységek megkezdése előtt kötelesek megszerezni az illetékes nemzeti vagy helyi etikai bizottságok jóváhagyását. A Bizottság rendszeresen etikai szempontú felülvizsgálatnak veti alá az etikailag érzékeny kérdésekre irányuló, valamint az etikai vonatkozásokkal nem kielégítő módon foglalkozó pályázatokat. Egyedi esetekben etikai felülvizsgálat a projekt végrehajtása idején is végezhető.

A Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv előírja, hogy a Közösségnek teljes mértékben figyelembe kell vennie az állatok kíméletére vonatkozó követelményeket a közösségi politikák – beleértve a kutatást – kialakítása és végrehajtása során. A kísérleti és egyéb tudományos célokra felhasznált állatok védelmére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1986. november 24-i 86/609/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ megköveteli, hogy a kísérleteket úgy tervezzék meg, hogy ezek során a kísérleti állatok ne szenvedjenek nélkülözést, és hogy e kísérletek ne okozzanak szükségtelen fájdalmat és szenvedést, minél kevesebb állat használatát igényeljük, az ideglettani szempontból legkevésbé érzékeny állatokat vegyék igénybe és a lehető legkevesebb fájdalmat, szenvedést, nélkülözést vagy maradandó károsodást okozzák. Az állatok genetikai örökségének megváltoztatása és az állatok klónozása csak etikailag indokolt célok érdekében és az állatok jóllétét, valamint a biológiai sokféleség alapelveinek figyelembevételét biztosító körülmények között jöhet szóba. A program végrehajtása során az esetleges fejlemények figyelembevétele érdekében a Bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri a tudományos előrehaladást, valamint a nemzeti és nemzetközi rendelkezéseket.

⁽¹⁾ HL L 358., 1986.12.18., 1. o. A 2003/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 230., 2003.9.16., 32. o.) módosított irányelv.

Helyesbítés az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) a keretében a Közös Kutatóközpont által közvetlen cselekvések révén végrehajtandó egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/977/Euratom tanácsi határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

A 2006/977/EK határozat helyesen:

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. december 19.)

az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2011) a keretében a Közös Kutatóközpont által közvetlen cselekvések révén végrehajtandó egyedi programról

(2006/977/Euratom)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 7. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

a tudományos és műszaki bizottsággal, valamint a Közös Kutatóközpont igazgatótanácsával folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) A Szerződés 7. cikkének megfelelően az Európai Atomenergia-közösség kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2011) szóló, 2006. december 18-i 2006/970/Euratom tanácsi határozatot ⁽³⁾ (a továbbiakban: a keretprogram) olyan egyedi programokon keresztül kell végrehajtani, amelyek részletes szabályokat állapítanak meg a végrehajtásra vonatkozóan, rögzítik időtartamukat, és előírják a szükségesnek ítélt eszközöket.
- (2) A Közös Kutatóközpontnak – a továbbiakban: KKK – az Euratom keretprogram végrehajtására irányuló KKK egyedi program keretébe tartozó közvetlen cselekvéseken keresztül kell végrehajtania a kutatási és képzési tevékenységeket.
- (3) Feladatainak teljesítése során a KKK-nak ügyfélközpontú tudományos és műszaki támogatással kell hozzájárulnia az EU döntéshozatali folyamatához, ily módon támogatva a meglévő szakpolitikák végrehajtását és figyelemmel

kísérését, és reagálva az új szakpolitikai igényekre. Feladatának teljesítéséhez a KKK-nak a legjobb európai minőségű kutatást kell végeznie, ami magában foglalja saját tudományos kiválóságának fenntartását is.

- (4) Ezen egyedi program végrehajtása során kiemelt hangsúlyt kell helyezni a kutatók Közösségen belüli mobilitására és képzésére, valamint az innovációra. Megemlítendő különösen, hogy a KKK-nak megfelelő képzési tevékenységeket kell folytatnia a nukleáris biztonság és védelem területén.
- (5) Ezt az egyedi programot rugalmas, hatékony és átlátható módon kell végrehajtani, figyelembe véve a KKK felhasználóinak jogos igényeit és a közösségi politikákat, valamint szem előtt tartva a Közösség pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatos célkitűzést. A program keretében végzett kutatási tevékenységeket adott esetben ezekhez a igényekhez, valamint a tudományos és technológiai fejleményekhez kell igazítani, és törekedni kell a tudományos kiválóságra.
- (6) Az ezen egyedi program keretében végzett kutatási-fejlesztési tevékenységekre alkalmazni kell az Európai Közösség keretprogramjának a vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek részvételére és a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályait (a továbbiakban: részvételi és terjesztési szabályok).
- (7) E program végrehajtása céljából indokolt lehet az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásnak vagy a társulási megállapodások valamelyikének a hatálya alá tartozó együttműködésen kívül további nemzetközi együttműködési tevékenységeket kezdeményezni harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel, elsősorban a Szerződés 2. cikkének h) pontja, 101. és 102. cikke alapján.

⁽¹⁾ 2006. november 30-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 185., 2006.8.8., 10. o.

⁽³⁾ HL L 400., 2006.12.30., 61. o. Helyesbítve e Hivatalos Lap 21. oldalán.

- (8) Az Európai Unió bővítésével és az integrációval összefüggésben a KKK arra törekszik, hogy előmozdítsa az új tagállamok szervezeteinek és kutatóinak a tevékenységeihez történő csatlakozását, különösen a közösségi vívmányok tudományos és technikai vonatkozású összetevőinek az alkalmazása tekintetében, a csatlakozó és a tagjelölt országok szervezetei és kutatói esetében pedig a szorosabb együttműködést. A szomszédos országok fokozatos bevonása is napirenden van, főként az európai szomszédságpolitika elsődleges témái tekintetében.
- (9) Az ezen egyedi program keretében végzett kutatási tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket, beleértve azokat is, amelyek az Európai Unió alapjogi chartájában jutnak kifejezésre.
- (10) Célszerű, hogy a KKK továbbra is kiegészítő erőforrásokra tegyen szert piaci tevékenységei révén; ilyenek többek között a keretprogram közvetett cselekvéseiben való részvétel, a harmadik felek számára végzett tevékenységek, valamint – kisebb mértékben – a szellemi tulajdonjogok kiaknázása.
- (11) Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁽¹⁾, a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel⁽²⁾, valamint ennek esetleges jövőbeni módosításaival összhangban a keretprogram vonatkozásában biztosítani kell a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, a lehető leghatékonyabb és leginkább felhasználóbarát végrehajtást, valamint a jogbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférését.
- (12) Megfelelő – az Európai Közösségek pénzügyi érdekeivel arányos – intézkedéseket kell hozni mind a megítélt pénzügyi támogatás hatékonyságának, mind a rendelkezésre bocsátott pénzeszközök eredményes felhasználásának nyomom követésére a szabálytalanságok és a csalás megelőzése érdekében, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az 1605/2002/EK, Euratom rendelet, a 2342/2002/EK, Euratom rendelet, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽³⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi 1999. május 25-i rendelet⁽⁴⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott

vizsgálatokról szóló 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ értelmében.

- (13) A Bizottságnak megfelelő időben intézkednie kell annak érdekében, hogy az e program keretébe tartozó területeken végzett tevékenységekről független értékelés készüljön,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A kutatási és képzési tevékenységek területén a Közös Kutatóközpont által végrehajtandó közvetlen cselekvésekre vonatkozó egyedi program – a továbbiakban: az egyedi program – a 2007. január 1-jétől 2011. december 31-ig terjedő időszakra elfogadásra kerül.

2. cikk

Az egyedi program megállapítja a Közös Kutatóközpont nukleáris cselekvésekkel kapcsolatos tevékenységeit, amelyek támogatják a transznacionális együttműködés keretén belül megvalósuló kutatások teljes skáláját az alábbi tematikus területeken:

- nukleáris hulladék-kezelés, környezeti hatás;
- nukleáris biztonság;
- nukleáris védelem.

A részletes célkitűzéseket, valamint az e tevékenységekre vonatkozó körvonalakat a melléklet tartalmazza.

3. cikk

A keretprogram 3. cikkével összhangban az egyedi program végrehajtásához szükségesnek ítélt összeg 517 millió EUR.

4. cikk

Az egyedi program keretében valamennyi kutatási tevékenységet az etikai alapelveknek megfelelően kell végrehajtani.

5. cikk

- Az egyedi programot a keretprogram II. mellékletében meghatározott közvetlen cselekvésekkel kell végrehajtani.
- Erre az egyedi programra alkalmazni kell a közvetlen cselekvésekre vonatkozó részvételi és terjesztési szabályokat.

6. cikk

(1) A Bizottság az egyedi program végrehajtására többéves munkaprogramot dolgoz ki, amelyben részletesebben meghatározza a mellékletben kitűzött célokat és tudományos és technológiai prioritásokat, valamint a végrehajtás ütemezését.

⁽⁵⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. Az 1248/2006/EK, Euratom rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

(2) A többéves munkaprogramban figyelembe kell venni a tagállamok, a társult államok, valamint az európai és a nemzetközi szervezetek által végzett kapcsolódó kutatási tevékenységeket. A munkaprogramot szükség szerint aktualizálni kell.

7. cikk

A Bizottság gondoskodik a keretprogram 6. cikkében előírt független értékelésről, amelyet az egyedi program alá tartozó területeken végrehajtott tevékenységek tekintetében kell elvégezni.

8. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

9. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. KORKEAOJA

MELLÉKLET

A KKK-EURATOM PROGRAM

1. **Célkitűzés**

A nukleáris energiával kapcsolatos közösségi politika ügyfélközpontú tudományos és műszaki támogatása, ily módon támogatva a meglévő szakpolitikák végrehajtását és figyelemmel kísérését, és rugalmasan reagálva az új szakpolitikai igényekre.

2. **Megközelítés**

A Közös Kutatóközpont (KKK) feladata, hogy az európai kutatás élmezőnyben tartásának céljából ügyfélközpontú tudományos és műszaki támogatást nyújtson a közösségi politikák kialakításához, fejlesztéséhez, végrehajtásához és nyomon követéséhez. A KKK küldetése hangsúlyozza annak szükségességét is, hogy a KKK magas színvonalú kutatási tevékenységeket folytasson az iparral és más szervezetekkel szoros kapcsolatot tartva, és a tagállamok köz- és magánintézeteivel hálózatot alakítson ki. A KKK minden tevékenységében jelen van mindkét terület, de azok jelentősége változó mértékű attól függően, hogy a Bizottság szolgálatainak nyújtott közvetlen támogatásról, vagy széles körű európai vagy nemzetközi vonatkozású alaputatásról van szó.

A KKK nukleáris tevékenységeinek célja, hogy az Euratom-Szerződésből eredő kutatási és fejlesztési kötelezettségeknek eleget tegyen, a Bizottság és a tagállamok részére támogatást nyújtson a nukleáris biztonsági ellenőrzés és a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozása, a hulladékkezelés, a nukleáris létesítmények és üzemanyagciklus biztonsága, a környezeti radioaktivitás és a sugárvédelem terén.

Ennek az egyedi programnak a célja az ismeretek gyarapítása és összegyűjtése, létfontosságú tudományos/műszaki adatok és támogatás nyújtása az atomenergia biztonságához, védelméhez és megbízhatóságához, fenntarthatóságához és ellenőrzéséhez, beleértve az innovatív/jövőbeni rendszerek értékelését. A keretprogram közvetett cselekvéseiben való részvételnek és az alább a 3. részben kifejtett intézményi munkaprogramnak a lehető legjobban ki kell egészíteniük egymást

Nukleáris téren jelenleg az egyik legnagyobb probléma az, hogy elvész a tudás, a szakértelem és különösen a sugárzó anyagok és a sugármező kezelésére vonatkozó technológiai és mérnöki szakismeret. A KKK továbbra is a fiatal kutatóknak nyújtott tájékoztatás, képzés és oktatás európai referenciainstítúciónak fog működni, és infrastruktúrához továbbra is hozzáférést biztosít más kutatóknak is, ily módon segítve az európai nukleáris know-how fenntartását.

Másik célkitűzés az együttműködés hálózatba szerveződés útján való továbbfejlesztése európai és nemzetközi szinten. Ebben az összefüggésben különös jelentőségű a KKK lehetősége a kiválósági hálózatokban és az integrált projektekben való részvételre.

Ezen túlmenően a KKK elősegíti az európai energiaigény kielégítéséhez szükséges energia megfelelő összetételével (beleértve a megújuló energiaforrásokat és a nukleáris energiát) kapcsolatos, tényeken alapuló vitát és a kellő ismeretek birtokában megvalósítandó döntéshozatalt.

3. **Tevékenységek**3.1. *Nukleáris hulladék-kezelés, környezeti hatás*3.1.1. *A kiégett üzemanyag jellemzői, tárolása és elhelyezése*

A kiégett üzemanyag és a nagy aktivitású nukleáris hulladék kezelése annak kondicionálás utáni elszállítását, tárolását és geológiai elhelyezését jelenti. A fő célkitűzés, hogy radionuklidok hosszú távon ne szabaduljanak ki a bioszférába. E célkitűzések elérése szempontjából meghatározó a mesterséges és természetes gátrendszerek tervezése, felmérése és működése megfelelő időtávon, ez pedig többek között az üzemanyag viselkedésétől függ.

A KKK arra törekszik, hogy a kiégett üzemanyag hosszú távú viselkedéséről adatokat szerezzen és a mesterséges gátrendszerek megbízható felmérésére alkalmas módszereket fejlesszen ki, súlyt fektetve a hulladékcsomagok sértetlenségére és kockázatorientált döntési kritériumok rendszeresítésére.

Az üzemanyag viselkedésének valóságghű körülmények közötti laboratóriumi vizsgálata megfelelő adatokat szolgáltat a hosszú távú előrejelzésekre alkalmas modellek kidolgozásához és az ezek helytállóságáról való meggyőződéshez. A KKK részt vesz a biztonságos ártalmatlanítási megoldások kidolgozására irányuló európai erőfeszítésekben is, és tevékenyen hozzájárul az ismeretek országok közötti átadásához.

3.1.2. Particionálás, transzmutálás és kondicionálás

E program fő kihívása továbbra is egyfelől a hosszú felezési idejű radionuklidoknak az üzemanyag particionálása általi különválasztásának optimalizálása, másfelől az aktinidák transzmutálása szempontjából biztonságos és megbízható üzemanyagok vagy célanyagok előállítására és ezek jellemzőinek meghatározása.

Ezen alternatív hulladékkezelési stratégiák tanulmányozása jelenleg is nagy figyelmet kap, mert a hulladék elhelyezésében rejlő hosszú távú veszélyeket jelentősen csökkenthetik. Fölmerül, hogy a transzmutációt gyorsreaktorokkal, termikus reaktorokkal, vagy akár külön az aktinidák égetésére szolgáló létesítményekkel oldják meg. A jövő erőműrendszereiről szóló elképzelések többségében szerepel a radionuklidok szelektív különválasztása.

A hosszú élettartamú radionukleidok mennyiségének komoly csökkenése és a hulladéklerakatok jelentős csökkenése azt eredményezi, hogy hosszú távon a nagy aktivitású hulladékok kondicionálására alkalmas inert anyagok kifejlesztése jelent kulcsfontosságú javulást az atomhulladékok kezelésében.

A KKK új létesítményeket üzemeltet a fejlett particionálás, valamint az ezen a területen használható üzemanyagok és célanyagok előállítása érdekében (a Másodlagos Aktinidák Laboratóriuma). A KKK ezenkívül a célanyagokon és az üzemanyagokon besugárzásos vizsgálatokat végez, továbbá alapvető nukleáris adatokat gyűjt a transzmutációval kapcsolatosan. Végezetül a korrózióra és a kilúgozásra vonatkozó tanulmányok révén megállapítja az aktinidák kondicionálására használt anyagok kémiai tartósságát.

3.1.3. Aktinidák alapkutatása

Az alapkutatási tevékenységek alapvető ismeretek megszerzésére irányulnak a nukleáris üzemanyagban végbemenő fizikai folyamatok megértésének alátámasztására (az energiatermeléstől a hulladékkezelésig), és szorosan kapcsolódnak képzési és oktatási tevékenységekhez. Az alapkutatás az anyagok hőfizikai jellemzőire, az aktinidákat befogadó rendszerek felszíni jellemzőire és az alapvető fizikai és vegyi jellemzőkre összpontosít.

A KKK létesítményei, mint az Aktinidák Felhasználói Laboratóriuma, továbbra is fogadnak tudósokat, különösen az európai egyetemekről.

3.1.4. Nukleáris adatok

A kijelölt másodlagos aktinidákat égető létesítmények vonatkozásában javasolt tervek és a fejlett atomenergia-termelési elképzelések új igényeket eredményeznek az eddiginél lényegesen pontosabb nukleáris adatokra.

A KKK nukleáris adatokra vonatkozó méréseket végez az atomhulladék-kezelés érdekében. Az új technológiai fejlemények a mérési képességek jelentős javulását eredményezték. A KKK támogat továbbá egy fontos erőfeszítést, amely a kísérleti úton hozzáférhetetlen reakciók modellezése céljából a nukleáris technika elméleti alapjainak továbbfejlesztésére irányul.

A radionuklidok méréstana olyan mérésekkel egészíti ki ezt a munkát, amelyek a hasadóanyagok és a hasadási termékek bomlásáról szolgálnak pontosabb adatokkal. A sugárvédelmi szabályozás alapjául szolgáló elméletek és modellek alátámasztásához is pontos kísérleti adathalmaz szükséges.

3.1.5. Az atomkutatás orvosi alkalmazásai

A KKK nukleáris létesítményei és szaktudása számos orvosi alkalmazáshoz vezetett. Ezek új izotópok előállítására irányuló kutatások, a klinikai referenciaanyagok kidolgozása és a rák új gyógymódjainak támogatása során jöttek létre. A KKK célja, hogy ezeket az új alkalmazásokat a kórházi és a gyógyszeripari kivitelezés rendelkezésre bocsássa.

3.1.6. A környezeti radioaktivitás mérése

Nyomelemzési szaktudását felhasználva a KKK ellenőrzi a nukleáris létesítmények által leadott és kibocsátott sugárzást. Ez a munka kiterjed a kémiai speciációval, a bioszférában végbemenő anyagvándorlás eseteivel és az aktinidák radiotoxikológiájával kapcsolatos tanulmányokra is. Az élelmiszer-összetevőkre vonatkozó új radionuklid-határértékekre tekintettel a KKK az elemzési technikákat továbbfejleszti és elkészíti az ennek megfelelő referenciaanyagokat. Laboratóriumok közötti összehasonlítás szervezésére kerül sor a tagállamok megfigyelő laboratóriumaival közösen, hogy felmérjék a megfigyelésekből származó, bejelentett adatok összehasonlíthatóságát és egységesítsék a radioaktív sugárzás mérési rendszereit.

3.1.7. Az ismeretek kezelése, képzés és oktatás

A nukleáris területen dolgozó tudósok és mérnökök új nemzedékeinek fontos, hogy a múltban felhalmozott kísérletek, eredmények, magyarázatok és készségek révén fenntartsák és elmélyítsék tudásukat a nukleáris kutatás terén. Ez különösen érvényes azokra a területekre, ahol a reaktorok teljesítményének és biztonságának elemzésében szerzett három évtizedes tapasztalat összetett elemzőeszközökben – modellekben, számítógépes kódokban – tömörül. Az ismeretek esetleges elvesztésének és a nukleáris technológiában tevékenykedő új tudós- és mérnök-nemzedék

hiányának elkerülése érdekében a KKK a szükséges tudás fenntartására törekszik, biztosítva azt, hogy ez a tudás kellően rendszerezve és jól dokumentálva könnyen hozzáférhető legyen. Emellett ösztönzi a nukleáris technológiában tevékenykedő új tudós- és mérnökmenzédék kialakulását többek között azzal, hogy fiatal tudósokat és mérnököket vonz erre a területre. Támogatni fogja az európai felsőoktatási tevékenységeket is. A KKK ahhoz is hozzájárul, hogy jobb kommunikációt alakítsanak ki a nukleáris kérdésekben, különösen a lakossági elfogadottság és összességükben véve az általános energiatudatosságra irányuló stratégiák terén.

3.2. Nukleáris biztonság

3.2.1. Nukleáris reaktorok biztonsága

Annak érdekében, hogy az – akár nyugati, akár orosz típusú – atomerőművek biztonsági színvonala megmaradjon és emelkedjen, korszerűbb és kifinomultabb biztonságfelmérő módszereket és hozzájuk kapcsolódó elemző eszközöket kell kifejleszteni és jóváhagyni. Célzott kísérleti tanulmányok segítenek a biztonságfelmérő eszközök jóváhagyásában és ellenőrzésében, továbbá a mögöttük álló fizikai jelenségek és folyamatok jobb megértésében. Az atomreaktorok magas fokú biztonságáért tett nemzetközi erőfeszítésekben a KKK teljes mértékben részt vesz.

3.2.2. Nukleárisüzemanyag-biztonság az EU területén működő atomreaktoroknál

Az üzemanyag-biztonság a feltételezett balesetek következményeinek megelőzésével és hatásainak csökkentésével foglalkozik. E kutatás két fő dologra irányul: az üzemanyag-kazetták sértetlenségére a reaktor teljes élettartama alatt, valamint az üzemanyag viselkedésére átmeneti körülmények között és reaktorbalesetek súlyos körülményei esetén, beleértve az aktív zóna megolvadását.

Ezzel összefüggésben a KKK részt vesz a jelenlegi üzemanyag-fejlesztési stratégiában, amely nagyobb biztonságra és a felhalmozott polgári és katonai célú plutóniumkészletek csökkentésére irányul. A KKK az üzemanyag viselkedését és jellemzőit a nagy neutronfluxusú reaktor segítségével teszteli. A teljesítményre ható jellemzők mérésére is sor kerül.

3.2.3. A fejlett atomenergia-rendszerek biztonságos működése

A reaktorokkal kapcsolatos új stratégiákról világszerte folynak kutatások, ilyen például a negyedik generációs fejlesztési folyamatterv, amelyet egy átfogó, olyan közérdekű kérdésekre is kiterő értékelés ihletett, mint a biztonság növelése, a hulladék csökkentése és az elterjedéssel szembeni hatékonyabb ellenállás.

Alapvető fontosságú, hogy a KKK közvetlenül és az európai hozzájárulások összehangolása révén teljes szerepet játsszon ebben a világméretű, a legfontosabb kutatóintézetek közreműködésével létrejövő kezdeményezésben. Ez kizárólag olyan területeket foglal magában, amelyek fejlődést hozhatnak az innovatív nukleáris üzemanyagciklus biztonsági és védelmi vonatkozásai, különösen az új üzemanyagok jellemzése, tesztelése és elemzése szempontjából. A reaktorokra vonatkozó biztonsági és minőségi célkitűzések, a rendszerekre vonatkozó biztonsági követelmények és a fejlett értékelési módszerek kidolgozása is napirendre kerül. Ezeket az információkat következetesen eljuttatják az érintett tagállami hatóságokhoz és európai bizottsági szervezeti egységekhez, többek között koordinációs értekezletek rendszeres összehívása révén.

3.3. Nukleáris védelem

3.3.1. Nukleáris biztosítékok

A tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozása egyre nagyobb jelentőségű szempont, és az uniós polgárok védelme szempontjából létfontosságú, hogy továbbra is rendelkezésre álljanak a szükséges kapacitások. A KKK tevékenységei ezen a területen az Euratom-Szerződés alapján a Bizottság szolgálatainak, az atomsorompó-szerződés alapján pedig az NAÜ-nek (Nemzetközi Atomenergia-ügynökségnek) nyújtott technikai támogatásból állnak. A cél a fokozott automatizálás és a jobb eszközök alkalmazása az információelemzés tekintetében, a felügyelők munkamennyiségének és a nukleáris iparra nehezedő terhek csökkentése érdekében.

Noha az Euratom-Szerződés és az atomsorompó-szerződések támogatásában a KKK több, mint 30 éves tapasztalattal rendelkezik, a biztosítékokra vonatkozó fejlődő politika alkalmazása érdekében továbbra is szükség van a technikai újításokra és műszaki javításokra. Ezen célkitűzések teljesítésére törekedve a KKK tevékenysége ezentúl is kiterjed az ellenőrzési, felderítési, elszigetelési és felügyeleti technológiákra, a nukleáris anyagok mérésének módszereire, továbbá képzések nyújtására, különösen az NAÜ és a Bizottság felügyelői számára.

3.3.2. Kiegészítő jegyzőkönyv

A kiegészítő jegyzőkönyv célja, hogy elejét vegye a bejelentetlen nukleáris műveleteknek. A végrehajtása számos olyan technikát igényel, amely eltér azokról, amelyeket a nukleáris anyagokra vonatkozó számviteli ellenőrzés során

alkalmaznak. Ehhez az adott ország nukleáris tevékenységeiről szóló teljes körű leírásra, valamint a létesítmények bejelentését kiterjesztő és sokoldalúbb felügyeleti követelményeket támasztó rendelkezésekre van szükség. Ebbe beletartozhat a létesítményen kívüli ellenőrzés és a létesítmény területén kívüli ellenőrzés, továbbá – a be nem jelentett nukleáris tevékenységek felderítésének egyik eszközeként – a környezeti részecskék elemzése.

A KKK célja a nukleáris anyagok mozgásának valós időben való nyomon követésére és az egységes információelemzésre való törekvés. A KKK kiemelten foglalkozik az információelemző eszközök fejlesztésével és jóváhagyásával, továbbá a rendszerelemzésen alapuló módszertani eszközökkel.

3.3.3. Az atomsorompóval összefüggő információk gyűjtése nyílt forrásokból

A Bizottság szervezeti egységeinek támogatása, valamint az NAÜ-vel és a tagállamok hatóságaival való együttműködés érdekében a KKK ezentúl is következetesen gyűjti és elemzi a legkülönbözőbb forrásokból (az internetről, a szakirodalomból, adatbázisokból) származó, az atomsorompóval kapcsolatos információkat (esetleg más tömegpusztító fegyverekre és azok hordozóira is kiterjesztve a keresést). Ezeket az információkat olyan országjelentésekhez használják fel, amelyek pontosan ismertetik a kiválasztott országok nukleáris tevékenységeit, és a közvetlen vagy kettős felhasználású nukleáris berendezések és technológiák kivételét és/vagy behozatalát. Az ilyen nyílt forrásokból szerzett információkat műholdas képekkel erősítik meg. E munka elősegítésére a KKK továbbfejleszti a többnyelvű internetes keresési, ismeretkezelési és adatbányászati technológiákat.

3.3.4. A nukleáris anyagok illegális kereskedelme elleni küzdelem és a nukleáris kriminalisztikai elemzések

Az illegálisan szállított vagy tárolt nukleáris anyagok felderítése és azonosítása az egyik legfőbb védvonal a törvénytelen kereskedelem ellen. A nukleáris kriminalisztika tudománya kulcsfontosságú információval szolgál az elkobzott anyag eredetéről. Továbbra is fontos kérdés a megfelelő reagálási tervek kidolgozása a felderítés eseteinek kezelésére. A nukleáris kriminalisztika és az illegális kereskedelem terén a KKK fokozza együttműködését a nemzeti hatóságokkal és a nemzetközi szervezetekkel (ITWG, NAÜ stb.).

Etikai szempontok

Az egyedi program és az abból eredő kutatási tevékenységek végrehajtása során tiszteletben kell tartani az etikai alapelveket. Idetartoznak többek között az Európai Unió alapjogi chartájában foglalt elvek, beleértve a következőket: az emberi méltóság és az emberi élet védelme, a személyes adatok és a magánélet védelme, továbbá a közösségi jognak és a vonatkozó nemzetközi egyezmények, útmutatások és magatartási kódexek legújabb változatának megfelelően az állatok és a környezet védelme, például a Helsinkai Nyilatkozat, az Európa Tanács 1997. április 4-én, Oviedóban aláírt, az emberi jogokról és a biogyógyászatról szóló egyezménye és kiegészítő jegyzőkönyvei, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, az UNESCO által elfogadott, az emberi génállományról és az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozat, a biológiai és mérgező fegyverekről szóló ENSZ-egyezmény (BTWC), az élelmiszer- és mezőgazdasági felhasználású növényi genetikai erőforrásokról szóló nemzetközi szerződés, valamint az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vonatkozó határozatai alapján.

Figyelembe kell venni továbbá a biotechnológia etikai vonatkozásaival foglalkozó európai tanácsadó csoport véleményeit (1991–1997), valamint a tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit (1998-tól).

A szubszidiaritás elvének megfelelően és az Európában fellelhető megközelítések sokféleségére figyelemmel a kutatási projektek résztvevői kötelesek betartani azon országok hatályos jogszabályait, előírásait és etikai szabályait, amelyekben a kutatást végzik. A nemzeti rendelkezéseket minden esetben alkalmazni kell, és a valamely tagállamban vagy más országban tiltott kutatás az adott tagállamban vagy országban történő elvégzés esetén közösségi forrásból nem támogatható.

Szükség esetén a kutatási projekteket megvalósító személyek a KTF-tevékenységek megkezdése előtt kötelesek megszerezni az illetékes nemzeti vagy helyi etikai bizottságok jóváhagyását. A Bizottság rendszeresen etikai szempontú felülvizsgálatnak veti alá az etikailag érzékeny kérdésekre irányuló, valamint az etikai vonatkozásokkal nem kielégítő módon foglalkozó pályázatokat. Egyedi esetekben etikai felülvizsgálat a projekt végrehajtása idején is végezhető.

A Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv előírja, hogy a Közösségnek teljes mértékben figyelembe kell vennie az állatok kíméletére vonatkozó követelményeket a közösségi politikák – beleértve a kutatást – kialakítása és végrehajtása során. A kísérleti és egyéb tudományos célokra felhasznált állatok védelmére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 86/609/EKG tanácsi irányelv⁽¹⁾ megköveteli, hogy a kísérleteket úgy tervezzék meg, hogy ezek során a kísérleti állatok ne szenvedjenek nélkülözést, és hogy e kísérletek

⁽¹⁾ HL L 358., 1986.12.18., 1. o. A 2003/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvél (HL L 230., 2003.9.16., 32. o.) módosított irányelv.

ne okozzanak szükségtelen fájdalmat és szenvedést, minél kevesebb állat használatát igényeljék, az ideglettani szempontból legkevésbé érzékeny állatokat vegyék igénybe és a lehető legkevesebb fájdalmat, szenvedést, nélkülözést vagy maradandó károsodást okozzák. Az állatok genetikai örökségének megváltoztatása és az állatok klónozása csak etikailag indokolt célok érdekében és az állatok jólétét, valamint a biológiai sokféleség alapelveinek figyelembevételét biztosító körülmények között jöhet szóba.

A program végrehajtása során az esetleges fejlemények figyelembevétele érdekében a Bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri a tudományos előrehaladást, valamint a nemzeti és nemzetközi rendelkezéseket.

Helyesbítés a bizonyos halállományokra és halállománycsoportokra vonatkozó, halfogási korlátozások alá tartozó vizeken tartózkodó közösségi hajókon és a közösségi vizeken alkalmazandó halászati lehetőségeknek és kapcsolódó feltételeknek a 2007. évre történő meghatározásáról szóló, 2006. december 21-i 41/2007/EK tanácsi rendelethez

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 15., 2007. január 20.)

A 126. oldalon, a IIA. melléklet 13. pontjának 1. táblázatában

A merevítőrudas zsákhálókra vonatkozó bejegyzések helyesen:

Halász-eszköz (4.1. pont)	Különleges feltétel (8. pont)	Megnevezés ⁽¹⁾	2.a) Katte- gat	2.b) 1 – Skaggerak 2 – II, IVa, b, c övezet 3 – VIId övezet			2.c) VIIa öve- zet	2.d) VIa övezet
				1	2	3		
(...)								
„b)i.		≥80 és <90 mm-es szembőségű merevítőrudas zsákhálók	n.r.	132 ⁽²⁾	korlátlan	132	143 ⁽²⁾	
b)ii.		≥90 és <100 mm-es szembőségű merevítőrudas zsákhálók	n.r.	143 ⁽²⁾	korlátlan	143	143 ⁽²⁾	
b)iii.		≥100 és <120 mm-es szembőségű merevítőrudas zsákhálók	n.r.	143	korlátlan	143	143	
b)iv.		≥120 mm-es szembőségű merevítőrudas zsákhálók	n.r.	143	korlátlan	143	143	
b)iii.	8.1.c)	≥100 és <120 mm-es szembőségű merevítőrudas zsákhálók; a fogási teljesítmény kevesebb mint 5 %-a lehet tőkehal	n.r.	155	korlátlan	155	155	
b)iii.	8.1 i)	≥100 és <120 mm-es szembőségű merevítőrudas zsákhálók, 2003-ban, 2004-ben, 2005-ben vagy 2006-ban merevítőrudas zsákhálókat használó hajók esetében	n.r.	155	korlátlan	155	155	
b)iv.	8.1.c)	≥120 mm-es szembőségű merevítőrudas zsákhálók; a fogási teljesítmény kevesebb mint 5 %-a lehet tőkehal	n.r.	155	korlátlan	155	155	
b)iv.	8.1 i)	≥120 mm-es szembőségű merevítőrudas zsákhálók, 2003-ban, 2004-ben, 2005-ben vagy 2006-ban merevítőrudas zsákhálókat használó hajók esetében	n.r.	155	korlátlan	155	155	
b)iv.	8.1.e)	≥120 mm-es szembőségű merevítőrudas zsákhálók; a fogási teljesítmény kevesebb mint 5 %-a tőkehal és több mint 60 %-a lepényhal	n.r.	155	korlátlan	155	155”	